سنڌي حروفِ تهجي

ٻولي: هر ٻوليءَ جو بنياد ان جي حروف تهجي تي آهي. سنڌي ٻوليءَ جي موجود حروف تهجي ۾ ٻونجاهه (52) اکر آهن. جيڪي هي آهن:

بولی: ہر بولی (زبان) کی بنیاد، اُس کے حروف تہجی پر ہے۔ سندھی زبان کی موجودہ حروف تہجی میں باون (۵۲) حروف ہیں، جو یہ ہیں:

ا (1)	ب (2)	ٻ (3)	ڀ (4)	ت (5)	ٿ (6)
ٽ (7)	ٺ (8)	ث (9)	پ (10)	ج (11)	ڄ (12)
جھ (13)	ڃ (14)	چ (15)	ڇ (16)	ح (17)	خ (18)
د (19)	ڌ (20)	ڏ (21)	ڊ (22)	ڍ (23)	ذ (24)
ر (25)	ڙ (26)	ز (27)	س (28)	ش (29)	ص (30)
ض (31)	ط (32)	ظ (33)	ع (34)	غ (35)	ف (36)
ڦ (37)	ق (38)	ڪ (39)	ک (40)	گ (41)	ڳ (42)
گھ (43)	ڱ (44)	ل (45)	م (46)	ن (47)	ڻ (48)
و (49)	ھ (50)	ء (51)	ي (52)		

JOIN FOR MORE!!!

سنڌي اکر	اردو حروف	تلفظ	سنڌي اکر	اردو حروف	تلفظ
ا	ا	الف	ز	ز	زے
ب	ب	بے	س	س	سین
ٻ	ب	بے	ش	ش	شین
ڀ	بھ	بھے	ص	ص	صواد
ت	ت	تے	ض	ض	ضواد
ٿ	تھ	تھے	ط	ط	طوئے
ٽ	ٹ	ٹے	ظ	ظ	ظوئے
ٺ	ٹھ	ٹھے	ع	ع	عین
ث	ث	ثے	غ	غ	غین
پ	پ	پے	ف	ف	فے
ج	ج	جیم	ڦ	پھ	پھے
ڄ	ج	جیم	ق	ق	قاف
جھ	جھ	جھے	ڪ	ک	کاف
ڃ	نج	جیم	ک	کھ	کھے
چ	چ	چے	گ	گ	گاف
ڇ	چھ	چھے	ڳ	گ	گاف
ح	ح	حے	گھ	گھ	گھے
خ	خ	خے	ڱ	نگ	گاف
د	د	دال	ل	ل	لام
ڌ	دھ	دھے	م	م	میم
ڏ	ڈ	ڈال	ن	ن	نون
ڊ	ڈ	ڈال	ڻ		نونڑں
ڍ	ڈھ	ڈھے	و	و	واؤ
ذ	ذ	ذال	ھ	ھ	ہے
ر	ر	رے	ء	ء	حمزا
ڙ	ڑ	ڑے	ي	ی	یے

JOIN FOR MORE!!!

﴿حصو نثر﴾

(١) لفظ معنيٰ

(٢) سوال / جواب

(٣) خلاصا

(۴) پيراگراف جو اردو ترجمو

(٥) گهڻ چونڊائتا سوالات

JOIN
FOR
MORE!!!

(سبق نمبر1)

الفاظ معنی (Words Meaning)

الفاظ	تلفظ	معنی	الفاظ	تلفظ	معنی
ڏهين	ڈہیں	دسویں	ملڪيتن	ملکیتن	ملکیتوں
اٽڪل	اٹکل	تقریباً	احترام	احترام	احترام۔عزت
چاليهه	چالیھ	چالیس	تلقين	تلقین	تلقین
مناسڪ	مناسک	ارکان	شفقت	شفقت	مہربانی۔کرم۔محبت
ڏاچيءَ	ڈاچی	اونٹنی	سنڀال	سنبھال	دیکھ بھال
تي	تے	پر۔اوپر	عدل	عدل	انصاف
چڙهي	چڑھی	چڑھ کر	حُرمت	حرمت	احترام
ڏنائون	ڈناؤں	دیا	ڳالهيون	گالھیوں	باتیں
مسڪينن	مسکینن	غریب۔نادار	آءٌ	آؤں	میں
ٻانهن	بانہن	غلاموں	اڄُوڪي	اجوکے	آج کے
زالن	زالن	عورتوں	ڏينهن	ڈینہن	دن
کليل	کھل یل	کھلا۔واضح	سمورين	سمورین	ساری۔سب۔تمام
پڌرنامو	پدھرنامو	اعلان۔اعلانیہ	رسمن	رسمن	رسموں
پاڻ سڳورن	پانڑسگورن	آپ ﷺ	هيٺان	ہیٹھاں	نیچے
ساهه	ساہ	جان	لتاڙيان	لتاڑیاں	روندتا۔کچلتا
سان	ساں	سے	اوهان	اوہاں	آپ
سانڍي	سانڈھے	لگا کر	کان	کھاں	سے
رکڻ	رکھنڑں	رکھنا	جاهليت	جاہلیت	جاہلیت
تاڪيد	تاکید	تاکید	گمراهيون	گمراہیوں	گمراہیوں
لڄن	لجن	عزت	نسبي	نسبی	نسلی۔خاندانی
فخر	فخر	فخر غرور	ڀري	بھرے	بھر کر

عجميءَ	عجمی	غیر عرب	متان	متاں	کہیں
ڪا به	کا بہ	کوئی بھی	سسيَون	سسیوں	گردنیں
فضليت	فضیلت	برتری	لا هيندا	لاہیندا	مارتے
سڀ	سبھ	سب۔سارے۔تمام	آڏو	آڈو	سامنے
مٽيءَ	مٹی	مٹی	ٽيٽو	تھنڑو	ہونا
هرڪو	ہرکو	ہرکوئی۔ہرایک	عملن	عملن	اعمال
ٻئي	بۓ	دوسرے	بابت	بابت	بارے میں۔متعلق
ڀاءُ	بھاؤ	بھائی	پڇاڙو	پچھاڑو	پوچھ گچھ
برادري	برادری	برادری۔بھائی چارہ	ڪندو	کندو	کرے گا
پنهنجي	پہنجے	اپنے	ڏوهاري	ڈوہاری	گناہگار۔مجرم
کائو	کھاؤ	کھاؤ	ڏوهه	ڈوھ	جرم۔گناہ
هنن کي	ہنن کھے	ان کو	لاءِ	لاۓ	واسطے۔کے لئے
کارايو	کھارایو	کھلاؤ	ذميوار	ذمیوار	ذمہ دار
پهريو	پہریو	پہنو	پيءُ	پیءُ	باپ
سوئي	سوئی	وہی	پٽ	پُٹ	بیٹا
پهرايو	پہرایو	پہناؤ	کو	کو	کوئی
ڊڄندا	ڈجندا	ڈرتے	بنهه	بنہہ	بالکل
جهڙي طرح	جہڑی طرح	جس طرح	ڪارو	کارو	کالا
حرام ٿيل آهي	حرام تھیل آہے	حرام ہوئی ہے	شيدي	شیدی	سیاہ فام
وٽ	وٹ	پاس	موافق	موافق	مطابق
اهڙي	اہڑی	ایسی	هلائي	ہلاۓ	چلاۓ
ڇڏي	چھڈے	چھوڑ	اطاعت	اطاعت	اطاعت
جيڪڏهن	جے کڈہیں	اگر	فرمانبرداري	فرمانبرداری	حکم ماننا
جهليندا	جھلیندا	پکڑوگے	خالق	خالق	پیدا کرنے والا
گمراهه	گمراہ	گمراہ	حڪمن	حکمن	احکامات

نہ ٿيندا	نہ تھیندا	نہ ہوگے	ڇڪاڻ	چھاکانٹر	کیونکہ
اڌاري	ادھاری	ادھار لی ہوئی	اڳيون	اگیوں	اگلی
ڏني	ڈنی	دی	قومون	قوموں	قومیں
ضامن	ضامن	ضمانت دینے والا	ٽوليون ٽوليون	ٹولیوں ٹولیوں	گروہ گروہ
تباهہ	تباہ	برباد۔تباہ	ڏنو	ڈنو	دیا
پوءِ	پوئے	بعد میں	ٻڌي	بُدھی	سن کر
ماڻهن	مانٹرن	لوگوں	ٿجان	تھجاں	رہنا
پڇيو	پچھیو	پوچھا	پڇاڙيءَ	پچھاڑی	آخر
ڇا	چھا	کیا	پاڻ سڳورن	پانڑسگورنؐ	آپ ﷺ
تائين	تائین	تک	سي	سے	وہ

JOIN FOR MORE!!!

(سبق نمبر2)

الفاظ معنی (Words Meaning)

الفاظ	تلفظ	معنی	الفاظ	تلفظ	معنی
فارسي	فارسی	ایرانی	انڪري	ان کرے	اس واسطے
نامور	نامور	مشہور	پهتو	پہتو	پہنچے
ڳوٺ	گوٹھ	گاؤں۔دیہات	ڪارڻ	کارنٹرن	سبب۔وجہ
ڄائو هو	جاؤ ہو	پیدا ہوئے	ٻڌايائين	بدھائیں	کہا۔بتایا
سندس	سندس	ان کے۔اس کے	ڪاوڙ	کاوڑ	غصہ
پيءُ	پیؤ	والد۔باپ	ٻڌي ڇڏيو	بدھی چھڈیو	باندھ دیا
هاري	ہاری	کسان	ٽوڙي	ٹوڑے	توڑ کر
زرتشت	زرتشت	آگ کی پوجا	ڳچ	گچ	کافی
باهہ	باہ	آگ	پورهيو	پورہیو	مزدوری
پوڄا	پوجا	پرستش۔عبادت	رڍون	رڈوں	بھیڑیں
ننڍي هوندي	ننڈھے ہوندے	بچپن	هاڻي	ہانڑے	اب
آتشڪدي	آتش کدے	آتشکدہ	وٽ	وٹ	پاس
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

خادمن	خادمن	خادموں	هديي	ہدیے	تحفہ۔ہدیہ
پيري	بھیرے	دفعہ۔بار	ڪتب	کتب	استعمال
هنيَ	ہنئی	کھیت	ڪلهن	کلہن	کاندھے
ڪنهن	کنہن	کسی	سمورو	سمورو	سارا۔سب
موڪليو	موکلیو	بھیجا	وٺي وڃڻ	وٹھی ونجڑن	لے جانے
وات	واٹ	راستہ	لاءِ	لائے	واسطے۔کے لئے
ڪليسائون	کلیساؤں	گرجاگھر۔عبادت خانے	وڪڻي	وکنٹری	بیچ۔فروخت
هيون	ہویوں	تھیں	ورهائي	ورہائے	تقسیم
ڏاڍو	ڈاڈھو	بہت	کاڌائون	کھاداؤں	کھائیں
متاثر	متاثر	متاثر	رهيل	رہیل	رہی ہوئی۔باقی
بابت	بابت	بابت۔متعلق۔بارے میں	نيٺ	نیٹھ	آخرکار
انهن	انہن	انہوں نے	آڻي	آنڑے	لاکر
ڪيس	کھیں	ان کو	ڦيرو	پھیرو	تبدیلی۔تغیر
ڏس	ڈس	پتہ	گڏ	گڈ	ساتھ
ڏنو	ڈنو	دیا	ورتائين	ورتائیں	کیں
تان	تاں	سے	وفات	وفات	انتقال۔وفات
موٽندي	موٹندے	واپس ہوتے ہوئے			

JOIN FOR MORE!!!

(سبق نمبر3)

الفاظ معنی (Words Meaning)

الفاظ	تلفظ	معنی	الفاظ	تلفظ	معنی
صادق	صادق	سچا	هنڌن	ہندھن	جگہوں
پيڙهيَ	پیڑھی	پشت	ڳالهائجي	گالہائجے	بولا جائے
صحبت	صحبت	صحبت۔ساتھ	پوءِ	پوئے	بھلے۔خواہ
پرايائون	پرایاؤں	حاصل کیا	ميل ملاپ	میل ملاپ	میل ملاپ۔تعلقات
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

فقيه	فقیہ	فقہ کے علم والا	فاسق	فاسق	بدکار
وجهندڙ	وجھندڑ	ڈالنے والا	اهي	اہے	یہ
وٽن	وٹن	آپ کے پاس	جبل	جبل	پہاڑ
مفڪر	مفکر	مفکر۔غوروفکر کرنے والا	وانگر	وانگر	طرح۔جیسے
ڪيميادان	کیمیادان	علم کیمیا کا ماہر	اڀري	ابھرے	ابھرے۔پیدا ہوا
نجوم	نجوم	نجم کی جمع،ستارے	جهڙا	جھڑا	جیسی۔کی طرح
رياضي	ریاضی	ریاضی	سلي	سلے	دانہ۔تنکا
ذڪر لائق	ذکرلائق	قابل ذکر	ڪچهريءَ	کچہری	مجلس۔محفل
تحقيق	تحقیق	تحقیق	مرڪندي	مرکندی	مسکراتے ہوئے
ڇنڊ ڇاڻ	چھنڈ چھاڑ	چھان بین	زردي مائل	زردی مائل	زرد۔پیلا
سمجهاڻين	سمجھاڑین	تشریحات	نهايت گهڻو	نہایت گھڑو	بہت زیادہ
اڳتي هلي	اگتے ہلی	آگے چل کر	سواءِ	سوائے	علاوہ
ٿنيو	تھنبھو	ستون	خوف	خوف	خوف۔ڈر
ڪڏ	کھڈ	گڑھا	سخي	سخی	سخی
کوٽي ٿو	کھوٹے تھو	کھودتا ہے	مستحق	مستحق	حقدار
ڪرندو	کرندو	گرے گا	وٽن	وٹن	آپ کے پاس
صحبت	صحبت	صحبت۔ساتھ	دستور	دستور	طریقہ۔قاعدہ
ذليل	ذلیل	ذلیل۔بے عزت	اونده	اوندھ	اندھیرا
کاڌي جون	کھادھے جوں	کھانے کی	گهٽين	گھٹین	گلیوں
وجهي	وجھی	ڈال کر	ورهائي	ورہائے	تقسیم۔بانٹا

(سبق نمبر4)

الفاظ معنی (Words Meaning)

الفاظ	تلفظ	معنی	الفاظ	تلفظ	معنی
اتحاد	اتحاد	اتفاق	کوٽي ڪيڊ	کھوٹے کدنڑ	کھودنکالنا
تنظيم	تنظیم	نظم وضبط	سينگاريو	سینگاریو	سجایا۔آراستہ
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

JOIN FOR MORE!!!

ترقي	ترقی	بلندی۔عروج	ارشاد	ارشاد	فرمان
تنزل	تنزل	زوال۔پستی	تولا تولا	ٹولہ۔ٹولہ	فرقہ فرقہ۔گروہ گروہ
كمال	کمال	ترقی۔عروج	باني	بانی	بنیاد رکھنے والا
زوال	زوال	زوال۔پستی	دور	دور	زمانہ
دارومدار	دارومدار	انحصار۔دارومدار	عمل پيهم	عمل پیہم	لگاتار کوشش
حياتي	حیاتی	زندگی	فرض شناس	فرض شناس	فرض کو پہچاننے والا
تازگي	تازگی	شگفتگی۔تازگی	رهبر	رہبر	رہنما۔رہبر
شاهد	شاہد	گواہ	سڃاتو	سنجاتو	جانا۔پہچانا
نفاق	نفاق	نااتفاقی	ويڇا	ویچھا	فاصلے۔فرق
ڦيٽارو	پھیٹاڑو	پھوٹ	وساري	وسارے	بھول کر
نيست ۽ نابود	نیست ائیں نابود	تباہ وبرباد	خاطر خواهه	خاطر خواہ	اطمینان بخش
ننڍو	ننڈھو	چھوٹا	مڪمل	مکمل	پورے طور
وڏو	وڈو	بڑا	پورائي	پورائی	تکمیل۔مکمل
ڪارنامو	کارنامو	اہم کام۔بڑا کام	رٿابندي	رتھابندی	منصوبہ بندی
تيستائين	تیستائیں	تب تک	بهبودي	بہبودی	بہبود۔بھلائی
سرانجام	سرانجام	بجالانا	وٺو	وٹھو	لو
جيستائين	جیستائیں	جب تک	ڪثرت	کثرت	زیادہ۔خوب
پاڻ	پانڑ	آپس	شڪست	شکست	ہار
ڪجي	کجے	کیا جائے	منهن ڏسندي	منہ ڈسندی	سامنا کرے گی
عظيم	عظیم	عظیم۔بڑی	سربلندي	سربلندی	سربلندی۔عروج
حڪمراني	حکمرانی	حکومت۔بادشاہی	يقين	یقین	بھروسہ
سج	سج	سورج	صداقت	صداقت	سچائی
ڪامل	کامل	پورا	سي	سے	وہ
ڀروسو	بھروسہ	بھروسہ، اعتماد	سيئي	سبھی	سب ہی
خوبي	خوبی	خوبی	وارا	وارا	والے

JOIN FOR MORE!!!

نمايان	نمایاں	امتیازی	لاڳيتي	لاگیتی	لگاتار۔ مسلسل
باغيچا	باغیچہ	چھوٹے باغ	آڻي	آنڑے	لاکر۔ پیدا کر کے
سهڻيون	سونڑیوں	خوبصورت	ڪين	کھین	ان کو
نامور	نامور	نامور۔ بڑے	سرخرو	سرخرو	کامیاب
اڳواڻ	اگوانڑ	رہنما۔لیڈر	سرفراز	سرفراز	سربلند
سپهه سالار	سپہ سالار	سپہ سالار	بڻايو	بنڑایو	بنایا
عظمت	عظمت	بلندی	ننڍي ڪنڊ	ننڈھے کنڈ	برصغیر
مقام	مقام	مقام۔جگہ	اکين آڏو	اکھین آڈو	آنکھوں کے سامنے
ڏيکاريو	ڈیکھاریو	دکھایا	سعادت	سعادت	اعزاز
همڪنار	ہمکنار	ہمکنار۔ملوایا			

JOIN FOR MORE!!!

(سبق نمبر5)

الفاظ معنی (Words Meaning)

الفاظ	تلفظ	معنی	الفاظ	تلفظ	معنی
مستقبل	مستقبل	آنے والا زمانہ	برعڪس	برعکس	بجائے
معمار	معمار	بنانے والے،تعمیر کرنے والے	بي خوفي	بے خوفی	بغیرخوف کے
ڏکيو	ڈکھیو	مشکل	ڏنو	ڈنو	دیا
بيٺو	بیٹھو	موجود	غيرمحدود	غیرمحدود	جس کی حد نہ ہو
منهن ڏيڻ	منہ ڈینڑ	سامنا کرنا، مقابلہ کرنا	هاڻي	ہانڑے	اب
نظم ضبط	نظم وضبط	نظم وضبط	ٺاهيو	ٹاہیو	بناؤ
موزون	موزوں	مناسب، موزوں	تت	تت	خلاصہ
تربيت	تربیت	سکھلائی، ٹریننگ	اڻ ٿڪ	انڑتھک	ان تھک
ٻڌائڻ	بدھائنڑ	بتانا	مستحڪم	مستحکم	مستحکم، مضبوط
چاهيان	چاہیاں	چاہتا	بڻائينداسين	بنڑائینداسیں	بنائیں گے
مظاهرو	مظاہرو	مظاہرہ، نمائش	گذريل	گذریل	گزشتہ
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

پيروي	پیروی	پیروی کرنا	كليل	کھلیل	کھلی، واضح
پاڻ پتوڙڻو	پانڑ پتوڑنڑوں	جدوجہد، سخت محنت	روايتن	روایتن	روایتوں، روایات
بهبود	بہبود	بہبود، بھلائی	تمدني	تمدنی	رہن سہن کی
هڪ جهڙائي	ہک جہڑائی	مساوات، برابری			

(سبق نمبر6)

الفاظ معنی (Words Meaning)

الفاظ	تلفظ	معنی	الفاظ	تلفظ	معنی
دورن	دوڑن	دروں۔ادوار	رڳو	رگو	صرف
ڪيترن	کیترن	کتنے	ارتقا	ارتقا	بتدریج ترقی
جنم	جنم	پیدا	خنده پيشاني	خندہ پیشانی	خندہ پیشانی۔خوشی
آڌرڀاءُ	آدھر بھاؤ	استقبال	جيتوڻيڪ	جیتونڑیک	حالانکہ
رهاڪن	رہاکن	رہنے والے۔باشندے	اڀري	ابھری	ابھر
سڌريل	سُدھریل	ترقی یافتہ	اڳري	اگری	پیش پیش۔آگے آگے
ناز	ناز	ناز۔فخر	جيئن ته	جیں آتہ	چونکہ
اوترو	اوترو	اتنا	تنهنڪري	تہنکرے	اس واسطے
گهٽ	گھٹ	کم	الوداع	الوداع	الوداع۔خداحافظ
ولادت	ولادت	پیدائش	ڇپجڻ	چھپجنڑ	چھپنے
اباڻي	ابانڑے	آبائی۔باپ دادا کا	انديشو	اندیشو	اندیشہ۔خطرہ
اوائلي	اوائلی	ابتدائی	نڪرندڙ	نکرندڑ	نکلنے والا
نظرهيٺ	نظر ہیٹھ	نگرانی	گڏجي	گڈجی	مل کر
ورهين	ورہین	سال	ساڳئي	ساگئی	اسی
ڄمار	جمار	عمر	نظرداري	نظرداری	نگرانی
مس	مَس	مشکل سے	شروعاتي	شروعات	شروعات۔ابتداء
ڪجهي ويس	کھجی ویس	اٹھ گیا	گهڻو	گھنڑو	زیادہ
پالنا	پالنا	پالنا۔پرورش	ڪين	کین	ان کے

بار	بار	بوجھ	وري	وری	پھر۔دوبارہ
ڪلهن	کلہن	کاندھے	ورتي	ورتی	لی
رهيل	رہیل	رہی ہوئی۔باقی	ڪارڪن	کارکن	کام کرنے والے
وٽ	وٹ	پاس	دسترس	دسترس	دسترس۔عبور
تحصيل	تحصیل	حاصل کرنا۔حصول	بابت	بابت	بارے میں
هتي	ہتے	یہاں	سجاڳ	سجاگ	بیداری
فيض	فیض	فیض۔فائدہ	بزرگيءَ	بزرگی	بزرگی۔بڑائی
وچ ۾	وچ میں	دوران	ڌاڪو	دھاکو	دھاک،رعب
ناماچار	ناماچار	شہرت	ٽيهارو	ٹیہارو	تیس(۳۰)
سڄيءَ	سجی آ	سارے۔پورے	پڻ	پنڑ	بھی
پکڙجي ويو	پکھڑجی ویو	پھیل گئی	درجو	درجو	مقام
گهرايو	گھرایو	بلوایا	رحلت	رحلت	انتقال۔رحلت
دور	دور	زمانہ	رهاڻين	رہاڑین	مجالس
واقفيت	واقفیت	جان پہچان	مهاڀاري	مہابھاری	عظیم۔بڑی

JOIN FOR MORE!!!

(سبق نمبر7)

الفاظ معنی (Words Meaning)

الفاظ	تلفظ	معنی	الفاظ	تلفظ	معنی
ڪي	کے	کچھ	چوندي	چوندی	کہتی
اهڙيون	اہڑیوں	ایسی	ڪرڻ	کرنڑ	کرنا
۽	ہ	بھی	پيڙهين	بڈ رینڑ	بوڑھی
خير	خیر	نیکی۔بھلائی	پڻ	پنڑ	بھی
گوءِ کٽي وڃڻ	گوئے کھڑے ی ونجڑ	بازی لے جانا	موٽايائين	موٹایائیں	واپس کیا
سُوڌو	سودھو	تک	سادو	سادو	سادہ
ڳائجي	گائجے	لیا جاتا ہے	هنداڻيندي	ہنڈائیندی	پہنتی
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

ايترا	ایترا	اتنے	گڏ	گڈ	ساتھ
سڏيندا	سڈیندا	پکارتے	ويهڻ	ویہنڑ	بیٹھنا
نندي هوندي	ننڈھے ہونڈے	بچپن سے	وڏماڻهپي ءَ	وڈمانڑپی اَ	بڑائی
چاهه	چاہ	شوق۔لگاؤ	گهرجائو	گھرجاؤ	ضرورتمند
توري	تھورے	کم	وٽس	وٹس	ان کے پاس
ڪري ورتو	کرے ورتو	کرلیا	اچڻ وڃڻ	اچنڑ ونجنڑ	آنا جانا
احوالن	احوالن	واقعات۔حالات	روڪ ٽوڪ	روک ٹوک	روک ٹوک۔ممانعت
گهڻي	گھنڑی	بہت	ڪليل	کھلیل	کھلے
خبرداري ءَ	خبرداری	دھیان۔توجہ	ٺهرائڻ	ٹھرائنڑ	بنوانا۔تعمیر کرانا
گهر ولني	گھرویٹھے	گھر بیٹھے	ڏاڍو	ڈاڈھو	بہت
موڪليندي	موکلیندی	بھجواتی	ڪيترين ئي	کیتریوں ئی	کتنی ہی
کوهه	کھوہ	کنوئیں	اهڙن	اہڑن	ایسے
کوٽايا	کھوٹایا	کھدوائے	چٽاءُ	چٹاؤ	بقاء۔دوام
قبائين	قبائیں	گنبدوالی	ڪونهي	کونہے	نہیں ہے
جوڙايائين	جوڑیائیں	تعمیر کروائی	سرندي ءَ واري	سرندی اَوارے	صاحب حیثیت
سڏجي	سڈجے	پکاری	آڌي ءَ	آدھی اَ	آدھی
لاڳو	لاگو	ساتھ۔ملحقہ	اڃا پيو	انجاپیو	ابھی تک
سمورو	سمورو	سارا۔تمام	رسيو	رسیو	پہنچا
پرندي	بھرینڈی	ادا کرتی	ڳوڙها نه ڳاڙيا	گوڑھا نہ گاڑھیا	آنسو نہ بہائے
کاڌو پيتو	کھادھو پیتو	کھانا پینا	پرسان	بھرساں	قریب
کپڙولٽو	کپڑولٹو	کپڑا لتا	هڙان	ہڑاں	جیب سے
بلڪ	بلک	بلکہ	مهل	محل	وقت
ڪٽنبن	کٹنبن	خاندانوں	کوهه	کھوہ	کنوئیں
کوٽايا	کھوٹایا	کھدوائے	لاڳو	لاگو	ساتھ۔ملحقہ
قبائين	قبائیں	گنبدوالی	سمورو	سمورو	سارا۔تمام

JOIN FOR MORE!!!

جوڙائين	جوڙايائيں	تعمیر کروائی	پريندي	بھریندی	ادا کرتی
سڏجي	سڈجے	پکاری	کاڈوپيتو	کھادھوپیتو	کھاناپینا

(سبق نمبر8

الفاظ معنی (Words Meaning)

الفاظ	تلفظ	معنی	الفاظ	تلفظ	معنی
هڪڙي	ہکڑے	ایک	وچ	وچ	بیچ
ڳوٺ	گوٹھ	گاؤں۔دیہات	ٽُڙ	تھڑ	لکڑ۔شہتیر
بيوه	بیوہ	بیوہ	اٿلائيندو پٿلائيندو	اتھلائیندو۔پتھلائیندو	الٹاتاپلٹاتا
رهندي هئي	رہندی ہئی	رہتی تھی	جيئن ئي	جیئں ئی	جیسے ہی
پُٽ	پٹ	بیٹا	سکي ورتو	سکھی ورتو	سیکھ لیا
هنر	ہنر	کاریگر۔کام	موڪل	موکل	چھٹی۔رخصت
وٺي	وٹھی	لے کر	ٻچا	بچا	بچہ
واڍي	واڈھے	بڑھئی	سکيو	سکھیو	سکھ سے۔خوشحال
ڏٺائين	ڈٹھائیں	دیکھا	رڻ	رنڑ	ویرانہ۔بیابان
واهولي	واہولے	بسولہ۔سریق	اٺ	اٹھ	اونٹ
ڪاٺ	کاٹھ	لکڑی	هڏا	ہڈا	ہڈے
ڇوڏا	چھوڑا	چھلکے	پيل	پیل	پڑے
لاٿا	لاتھا	اتار رہاتھا	ڏٺائين	ڈٹھائیں	دیکھے
لسو	لسو	چکنا	ڪڍي	کڈھی	نکال کر
ماڪوڙي	ماکوڑی	چیونٹی	آزمائڻ	آزمائڑ	آزمانے
ترڪي	ترکی	پھسل	پاءُ۔ ڏيڍ	پاؤڈیڑھ	پاؤڈیڑھ
مائي	مائی	عورت	چانور	چانور	چاول
لقاءُ	لقاؤ	تماشہ	ٺاهيا	ٹھاہیا	بنائے
ڪاريگر	کاریگر	ہنرمند	هڙ	ہڑ	پوٹلی۔گٹھڑی
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

JOIN FOR MORE!!!

سيڪار	سیکھار	سکھا	وري	وری	پھر۔دوبارہ
ڪوٺي	کوٹھی	کمرہ۔کوٹھڑی	اٿي	اٹھی	اٹھ کر
جيئرو	جیئرو	زندہ	هليو	ہلیو	چلا
پوءِ	پوئے	پھر	هلندو هلندو	ہلندو ہلندو	چلتے چلتے
ڪندس	کندس	کرلوں گا	بادشاهي	بادشاہی	بادشاہت
آسرو	آسرو	بھروسہ۔آسرا	پهتو	پہتو	پہنچا
سيءُ	سی او	سردی	وڻيو	ونڑیو	پسند آیا
ٿوري	تھوری	تھوڑی	ضبط	ضبط	ضبط
مس	مس	مشکل سے	ٻانهي ءَ	ٻانہی آ	کنیز۔نوکرانی
ورايو	ورایو	گھیر لیا	ٻڌايو	بدھایو	کہا۔بتایا
گهٽ	گھٹ	کم	ڏنا	ڈنا	دیئے
رڙي	ردھے	پکار کر	گهرايو	گھرایو	بلوایا
موڪليو	موکلیو	بھیجیں	ٻنهي	ٻنھی	دونوں
آڻي	لا کر	لا کر	ڌام ڌوم	دھام دھوم	دھوم دھام
کاڌو	کھادھو	کھانا	سياڻو	سیائڑو	عقلمند
رڌڄڻ	ردھجن	پکیں	ماڻهو ءَ	مانڑہو	شخص
ڳارڻ	گارنڑ	گلانے	بک نہ مرندو	بکھ نہ مرندو	بھوکا نہیں مرتا
حيلا	حیلہ	کوشش۔جتن	نيٺ	نیٹھ	آخری

JOIN FOR MORE!!!

(سبق نمبر9

الفاظ معنی (Words Meaning)

الفاظ	تلفظ	معنی	الفاظ	تلفظ	معنی
شال	شال	خدا کرے کہ ہمیشہ	اڳ	اگ	پہلے
مهر	مہر	مہربانی۔فضل وکرم	ڪيڏا	کیڈا	کس قدر
ڏانهن	ڈانہں	طرف	ڏاها	ڈاہا	سمجھدار، دانا۔عقلمند
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

موکلن	موکلن	چھٹیوں	پيٽ	بھیٹ	مقابلے۔موازنے
گھمڻ	گھمڑ	گھومنے سیر کرنے	گهٽتي	گنرتی	تشویش۔فکر
گهڙيون	گھڑیوں	گھڑیاں لمحات	ڏينهون ڏينهن	ڈینھوں ڈینھں	دن بدن۔روز بروز
وسري	وسری	بھولنا	وڌندي	ودھندی	بڑھتی
سگهيون	سگھیوں	سکی	آدمشماري	آدمشماری	مردم شماری۔آبادی
ڀيرو	بھیرو	دفعہ،بار۔مرتبہ	وڌو	وِڈھو	ڈالا
قديم	قدیم	پرانا	اڃا	انجا	ابھی
سٿاءُ	سٿاؤ	ترتیب۔نمونہ۔سلیقہ	گهڻيون	گھنڑیوں	بہت
ٺاهيو	ٹھاہیو	بنایا،تعمیر کیا گیا	نيرن	نیرن	ناشتہ
گهٽيون	گھٹیوں	گلیاں	ماکي	ماکھی	شہد
نيڪال	نیکال	نکاس	مکڻ	مکھنڑ	مکھن
ڍڪيل	ڈھکیل	ڈھکی ہوئی	ٿورائتو	تھورائتو	شکرگزار
ڌار ڌار	دھاردھار	جداجداالگ الگ	سٺي	سٹھی	اچھی
پاڙا	پاڑا	محلے	ڏجو	ڈجو	دینا دیجئے گا
ورهيه	ورہیا	سال۔برس			

(سبق نمبر10)

الفاظ معنی (Words Meaning)

الفاظ	تلفظ	معنی	الفاظ	تلفظ	معنی
وچ ۾	وچ مے	بیچ میں۔درمیان	در	درَ	دروازہ
تڪرار	تکرار	جھگڑا۔اختلاف	کڙڪائيندیون	کھڑکائیندیوں	کھٹکھٹاتی
آڏو	آڈو	سامنے	فردن	فردن	افراد
نبيري	نبیرے	فیصلہ۔حل	رهندڙ	رہندڑ	رہتی
ڏاڍ	ڈاڈھ	زبردستی۔طاقت	سڏجي ٿو	سڈجے تھو	کہا جاتا ہے
ويڙهه	ویڑھ	لڑائی جھگڑا	گڏيل قومن	گڈیل قومن	اقوام متحدہ
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

JOIN FOR MORE!!!

نبيريا	نبیریا	نمٹائے۔فیصلہ کئے جاتے	برپا	برپا	قائم
تمام گهنٽو	تمام گھنٹو	بہت زیادہ	ٽوڙي	ٹوڑے	توڑ کر
انڪري	انکرے	اس واسطے	جوڙي وئي	جوڑی ویئی	بنائی گئی۔قائم کی گئی
سڌريل	سدھریل	ترقی یافتہ۔تہذیب یافتہ	ورهن	ورہن	سال۔برس
پاسو	پاسو	کنارہ	چونڊيندي	چونڈیندی	منتخب کرنا
نبيرو	نبیرو	فیصلہ۔حل	گذاري وڃڻ	گذارے ونجنڑ	موت۔انتقال
ڌريون	دھریوں	فریقین	رهيل	رہیل	رہی ہوئی۔باقی ماندہ
پاڻ ۾	پانڑ میں	آپس میں	مدي	مدے	مدت۔عرصہ
ڳالهائينديون	گالہائیندیوں	بات چیت کرتی	ڀري	بھری	بھری
وجهنديون	وجھندیوں	ڈالتی	ايامڪاري	ایامکاری	کام کرنے کے دن
مدد	مدد	مدت	عملدار	عملدار	افسران
ٻيهرو	بیہر	دوبارہ	هيٺيون	ہیٹھیوں	ماتحت۔نچلہ
هيٺ	ہیٹھ	ماتحت	عملو	عملو	عملہ
سڄو	سجو	سارا۔پورا	ٻڌندي	بدھندی	سنتی
کليل	کھلیل	کھلا	ٻڌل	بدھل	پابند
رهڻو	رہنڑو	رہنا	پوئواري	پوئے واری	عملدرآمد
پاڻ منجهان	پانڑ منجھاں	اپنے میں سے	جوابداري	جوابداری	ذمہ داری
ڄڻن	جنڑن	اشخاص			

JOIN FOR MORE!!!

(سبق نمبر11)

الفاظ معنی (Words Meaning)

الفاظ	تلفظ	معنی	الفاظ	تلفظ	معنی
سڃاڻ	سنجانڑں	پہچان	مورتي	مورتی	مورتی۔مجسمہ
سوکڙي	سوکھڑی	تحفہ	اوڍيل	اوڈیل	اوڑھی ہوئی
اهڃاڻن	انہجانڑن	نشانات۔شواہد	ڍنگ	ڈھنگ	ڈھنگ۔انداز

ککر	گگر	بادل	هرک	ہرک	لٹھا
ملنڈڙ	ملنڈڑ	ملتا-مشابہ	پڙا	پڑا	غلاف-چادر
سڏيو	سڈیو	پکارا	چولا	چولا	کرتے
نيرو	نیرو	نیلا	سلوارون	سلواروں	شلواریں
ٻنهي	بنھی	دونوں	درن	درن	دروازے
اوڍيندا	اوڈھیندا	اوڑھتے	درين	درین	کھڑکیاں
ڇرائي	چھرائی	چھپائی	پورا	پورا	پورے
مهارت	مہارت	ہنرمندی	تاکيا	تاکیا	تھان
ڀور	بھور	ٹھپہ-بلاک	سنهو	سنہو	باریک-پتلا
لڳندا	لگندا	لگتے	سونهن	سونہہ	خوبصورتی
تائين	تائیں	تک	ننڍا	ننڈا	چھوٹے
اٽڪل	اٹکل	تقریباً	توڙي	توڑے	خواہ
ڀيرا	بھیرا	بار-مرتبہ	وڏا	وڈا	بڑے
سورهن	سورہن	سولہ	پهرين ٿا	پہرین تھا	پہنتے ہیں
مٿي	متھے	اوپر-زیادہ	پهري	پہرے	پہنی
نالا	نالا	نام	اونهاري	اونہارے	گرمی موسم
گهڻو ڪري	گھنڑوکرے	زیادہ تر	ٿڌي	تھدی	ٹھنڈی
لاڙ	لاڑ	لاڑ	سياري	سیارے	سردی-موسم
ٺهي	ٹھہے	بنتی	علامت	علامت	نشانی
جهڙوڪ	جھڑوک	جیسے کہ	جيئن	جیئں	جس طرح
اتروارِي	اترواری	شمال والے	ائين ئي	ایں ئی	اسی طرح
ڪڏهوڪو	کڈھوکو	کبھی کے-بہت پہلے	وڌيڪ	ودھیک	زیادہ-بڑے
اڇو	اچھو	سفید	مان	مان	عزت
ڪارو	کارو	کالا	ڏيڻو	ڈینڑو	دینا
ڳاڙهو	گاڑھو	لال-سرخ	اوڍائي	اڈائی	اوڑھائی

JOIN FOR MORE!!!

نيرو	نیرو	نیلا۔آسمانی	وڏي	ودھی	ڈالی
ڳوڙهو	گوڑہو	گہرا	رڳو	رگو	صرف
ڳاڙهو-ناسي	گاڑہو۔ناسی	سرخی مائل بھورا	ٽپي	ٹپے	پارکرنا
ليڪا	لیکا	لکیریں۔آؤٹ لائن	ڏيساور	ڈیساور	غیرملک
چٽ	چٹ	پھول	پهچي	پہچی	پہنچ
ڦلڙيون	پھلڑیوں	پھلیاں۔ستارے	ڪابه	کابہ	کوئی بھی

(سبق نمبر12)

الفاظ معنی (Words Meaning)

JOIN FOR MORE!!!

الفاظ	تلفظ	معنی	الفاظ	تلفظ	معنی
جڏهن	جڈہیں	جب	حشام	حشام	ہجوم
هئي	ہوئی	تھی	اچڻ	اچنڑ	آنے
ڪجھ	کچھ	کچھ	ٻڌي	بُدھی	سن کر
سونهن	سونہہ	خوبصورتی۔حسن	ڏسڻ لاءِ	ڈسنڑلائے	دیکھنے کے لئے
نزاڪت	نزاکت	نزاکت	ميڙ	میڑ	بھیڑ۔مجمع
لکي ٿو	لکھےتھو	لکھتا ہے	ڏولي ۽	ڈولی	ڈولی
پهتس	پوہتس	پہنچا	چوڌاري	چودھاری	چاروں طرف۔اردگرد
لنگهندي	لنگھندے	گزرتے ہوئے	ڇڏيو	چھڈیو	چھوڑیں
ڇهڇٽو	چھچٹو	رونق۔چھل پہل	مايون	مایوں	خواتین۔عورتیں
ويڙهي ويون	ویڑھےویوں	گھیرلیا	هڪڙي	ہکڑے	ایک
پوئتي	پوئتے	پیچھے	پاسي	پاسے	طرف
هٽائڻ	ہٹائنڑ	ہٹانے	مرغولن	مرغولن	جھالردار
منهن	منہہ	منہ	سائي	سائے	سبز۔ہرا
ڏسڻ	ڈسنڑ	دیکھنا	ماهوت	ماہوت	بافت
ايڏي	ایڈی	اتنی۔اتنا	تنگيل	ٹنگیل	ٹنگے ہوئے
دل هئي	دل ہوئی	تمناتھی	هيڏانهن	ہیڈانہہ	اِدھر
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

سنائون	سنائوں	سنائی	نهاريو	نہاریو	دیکھ رہا
پنتي	پٹھتے	پیچھے	اوچتو	اوچتو	اچانک
ڪچهري ۽	کچہری اَ	دربار	لاٽو	لاٹھو	اتارا
ڏانهن	ڈانہہ	کی طرف	منجهين	منجھین	مسہریوں
نيائون	نیاؤں	لے گئے	نماءُ	نماؤ	نظارہ۔منظر
گوڙ	گوڑ	شور	وسرندو	وسرندو	بھولے گا
سانت	سانت	خاموشی	ننڍي هوندي	نڈے ہوندے	بچپن میں
لڳي پئي هئي	لگی پئی ہوئی	چھائی ہوئی تھی	تجمل	تجمل	حسن و جمال
اجا	انجاں	ابھی	ڏيک	ڈیکھ	شان وشوکت
سنهڙيون	سنہڑیوں	پتلی۔تنگ	بيان	بیان	قصے
گهٽيون	گھٹیوں	گلیاں	هينئر	ہیئر	اس وقت
لتاڙي	لتاڑے	پار کر رہا	جلويدار	جلوے دار	حسین۔خوبصورت
اڱڻ	انگڑ	صحن۔آنگن	ڪچهري	کچہری	دربار
اڳيان	اگیاں	آگے	ٿيس	تھیس	ہوا
جتي	جتے	جہاں	چاڏسان	چھاڈساں	کیا دیکھتا ہوں
ڪيترائي	کیترائی	کتنے ہی	اچا	اچا	اعلیٰ
خوش پوشاڪ	خوش پوشاک	خوش لباس	شڪيل	شکیل	خوش شکل۔خوبصورت
ڀتين	بھتین	دیواروں	پهريل	پہریل	پہنے
ڪمانگري	کمانگری	کمانداری	مکيه	مکھیہ	بڑے۔اہم
چٽ	چٹ	نقش ونگار	پڳ	پگھ	تاج۔ذمہ داری
پٽ	پٹ	زمین	گادي ۽	گادی اَ	گدی
فرش فروش	فرش فروش	فرش	چئني	چے نی	چاروں
وڇايا	وچھایا	بچھائے	ڪنڊن	کنڈن	کونوں
جهاٻا	جھابا	پھندے	اٿي	اٹھی	اٹھ کر
ٻڌل	بدھل	بندھے ہوئے	گڏيا	گڈیا	ملے

JOIN FOR MORE!!!

بخمل	بخمل	مخمل	پرسان	پرسان	پاس۔قریب
وھاٹو	وہانڑو	تکیہ	ويھاريائون	ویہاریاؤں	بٹھایا
ڪنڌيءَ	کنڈھی اَ	کروشیا	پوءِ	پوئے	پھر
پرت	بھرت	کڑہائی	پارسيءَ	پارسی اَ	فارسی
سونهري	سونہری	سنہری	پڇي	پچھی	پوچھی
گل	گل	پھول	مرحبا	مرحبا	خوش آمدید
عزيز خويش	عزیز خویش	عزیز واقارب	مٿيون	متھیوں	مندرجہ بالا
جهڙوڪ	جہڑوک	جیسے کہ	سمورو	سمورو	سارا
پُٽ	پٹ	بیٹے	ڪيڏا	کیڈا	کیسے
ٿورو	تھورو	تھوڑے	سڌريل	سدھریل	ترقی یافتہ۔تہذیب یافتہ
پرڀرو	پربھرو	دور۔فاصلہ پر	نيڪ خصلت	نیک خصلت	نیک خصلت
پٺيان	پٹھیاں	پیچھے	ڌاريا	دھاریا	غیر
تراريون	ترار یوں	تلواریں	ڍاين	دھاین	تھکتے
ڍالون	ڈھالوں	ڈھالیں	جرڪندڙ	جرکنڈڑ	زرق برق۔چمکیلے
سي	سے	وہ	سڙو	سڑو	بہت
چڱيون	چنگیوں	اچھی	گهڻو	گھنڑو	زیادہ
پوشاڪون	پوشاکوں	لباس	نزاڪت	نزاکت	نزاکت۔خوبصورتی
صفائي ۽ سنائي	صفائی سٹھائی	صفائی ستھرائی	ڏيک	ڈیک	نمائش
ڀائيندو هوس	بھائیندوہوس	گمان کرتا تھا	منجهن	منجھن	ان میں
ڏيهي	ڈیہی	دیسی	تعجب وٺي ويو	تعجب وٹھی ویو	حیران ہوا
ڀڪيدار	بھبھکیدار	بھڑکیلے	صفي	صفے	برآمدے۔بڑے کمرے

(سبق نمبر13)

الفاظ معنی (Words Meaning)

الفاظ	تلفظ	معنی	الفاظ	تلفظ	معنی
ڪينجهر	کینجھر	جھیل کا نام۔زیادہ	چڪيندي	چھکیندی	کھینچتی
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

ڍنڍ	ڈھنڈھ	جھیل	توڙي	توڑے	خواہ
ڪينجھر لڳڻ	کینجھر لگنڑ	سربسر ہونا۔ آباد ہونا	ساهت	ساہت	علم وادب
پر	بھر	برابر۔ پاس۔ قریب	اڳي	اگے	پہلے
ٻه	ٻہ	دو	وڏيون وڏيون	وڈیوں وڈیوں	بڑی بڑی
هونديون هيون	ہوندیوں ہویوں	ہوا کرتی تھیں	وسنديون	وسندیوں	بستیاں۔ آبادیاں
ٺهڻ	ٹھہنڑ	بننے۔ تعمیر ہونے	هيٺ	ہیٹھ	نیچے
پوءِ	پوئے	پھر۔ بعد	ايندڙن	اینڈڑن	آنے والے
واهه	واہ	نہر	ٻيڙين	بیڑین	کشتیاں
وهي	وہی	بہہ کر	لانچن	لانچن	لانچوں
اچي	اچی	آکر	ڪيل	کیل	کیا ہوا
پوندو	پوندو	پڑتی	مسواڙ	مسواڑ	کرایہ
انڪري	ان کرے	اس لئے	مڇين	مچھین	مچھلیوں
هاڻي	ہانڑے	اب	وندر	وندر	مشغلہ
رڳو	رگو	صرف	هت	ہت	یہاں
نالو نشان	نالونشان	نام ونشان	لکن	لکھن	لاکھوں
مڪاني	مکانی	مقامی	ڦاسائي	پھاسائی	پکڑی
روايت	روایت	روایت	ٻوراني	بورانی	بورانی
مهاڻو	مہانڑو	مچھیرا۔ ماہی گیر	ٻهه	بہہ	کنول
زال	زال	بیوی	پيڻ	پہنڑ	کمل گٹا
ميربحرن	میر بحر	مچھیرا۔ ماہی گیر	ڪُم	کُم	بند کنول
رومانوي	رومانوی	رومانوی	لوڙهه	لوڑھ	سنگھاڑا
داستان	داستان	داستان۔ کہانی	جام	جام	بہت زیادہ
ڪاموڏ	کاموڈ	سُر کا نام	سَوَن	سَوَن	سینکڑوں
مڪان	مکان	مقام	ٻارن ٻچن	بارن بچن	بال بچوں
سماجي	سماجی	سماجی۔ معاشرتی	سميت	سمیت	ساتھ

JOIN FOR MORE!!!

مکيه	مکھیہ	بڑا۔اہم	گھمڻ	گھمنڑ	گھومنے۔سیر کرنے
وسيلو	وسیلو	وسیلہ۔ذریعہ	ويجهو	ویجھو	قریب
ڏيهي	ڈیہی	دیسی۔ملکی	درگاهون	درگاہوں	درگاہیں۔مزار
پرڏيهي	پرڈیہی	غیرملکی	ٽکريءَ	ٹکریءَ	پہاڑی
پيراندي	پیراندیءَ	پائنتے۔پیروں کی طرف	پريندا	بھریندا	دیتے

(سبق نمبر14)

الفاظ معنی (Words Meaning)

JOIN FOR MORE!!!

الفاظ	تلفظ	معنی	الفاظ	تلفظ	معنی
آثارن	آثارن	آثاروں	اثرانگيزي	اثرانگیزی	اثرانگیزی
اهڃاڻن	اہجانڑ	نشانات۔ثبوت	پيرو	بھیرو	مرتبہ
آڳاٽي	اگاٹے	اگلے۔پرانے۔قدیم	رواج	رواج	رواج۔رسم
اٽڪل	اٹکل	تقریباً	وڌو	ودھو	ڈالا
جيڪي ڪجهه	جیکے کجھ	جو کچھ	ٿي	ٹھی	بنی
بيت	بیت	نظم۔اشعار	گڏ	گڈ	ساتھ
سُورهن	سورھن	سورما۔بہادر	لاڙا	لاڑا	رجحانات
سورهيائي	سورہیائی	بہادری۔شجاعت	جاءِ	جائے	جگہ
وڏو	وڈو	بڑا	وٺنداويا	وٹھنداویا	لیتے جگہ
وڌيڪ	ودھیک	زیادہ	اپتار	اپٹار	بھرمار۔کثرت
رسم الخط	رسم الخط	رسم الخط	طبع آزمائي	طبع آزمائی	طبع آزمائی
سونهري	سونہری	سنہری	اصلاحي	اصلاحی	اصلاحی
سڏجي	سڈجے تھو	کہلاتا ہے	نڪرڻ	نکرنڑ	نکلنا
گهرائي	گہرائی	گہرائی	واڌاري	وادھارے	ترقی۔وسعت اضافہ
وسعت	وسعت	وسعت	نثرنويس	نثرنویس	نثر لکھنے والا۔نثرنگار
سواءِ	سوائے	علاوہ	سماج	سماج	سماج۔معاشرہ
رندي	رندی	رندی	ليکڪن	لیکھ کن	لکھنے والے۔مصنف
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

كيف	کیف	کیف۔سرور	هلچل	ہلچل	تحریک
دلكشي	دلکشی	دلکشی	سامهون	سامہوں	سامنے

(سبق نمبر15)

الفاظ معنی (Words Meaning)

الفاظ	تلفظ	معنی	الفاظ	تلفظ	معنی
رڌپچا	ردھ پچاؤ	کھاناپکانا	کائڻ	کھائڑ	کھانے
ڇوڪرين	چھوکرین	لڑکیوں	ڪراهت	کراہت	کراہت
جتي	جتے	جہاں	ايندي	ایندی	آئے گی
پين	بین	دوسرے	ٻهاريل	بہاریل	جھاڑودیاہوا
هنرن	ہنرن	ہنر	اڇو اجرو	اچھواجرو	صاف ستھرا
سيکارڻ	سیکھارڑں	سکھانے	ڌيان	دھیان	دھیان
اتي	اتے	وہاں	ليپو	لیپو	لیپنا۔پوتنا
اها	اہا	یہ	ڏجي	ڈجے	دیاجائے
ڪين	کھین	انہیں	کاڌي پيتي	کھادے پیتے	کھانے پینے
سيکاريو	سیکھاریو	سکھایا	ڇار	چھار	راکھ
وڃي	وڃے	جائے	ملي	ملئے	مل کر۔مانجھ کر
عمدا	عمدہ	عمدہ	ڪجي	کجے	کیاجائے
کاڌا	کھادھا	کھانے	سٽپ	سٹڑبھ	چلنائی
رڌڻ	رڈھنڑ	پکانے	ميراڻ	میرانڑں	میل
اچن	اچن	آئیں	اگهڙ	اگھنڑں	پونچھنا
پر	پر	لیکن	گدلو	گدلو	گندہ
سٺي	سٹھی	اچھی	ميرو	میرو	میلا
ڪرڻ	کرنڑ	کرنے	پلجي	بھلجی	بھول کر
واري	واری	والی	وري	وری	دوبارہ

JOIN FOR MORE!!!

خاصيتون	خاصیتوں	خصوصیات	ٻيهر	بی ہر	دوبارہ
هجن	ہجن	ہوں	هٿن	ہتھن	ہاتھوں
سنڀال	سنبھا	دیکھ بھال	ڌوئڻ	دھوئڑں	دھونا
کاڌي	کھادے	کھانے	ڇوجو	چھوجو	کیوں کہ
کان	کھاں	سے	ڌوڙ	دھوڑ	دھول۔گرد وغبار
پهريائين	پہریائیں	پہلے	شين	دین	اشیاء۔چیزیں
ڳالهه	گالھ	بات	ملڻ	ملنڑ	ملنے
رڌڻو	ردھنڑوں	باورچی خانہ	جهڙوڪ	جہڑوک	جیسے کہ
ٿانو	تھانو	برتن	اچن	اچن	آئیں
ميرا	میرا	میلے	صابڻ	صابنڑ	صابن
هوندا	ہوندا	ہوں گے	سکائڻ	سکائڑ	سکھانا
ساڳيءَ	ساگیءَ	اسی	موٽي	موٹی	واپس
اچن ٿا	اچن تھا	آتے ہیں	ڳنڌڻ	گندھنڑوں	سالن
تن کي	تن کھے	ان کو	اڃا	انجا	ابھی
ٿاري	ٹارے	ٹالنا	سڀئي	سبھی	سب
ڇڏڻ	چھڈنڑ	چھوڑنا	گوڙ	گوڑ	شور۔غل
ائين	ایں	ایسا	هجن	ہجن	ہوں
جتاءُ	جتاؤ	قائم	ويچارڻ	ویچارنڑ	سوچنا
رونق	رونق	خوبصورتی	رڌبي	ردھبی	پکائی جائے گی
ويهڻ	ویہنڑ	بیٹھتے	ڪيڏي	کیڈے	کس
جنهن جنهن	جنہ جنہ	جس جس	مهل	مہل	وقت
اڳوات	اگوات	پہلے ہی	ٿي سگهندو	تھی سگھندو	ہوسکے گا
پاڻ وٽ	پانڑوٹ	اپنے پاس	اهڙيءَ ريت	اہڑی اَریت	اسی طرح
ڀُڄڻيءَ	بھنجڑے	بھونتے	ويهبو	ویہبو	بیٹھا جائے گا
ٻوڙو	ڈوڑو	دوڑو	اوير	اویر	دیر

JOIN FOR MORE!!!

پوي	پوے	پڑے	جيترو	جیترو	جتنا
اٿي	اٹھی	اٹھ کر	اوتروئي	اوتروئی	اتنا ہی
لوٽو	لوٹو	لوٹا	اڳيان	اگیاں	آگے
ڀريو	بھریو	بھرو	ٿورو	تھورو	کم
باهه	باہ	آگ	ٿيٽو	تھیٹو	ہونا
گهٽ	گھٹ	کم	وڌيڪ	ودھیک	زیادہ
ڪرڻي	کرنڑی	کرنا	لوڻ	لونڑ	نمک
ڳوليو	گولیوں	تلاش کرو	گيهه	گیھ	گھی
ٽين	ٹین	تیسری	گهٽ	گھٹ	کم
گهڻو	گھنڑو	بہت زیادہ	بي مزي	بے مزے	بے مزہ
ائين نه	ائیں نہ	ایسا نہیں	ڳوهيل	گوہیل	گوندھا ہوا
ٻار	بار	بچے	ڪونهي	کونہے	نہیں
ماني ۽	مانی اَ	روٹی	ٿي	تھی	ہوکر
اٽو	اٹو	آٹا			

JOIN FOR MORE!!!

(سبق نمبر16)

(Words Meaning) الفاظ معنی

الفاظ	تلفظ	معنی	الفاظ	تلفظ	معنی
پاڙيسري	پاڑیسری	پڑوسی۔ہمسائے	ڳڻتي	گنڑتی	فکر۔تشویش
هم ڪلاسي	ہم کلسی	ہم جماعت	اطلاع	اطلاع	اطلاع۔خبر
گڏجي	گڈجی	ساتھ۔مل کر	اوچتو	اوچتو	اچانک
ساڳي	ساگی	اسی۔ایک ہی	سڌو	سدھو	سیدھا
راند	راند	کھیل	ٻنين	بنین	کھیتیاں
مليل	ملیل	ملنے والا۔ملا ہوا	ڏانهن	ڈانہہ	کی طرف
ڪيڏندا	کھیڈندا	کھیلتے	سدائين	سدائیں	ہمیشہ
ٻنيون	بنیوں	کھیتیاں	پاڻ ۾	پانڑ میں	آپس میں
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

گم	گم	گم-ختم	وهي	وہی	بہہ
ڊپ	ڈپ	ڈر-خوف	چڪو	چکو	چکا
ڪچهريون	کچہریوں	مجالس-محفلیں	گهرڻ	گھرڑ	مانگنے
ميلا ملاکڙا	میلا ملا کھڑا	میلے ٹھیلے	ٿيڻ وارو	تھیڑ وارو	ہونے والی
رانديون رونديون	راندیوں روندیوں	کھیل کود-کھیل تماشے	ٿڌي ٿڌي	تھدھی تھدھی	ٹھنڈی ٹھنڈی
ڳوٺاڻا	گوٹھانڑا	گاؤں والے	هير	ہیر	ہوا
ڪري ورتو	کرے ورتو	کرلیا	گهلي	گھلی	چل رہی
آڻيندو	آنڑیندو	لائے گا	پکين	پکھین	پرندہ
ٻڌايو	بدھایو	بتایا-کہا-سنایا	مٺڙن	مٹھڑن	میٹھا
واعدو	واعدہ	وعدہ	ڪلي	کھلی	کھلا
ڏس	ڈس	سلسلہ-معاملہ	سامهون	سامھوں	سامنے
گڏجاڻي	گڈجانڑی	میٹنگ-ملاقات-اجلاس	بيٺو	بیٹھو	کھڑے ہونا
چيائين	چیائیں	کہا	مرڪي	مرکی	مسکرانا
ٻڌي ۽	بدھی آ	اتحاد	هو	ہو	وہ
ايڪي	ایکے	اتفاق-ایکا	ڏاري	ڈارے	ڈھانا
ڏونگر	ڈونگر	پہاڑ	ميلا ملراکڙا	میلا ملا کھڑا	میلے

JOIN FOR MORE!!!

(سبق نمبر17

الفاظ معنی (Words Meaning)

الفاظ	تلفظ	معنی	الفاظ	تلفظ	معنی
جهونن	جھونن	پرانے-قدیم	اتراولهه	اترا اولہہ	شمال مغرب
اتر	اتر	شمال	مفاصلي	مفاصلے	فاصلے
اولهه	اولہہ	مغرب	تاريخدان	تاریخدانن	تاریخدانوں
رايا	رایا	رائے	هڪ اڌ	ہک ادھ	ایک آدھ
ڪن	کن	کسی	ڪڏهوڪو	کڈھوکو	کبھی کا-بہت پہلے

چاهيو	چاہیو	چاہا	گھتين	گھٹین	گلیاں
وڌيڪ	ودھیک	آگے۔مزید	ٿيندو	تھیندو	ہوتا ہوا
گهرو	گھرو	گھریلو	وڃڻ لڳو	ونجنڑ لگو	جانے لگا
ڏني	ڈنی	دی	اڳين	اَگیں	پہلے جیسی
پهتو	پہتو	پہنچا	در	در	دروازہ
بدلي	بدلی	تبادلہ	ڪڙڪايو	کھڑکایو	کھٹکھٹایا
ننڊپٽ	ننڈھ پٹر	بچپن	ڊنل	ڈنل	ڈری ہوئی۔خوفزدہ
باقاعدي	باقئے دے	باقاعدہ۔پابندی سے	پڇيو	پچھیو	پوچھا
گهٽجي	گھٹجی	کم	ڪير	کیر	کون
وساريو	وساریو	بھلایا۔بھولا	هڪدم	ہک دم	ایک دم۔فوراً
البت	البت	البتہ	سڃاتو	سنجاتو	پہچانا
اڙي	اڑے	ارے	سهڪار	سہکار	مدد۔تعاون
هوريان هوريان	ہوریاں ہوریاں	آہستہ آہستہ	سڏائي	سڈائی	بلائی
ڇڪي	چھکی	کھینچ کر	خيالن جي ڏي وٺ	خیالن جی دے وٹھ	تبادلۂ خیال
ڏٺو	ڈٹھو	دیکھا	گڏيل	گڈیل	مشترکہ۔ملی ہوئی
ڍاڍو	ڈاڈھو	بہت	حڪمت عملي	حکمت عملی	حکمت عملی۔طریقۂ کار
گهبرايل	گھبرایل	گھبرایا ہوا	جوڙي وئي	جوڑی وئی	تیار کی گئی
احوال	احوال	حال	چر پر	چرپر	حرکت۔چلنا پھرنا
ڏک	ڈکھ	دکھ	هٿيار بند	ہتھیار بند	ہتھیار سے لیس
ڌاڙيلن	دھاڑیلن	ڈاکوؤں	ڪڙڪيا	کڑکیا	ٹوٹ پڑے۔حملہ آور ہوئے
سُک	سکھ	سکھ	ڦٽا ڪري	پھٹا کرے	پھینک کر
امن	امن	امن۔سکون	پيش پيا	پیش پیا	حاضر ہوئے۔ ہتھیار ڈالے
چپَن	چپَن	ہونٹوں	ڪٽائي	کھنڑائے	اٹھوا کر

JOIN FOR MORE!!!

ٻڌايو	بدھایو	تعمیر کرایا	جوڙائي	جوڑائی	تعمیر کرائی
سڏجڻ لڳو	سڈجڑں لگو	پکارا جانے لگا	رخ	رخ	رخ۔سمت
مهاڻي	مہاڑے	ماہی گیر۔مچھیرا	بدلائڻ	بدلائڑ	بدلانے۔بدلنے
سنڌو درياءُ	سندھو دریاأ	دریائے سندھ	جيتوڻيڪ	جیتوڑینک	حالانکہ۔اگرچہ
ساوڪ	ساوک	ہریالی۔سبزہ	اڳيون	اگیوں	پہلے جیسا۔پہلے والا
شادابي	شادابی	شگفتگی	اوج	اوج	عروج
ٺاهيل	ٹھاہیل	بنائی ہوئی	وري	وری	دوبارہ
شين	شین	اشیاء	ڪاڌي	کھادی	کھادی۔کھدر
رڳو	رگو	صرف	وڏو	وڈو	بڑا۔بڑی
ٻلڪ	بلک	بلکہ	مان	مان	عزت۔مانگ
هاڪ	ہاک	شہرت۔مشہوری	ڪيرپڙا	کھیرپڑا	پیڑے
ڪيس	کھیس	کھیس	پرڏيهه	پردیہہ	پردیس
سوسيون	سوسیوں	ایک قسم کا دھاریدار کپڑا	ڏيهه پرڏيهه	دیہہ پرڈیہہ	ملک اور بیرون ملک
گربيون	گربیوں	دریاں	ڪوٺي	کوٹھی	کوٹھی۔بنگلہ
سکيو	سکھیو	سکھی۔خوشحال	ڦرلٽ	پھرلٹ	لوٹ مار
ستابو	ستابو	شاد۔خوش	ڏاهو	ڈاہو	دانا۔عقلمند
اٺڻ	اٹڑں	بننے	گفتا	گفتا	باتیں۔قول۔کہاوتیں
اڏاڻا	اڈنڑاں	اڈی کھڈیاں	ڪلاسيڪل	کلاسیکل	روایتی
بافتو	بافتو	کورالٹھا	پوين	پوین	بعدوالے
ڏيهه	ڈیہہ	دلیس			

JOIN FOR MORE!!!

(سبق نمبر18)

الفاظ معنی (Words Meaning)

الفاظ	تلفظ	معنی	الفاظ	تلفظ	معنی
جهڙو	جہڑو	جیسا	ڪوٺيءَ	کوٹھی اَ	کمرہ

تهڙو	تھہڑو	ویسا	ٻڌايو	بدھایو	سنایا
ڀاڳ	بھاگ	رعایا۔عوام۔قسمت	ٻڌائي	بدھائے	بتا
لڏو	لدھو	دیکھا	سگهيو	سگھیو	سکا
سمهڻ واري	سمہڑواری	سونے والی	پوءِ	پوئے	پھر
پڙهو	پڑھو	منادی۔ڈھندورا	ڏيٽو پوندو	ڈیٹرو پوندو	دینا پڑے گا
گهمايو ويو	گھمایو ویو	کرایا گیا	وري	وری	پھر۔دوبارہ
گهڄ	گھچ	کافی۔بہت	ٻيو	بیو	دوسرا
نيٺ	نیٹھ	آخرکار	اگهاڙي	اگھاڑی	ننگی
ڪڙمي	کڑمی	کسان	ترار	ترار	تلوار
تائين	تائیں	تک	لٽڪي	لٹکے	لٹک رہی
پهتي	پہتی	پہنچی	ڏانهن	ڈانھں	طرف
توڪل	توکل	اللہ پر بھروسہ	موڪليو	موکلیو	بھیجا
ڪري	کرے	کرکے	ڦاٿو	فاتھو	پھنس گیا
وات	واٹ	راستہ	ڏوکو	دوکھو	دھوکا
جابلو	جابلو	پہاڑی	هاڻي	ہانڑے	اب
لڪ	لک	درہ	نيٺ	نیٹھ	آخرکار
لنگهڻو	لنگھنڑو	گزرنا	من هٽي	من ہنٹری	مضبوط کرکے
ڏسي	ڈسے	دیکھ کر	منٿون	منتھوں	منتیں
واسينگ نانگ	واسینگ نانگ	شیش ناگ	قول	قول	قول۔وعدہ
پيووڃان	پیونجاں	جاتا ہوں	پاريو	پاریو	نبھایا
ڪيئن	کیئں	کس طرح	هائوڪار	ہاؤکار	ہاں۔اقرار
ٻڌائيندين	بدھائینديں	بتائے گا	جيئندا	جیئندا	سدا سلامت
چوين	چویں	کہے	پٺيان	پٹھیاں	پیچھے
اڌ	ادھ	نصف۔آدھا	کڻيو	کھنڑیو	لے کر
ڏيندين	ڈیندیں	دے گا	گهمن	گھمن	گھوم رہے

JOIN FOR MORE!!!

مجيو	منجیو	مانی	سرقلم ڪرڻ	سرقلم کرنڑ	سراڑادیا
ٻڌي	بدھی	سن کر	دل سان لڳي	دل ساں لگی	پسند آئی
گھري	گھری	مانگی	جهجها	جھجھا	بہت
مڪار	مکار	مکر کرنے والی۔فریبی	موٽيو	موٹیو	واپس ہوا
ڪپي	کھپے	چاہیئے	وري	وری	پھر۔دوبارہ
رعيت	رعیت	رعایا۔عوام	پيدا ٿيس	پیدا تھیس	پیدا ہوئی
رياڪاري	ریاکاری	ریاکاری۔دکھاوا	ڀڄي	بھجی	بھاگ
وڌي ويئي	ودھی ویئی	بڑھ گئی	ٻر	بر	بل
ڇو	چھو	کیوں	گهڙي ويو	گھڑی ویو	گھس گیا
وٺي	وٹھی	لے کر	آزار	آزار	مصیبت
پئجي ويو	پجی ویو	پڑ گیا	ڪو نہ اٿئي	کونہ اتھئی	نہیں ہے
ڏاڍيون	ڈاڈیوں	بہت	پرجا	پرجا	پرجا۔رعایا
بيلي	بیلی	دوست	آڻي	آنڑے	لا کر
ٻخش ڪر	بخش کر	معاف کر	آڏو	آڈو	سامنے
مارجي	مار جی	مارا	بکيو	بکھیو	بھوکا
ويندس	ویندس	جاؤں گا	آزمودو	آزمودو	آزمائش
چڱو	چنگو	اچھا	ورتو	ورتو	لیا
ڀيري	بھیرے	دفعہ۔بار۔مرتبہ	ڏوھ	ڈوھ	گناہ۔قصور
ڏڳي	ڈھگی	گائے۔بچھیا	دغا	دغا	دغا۔دھوکہ
ڏٺي	ڈٹھی	دیکھی	فساد	فساد	لڑائی جھگڑا
گونگي	گونگی	گونگی۔جو بول نہ سکے	خونريزي	خونریزی	خونریزی
پهاڪو	پہاکو	کہاوت۔ضرب المثل	پاڻ	پانڑ	خود
وانگر	وانگر	طرح	هلي	ہلی	چل کر
نماڻي	نمانڑی	معصوم	آيو آهين	آیو آہیں	آیا ہے
لوڏو	لوڈو	خطرہ	ڏيڻ	ڈینڑ	دینے
ادا	ادا	بھائی	ٻڌو	بدھو	سنا

JOIN FOR MORE!!!

			سيدها	سدهو	سڌهو

حجتہ الوداع وارو خطبو

س ۱: پاڻ سڳورنﷺ آخري حج ڪهڙي هجري سن ۾ ڪرڻ فرمايو؟

ج: پاڻ سڳورنﷺ پنهنجي حياتيءَ جو آخري حج ڏهين هجري سن ۾ هڪ لک چاليهه هزار مسلمانن جي جماعت سان ادا ڪيو.

س ۲: هن حج کي حجتہ الوداع ڇو ٿو چيو وڃي؟

ج: هن حج کي حجتہ الوداع انهيءَ لاءِ سڏيو وڃي ٿو ڇا ڪاڻ جو هي حج پاڻ سڳورنﷺ جو آخري حج هو. ۽ هن حج کان پوءِ پاڻﷺ ٻيو ڪوبہ حج نہ ڪرڻ فرمايو.

س ۳: حج ادا ڪرڻ کان پوءِ پاڻ سڳورنﷺ ڇا ڪيو؟

ج: حج ادا ڪرڻ کان پوءِ پاڻ غدير جي وادي ۾ خطبو ڏنائون.

JOIN FOR MORE!!!

س ۴: خطبي ۾ پاڻ سڳورنﷺ توحيد جي امانت ۽ قرآن جي دستور بابت ڇا فرمايو؟

ج: خطبي ۾ توحيد جي امانت ۽ قرآن جي دستور کي ساهہ سان سانڍي رکڻ جو تاڪيد ڪيائون.

س ۵: پاڻ سڳورنﷺ اسلامي برادري بابت ڪهڙو ارشاد فرمايو؟

ج: پاڻ سڳورنﷺ اسلامي برادري بابت ارشاد فرمايو آهي تہ عربي کي عجميءَ تي ۽ عجميءَ کي عربي تي ڪا بہ فضيلت نہ آهي ـ سڀ انسان آدم جو اولاد آهن ـ هر ڪو مسلمان ٻئي مسلمان جو ڀاءُ آهي ۽ سڀ مسلمان هڪ برادري آهن ـ

س ۶: نبي ڪريمﷺ جن زالن، ٻانهن، يتيمن ۽ مسڪينن واسطي ڪهڙيون نصيحتون ڪرڻ فرمايون؟

ج: پاڻ سڳورنﷺ ٻانهن سان شفقت، يتيمن سان مهرباني مسڪينن جي سنڀال ۽ عورتن سان عدل ۽ سندن حقن جي حرمت جو تاڪيد ڪيائون.

س ۷: خطبي جي آخر ۾ پاڻ سڳورنﷺ ڇا ڪيو/چيو؟

ج: خطبي جي آخر ۾ پاڻ سڳورنﷺ سيني مسلمانن کي الوداع چيو.

......☆......

حضرت سلمان فارسيؓ

س ۱: حضرت سلمان فارسيؓ ڪير هو؟

ج: حضرت سلمان فارسيؓ رسول اڪرمﷺ جن جو هڪ نامور صحابي ٿي گذريو آهي.

س ۲: حضرت سلمان فارسيؓ ڪٿي ڄائو هو/ڪٿي جو رهاڪو هو؟

ج: حضرت سلمان فارسيؓ اصفهان جي هڪ ڳوٺ ۾ ڄائو ۽ سندس پيءُ هڪ هاري هو.

س ۳: اسلام قبول ڪرڻ کان پهريان حضرت سلمان فارسيؓ ڪهڙي مذهب سان متاثر ٿيو؟

ج: ايران ۾ ان وقت زرتشت مذهب جو تمام گهڻو زور هو. حضرت سلمان فارسيؓ به زرتشت مذهب جو پيروڪار هو. پوءِ پاڻ عيسائي مذهب سان متاثر ٿيو.

س ۴: حضرت سلمان فارسيؓ حق ۽ سچ جي ڳولا لاءِ ڪهڙيون ڪوششون ڪيون؟

ج: حضرت سلمان فارسيؓ حق ۽ سچ جي ڳولا لاءِ گهڻيون ئي ڪوششون ڪيون ۽ گهڻا سفر پڻ ڪيا. انهيءَ سلسلي ۾ ڦِرندي اصفهان کان شام، شام کان نصيبن ۽ نصيبن کان عموريه ۽ مختلف بزرگن جي صحبت ۾ رهيو.

س ۵: حضرت سلمان فارسيؓ کي حضورﷺ جو ڏس ڪير ڏنو؟

ج: عموريه جي هڪ بزرگ ڪيس حضرت محمدﷺ جن جو ڏس ڏنو.

س ۶: حضرت سلمان فارسيؓ يثرب وٽي ڇا ڪيو؟

ج: حضرت سلمانؓ يثرب وٽي حضرت محمدﷺ جن جي خدمت ۾ حاضر ٿيو ۽ اسلام قبول ڪيو.

س ۷: اسلام قبول ڪرڻ کان پوءِ حضرت سلمان فارسيؓ ڪهڙيون خدمتون سرانجام ڏنيون؟

ج: اسلام قبول ڪرڻ کان پوءِ حضرت سلمان فارسيؓ اسلام جي خدمت ڪئي. مدائن جو گورنر پڻ رهيو ۽ اسلامي احڪامن جي پوري طرح پيروي ڪرڻ سان گڏ اسلامي تعليم کي عام ڪرڻ لاءِ نهايت گهڻيون ڪوششون ورتائين.

......☆......

حضرت امام جعفر صادق عليه السلام

س ۱: حضرت امام جعفر صادق عليه السلام ڪٿي ڄائو. ۽ سندس والد جو نالو ڇا هو؟

ج: حضرت امام جعفر صادق عليه السلام سن ۸۰ هجريءَ ۾ مديني منوره ۾ ڄائو ۽ سندس والد جو نالو امام محمد باقرؑ هو.

س ۲: هن ڪهڙن استادن وٽ تعليم حاصل ڪئي؟

ج: هن پنهنجي ڏاڏي امام زين العابدين ۽ والد امام محمد باقر وٽ تعليم حاصل ڪئي.

JOIN FOR MORE!!!

س ٣: حضرت امام جعفر صادقؒ جن جا ڪھڙا مشهور شاگرد ٿي گذريا آهن؟

ج: حضرت امام جعفر صادق عليه السلام پنهنجي وقت جا وڏا عالم امام ابو حنيفهؒ، امام مالڪؒ ۽ ابو موسيٰ جابربن حيانؒ حضرت امام جعفر صادق عليه السلام جا مشهور شاگرد ٿي گذريا آهن.

س ٤: سندن پرهيزگاري جو ڇا حال هو؟

ج: حضرت امام جعفر صادق عليه السلام سدائين نماز پڙهندي ڏسڻ ۾ ايندا هئا يا روضي جي حالت ۾ قرآن شريف پڙهندي ڏسا هئا.

س ٥: سندس ڏنل تعليم مان ڪي اهم ڳالهيون ٻڌايو؟

ج: سندس ڏنل تعليم مان ڪي اهم ڳالهيون هي آهن.

(١) نماز پڙهو ۽ ان تي هميشه قائم رهو ڇاڪاڻ ته نماز دين جو مضبوط ٿنڀو آهي.

(٢) جيڪو شخص ٿين لاءِ ڪڏ کوٽي ٿو اهو پاڻ انهيءَ ڪڏ ۾ ڪرندو.

(٣) هميشه سچ ڳالهائجي پوءِ انهيءَ مان نفعو پهچي يا نقصان.

(٤) جيڪڏهن ماڻهن سان ميل ملاپ رکڻو هجي ته چڱن ماڻهن سان رکجي فاجر ۽ فاسق ماڻهن کان هميشه دور رهجي.

س ٦: حضرت امام جعفر صادق عليه السلام ڪڏهن وفات ڪيا؟

ج: حضرت امام جعفر صادقؑ سن ١٤٨ هجري جي شوال مهيني ۾ وفات ڪئي.

......☆......

قائداعظمؒ جا ارشاد

س ١: قائداعظمؒ پاڪستان جو ڇا هو؟

ج: قائداعظمؒ پاڪستان جو اڳواڻ هو.

س ٢: قائداعظمؒ شاگردن کي نصحيت ڪندي ڪھڙين ڳالھين ڏانهن سندن ڌيان ڇڪايو آهي؟

ج: قائداعظمؒ شاگردن کي نصيحت ڪندي فرمايو آهي ته «تعليم پڪيڙڻ لاءِ وڏي کان وڏي قرباني ڏين کان به ڪيٻائڻ نه گهرجي ڪم ۽ بس ڪم ڪندا رهو. توهان مستقبل جا معمار آهيو. پنهنجي شخصيت ۾ نظم و ضبط پيدا ڪريو ۽ مناسب تعليم ۽ موزون تربيت حاصل ڪريو».

JOIN FOR MORE!!!

س ٣: سرڪاري ملازمن کي قائداعظمؒ ڪهڙي نصيحت ڪندي آهي؟

ج: سرڪاري ملازمن کي قائداعظمؒ اها هدايت ڪئي آهي ته « جيڪڏهن توهان پاڪستان کي خوشحال ڏسڻ چاهيو ٿا ته غريب ماڻهن جي بهبود لاءِ ڪوشش ڪريو ۽ هڪ ٻئي سان تعاون ڪريو. هميشه زنده ضمير رهو ته جيئن قيامت جي ڏينهن خداوند تعاليٰ جي اڳيان چئي سگهو ته مون تي جيڪي فرض رکيل هئا اهي مون پورا ڪيا.

س ٤: قائداعظمؒ جي خيال موجب پاڪستان ڪهڙن مقصدن کي حاصل ڪرن لاءِ قائم ڪيو آهي؟

ج: قائداعظمؒ جي خيال موجب پاڪستان حاصل ڪرڻ جو مقصد اهو هو ته اسين اهڙي مملڪت جا مالڪ هجون جتي اسين پنهنجي روايتن ۽ تمدني خصوصيتن مطابق ترقي ڪري سگهون ۽ جتي اسلام جي عدل ۽ هڪجهڙائي جي اصولن تي آزادي سان عمل ڪري سگهون.

س ٥: پاڪستان جي وقار لاءِ قائداعظمؒ ڇا نصيحت ڪئي آهي؟

ج: «پاڪستان جي وقار کي بلند ڪرڻ لاءِ ڪنهن به دشمن جي دٻاءُ ۾ نه اچو ۽ پنهنجا فرض بي خوفيءَ سان پورا ڪندا رهو».

......☆......

JOIN FOR MORE!!!

اتحاد ، تنظيم ۽ يقين محڪم

س ١: اتحاد مان ڪهڙا فائدا آهن؟

ج: اتحاد اهو روح آهي جو قومن کي حياتي ۽ تازگي بخشي ٿو. تاريخ شاهد آهي ته دنيا ۾ اُهي ئي قومون زنده رهي سگهيون آهن جن ۾ اتحاد جي قوت هئي. اتحاد نه هئڻ ڪري قوم نيست و نابود ۽ تباهه ٿي ويندي آهي.

س ٢: اسلام ۽ قرآن شريف ۾ اتحاد کي ڇا اهميت ڏنل آهي؟

ج: اسلام ۾ اتحاد کي خاص اهميت ڏنل آهي ۽ قرآن شريف ۾ ارشاد آهي ته «الله جي رسي کي مضبوطيءَ سان پڪيڙو ۽ ٽولا ٽولا نه ٿيو».

س ٣: قائداعظمؒ پاڪستان جي پهرين سالگرهه جي موقعي تي ڇا پيغام ڏيو؟

ج: قائداعظمؒ محمد علي جناح پاڪستان جي پهرين سالگرهه جي موقعي تي قوم جي نالي پيغام ڏيندي فرمايو هو ته : « هن وقت قوم نهايت نازڪ دور مان گذري رهي آهي- ان ڪري قوم کي اتحاد، تنظيم ۽ يقين محڪم ۽ عمل پيهم جي ضرورت آهي

س۴: اتحاد جي ڪري انسان دنيا ۾ ڇا ڪمال ڪيا؟

ج: دنيا جون عظيم ايجادون ، دريائن ۽ هوائن تي انسان جي حڪمراني» سج جي توانائيءَ مان فائدا حاصل ڪرڻ ۽ زمين مان خزانا ڪوٽي ڪڍڻ، اهي سڀ عمل انسان لاءِ تڏهن آسان ٿيا جڏهن هن پاڻ کي اتحاد جي زيور سان سينگاريو.

س۵: تنظيم ڇو ضروري آهي ۽ يقين محڪم ڇا کي ٿو سڏجي ؟

ج: هر ڪنهن قوي عمل جي پورائي لاءِ تنظيم ضروري آهي- هن ڪان سواءِ قومن جي ترقي ۽ بهبود لاءِ به تنظيم جي ضرورت هوندي آهي. يقين محڪم ڪان مراد آهي ارادي جي پختگي- ڪنهن به عمل ۽ ارادي تي مڪمل يقين کي يقينِ محمڪ سڏ جي ٿو.

(EXTRA)

ترڪيءَ جي عظيم رهنماء غازي ڪمال اتاترڪ ۽ ننڍي کنڊ پاڪ هند جي رهنماء قائداعظم جيا مثال اسان جي اکين آڏو آهن ته ڪيئن نه انهن اڳوائن ارادي جي قوت ۽ محڪم يقين سان پنهنجي قومن کي آزاديءَ جي سعادت سان همڪنار ڪيو.

......☆......

JOIN FOR MORE!!!

مولانا دين محمد وفائي

س ۱: مولانا دين محمد وفائي ڪٿي ڄائو؟

ج: مولانا دين محمد وفائي جي ولادت ۲۷/27 رمضان المبارڪ ۱۳۱۱/1311ھ مطابق ۴/4 اپريل ۱۸۹۴ (1894) تي سندس آبائي ڳوٺ ڪتي عرف نبي آباد تعلقي ڳڙهي ياسين ۾ ٿي.

س ۲: مولانا جي پيءُ جو نالو ڇا هو؟

ج: مولانا دين محمد وفائي جي والد جو نالو خليفي حڪيم گل محمد هو.

س ۳: مولانا دين محمد وفائي جي ننڍپڻ بابت اوهان کي ڪهڙي خبر آهي؟

ج: مولانا اوائلي تعليم سندس والد خليفو حڪيم گل محمد جي نظر هيٺ ٿي. جڏهن مولانا صاحب نون سان جو ٿيو ته سندس والد وفات ڪئي. تنهن ڪان پوءِ سندس والده هن جي پرورش ڪئي. فارسيءَ جي تعليم پنهنجي عزيز ميان جي محمد عالم وٽ پوري ڪيائين.

س۴: مولانا تعليم ختم ڪري ڪن درسگاھ جو استاد ٿيو؟

ج: مولانا تعليم ختم ڪري سنڌ مدرسي ڪراچيءَ ۾ اچي استاد ٿيو.

س٥: مولانا وفائي کي ڪھڙن بزرگن جي ڪچهريءَ مان فيض حاصل ٿيو؟

ج: مولانا وفائي کي حاجي حسن الله پاٽائيءَ ۽ غلام سيد رشد الله شاھ جھنڊي واري جي ڪچهرين مان نهايت گهڻو فيض حاصل ٿيو.

س٦: مولانا جي لياقت ڪن مضامين ۾ هئي؟

ج: مولانا وفائي نہ رڳو دين جو عالم هو پر ڪيس تاريخ، جاگرافي ۽ نعت تي پڻ دسترس حاصل هئي.

س٧: مولانا وفائي جا ڪھڙا علمي يادگار موجود آهن؟

ج: الوحيد اخبار ۽ ماهوار توحيد رسالو سندس قومي، علمي ۽ ادبي حيثيت جو بهترين مثال آهي.

س٨: مولانا وفائي ڪڏهن وفات ڪئي؟

ج: مولانا وفائي ماھ جمادي الاخر ١٣٦٩ مطابق اپريل ١٩٥٠ ۾ رحلت ڪري وڃي حقيقي محبوب سان مليو.

......☆......

مائي خيري

س ١: مائي خيري جو اصل نالو ڇا هو؟

ج: مائي خيري جو اصل نالو خير النساء هو.

س ٢: هو ڪن جي راڻي هئي؟

ج: هو مير صوبدار خان شهيد جي راڻي هئي.

س٣: هن کي مائي خيري ڇو سڏيندا هوا؟

ج: هن ايتراتہ خير جا ڪم ڪيا جوڪيس سڏيندائي مائي خيري هئا.

س٤: سندس تعليم جو احوال ٻڌايو؟

ج: هن ننڍي هوندي قرآن شريف ختم ڪيو ۽ عربي ۽ فارسي جي تعليم ورتي.

س٥: هن ڪھڙا ڪھڙا خير جا ڪم ڪيا؟

ج: مائي خيري پنهنجي سڄي حياتي خير جي ڪمن ۾ گذاري. هن ٻيڙين، معذورن ۽ بيواهن لاءِ ماهوار وظيفا مقرر ڪيا، کوھ کوٽايا- ان کان سواءِ قرض دارن جا قرض ادا ڪرڻ ،غريبن ۽ نادارن کي شادي مرادي ۾ مدد ڪرڻ، لاوارثن جي ڪفن دفن جو انتظام

JOIN FOR MORE!!!

س٦: حيدرآباد ۾ سندس ڪهڙو يادگار آهي؟

ج: حيدرآباد فقير جي پڙ ۾ سندس جوڙايل مسجد يادگار آهي ۽ هن سان لاڳو هڪ ديني مدرسو پڻ قائم آهي جنهن جو خرچ پاڻ برداشت ڪندي هئي.

س٧: مائي خيري ڪڏهن وفات ڪئي؟

ج: مائي خيري پهرين رمضان المبارڪ سن ١٢٧٢ھ ۾ وفات ڪئي.

س٨: سندس مقبرو ڪٿي آهي؟

ج: سندس مقبرو هالا حويلي جي پرسان «خداآباد» ۾ آهي.

س٩: مائي خيري جي زندگي جو مختصر احوال ٻڌايو؟

ج: مائي خيري جو اصل نالو خير النساء هو. هو مير صوبدار خان شهيد جي راڻي هئي. هن ايتراته خير جا ڪم ڪيا جو ڪيس سڏيندائي مائي خيري هئا. هن ننڍي هوندي قرآن شريف ختم ڪيو ۽ عربي ۽ فارسي جي تعليم ورتي. مائي خيري پنهنجي سڄي حياتي خير جي ڪمن ۾ گذاري. هن ٻيڏڙين، معذورن ۽ بيواهن لاءِ ماهوار وظيفا مقرر ڪيا، ڪوهم ڪوتايا. ان کان سواءِ قرض دارن جا قرض ادا ڪرڻ، غريبن ۽ نادارن کي شادي مرادي ۾ مدد ڪرڻ، لاوارثن جي ڪفن دفن جو انتظام ڪرڻ جو خاص خيال هوندو هئس. حيدرآباد فقير جي پڙ ۾ سندس جوڙايل مسجد يادگار آهي ۽ هن سان لاڳو هڪ ديني مدرسو پڻ قائم آهي جنهن جو خرچ پاڻ برداشت ڪندي هئي. مائي خيري پهرين رمضان المبارڪ سن ١٢٧٢ھ ۾ وفات ڪئي. سندس مقبرو هالا حويلي جي پرسان «خداآباد» ۾ آهي.

JOIN FOR MORE!!!

......☆......

هنر دولت آهي

(EXTRA) هڪڙي ڳوٺ ۾ هڪ بيوه رهندي هئي. ڪيس هڪڙو پٽ هو.

س١: بيوهه پنهنجي پٽ کي هنر سيکارڻ لاءِ ڪٿي وٺي وئي؟

ج: بيوهه پنهنجي پٽ کي هنر سيکارڻ لاءِ شهر ۾ هڪ واڍي وٽ وٺي وئي.

س٢: واڍي مائي کي ڪهڙو شرط ٻڌايو؟

ج: واڍي مائي کي شرط ٻڌايو ته آءٌ ڇوڪري کي ڪوٺيءَ ۾ بند ڪندس. جيڪڏهن ڇوڪرو صبح تائين جيئرو هوندو ته پوءِ آءٌ هن کي شاگرد ڪندس.

(EXTRA) ڇوڪرو صبح تائين جيئرو رهيو ۽ واڍي ڪيس شاگرد ڪيو. واڍي ڇوڪري کي

ڇوڪرو هلندو هلندو هڪڙي رڻ ۾ پهتو اتي اُٺ جا هڏ پيل ڏٺائين.

س۳: ڇوڪري اٺ جي هڏن مان ڇا ٺاهيا؟

ج: انهن هڏن مان هن پاءُ ڏيڍ چانور ٺاهيا.

(EXTRA) انهن هڏن مان ڇوڪرو پوءِ هڪ بادشاهيءَ ۾ پهتو. اتي جي شهزاديءَ اعلان ڪرايو هو ته جنهن جو هنر ان کي پسند ايندو انهيءَ سان هوُ شادي ڪندي. ڇوڪري هڏمان چانور ڪيڏي بانهي کي ڏنا ۽ چيائين ته هي چانور مونکي رڌي موڪليو.

س۴: شهزادي پنهنجي مهمانن لاءِ پاڻ ڇا تيار ڪندي هئي؟

ج: شهزادي پنهنجي مهمانن لاءِ ڪاڌو پاڻ تيار ڪندي هئي.

(EXTRA) هُن چانور کي ڳارڻ جا وڏا حيلا ڪيا پر چانور رڌجن ئي نه هيٺ هن ڇوڪري کي گهرايو ۽ هن کان پڇيائين - ڇوڪري هن کي سڄي ڳالهه ٻڌائي- شهزادي کي ڇوڪري جو هنر پسند آيو ۽ ائين هن جي شادي ٿي.

سياڻن سچ چيو آهي ته هنر دولت آهي - هنر جي دولت جنهن به ماڻهوُ وٽ هوندي اهو ڪڏهن به بک نه مرندو.

JOIN FOR MORE!!!

......☆......

بين الاقوامي عدالت

س۱: بين الاقوامي عدالت ڪهڙا ڪم ڪندي آهي؟

ج: ملڪن جاپاڻ ۾ تڪرار هڪ عالمي عدالت نبيرندي آهي جنهن کي انصاف جي بين الاقوامي عدالت سڏ جي ٿو.

س۲: بين الاقوامي عدالت ڪڏهن جوڙي وئي؟

ج: ٻي عالمي جنگ کان پوءِ جڏهن قومن جي انجمن کي توڙي گڏيل قومن جي سنگت ٺاهي وئي تڏهن دائمي عدالت کي ختم ڪري بين الاقوامي عدالت جوڙي وئي.

س۳: عدالت جو پهريون اجلاس ڪڏهن ٿيو؟

ج: هن عدالت ۾ پندرهن جج آهن جن کي جنرل اسمبلي ۽ سلامتي ڪاوُنسل نون (۹) ورهن لاءِ چونڊيندي آهي.

س۴: هن ڪورٽ جو صدر مقام ڪٿي آهي؟

ج: هن ڪورٽ جو صدر مقام هالينڊ جي شهر هيگ ۾ آهي.

س۵: ڪهڙا ملڪ بين الاقوامي عدالت ۾ عدالت پنهنجا تڪرار نبيرائي سگهن ٿا؟

ج: هيءُ ڪورٽ گڏيل قوم جي فقط اهڙن ميمبر ملڪن جا ڪيس ٻڌندي آهي جن ان جي دستور کي قبول ڪيو هوندو. جيڪي ملڪ گڏيل قومن جا ميمبر نه آهن پرهن عدالت جي دستور کي قبول ڪن ٿا سي پڻ پنهنجا تڪرار ان ڪان نبرائي سگهن ٿا.

(EXTRA) بين الاقوامي عدالت ڪنهن ملڪ جو حصو نه آهي، انڪري ان کي پنهنجن ٿيصلن جي پوئواري ڪرائڻ جو اختيار نه آهي. اها هر ميمبر ملڪ جي اخلاقي جوابداري آهي ته اهو انهيءَ عدالت جي فيصلن سان ٻڌل رهي.

......☆......

JOIN FOR MORE!!!

اجرڪ

س۱: سنڌ جي ثقافت جي اهم سوکڙي ڪهڙي آهي؟

ج: سنڌ جي ثقافت جي اهم سوکڙي اجرڪ آهي.

س۲: اجرڪ کي عربن ڪهڙي نالي سان سڏيو ويندو آهي؟

ج: اجرڪ کي عربن «ازرق» جي نالي سان سڏيو ويندو آهي.

س۳: ازرق جي معني ڇا آهي؟

ج: ازرق جي معني نيرو رنگ آهي. ڇا ڪاڻ ته اجرڪ جي ترم ۾ نيرو رنگ زيادہ استعمال ٿيندو آهي.

س۴: اجرڪ ڪيترن مختلف مرحلن مان گذري مڪمل ٿئي ٿي؟

ج: اجرڪ چوڏهن مختلف مرحلن مان گذري مڪمل ٿئي ٿي.

س۵: ڊزائن ۽ رنگ جي لحاظ کان اجرڪ جا ڪهڙا قسم آهن؟

ج: ڊزائن ۽ رنگ جي لحاظ کان اجرڪ جا ڏهن کان به وڌيڪ قسم آهن.

س۶: اجرڪ گهڻو ڪري سنڌ جي ڪهڙن شهر ۾ نهي ٿي؟

ج: اجرڪ گهڻو ڪري سنڌ جي لاڙوارن شهرن ۾ نهي ٿي جهڙوڪ نصرپور ٽنڊومحمدخان، سيڪاڻ مٽياري، پٽ شاهه ماتلي ۽ اتر سنڌ ۾ سکر ۾ اجرڪ نهي ٿي.

س۷: رنگن جي لحاظ کان اجرڪ جا ڪهڙا رنگ آهي؟

ج: رنگن جي لحاظ کان اجرڪ جا گهڻو ڪري چار رنگ ٿيندا آهن: اڇو، ڪارو، ڳاڙهو ۽ نيرو. (EXTRA)

ج: موجوده دور ۾ اجرڪ مان ٽايون، شرٽون، اسڪرٽ پڙا، زنانا چولا ۽ شلوارون ٺاهيون وڃن ٿيون.

س۹: سنڌ جا ماڻهو مهمان کي مان طور ڇا پيش ڪندا آهن؟

ج: سنڌ جا ماڻهو مهمان کي مان طور اجرڪ پيش ڪندا آهن.

س۱۰: اجرڪ جو ملڻ ڪهڙي نيشاني آهي؟

ج: اجرڪ جو ملڻ وڏي عزت ۽ احترام جي نشاني آهي.

......☆......

ميرن جي درٻار

س۱: ميرن جي درٻار جو ذڪر برنس ڪهڙي ڪتاب ۾ ڪيو آهي؟

ج: ميرن جي درٻار جو ذڪر برنس پنهنجي سفرنامي ۾ ڪيو آهي.

(EXTRA) هو هڪ ڊاڪٽر هو جنهن کي ۱۸۲۸ع ۾ مير مراد علي خان جي علاج لاءِ ڪڇ مان گهرايو ويو هو. هن ميرن جي درٻار جي سونهن ۽ نزاڪت جي تعريف ڪندي لکيو آهي ته.

س۲: ميرن جي درٻار جو سنُاءُ ڪهڙي قسم جو هو؟

ج: ميرن جي درٻار جو سنُاءُ شاندار هو. دروازن تي سائي مخمل/ ماهوت جا پردا ٽنگيل هئا. ڪمري ۾ ڏاڍا اڇا ۽ اعليٰ قيمتي ايراني غاليچا وڇايل هئا. هڪڙي پاسي اڇيون پوشاڪون پهريل مير ويٺا هئا. گديءَ تي پٽ ۽ زري جو ڪيل هو ۽ چئن ڪندن تي سونا جهاٻا ٻڌل هئا. هر جاءِ صفائي ۽ سنائي ۾ بيمثال هئي.

س۳: ميرن جي پوشاڪ ڪهڙي قسم جي هئي؟

ج: ميرن جي پوشاڪ سهڻي، اُوچي ۽ زرق برق واري هئي.

(EXTRA) سيني ميرن جي پنيان خدمتگار هئا جن کي ترارين ۽ ڍالون ٻڌل هيون ۽ پڻ چڱيون پوشاڪون پهريل هئا.

س۴: ميرن جي اخلاق بابت برنس ڇا لکيو آهيو؟

ج: ”هو تمام بااخلاق، نيڪ خصلت ۽ ڏاڍا مهمان نواز هئا“.

(EXTRA) هو لکي ٿو ته ”جڏهن مان درٻار جي صفي ۾ آئين تڏهن سڀ حير مونکي اٿي گڏيا. پوءِ مون سان پارسي ۾ گفتگو ڪرڻ لڳا ۽ منهنجي گهٽي مرحبا ڪيائون“.

مٿيون سمورو بيان ڏيکاري ٿو ته سنڌ جا حاڪم مير ڪيڏانه سڌريل، نيڪ خصلت ۽

JOIN FOR MORE!!!

......☆......

ڪينجهر ڍنڍ

س ١: ڪينجهر لفظ جي معني ڇا آهيو؟

ج: ڪينجهر لفظ جي معني گهٽائي آهي؟

س ٢: ڪينجهر ڍنڍ تي اهو نالو ڪيئن پيو؟

ج: هڪ مڪاني روايت آهي ته ڪينجهر هڪ مهاڻي جونالو هو ۽ سونل سندس زال هئي۔ ڪينجهر تي اهو نالو به انهيءَ مهاڻي جي نالي تي رکيو ويو.

س ٣: ڪينجهر لڳڻ اصطلاح جي معني ڇا آهي؟

ج: ڪينجهر لڳڻ اصلاح جي معني آهي ته سرسبز ٿيڻ آباد ٿيڻ.

س ٤: حضرت شاهه عبداللطيف ڀٽائيءَ ڪينجهر جو ذڪر ڪهڙي سر ۾ ڪيو آهي؟

ج: حضرت شاهه عبداللطيف ڀٽائيءَ ڪينجهر ڍنڍ جو ذڪر سُر ڪاموڏ ۾ ڪيو آهي.

س ٥: نوريءَ جي قبر ڪٿي آهي؟

ج: نوريءَ جي قبر ڪينجهر ڍنڍ جي وچ ۾ هڪ ٽڪريءَ تي سندس مرشد هونڊڙي شاهه جي پيراندي ۾ آهي.

س ٦: ڪينجهر ڍنڍ جي چوڌاري اڳي ڇا هو؟

ج: ڪينجهر جي چوڌاري اڳي وڏيون وڏيون وسنديون ۽ ڳوٺ آباد هئا.

س ٧: ڪينجهر جي تفريح گاهه بابت لکو؟

ج: ڪينجهر هڪ بهترين تفريح گاهه آهي. تفريح خاطر ايندڙن لاءِ ٻيڙين ۽ لانچن جو بندوبست ڪيل آهي.

س ٨: ڪينجهر جي رهائش لاءِ سرڪار ڇا ٺهرايا آهن؟

ج: انهن جي رهائش لاءِ سرڪار جي طرفان پڪا گهر ٺهرايا ويا آهن.

(EXTRA) ترڻ، ٻيڙين تي سير ڪرڻ ۽ مڇين جي شڪار جي وندر هت گهڻي آهي.

ڪينجهر ڍنڍ مان ساليانو لکين روپين جي مڇي ڦاسائي وڃي ٿي. هت بهه، ٻِهڻ، ڪمُ، لوڙهه ۽ پوراني به جام ٿين ٿا.

حاصل مطلب ته ڪينجهر ڍنڍ، سنڌ جي تهذيب ۽ تمدن جو هڪ قيمتي سرمايو آهي.

......☆......

JOIN FOR MORE!!!

سنڌي ادب جي مختصر تاريخ

س ١: سنڌي زبان ڪهڙي زبان آهي؟

ج: سنڌي زبان تمام قديم زبان آهي.

س ٢: عربن جي دور ۾ سنڌي ادب جا ڪهڙا اهڃاڻ ملن ٿا؟

ج: آثارن ۽ اهڃاڻن مان معلوم ٿئي ٿو ته آڳاٽي زماني کان ئي سنڌي زبان ۾ علم ، ادب موجود هو ۽ قرآن شريف جو سنڌي زبان ۾ ترجمو به انهيءَ زماني ۾ ٿيو هو.

س ٣: عربن کان پوءِ ڪهڙي قوم جو دور شروع ٿيو؟

ج: عربن کان پوءِ سومرن جو دور شروع ٿيو.

س ٤: سومرن جي دور جو سنڌي ادب بابت ڪهڙيون ڳالهيون معلوم ٿيون آهن؟

ج: سومرن جي دور ۾ سنڌي شاعري اوج تي هئي. جنهن ۾ هر قسم جو مضمون بيان ٿيندو هو. روحانيت ۽ اخلاقيات جا سبق به شاعري ذريعي ڏنا ويندا هئا. مشهور رومانوي داستان سسئي پنهون ۽ عمر ماروي تي بيت چيا ويا. سنڌ جي سرزمين جي سورهيائي جو ذڪر به بيتن ۾ ڪيو ويو.

س ٥: سومرن کان پوءِ ڪهڙو دور شروع ٿيو؟

ج: سومرن کان پوءِ سمن جو دور شروع ٿيو.

س ٦: هن دور جو وڏو شاعر ڪير هو؟

ج: هن دور جو وڏو شاعر «قاضي قاضن» هو. سندس هڪ سو ڪان وڌيڪ بيت مليا آهن.

س ٧: سمن کان پوءِ سنڌ تي ڪهڙي حڪومت هئي؟

ج: سمن کان پوءِ ارغون» ترخانن ۽ مغلن سنڌ تي حڪومت ڪئي.

(EXTRA) سن ١٧٠٠ع (1700) ۾ ٺٽي جي عالم « مخدوم ابوالحسن» سنڌي رسم الخط کي باقاعدي صورت ڏني ۽ «**مقدمه الصلوٰة**» نالي ڪتاب نظم ۾ لکيو.

س ٨: ڪلهوڙن جي دور کي سنڌي ادب جو سونهري دور ڇو ٿو سڏيو وڃي؟

ج: ١٧٠٧ع (1707) کان ڪلهوڙن جو دور شروع ٿيو جيڪو سنڌي زبان ۽ علم ادب جو سونهري دور سڏ جي ٿو هن دور جو عظيم شاعر شاهه عبداللطيف ڀٽائيؒ هو جنهن جي شعر ۾ فڪر ۽ خيال جي گهرائي ۽ وسعت به آهي ته فن ۽ زبان جون خوبيون به آهن.

س ٩: ڪلهوڙن کان پوءِ ڪهڙو دور شروع ٿيو؟

ج: ڪلهوڙن کان پوءِ هن ١٧٨٢ع (1782) کان ٽالپرن جو دور شروع ٿيو.

JOIN FOR MORE!!!

س۱۰ : ٽالپرن جي دور ۾ ڪهڙا مشهور شاعر ٿي گذريا آهن؟

ج: ٽالپرن جي دور ۾ هفت زبان شعر سچل سرمست ؒ سيد ثابت علي شاهه، حمل خان لغاري ۽ سامي وغيره مشهور شاعر ٿي گذريا آهن.

س۱۱ : انگريزن سنڌ ڪڏهن فتح ڪئي؟

ج: سن ١٨٤٣ع (1843)۾ انگريزن سنڌ فتح ڪئي.

س۱۲ : انگريزن جي دور جو وڏو شاعر ڪير هو؟

ج: هن دور جو وڏو شاعر قادر بخش بيدل هو.سندس شاعري ۾ تصوف جو رنگ آهي.

(EXTRA) پهرين مهاڀاري لڙائي کان پوءِ سياسي سجاڳي جي لهر آئي ۽ آزادي جي هلچل زور وٺي وئي انهيءَ ڪري هن دور جي سنڌي ليڪڪن سماج جي اصلاح سان گڏ سياسي مقصد ۽ آزادي جي هلچل به پنهنجي سامهون رکي.

هن دور جي شاعرن ۽ اديبن ۾ علامه ڏاڪٽر داؤد پوٽا، ليکراج ڪشنچند عزيز، محمد صديق مسافر، مولانا دين محمد وفائي وغيره شامل آهن.

......☆......

JOIN FOR MORE!!!

رڌپچاءُ

س۱ : ڇوڪرين کي ڪهڙو هنر سيکارڻ ضروري آهي؟

ج: ڇوڪرين کي جتي ٻين هنرن سيکارڻ جي ضروري آهي، اتي اها به لازمي ڳالهه آهي ته کين رڌپچاءُ به سيکاريو وڃي.

س۲ : رڌپچاءُ ۽ کاڌي پيتي جي ٿانون کي ڪهڙي ريت صاف ڪرڻ گهرجن؟

(EXTRA) رڌڻو هميشه ٻهاريل اڇو اجرو هجي - تنهن کان پوءِ اهو به ڌيان رکجي ته رڌڻي کي مهيني ٻن کان پوءِ ليپو ضرور ڏجي.

ج: رڌپچاءُ ۽ کاڌي پيتي جي ٿانون کي چارسان ملي صاف ڪجي. چار ۾ سٽپ يا ميران جذب ٿي وڃن ٿا. پوءِ صاف پاڻيءَ سان انهن کي ڌوئي خشڪ ڪري صاف ڪپڙي سان اگهڻ گهرجي.

ساڳيءَ طرح اهي ٿانو، جيڪي رڌپچاءُ ۽ کاڌي پيتي جي استعمال ۾ اچن ٿا، تن کي ڪم پوري ٿيڻ تي صاف ڪرڻ بهتر آهي.

اهو ڪم گهٽي وقت لاءِ تاري ڇڏڻ نه گهرجي ائين ڪرڻ سان ٿانو جي قلعي يا چمڪ گهٽو وقت چٽاءُ ڪري ٿي ۽ انهن جي صفائي ۽ رونق هر وقت قائم رهي ٿي. رڌپچاءُ تي

س ٣: سٺي رڍپچاءُ لاءِ ڇا ضروري آهي؟

ج: سٺي رڍپچاءُ لاءِ ٽئين ضروري ڳالهه آهي. وقت جي پابندي جو گهڻو خيال رکڻ گهرجي. ڪاڏو هميشه وقت تي تيار ڪرڻ گهرجي. ڪاڏو جيترو گهرجي اوترو ئي رڍي اڳيان رکجي.

س ۴: سٺي رڍپچاءُ ڪندڙ جون وصفون ٻڌايو؟

ج: سٺي رڍپچاءُ ڪندڙ ۾ صفائي ۽ سنڀال ۽ وقت جي پابندي واريون وصفون هونديون آهن.

......☆......

ٻه ته ٻارهن

(EXTRA) ارشد ۽ سليم پاڻ دوست هئا. هو پاڙيسري ۽ هم ڪلاسي به هئا. گڏ ڪيڏندي، پڙهندي ٻنهي مئٽرڪ پاس ڪئي.

س ٢: ارشد مئٽرڪ پاس ڪري ڪٿي ويو؟

ج: ارشد مئٽرڪ پاس ڪري شهر پڙهڻ هتي ويو ۽ پوءِ نوڪري ڪرڻ لڳو.

س ٣: سليم وڌيڪ ڇو نه پڙهي سگهيو؟

ج: سليم پنهنجي گهر جي حالت جي ڪري وڌيڪ نه پڙهي سگهيو ۽ پنهنجي پيُ سان ٻنيو سنڀالڻ لڳو.

(EXTRA) نوڪريءَ ۾ بدلي ته ٿيندي رهندي آهي پر ارشد جتي به ويندو هو پنهنجي دوست سليم کي خط ضرور لکندو هو.

ڪجهه عرصه پوءِ سليم وٽان خط اچڻ بند ٿي ويا جنهن جو ارشد کي ڏاڍو ڏک هو. ڪجهه وقت کان پوءِ ارشد جي بدلي پنهنجي ئي ضلعي ۾ ٿي وي.

س ۴: ارشد جڏهن ڳوٺ پهچي ٻنين تي پهتو ته اتي ڇا ڏٺائين؟

ج: ارشد جڏهن ڳوٺ پهچي ٻنين تي پهتو ته اتي ويراني کان سواءِ ڪجهه به نه ڏٺائين.

(EXTRA) جڏهن هو سليم جي گهر پهتو ته ڏٺو ته هو ڏاڍو گهبرايل هو. پوءِ سليم هن کي ٻڌايو ته ڌاڙيلن ڳوٺ جو سک، امن ۽ خوشيون ختم ڪري ڇڏيون هيون.

س ۵: ڳوٺ جي تباهي ڏسي ارشد دل ۾ ڪهڙو فيصلو ڪيو؟

ج: ڳوٺ جي بربادي جو احوال ٻڌي ارشد کي ڏاڍو ڏک ٿيو. هن دل ۾ فيصلو ڪيو ته هو ڳوٺ ۾ امن ، سُک ۽ خوشي واپس آڻيندو.

س ٧: سليم ۽ ارشد ڌاڙيلن جو خاتمو ڪيئن آندو؟

ج: سليم ۽ ارشد ڳوٺاڻن، انتظاميه ۽ پوليس جي ساٿ ۽ سهڪار سان ڌاڙيلن جو خاتمو آندو ۽

JOIN FOR MORE!!!

......☆......

نصرپور

س١: نصرپور جو شهر ڪهڙي ضلعي ۾ آهي؟

ج: نصرپور سنڌ جي جهونن، تاريخي، علمي ۽ هنري شهرن مان هڪ آهي. نصرپور حيدرآباد ضلعي ۾ ٽنڊي الهيار جي اولهه طرف ٦ ملين جي مفاصلي تي آهي.

س٢: نصرپور جو شهر ڪنهن ٻڌايو هو؟

ج: نصرپور جي آباد ٿيڻ بابت تاريخدانن جا الڳ الڳ رايا آهن. ڪن جو چوڻ آهي ته هيءُ شهر فيروز شاهه تغلق جي هڪ امير نصير ٻڌايو هو. ۽ ان جي ٺي نالي پٺيان سڏجڻ لڳو. ڪن جو چوڻ آهي ته هيءُ شهر نصيرمهاڻي ٻڌايو هو.

س٣: نصرپور ڪهڙن هنرن جي ڪري مشهور آهي؟

ج: نصرپور ڪيس سوسين، گربين، ڪاڏي ۽ اجرڪن جي ڪري مشهور هوءِ هتي ڪپڙن اٺڻ جا ڪيترائي اڏاٽا هئا.

س٤: ڪلهوڙن جي دور ۾ آخري ڏينهن ۾ نصرپور ۾ ڪنهن ڦرلٽ ڪئي؟

ج: ڪلهوڙن جي آخري ڏينهن ۾ مدد خان پٺاڻُ سنڌ جي ٻين شهرن وانگي نصرپور ۾ به ڦرلٽ ڪئي ۽ ان کي تباهه ڪيو.

س٥: نصرپور جي علمي اهميت ڇا آهي؟

ج: نصرپور ۾ ڪيترائي عالم، بزرگ ۽ شاعر ٿي گذريا آهن. سنڌ جو مشهور ڏاهو «وتايو فقير» ۽ ڪافي جو وڏو شاعر مصري شاهه، جنهن کي ڪافي جو بادشاهه به چيو وڃي ٿو، هن شهر جا هئا.

JOIN FOR MORE!!!

(EXTRA) قديم آثارن مان شهر ۾ هاٿي رڳو هڪ اڌ نشان ئي باقي وڃي بچيو آهي. جيتوڻيڪ نصرپور جو اڳيون اوج نه رهيو پر هن وقت هي شهر وري به ترقي ڪري رهيو آهي. اڄ به نصرپور جي ڪيسن ۽ ڪاڏيءَ جووڏو مان آهي. نصرپور جا کير پڙا به مشهور آهن.

......☆......

جهڙو راج تهڙو ڀاڳ

س١: بادشاهه ڀهريون خواب ڪهڙو لڌو؟

ج: هڪڙي بادشاهه خواب لڌو ته سندس سمهڻ واريءَ ڪوٺيءَ ۾ هڪڙ لومڙي پئي ٽٽڪي.

(EXTRA) سڄي بادشاهيءَ ۾ پڙهو گهمايو ويو. ته جيڪو به خواب جوتعبير ٻڌائيندو تنهنکي وڏو انعام ڏنو.

(EXTRA) اها خبر هڪڙي ڪڙميءَ تائين پهتي ۽ هو توڪل ڪري خواب جو تعبير ڪرڻ لاءِ نڪري پيو.

س۳: وات تي ڪيس ڪڙميءَ کي ڇا مليو؟

ج: وات تي ڪيس هڪ واسينگ نانگ مليو.

س۴: نانگ ڪڙميءَ کي ڪهڙي شرط تي خواب جو تعبير ٻڌايو؟

ج: نانگ ڪڙميءَ کي هن شرط تي خواب جو تعبير ٻڌايو ته ڪيس جيڪو به انعام ملندو ان جو اڌ هو نانگ کي ڏيندو.

جڏهن ڪڙميءَ کي انعام مليو ته هن نانگ سان دغا ڪئي ۽ انعام وٺي ٻي رستي کان گهر پهتو.

س۵: بادشاهه پيو پيرو ڪهڙو خواب لڌو؟

ج: ڪجهه ڏينهن کان پوءِ بادشاهه وري پيو خواب لڌو ته سندس محلات ۾ هڪ اگهاڙي ترار پئي لٽڪي.

(EXTRA) ڪڙمي دل مٿان هٽي نانگ وٽ ويو ۽ خواب جو تعبير ٻڌي روانو ٿيو. وات تي واري به دل ۾ بي ايماني پيدا ٿيس ۽ نانگ کي دسي انعام ۾ مليل ترار ڪئي.

س٦: بادشاهه ٽيون پيرو خواب ۾ ڇا ڏٺو؟

ج: بادشاهه ٽيون پيرو خواب ۾ هڪ ڍڳي ڏٺي.

(EXTRA) ڪڙمي ٽئين پيري انعام وٺي سڌو نانگ وٽ آيو.

س٧: هن آکاڻيءَ مان ڪهڙي نصيحت ملي ٿي؟

ج: هن آکاڻي مان اسان کي نصيحت ملي ٿي ته ملڪي حالتن جو اثر رعيت تي به پوندو آهي جهڙيون حالتون هونديون ماڻهو اهڙيون ڪهاڻيون ٺاهيندا تڏهن ته سياڻن چيو آهي ته «جهڙو راڄ تهڙو ڀاڳ، جهڙو راجا تهڙي پرجا»

......☆......

﴿خلاصو﴾ SUMMARY

(سبق نمبر1)

سبق جو خلاصو

حضرت محمد ﷺ هجري ڏهين سال جي ذوالحج مهيني ۾ اٽڪل هڪ لک چاليهه هزار مسلمانن جي جماعت سان آخري حج ادا ڪيو. حج ڪانپوءِ پاڻ عرفات جي ميدان ۾ خطبو

JOIN FOR MORE!!!

ان ۾ پاڻ سڳورن ﷺ مسلمانن کي توحيد جي امانت ۽ قرآن جي دستور کي ساهه سان رکڻ جو تاڪيد فرمايو. هڪ ٻئي جي جانين، لڄن ۽ ملڪيتن جي احترام رکڻ جي تلقين ڪيائون. ٻارن سان شفقت، يتيمن سان مهرباني ۽ مسڪينن جي سنڀال ۽ عورتن سان عدل ۽ سندن حقن جي حرمت جو ڪيائون.مذهب ۾ انتها پسندي کان بچندا رهو. پنهنجي امير جي اطاعت ڪريو. قرض ادا ڪيو. پنهنجي ڏوهه لاءِ پاڻ ذمه وار آهي.

اڄ ڪانپوءِ عربي کي عجمي تي ۽ عجمي کي عربي تي ڪا به فضيلت ڪا نه آهي. سڀ انسان آدم جو اولاد آهن ۽ آدم کي مٽيءَ مان پيدا ڪيو ويو هو. هرڪو مسلمان ٻئي مسلمان جو ڀاءُ آهي ۽ سڀ مسلمان هڪ برادري آهن.

آءُ اوهان وٽ هڪ اهڙي شي ءِ ڇڏي وڃي رهيو آهيان، جيڪڏهن ان کي مضبوطيءَ سان جهلندا ته ڪڏهن گمراهه نه ٿيندا، اهو آهي الله جو ڪتاب، قرآن پاڪ. خطبي جي آخر ۾ ڇيائين الوداع ۽ تاڪيد فرمايائون موجود شخص غير موجودتائين منهنجو هي پيغام پهچائن.

......☆......

(سبق نمبر2)

سبق جو خلاصو

حضرت سلمان فارسيؓ رسول اڪرم ﷺ جن جو هڪ مشهور صحابي هو پاڻ اصفهان جي هڪ ڳوٺ ۾ ڄائو هو.سندس پيءُ هڪ هاري هو.ان وقت ايران ۾ باهه جي پوڄا ڪئي ويندي هئي حضرت سلمانؓ عيسائين جي عبادت کان ڏاڍو متاثر ٿي. عيسائي مذهب بابت انهن کان معلوم ڪيائين ڪيس شام ملڪ جو ڏس ڏنو. سندس پيءُ کي ڏاڍي ڪاوڙ لڳي ۽ هن حضرت سلمان فارسيؓ کي زنجيرن ٻڌيو.

ڪجهه ڏينهن کان پوءِ پاڻ زنجيرون ٽوڙي هڪ قافلي سان شام پهتو. جتان هو هڪ عيسائي پيشوا سان مليو جتان نصيبن پوءِ هموريه ۾ هڪ بزرگ وٽ پهتو. هتي پورهيو ڪري ٻڪريون ۽ رڍون خريد ڪيون. همورِيه واري بزرگ ڪيس چيو ته تون يثرب وڃ جتي تو کي آخري نبي وٽ سڪون ملندو. هي نبي صدقي جون شيون استعمال نه ڪندو. بلڪ هدي ۾ مليل شيون ڪتب آڻيندو. سندس ٻنهي ڪلهن جي وچ ۾ نبوت جي مهر هوندي.

حضرت محمد ﷺ جن هجرت ڪري جڏهن مديني پهتا تڏهن حضرت سلمانؓ وٽن حاضر ٿي مسلمان ٿيو. حضرت عمرؓ پنهنجي خلافت جي زماني ۾ حضرت سلمانؓ کي مداين جو گورنر مقرر ڪيو. حضرت سلمانؓ اسلامي تعليم کي عام ڪرڻ لاءِ نهايت گهڻيون ڪوششون ورتيون

JOIN FOR MORE!!!

......☆......

(سبق نمبر3)

سبق جو خلاصو

امام جعفر صادقؒ سن 80 هجريءَ ۾ مديني منوره ۾ پيدا ٿيا. سندن والد جو نالو حضرت امام محمد باقرؒ آهي. سندن نسبي سلسلو چوٿين پيڙهيءَ ۾ حضرت علي ڪرم الله وجهه سان ملي ٿو. پاڻ ابتدائي تعليم پنهنجي ڏاڏي ۽ پوءِ والد ڪان حاصل ڪيائون.

امام جعفر صادقؒ پنهنجي وقت جاوڏا عالم ۽ فقيهه هئا. ۽ پاڻ ديني مسئلن جي تحقيق ڪري انهن تي قرآن ۽ حديث جي روشنيءَ ۾ فتوائون ڏنائون. جن اڳتي هلي باقاعده هڪ فقهه جعفريہ جي صورت اختيار ڪئي ۽ مشهور ٿي. سندن مشهور شاگردن ۾ امام ابوحنيفہؒ، امام مالڪؒ، ۽ ابو موسيٰ جابر بن حيان آهن.

سندن ڏنل تعليم جون ڪي اهم ڳالهيون هي آهن.

نماز پڙهو ۽ ان تي قائم رهو. نماز دين جو مضبوط ٿنيو آهي. هميشہ سچ ڳالهائجي. بيوقوفن ۽ خراب ماڻهن جي صحبت ڪان پاسو ڪجي. فاسق ۽ فاجر ماڻهن ڪان هميشہ جور رهجي.

امام جعفر صادقؒ وڏا سخي هئا. مستحق ۽ ضرورت مند ماڻهن جي مدد ڪندا هئا. پاڻ 148 هجري جي شوال مهيني ۾ وفات فرمايائون.

JOIN FOR MORE!!!

......☆......

(سبق نمبر4)

سبق جو خلاصو

قائد اعظمؒ پاڪستاني شاگردن، سرڪاري ملازمن ۽ پاڪستاني عوام کي گهڻيون تاڪيدون ۽ نصيحتون ڪيون آهن.

شاگردن لاءِ تعليم پکيڙڻ لاءِ وڏي ۾ وڏي قرباني ڏيڻ ڪان بہ ڪيپائڻ نہ گهرجي. توهان کي تعليمي عمل ۾ مصروف رهڻ گهرجي. اوهان مستقبل جا معمار آهيو. پنهنجي شخصيت ۾ نظم و ضبط پيدا ڪريو ۽ اهڙا مثال قائم ڪيو تہ جيئن ايندڙ نسل اوهان جي پيروي ڪري.

سرڪاري ملازمن لاءِ:

پاڪستان کي خوشحال ڏسڻ لاءِ ضروري آهي تہ اسان پوري توجهہ سان غريب ماڻهن جي بهبود لاءِ جدوجهد ڪريون. ڪنهن بہ قسم جي غير ضروري دباءُ جو شڪار نہ ٿيون ۽ پنهنجا فرض بي خوفي سان پورا ڪندا رهون.

توهان وٽ غير محدود ذريعا آهن. توهان کي ايمانداري، خلوص ۽ بي غرضيءَ سان پاڪستان جي خدمت ڪرڻ گهرجي. پاڪستان جي قيام جو مقصد اهو هو ته اسين اهڙي مملڪت جا مالڪ هجون جتي اسان پنهنجي روايتن ۽ تمدني خصوصيتن مطابق ترقي ڪري سگهون.

......☆......

(سبق نمبر5)

سبق جو خلاصو

اتحاد جو دارومدار قومن جي ترقي ۽ تنزل ڪمال ۽ زوال تي آهي. اتحاد قومن کي حياتي بخشي ٿو ۽ اتحاد جي ڪري ئي قومون ترقي ڪري سگهيون آهن.

اسلام ۾ اتحاد جي اهميت تي ڏاڍو زور ڏنل آهي. قرآن شريف ۾ ارشاد آهي ته «الله جي رسي کي مضبوطي سان پڪڙيو ۽ ٽولا ٽولا نه ٿيو».

JOIN FOR MORE!!!

اتحاد کان پوءِ قومن جي ترقي ۽ بهبود لاءِ تنظيم جي ضرورت هوندي آهي. قومن جي ترقيءَ ۽ بلندي لاءِ ارادي جي پختگي يعني يقين محڪم جي به ضرورت هوندي آهي. دنيا جون هي عظيم عمارتون، سائنسي ايجادون ۽ عيش آرام سڀ انسان پنهنجي عمل ۽ يقين محڪم سان وجود ۾ آنديون.

دنيا جي نامور اڳواڻن ۽ سپهه سالارن پنهنجي مستقل ارادي ۽ يقين محڪم سان قومن کي عزت ۽ عظمت جو مقام ڏيکاريو.

......☆......

(سبق نمبر6)

سبق جو خلاصو

مولانا دين محمد وفائيؒ سنڌ جي اعليٰ شخصيتن مان هڪ آهي. جن جي علمي ۽ ادبي ڪارنامن به ناز ڪجي اوترو گهٽ آهي.

مولانا دين محمد وفائيؒ جي ولادت 4 اپريل1894 ع تي سندس اباڻي ڳوٺ ڪتي عرف نبي آباد ڳڙهي ياسين ۾ ٿي. سندس والد جو نالو حڪيم گل محمد هو. مولانا صاحب اوائلي تعليم والد صاحب کان حاصل ڪئي اجانون ورهن جي ڄمار مس هيس ته پيءُ جو سايو سرتان کڄي ويس. ان جي وفات کان پوءِ پنهنجي عزيز ميان جي محمد عالم وٽ رهي پوري ڪيائين. ان کان پوءِ عربي جي تحصيل لاءِ سوني جتوئي تعلقي لاڙڪاڻي ۾ وڃي داخل ٿيو.

تعليم مڪمل ڪري سنڌ مدرسي ڪراچيءَ ۾ استاد ٿيو جتي مخدوم حاجي حسن الله

ڪانفرنس ڪانپوءِ مولانا صاحب کي جمعيت العلماء سنڌ جو ناظم مقرر ڪيو.

مارچ ۱۹۲۰ع کان «الوحيد» اخبار جاري ڪيائون. ان ۾ مولانا اسسٽنٽ ايڊيٽر ٿي ڪم ڪرڻ لڳو. ان سان گڏ ۱۹۲۳ع ۾ رسالو توحيد به جاري ڪيائين جنهن ۾ علمي، تاريخي ۽ مذهبي مضمون شائع ٿيڻ لڳا ۱۹۳۶ع ۾ جڏهن سنڌ بمبئي کان جدا ٿي صوبي جي حيثيت اختيار ڪئي تڏهن «الوحيد» جو سنڌ آزاد نمبر شايع ڪيائين.

الوحيد » اخبار ۽ ماهوار «توحيد» رسالي جو هر پرچو سندس قومي خدمت ۽ علمي خواهه ديني حيثيت بهترين مثال آهي. مولانا صاحب ٽيهارو ڪتاب پڻ لکيا. جن کي هڪ خاص درجو حاصل آهي جي هن خادم، عالم، اديب ۽ مجاهد ماه اپريل ۱۹۵۰ع ۾ رحلت ڪئي.

......☆......

JOIN FOR MORE!!!

(سبق نمبر7)

سبق جو خلاصو

مائي خيري جو اصل نالو بيبي خير النساء هو. هو هڪ بخي ۽ دريا دل عورت هئي. هن پنهنجي حياتيءَ ۾ ايترا خير جا ڪم ڪيا جو کيس سڏيندا ئي «مائي خيري» هئا. هوءَ ننڍي هوندي کان وٺي ڏاڍي ذهين ۽ هوشيار هئي. کيس علم سان نهايت گهڻو چاهه هو ۽ ٿوري ئي وقت ۾ هن قرآن شريف پورو ڪري ورتو.

هوءَ سخي ۽ ديندار انسانن جي احوالن پڙهڻ ۾ گهڻي دلچسپي وٺندي هئي ۽ ديني علم سان ڏاڍي محبت هوندي هيس.

پيڙهين معذورن ۽ بيواهه عورتن لاءِ ماهوار وظيفا مقرر ڪيا. مسجدون تعمير ڪرايون ۽ کوهه کوٽايا. حيدرآباد ۾ هڪ قبائين مسجد شريف جوڙايائين ۽ ان سان لاڳو هڪ ديني مدرسو پڻ قائم ڪيو.

قرض دارن جا قرض ادا ڪرڻ، غريبن ۽ نادارن کي شادي مراديءَ مهل مدد ڪرڻ، لاوارثن جي ڪفن دفن جو انتظام ڪرڻ ۽ اهڙن بين ڀلي جي ڪمن جو خاص خيال هوندو هئس

هو سادگي پسند ڪندي هئي ۽ غريبن سان گڏ ويهڻ ۾ کيس پنهنجي اميري ۽ وڏ ماڻهپيءَ جو ڪڏهن به خيال ڪو نه ٿيندو هو.

هن نيڪو ڪار مائي پهرين رمضان المبارڪ سن ۱۲۷۲هه جي آڌيءَ رات جو رحلت ڪري وئي. کيس هالا جي پرسان ۾ دفنايو ويو.

......☆......

(سبق نمبر8)

سبق جو خلاصو

هڪڙي ڳوٺ ۾ هڪ بيوهه رهندي هئي. ڪيس هڪڙو پٽ هو. هن سوچيو ته پنهنجي پٽ کي ڪو هنر سيکارجي. هي پنهنجي پٽ کي وٺي شهر آئي. اتي هڪ واڍي جي هنر کان متاثر ٿي پٽ کي واڍي جي حوالي ڪيائين واڍي چيو منهنجو شرط آهي ته ڇوڪري کي هڪ ڪوٺي ۾ بند ڪندس جيڪڏهن رات کا صبح تائين جيئرو هوندو پوءِ ڪيس شاگرد ڪندس. ڪوٺي ۾ هڪڙي ٽڙ جي سواءِ ڪجهه ڪو نه هو سيُ سان ٻچڻ ڇوڪرو ٽڙ کي اٿلائيندو پٿلائندو رهيو. ڇوڪري جو امتحان وٺي پنهنجي شاگردي ۾ قبول ڪيو ۽ جڏهن ڇوڪري هنر سکي ورتو تڏهن ان کي وڃڻ جي اجازت ڏنائين. ڇوڪرو سفر ڪندي هڪ رڻ ۾ پهتو اتي اٺ جا هڏا پيل ڏنائين. انهن مان هن چانور ناهيا ۽ وري اڳتي هليو.

سفر ڪندي هڪ بادشاهيُ ۾ پهتو. اتي جي شهزادي اعلان ڪرايو هو ته جنهن جو هنر کي پسند ايندو. هو انهيُ سان شادي ڪندي. ڇوڪري پنهنجا ناهيل چانور موڪليا ته اهي چانور مون کي رڌي موڪليو. شهزادي چانور ڳاڙهن جا وڏا حيلا ڪيا پر ناڪامياب ٿي هن ڇوڪري کي گهرايو ۽ هن سان پڇيائين تڏهن ڇوڪري سموري ڳالهه شهزادي کي ٻڌائي. شهزادي ڇوڪري جي هنر سان گهڻي متاثر ٿي ۽ ڇوڪري سان شادي ڪري ورتي. سياڻن سچ چيو آهي ته ڪو به هنرمند ماڻهو ڪڏهن به بک نه مرندو.

......☆......

(سبق نمبر10)

سبق جو خلاصو

فردن ۽ جماعتن جي تڪرارن جو فيصلو ان ملڪ جون عدالتون ڪنديون آهن. جتي اهي جماعتون رهنديون آهن پر ملڪن جا پاڻ ۾ تڪرار هڪ عالمي عدالت نبيريندي آهي. جنهن کي «انصاف جي بين الاقوامي عدالت» سڏجي ٿو. هيُ عدالت، گڏيل قومن واري اداري طرفان «بين الاقوامي انصاف جي دائمي عدالت» جي جاءِ تي قائم ڪيل آهي.

دائمي عدالت قومن جي انجمن طرفان ١٩٢١ع ۾ قائم ڪئي وئي. ٻي عالمي جنگ کان پوءِ «قومن جي انجمن» کي ٽوڙي «گڏيل قومن جو ادارو» ناهيو ويو. تڏهن دائمي عدالت کي ختم ڪري بين الاقوامي عدالت جوڙي وئي. انهي عدالت جو پهريون اجلاس اپريل ۽ مئي ١٩٣٦ع ۾ ٿيو.

JOIN FOR MORE!!!

هن عدالت ۾ پندرهن جج آهن. جن کي اقوام متحده جي جنرل اسيمبلي سلامتي ڪائونسل نون سالن لاءِ چونڊيندي آهي، جيڪا جاءِ ڪنهن جج جي وفات ڪرڻ يا ڪنهن ٻئي سبب خالي ٿيندي آهي. باقي مدت لاءِ ان کي پريو ويندو آهي. جن ججن جي ايامڪاري جي مدت ختم ٿي وڃي ٿي اهي ٻيهر چونڊ جي سگهجن ٿا. هئي عدالت ڪم ڪار مان خود مختار آهي.

هن ڪورٽ جو صدر مقام هالينڊ جي شهر هئگ ۾ آهي پر ڪورٽ پنهنجي مرضي سان ڪٿي به اجلاس سڏائي سگهي ٿي. هي عدالت اقوام متحده جي اهڙن ميمبر ملڪن جا ڪيس ٻڌندي آهي جيڪي ان جي دستور کي تسليم ڪن ٿا. هن جا جج پاڻ ۾ ججن کي صدر ۽ نائب صدر کي چونڊيندو آهن رجسترار، عملدار هيٺيان ٻيو عملو به هو پاڻ مقرر ڪندا آهن. صدر ۽ رجسترار کي هئگ ۾ رهڻو پوندو آهي.

......☆......

(سبق نمبر11)

سبق جو خلاصو

اجرڪ سنڌ جي ثقافت جي سوکڙي آهي. عربن اجرڪ کي «ازرق» جي نالي سان سڏيو آهي. ازرق جي معني آهي نيرو رنگ. اجرڪ چوڏهن مختلف مرحلن مان گذري مڪمل ٿئي ٿي. اجرڪ جي چر جا وري پنج مرحلا آهن. هر هڪ مرحلي ۾ مختلف ٺپا لڳندا آهن ۽ اجرڪ جي مڪمل ٿيڻ تائين اٽڪل پنجويهه سو پيرا پور لڳن ٿا ۽ اٽڪل سورهن مصالحا استعمال ٿين ٿا. اجرڪ جا ڏهن کان مٿي قسم آهن.

اجرڪ جا چار رنگ ٿيندا آهن: اڇو، ڪارو، ڳاڙهو ۽ نيرو. اجرڪ جي تر جو رنگ ڳاڙهو يا نيرو هوندو آهي. ليڪا ۽ چٽ ڪارا هوندا آهن. ته ڦلڙيون وري اڇيون هونديون آهن. اجرڪ لاءِ هرک يا پاپلين جو ڪپڙو استعمال ٿيندو آهي.

اجرڪ سنڌ جي ثقافت جي هڪ اهم علامت آهي. اجرڪ محبت ۽ عقيدت جو سهڻي ۾ سهڻو اظهار آهي. دوستن کي تحفو به اجرڪ جو ڏنو ويندو آهي. ڪنهن عزيز يا دوست جي ميت تي به اجرڪ وڌي ويندي آهي. اجرڪ نصرپور، ٽنڊو محمد خان، ڪيبر، سيڪات، مٽياري، هالا، پٽ شاهه ۽ سکر وغيره ۾ ٺهي ٿي.

اجرڪ نه رڳو سنڌ بلڪه ڏيساورن ۾ به پهچي چڪي آهي. اجرڪ سنڌ جو مان ۽ سڃاڻ آهي. اهو به چيو وڃي ٿو ته جيڪا چادر حضورﷺ اوڍيندا هئا اُها اجرڪ هئي. اجرڪ جي اهميت

JOIN FOR MORE!!!

(سبق نمبر12)

سبق «ميرن جي درٻار» جو خلاصو

سنڌ ۾ جڏهن ميرن جي حڪومت هئي، تڏهن ١٨٢٧ع ۾ ميرن ڪڇ مان هڪ انگريز ڊاڪٽر جيمس برنس کي مير مراد علي خان جي علاج لاءِ گهرايو. ڊاڪٽر صاحب پنهنجي سفرنامي ۾ ميرن جي درٻار جي سونهن ۽ نزاڪت جي گهڻي تعريف ڪئي آهي.

هو لکي ٿو ته:

جڏهن آءُ قلعي ۾ داخل ٿيو ته گوڙ صفا نه هو سنهڙيون گهٽيون لتاڙي هڪڙي وڏي اڱڻ ۾ ڪيترائي سنڌي ماڻهو خوش پوشاڪ ويٺا هئا. ڀتين تي ڪمانگري چٽ هئا ۽ پٽ جي قسمين قسمين غاليچا ۽ فرش فروش وڇايا پيا هئا.

اڱڻ جي هڪڙي پاسي تي دروازه هئا جن جي اڳيان سائي ماهوت جا پردا ٽنگيل هئا. دروازي وٽ ميرن جي هڪ خدمتگار اچي منهنجو بوٽ لاٿو. ميرن جي منجين وٽ ڏاڍو عجيب نماءُ ڏسڻ ۾ آيو.

ڪمري ۾ ڏاڍا اچا ۽ قيمتي ايراني غاليچا وڇايل هئا. ڪيترائي شڪيل ۽ اُچيون پوشاڪون پهريل مير ويٺا هئا. انهن جي وچ ۾ مکيه مير، مير ڪرم علي خان ۽ ميرمراد علي خان گاديءَ تي چڙهيا ويٺا هئا. گاديءَ تي پٽ ۽ زري جو ڪم ٿيل هو ۽ ان جي چئني ڪنڊن تي سونا جهاپا پڊل هئا.

سڀني ميرن جي پٺيان خدمتگار، جن کي ترارون ۽ ڍالون هيون، سي چڱيون پوشاڪون پهريون بيٺا هئا. هر جاءِ صفائي ۽ سنائيءَ ۾ بيمثال هئي.

درٻار ۾ سڀ مير مون کي اٿي مليا، منهنجي خير عافيت پڇي ۽ گهڻي مرحبا ڪيائون ۽ مير ڪرم علي خان چيو ته «توهين اسان جا خاص مهمان آهيو. هر شيءِ توهان لاءِ موجود آهي.»

ان ڳالهه مان پتو پوي ٿو سنڌ جا حاڪم مير ڪيڏا نه سڌريل، نيڪ خصلت، مهمان نواز ۽ صفائي سنائيءَ وارا هئا! جو ڌاريا به سندن تعريف ڪرڻ مان نٿا ٿڪجن.

......☆......

(سبق نمبر13)

سبق جو خلاصو

ڪينجهر هڪ پراڻي ۽ تاريخي ڍنڍ آهي. ڪينجهر لفظ جي معنيٰ آهي «گهٽائي» ڪينجهر جي نالن بابت مڪاني روايت آهي ته ڪينجهر هڪ مهاڻو هو ۽ هن لاءِ هن ڍنڍ جو نالو

JOIN FOR MORE!!!

ڇو جو هتان سالیانو لکن رپین جي مڇي ڦاسائي وڃي ٿي. ڪينجهر جي چوڌاري اڳي وڏيون وڏيون وسنديون ۽ ڳوٺ آباد هئا. جن مان ڪي پاڻي هيٺ اچي ويا. هن وقت جهمپير، هلايا، چليا ۽ ٻيون وڏيون وسنديون اجا به موجود آهن.

ڪينجهر هڪ سونهي ۽ بهترين تفريح گاهه آهي. روزانو سون جي تعداد ۾ ماڻهو پنهنجي ٻارن ٻچن سميت ڪراچي، حيدرآباد ۽ ٻين شهرن کان هتي گهمڻ ايندا آهن. تفريح خاطر هتي ٻيڙين ۽ لانچن جو بندوبست پڻ ڪيل آهي. ڪينجهر ڍنڍ جي وچ ۾ ٽڪريءَ تي هونڊڙي شاهه جي قبر آهي ۽ هن جي پيرانديءَ ۾ سنڌ جي راڻيءَ نوريءَ جي قبر آهي. هن ڍنڍ تي گهمڻ لاءِ ايندڙ ماڻهو هونڊڙي شاهه ۽ سنڌ جي راڻي نوري جي قبر تي حاضري لاءِ ضرور ويندا آهن. سنڌ جي مشهور صوفي شاعر شاهه عبداللطيف ڀٽائي پنهنجي ڪلام ۾ هن ڍنڍ جو ذڪر ڪيو آهي ۽ سنڌ جي مشهور رومانوي داستان نوري ڄام تماچي جو تعلق به هن ڍنڍ سان آهي.

......☆......

(سبق نمبر14)

سبق «سنڌي ادب جي مختصر تاريخ» جو خلاصو

سنڌي هڪ تمام پراڻي زبان آهي. عربن جي ڪتابن مان معلوم ٿئي ٿو ته عربن جي حڪومت جي دور ۾ قرآن شريف جو سنڌي ۾ ترجمو ٿيو هو. عربن کان پوءِ سومرن جي دور ۾ سنڌي شاعري اوج تي هئي. شاعري ۾ هر قسم جي مضمون جو بيان ٿيندو هو.

سومرن کان پوءِ سمن جي زماني جو سنڌي شعر به مليو آهي. قاضي قاضن هن زماني جو اهم شاعر هو. سمن کان پوءِ ارغونن، ترخانن ۽ مغلن سنڌ تي حڪومت ڪئي. شاهه عبدالڪريم بلڙيءَ وارو هن دور جو هڪ وڏو شاعر هو. ٺٽي جي عالم مخدوم ابوالحسن، سنڌي رسم الخط کي باقاعدي صورت ڏني ۽ ”مقدمة الصلوٰة“ نظم ۾ لکيو.

١٧٠٧ع کان سنڌ تي ڪلهوڙن جي حڪومت جو آغاز ٿيو. هي دور سنڌي زبان ۾ علم ادب جو سونهري سڏجي ٿو. هن دور جو عظيم ترين شاعر شاهه عبداللطيف ڀٽائي آهي.

ڪلهوڙن جي بعد، ١٧٨٢ع کان ٽالپرن جو دور شروع ٿئي ٿو. سچل سرمست ٽالپرن جي دور جو عظيم شاعر آهي. هن دور جو ٻيو وڏو شاعر سيد ثابت علي شاهه آهي، جنهن پهريون ڀيرو سنڌي زبان ۾ مرثيي جو رواج وڌو.

سن ١٨٤٣ع ۾ انگريزن سنڌ فتح ڪئي. هن دور ۾ موجوده الف - ب ٺهي ۽ سنڌيءَ ۾ تعليم عام ٿي ۽ شاعريءَ ترقي ڪئي. هن دور جي مشهور شاعرن ۾ خليفو گل محمد، غلام محمد

JOIN FOR MORE!!!

پهرين مهاڀاري لڙائي کان پوءِ سياسي سجاڳي آئي ۽ آزاديءَ جي هلچل زور وٺي وئي. هن دور جي ليکڪن مان علامه آءِ آءِ قاضي، ڊاڪٽر دائود پوٽو، پرمانند ميوارام، ليکراج ڪشنچند عزيز، مولانا دين محمد وفائي ۽ پير علي محمد راشديءَ جا نالا ذڪر لائق آهن. اڳتي هلي نثر ۾ تمام گهڻي ترقي ٿي جن سان سنڌي علم ادب ۾ ترقي ۽ واڌارو ٿيو.

......☆......

(سبق نمبر15)

سبق جو خلاصو

ڇوڪرين کي ٻين هنرن سيکارڻ جي ضرورت آهي. اتي اها به لازمي ڳالهه آهي ته کين رڌپچاءُ به سيکاريو وڃي. سٺي ڇوڪري اها آهي جنهن ۾ هي ٽي خاصيتون هجن. صفائي، سنڀال ۽ وقت جي پابندي.

JOIN FOR MORE!!!

ڪاڌي لاءِ پهريائين ضروري ڳالهه صفائي آهي. جيڪڏهن رڌڻو گندو هوندو ۽ ڪاڌي جا ٿانو ميرا هوندا ته ڪاڌي واري کي ڪراهت ايندي.

سٺي رڌ پچاءُ لاءِ ٻي ضروري ڳالهه آهي سنڀال. رڌ پچاءُ تي ويهڻ وقت جنهن جنهن شيءِ جي ضرورت هجي. اها اڳواٽ پاڻ وٽ سنڀالي رکڻ گهرجي.

سٺي رڌ پچاءُ لاءِ ٽين ضروري ڳالهه آهي وقت جي پابندي. وقت جي پابندي جو گهڻو خيال رکڻ گهرجي. ڪاڌو هميشه وقت تي تيار ڪرڻ گهرجي. پهريائين ويچارڻ گهرجي ته اڄ ڪهڙي شيءِ رڌڻي آهي ۽ ڪاڌو ڪيڏي مهل تيار ٿي سگهندو. اهڙي ريت وقت جو اندازو ڪري، رڌ پچاءُ تي ويهڻ گهرجي. ڪاڌي لاءِ لوڻ، مرچ ۽ گيهه جو پورو اندازو رکجي نه ته ڪاڌو بي مزي ٿي ويندو.

ڪاڌو جيترو گهرجي اوترو ئي رڌي اڳيان رکجي. ڪاڌو ٿورو هوندو ته شرمندو ٿيڻو پوندو وڌيڪ هوندو ته ضايع ٿي ويندو.

......☆......

(سبق نمبر16)

سبق «ٻه ته ٻارهن» جو خلاصو

ارشد ۽ سليم پاڻ ۾ دوست هئا. ٻنهي گڏ مئٽرڪ پاس ڪئي. مئٽرڪ پاس ڪري ارشد ته شهر پڙهڻ هليو ويو پر سليم جي گهرو حالت ان کي وڌيڪ پڙهڻ نه ڏنو. ارشد پڙهي وڏو امتحان پاس ڪري وڏي عهدي تي پهتو ۽ سليم پنهنجي پيءُ سان ٻنيون سنڀالڻ لڳو.

ارشد جي بدلي ٿيندي رهي پر هو جتي به ويندو هو اتان پنهنجي ننڍپڻ جي دوست سليم کي باقاعدي خط لکندو رهندو هو.

نيٺ ارشد جي بدلي پنهنجي ئي ضلعي ۾ ٿي. هو ڪجهه ڏينهن بعد پنهنجي ڳوٺ ويو ۽ سڌو سليم جي ٻنين ڏانهن هليو ويو. ارشد جيئن اتي پهتو ته اتي ويرانيءَ کانسواءِ ڪجهه به ڪو نه هو.

جڏهن هو سليم جي گهر پهتو ته سليم، ارشد کي ڳوٺ جي بربادي جو احوال ٻڌايو ۽ چيو ته ڌاڙيلن جي ڪري ماڻهن جي چپن تان مرڪ گم ٿي ويئي آهي. ارشد دل ئي دل ۾ پنهنجي ڳوٺ کي مڪمل تباهيءَ ۽ بربادي کان بچائڻ جو فيصلو ڪيو.

ان ڏس ۾ ارشد ڳوٺ جي ماڻهن سان هڪ گڏجاڻي ڪئي ۽ انهن کي چيائين ته ٻڌي ۽ ايڪي سان، همت ۽ بهادري سان انسان ڏونگر به ڏاري سگهي ٿو. پوءِ انتظاميه جي اعلي عهديدارن جي گڏجاڻي سڏائي ويئي ۽ آخر ۾ انتظاميه ۽ ڳوٺاڻن جي گڏيل ميٽنگ ۾ ڌاڙيلن جي خاتمي جي حڪمت عملي جوڙي وئي.

هڪ ڏينهن ڌاڙيلن جي چرپر جو هنن کي پڪو اطلاع مليو ۽ پوليس ۽ هٿيار بند ڳوٺاڻا اوچتو وڃي ڌاڙيلن تي ڪڙڪيا. ڌاڙو سخت مقابلو ٿيو. هڪ ڌاڙيل مري ويو ۽ ٻيا ڌاڙيل هٿيار ڦٽا ڪري پيش پيا.

انهيءَ طرح ارشد ڳوٺاڻن ۽ انتظاميه جي سهڪار سان ڳوٺ کي مڪمل تباهيءَ ۽ بربادي کان بچايو. سچ آهي ته ٻڌيءَ ۽ ايڪي سان همت ۽ بهادري سان ڏونگر به ڏاري سگهجن ٿا.

......☆......

JOIN FOR MORE!!!

(سبق نمبر17)

سبق جو خلاصو

نصر پور سنڌ جي قديم، علمي ۽ هنري شهرن مان هڪ آهي. نصرپور حيدرآباد ضلعي ۾ ٽنڊي الهيار جي اتر اولهه طرف ٦ ميلن جي مفاصلي تي آهي.

نصرپور جي آباد ٿيڻ بابت تاريخدانن جا الڳ الڳ رايا آهن. ڪن جو چوڻ آهي ته هيءُ شهر امير نصير ٻڌايو ۽ ڪن جو چوڻ آهي ته هي شهر نصير مهاڻي ٻڌايو هو.

نصرپور سنڌو درياءُ جي ڪناري آباد هو. ان ڪري انهيءَ جي زمين ڏاڍي زرخيز ۽ آباد هئي. نصرپور ۾ گهڻو ڪري هنرمند ماڻهو رهندا هئا. انهن جي ٺاهيل شين ۾ کيس، سوسيون، گربيون ۽ اجرڪون ڏاڍيون مشهور هيون. سمن ارغونن ۽ ترخانن جي دور ۾ نصر پور کي وڏي

اهميت حاصل هئي. ڪلهوڙن جي آخري ڏينهن ۾ مدد خان پٺاڻ نصرپور ۾ ڦرلٽ ڪئي ۽ ان کي تباهه ڪيو.

نصرپور ۾ ڪيترائي عالم، بزرگ ۽ شاعر ٿي گذريا آهي جن ۾ وتايو فقير، شاهه عنايت رضوي ۽ مصري شاهه قابل ذڪر آهن.

اڄ به نصر پور جي کيسن ۽ ڪاڏيءَ جو وڏو مان آهي ۽ نصرپور جا کيرپڙا به مشهور آهن.

(سبق نمبر18)

سبق «جهڙو راڄ تهڙو ياڳ» جو خلاصو

هڪڙي بادشاهه خواب لڌو ته سندس سمهڻ واري ڪوٺي ۾ هڪڙي لومڙي پئي ڦٽڪي. ڪو به بادشاهه کي ان خواب جو تعبير نه ٻڌائي سگهيو. پوءِ ته سڄي بادشاهيءَ ۾ پڙهو گهمايو ويو ته جيڪو به خواب جو تعبير ٻڌائيندو تنهن کي وڏو انعام ڏنو ويندو.

اها خبر هڪ ڏينهن هڪ ڪڙميءَ تائين پهتي ۽ هو به توڪل ڪري خواب جي تعبير ٻڌائڻ لاءِ نڪري پيو.

واٽ تي ڪڙميءَ کي هڪ واسينگ نانگ مليو. هن ڪڙميءَ کي اڌ انعام ڏيڻ جي شرط تي تعبير ٻڌائي. ڪڙميءَ وڃي بادشاهه کي تعبير ٻڌائي ۽ وڏا انعام حاصل ڪيا. ڪڙمي واٽ بدلائي گهر پهتو ۽ نانگ کي انعام جو اڌ نه ڏنو.

ڪجهه ڏينهن کان پوءِ بادشاهه وري ٻيو خواب لڌو ۽ تعبير لاءِ ڪڙمي کي گهرايو. ڪڙمي وڃي نانگ جي منٿون ڪيون ۽ انعام جو اڌ ڏيڻ جو واعدو ڪيو ۽ خواب جي تعبير بادشاهه کي ٻڌائي. بادشاهه ڪڙمي کي جهجها انعام ڏنا. هن ڀيري به هن نانگ کي انعام جو اڌ نه ڏنو ۽ پنهنجي گهر پهتو.

بادشاهه ٽيون ڀيرو خواب لڌو ۽ وري ڪڙميءَ کي تعبير لاءِ گهرايو. ڪڙمي وري نانگ وٽ ويو ۽ منٿون ڪري، معافي گهري ۽ بادشاهه کي تعبير ٻڌايو ۽ وڏ انعام حاصل ڪيا. هن ڀيري ڪڙمي سمورو انعام آڻي نانگ آڏو رکيائين. نانگ کيس چيو ته «آئون انعام جو بکيو نه آهيان. پهرين ڀيري ملڪ ۾ فريب ۽ دغا هئي، سو تو مون سان دغا ڪئي. ٻئي ڀيري ملڪ ۾ فساد ۽ خونريزي هئي، سو تو به ائين ڪيو. هاڻي ملڪ ۾ امن امان آهي، سو تون پاڻ هلي آيو آهين انعام ڏيڻ. ٻڌو ڪو نه اٿئي ته، «جهڙو راڄ تهڙو ياڳ، جهڙو راجا تهڙي پرجا!»

......☆......

JOIN FOR MORE!!!

سنڌي پيراگراف جو اردو ترجمو

سبق: ميرن جي دربار

١- قلعي ۾ گوڙ ڪونه هو، سانت لڳي پئي هئي. اڃان سنهريون گهٽيون لتاڙي رهيس، ته يڪدم هڪ وڏو اڱڻ اڳيان آيو، جتي ڪيترائي سنڌي ماڻهو خوش پوشاڪ ۾ ويٺا هئا. ڀتين تي ڪمار چٽ هئا. پٽ تي قسمن قسمن جا غاليچا ۽ فرش فروش وڇايا پيا هئا.

قلعے میں شور نہیں تھا، خاموشی چھائی ہوئی تھی۔ ابھی تنگ گلیوں سے گزر رہا تھا کہ اچانک ایک بڑا صحن سامنے آیا، جہاں کتنے ہی سندھی لوگ اچھے لباس میں بیٹھے تھے۔ دیواروں پر لکڑی سے بنے ہوئے نقش ونگار تھے۔ زمین پر قسم قسم کے قالین اور فروش بچھائے ہوئے تھے۔

٢- اڃا مون هيڏانهن هوڏانهن پئي نهاريو، ته اوچتو ميرن جي خدمتگار اچي منهنجو بوٽ لاٿو ۽ پوءِ مونکي ميرن جي منجين وٽ وٺي هليا.

ابھی میں نے اِدھر اُدھر دیکھا ہی تھا کہ فوراً میروں کے خدمتگار نے آکر میرے جوتے اُتارے اور پھر مجھے میروں کی چار پائیوں کے پاس لے گئے۔

٣- پوءِ مون سان پارسي ۾ گفتگو ڪرڻ لڳا. پهريائين خوش خير عافيت پڇي، منهنجي گهڻي مرحبا ڪيائون، پوءِ مير ڪرم علي خان مون کي چيو ته «توهين اسان جا خاص مهمان آهيو. هر شي ۽ توهان لاءِ موجود آهي.»

پھر مجھ سے فارسی میں گفتگو کرنے لگے۔ پہلے خیریت پوچھی، میری بہت تعریف کی۔ پھر میر کرم علی خان نے مجھ سے کہا کہ ''آپ ہمارے خاص مہمان ہیں۔ ہر چیز آپ کے لئے موجود ہے۔''

JOIN FOR MORE!!!

سبق: قائداعظم جا ارشاد

٤- جيڪڏهن اوهان واقعي پاڪستان جو وقار بلند ڪرڻ چاهيو ٿا ته اوهان کي ڪنهن به قسم جي دٻاءُ جو شڪار ٿيڻ نه گهرجي. پر ان جي برعڪس عوام ۾ ملڪ جي سچي خادم جي حيثيت سان پنهنجا فرض بي خوفيءَ سان پورا ڪندا رهو.

اگر آپ واقعی پاکستان کا وقار بلند کرنا چاہتے ہیں تو آپ کو کسی بھی قسم کے دباؤ کا شکار ہونا نہیں چاہیئے۔ پر اس کے برعکس عوام اور ملک کے سچے خادم کی حیثیت سے اپنے فرض بے خوفی سے پورے کرتے رہو۔

٥- مان توهان کي تعليمي عمل ۾ مصروف رهڻ جو تاڪيد ٿو ڪريان. ڪم ۽ بس ڪم. پنهنجي قوم جي سچي خدمت ڪندا رهو ۽ اڳتي وڌندا هلو.

میں تمہیں تعلیمی عمل میں مصروف رہنے کی تاکید کرتا ہوں۔ کام اور بس کام۔ اپنی قوم کے سچے خادم کی حیثیت سے خدمت کرتے رہو اور آگے بڑھتے رہو۔

سبق: مائي خيريءَ

٦- هن کي خيرات ڪرڻ ۾ وڏي خوشي ٿيندي هئي. ڪيترين ئي ٻيڙين، معذور ۽ بيوهه عورتن لاءِ ماهوار وظيفا مقرر ڪري ڇڏيا هئائين جي پڻ ڪين گهر ويٺي موڪلي ڏيندي هئي.

ان کو خیرات نکالنے میں بہت خوشی ہوتی تھی۔ کتنی ہی بیوہ، معذور اور بوڑھی عورتوں کے لئے ماہانہ وظیفے مقرر کر دیئے تھے جو کہ ان کے گھروں میں ہی پہنچا دیئے جاتے تھے۔

سبق: خط

٧- پيارا دوست خط طويل ٿيندو وڃي ٿو ڳالهيون اجان به گهڻيون آهن. پير جي ڳوٺ ۾ تيرن تي چانورن جي ماني، مکڻ، ماکي ۽ لسي مون کان اجان نه وسري آهي.

پیارے دوست خط طویل ہوتا جا رہا ہے، باتیں اب بھی بہت ہیں ہاں ''پیر جے گاؤں'' ناشتے میں چاول کی روٹی، مکھن، شہد اور لسّی میں ابھی نہیں بھولا۔

JOIN FOR MORE!!!

سبق: سنڌي ادب جي مختصر تاريخ

٨- ١٧٠٧ع کان سنڌ تي ڪلهوڙن جي حڪومت شروع ٿي. هي دور سنڌي زبان ۾ علم ادب جو سونهري دور سڏجي ٿو. هن دور ۾ اسان کي سنڌي زبان جو عظيم ترين شاعر شاه عبداللطيف ڀٽائي مليو ٿو. جنهن جي شعر ۾ فڪر ۽ خيال جي گهرائي ۽ وسعت به آهي.

١٧٠٧ء سے سندھ پر کلہوڑوں کی حکومت شروع ہوئی۔ یہ دور سندھی زبان میں علم ادب کا سنہری دور کہلاتا ہے۔ اس دور میں ہمیں سندھی زبان کے عظیم ترین شاعر شاہ عبداللطیف بھٹائیؒ ملے تھے۔ جن کی شاعری میں فکر اور خیال کی گہرائی اور وسعت بھی ہے۔

٩- سنڌي زبان تمام قديم زبان آهي. آثارن ۽ اهڃاڻن مان معلوم ٿئي ٿو ته اڳاتي زماني کان ئي سنڌي زبان ۾ علم ادب موجود هو. عربن جي ڪتابن مان معلوم ٿئي ٿو ته عربن جي حڪومت جي دور ۾ قرآن شريف جو سنڌي زبان ۾ ترجمو ٿيو هو.

سندھی زبان بہت پرانی زبان ہے۔ آثار اور نشانات سے معلوم ہوتا ہے کہ پہلے زمانے سے ہی سندھی زبان میں علم ادب موجود تھا۔ عربوں کی کتابوں سے معلوم ہوتا ہے کہ عربوں کی حکومت کے دور میں قرآن شریف کا سندھی زبان میں ترجمہ ہوا تھا۔

سبق: اجرڪ

١٠- عربن اجرڪ کي «ازرق» جي نالي سان سڏيو آهي. ازرق جي معنيٰ آهي نيرو رنگ. اجرڪ جي تَر ۾ نيرو رنگ زيادهه استعمال ٿيندو آهي. اهو به چيو وڃي ٿو ته ٻنهي جهانن جا سردار حضرت محمد ﷺ جن جيڪا چادر اوڍيندا هئا، اها اجرڪ هئي.

عرب کے لوگوں نے اجرک کو 'ازرق' کے نام سے بلایا ہے۔ ازرق کے معنی ہیں نیلا رنگ۔ اجرک کی زمین میں نیلا رنگ زیادہ استعمال ہوتا ہے۔ یہ بھی کہا جاتا ہے کہ دونوں جہانوں کے سردار حضرت محمد ﷺ جو چادر اوڑھتے تھے وہ اجرک تھی۔

۱۱- اجرڪ سنڌ جي ثقافت جي هڪ اهم علامت آهي. اجرڪ جيئن مختلف مرحلن مان گذري مڪمل ٿي، بلڪل ائين ئي زندگيءَ جي مختلف مرحلن ۾ اجرڪ جو استعمال ٿئي ٿو. عام زندگيءَ ۾ ته اجرڪ جو استعمال آهي ئي آهي، پر خاص موقعن تي پنهنجي محبت ۽ عقيدت جو سُهڻي ۾ سُهڻو اظهار اجرڪ کان وڌيڪ ٻيو ڪو به ڪونهي!

اجرک سندھ کی ثقافت کی ایک اہم علامت ہے۔ اجرک جیسا کہ مختلف مراحل سے گزرتی ہے، بالکل ایسے ہی زندگی کے مختلف مراحل میں اجرک کا استعمال ہوتا ہے۔ عام زندگی میں تو اجرک کا استعمال ہے ہی پر خاص موقعوں پر اپنی محبت اور عقیدت کا خوبصورت سے خوبصورت اظہار اجرک سے بڑھ کر دوسرا کوئی نہیں۔

JOIN FOR MORE!!!

سبق: اتحاد، تنظيم ۽ يقين محڪم

۱۲- اسلام ۾ اتحاد کي وڏي اهميت حاصل آهي. قرآن شريف ۾ ارشاد آهي ته الله جي رسي کي مضبوطي سان پڪڙيو ۽ ٽولا ٽولا نه ٿيو. اسان جي پياري وطن پاڪستان جي باني قائداعظم محمد علي جناح جي پهرين سالگرهه جي موقعي تي قوم جي نالي پيغام ڏيندي فرمايو هن وقت قوم نهايت نازڪ دور مان گذري رهي آهي.

اسلام میں اتحاد کو بہت اہمیت حاصل ہے۔ قرآن شریف میں ارشاد ہے کہ اللہ کی رسّی کو مضبوطی سے پکڑو اور گرہوں گرہوں نہ ہو۔ ہمارے پیارے وطن پاکستان کے بانی قائداعظم محمد علی جناح نے کی سالگرہ کے موقع پر قوم کے نام پیغام دیتے ہوئے فرمایا، اس وقت قوم نہایت نازک دور سے گزر رہی ہے۔

سبق: امام جعفر صادقؑ

۱۳- سندن دستور هو ته جڏهن رات جو اونده ٿيندي هئي، تڏهن هڪ ٽوڪريءَ ماڻيون، گوشت ۽ کاڌي جون شيون وجهي مديني منوره جي گهٽين ۾ ويندا هئا. ڏاهو عمل سندن آخري دم تائين قائم رهيو.

ان کا دستور تھا کہ جب رات کو اندھیرا ہوتا تھا، تب ایک ٹوکری میں روٹیاں، گوشت اور کھانے کی چیزیں ڈال کر مدینہ منورہ کی گلیوں میں جاتے تھے۔ عقل مندی کا عمل ان کے آخری دم تک قائم رہا۔

سبق: رڌ پچاءُ

۱۴- رڌڻو هميشه ٻاهرين اڇو اجرو هجي، تنهن کانپوءِ اهو به ڌيان رکڻ گهرجي ته رڌڻي کي مهيني ٻن کان پوءِ ليپو ضرور ڏجي. رڌ پچاءُ ۽ کاڌي پيتي جي ٿانون کي ڇار سان ملي صاف ڪجي.

کھانا پکانے کا برتن ہمیشہ باہر سے سفید چمکدار ہو، اُس کے بعد یہ بھی دھیان رکھنا چاہیئے کہ کھانا پکانے کے برتن کو مہینے دو مہینے کے بعد لیپ ضرور دو۔ کھانا پکانے اور کھانا کھانے کے برتنوں کو راکھ سے مَل کر صاف کرنا چاہیئے۔

سبق: حجته الوداع وارو خطبو

۱۵- خبردار متان مون کان پوءِ گهمراٿي وجو ۽ هڪ ٻئي جون سسيون لاهيندا رهو. اوهان کي الله ذوالجلال جي آڏو حاضر ٿيڻو آهي. اهو اوهان جي عملن بابت اوهان کان پڇاڻو ٿيندو.

خبردار! کہ میرے بعد گمراہ ہو جاؤ اور ایک دوسرے کی گردنیں کاٹتے رہو۔ آپ کو اللہ ذوالجلال کے سامنے حاضر ہونا ہے۔ وہ تمہارے اعمال کے بارے میں تم سے پوچھ گچھ کرے گا۔

JOIN FOR MORE!!!

﴿الفاظ معنی اور جملوں میں استعمال﴾

الفاظ	معنی	جملے
ورندي	لوٹتے ہوئے	حج تان واپس ورندي حضور ﷺ غدير جي واديءَ ۾ خطبو ڏنائون.
ٻانهن	غلاموں، بندوں	حضور ﷺ ٻانهن سان شفقت سان ملندا هئا.
پڌرنامو	اعلان	حضور ﷺ جو آخري خطبو زالن ۽ يتيمن جي حقن جو کُليل پڌرنامو هو.
لَڄُن	عزتوں	اسان کي هڪٻئي جي لَڄُن جو احترام رکڻ گُهرجي.
پڇاڻو	پوچھ گچھ، حساب	قيامت جي ڏينهن هر شخص کان سندس عملن جو پڇاڻو ٿيندو.
پڇاڙي	آخر، اختتام	چڱن عملن سان پڇاڙي سُٺي ٿيندي آهي.
نامور	نامور، مشہور	عمران خان دنيا جو نامور تيز بالر هو.
پيشوا	رہبر	ٻُڌ ڌرم جو پيشوا گوتم ٻڌ هو.
ڪارڻ	وجہ، سبب	احمد جي وڏي ماڻهو ٿيڻ جو ڪارڻ محنت آهي.
ڏسَ	پتہ، سلسلہ	مسافر کي سندس منزل جو صحيح ڏسَ ڏيڻ گهرجي.

ڦيرو	تبدیلی، چکر	سليم جي وزير ٿيڻ جي باوجود سندس طبيعت ۾ ڪنهن به قسم جو ڦيرو ڪو نه آيو.
نسبي	خاندانی	حضور ﷺ جو نسبي سلسلو قريش سان هو.
پيڙهي	پشت، نسل	حضور ﷺ جن حضرت ابراهيم عليه السلام جي پيڙهي مان هئا.
فيض	فیض، فائدہ	اسان کي پنهنجي بزرگن سان فيض پرائڻ گهرجي.
فاجر	گناہ گار	فاجر انسان هميشه ذليل ۽ خوار رهندو آهي.
فاسق	فساد کرنے والا	فاسق جي دوستي کان هميشه دور رهڻ گهرجي.
مستحق	مستحق، ضرورتمند	اسان کي مستحق جي مدد ڪرڻ گهرجي.
تنظيم	نظم وضبط	عمل جي پورائي لاءِ تنظيم ضروري آهي.
سرفراز	سرخرو، کامیاب	آخرت جي ڏينهن مومن سرفراز ٿيندا.
احترام	احترام، عزت	اسان کي بزرگن جو احترام ڪرڻ گهرجي.
عملِ پيهم	مسلسل عمل	قومن جي سربلندي لاءِ عمل پيهم ضروري آهي.
ويڇا	اختلافات	اسان کي پاڻ ۾ ويڇا وسارڻ گهرجن.
ڪيٻائڻ	جی چرانا، ہچکچانا	منشيات کي ختم ڪرڻ لاءِ وڏي ۾ وڏي قرباني ڏيڻ کان به ڪيٻائڻ نه گهرجي.
معمار	معمار	اڄ جا نوجوان سڀاڻي جا معمار آهن.
موزون	مناسب	مشڪل ڪم جي حل لاءِ موزون وقت جي ضرورت هوندي آهي.
تربيت	تربیت	اولاد کي بهتر تربيت ڏيڻ والدين جو فرض آهي.
برداشت	برداشت	اسان کي پاڻ ۾ برداشت جو مادو پيدا ڪرڻ گهرجي.
تَتُ	خلاصہ	حضور ﷺ آخري خطبي جو تَتُ هر مسلمان تائين پهچائڻ جو تاڪيد ڪيو هو.
ڀهبود	بہتری، بھلائی	غريبن جي ڀهبود لاءِ ڪم ڪرڻ عبادت آهي.
تعاون	تعاون	هڪٻئي سان تعاون ڪرڻ سٺي ڳالهه آهي.
جدوجهد	جدوجہد، کوشش	ڪشمير جي آزادي لاءِ ڀرپور جدوجهد جي ضرورت آهي.
اوائلي	ابتدائی	ٻار اوائلي تعليم ماءُ جي هنج مان حاصل ڪندو آهي.
ڄمار	عمر، زندگی	علم جي لاءِ ڄمار جي قيد نه هوندي آهي.

JOIN FOR MORE!!!

ناماچار	بڑانام،شہرت	علامہ آءِ آءِ قاضي جو علمي ناماچار سڄي سنڌ ۾ پکڙجي ويو.
مهاڀاري	جنگ عظیم	پهرين مهاڀاري لڙائي کان پوءِ مسلمانن ۾ سياسي سجاڳيءَ جي لهر اچي وئي.
اڳري	آگے،تیز	خلافت تحريڪ سڀني تحريڪن کان اڳري هئي.
ڌاڪو	دھاک، رعب ودبدبہ	هوش محمد جي بهادري ۽ حب الوطني جو ڌاڪو انگريزن جي دل تي ڄمي ويو.
رائج	رائج	ميرن جي دور ۾ سنڌ ۾ پارسي زبان رائج هئي.
معذور	معذور	معذور جي مدد ڪرڻ ثواب آهي.
گهرجائو	مستحق	اسان کي گهرجائو ماڻهن جي مدد ڪرڻ گهرجي.
طالب علم	طالب علم	اڪبر نائين ڪلاس جو طالب علم آهي.
نقش قدم	نقش قدم	اسان کي بزرگن جي نقشِ قدم تي هلڻ گهرجي.
جٽاءُ	بقا، پائیداری	دنيا جي شان و شوڪت، دولت ۽ عزت کي جٽاءُ ڪونهي.
نيڪ نامي	نیک نامی	زندگيءَ ۾ اهڙو ڪجي جو نيڪ نامي ٿئي.
رحلت	رحلت، وفات	قائداعظم ١٩٤٨ع تي هن دنيا مان رحلت ڪري ويو.
لقاءُ	منظر، تماشہ	بازيگر جو لقاءُ ڏسي ماڻهن کي ڏندين آڱريون اچي ويون.
جيئرو	زندہ	جيئرو رهڻ لاءِ کاڌو ضروري آهي.
رڻ	صحرا، ریگستان	ٿر جو رڻ دنيا ۾ مشهور آهي.
حيلا	منت سماجت	مون دوست کي مڃائڻ لاءِ ڏاڍا حيلا ڪيا.
مهر	رحمت	مهر جا مينهن الله تعاليٰ وسائي ٿو.
ڀيرو	دفعہ، مرتبہ	اڪبر پهريون ڀيرو عجائب گهر کي ڏسي حيران ٿي ويو.
سٽاءُ	نمونہ، طریقہ	موئن جو دڙي جا گهر سهڻي سٽاء سان ٺهيل هئا.
پاڙا	محلے	ڳوٺن ۾ هر خاندان جا ڌار ڌار پاڙا هوندا آهن.
ڳڻتي	پریشانی، فکر	دنيا جون موجوده حالتون ڏاڍيون ڳڻتي واريون آهن.
طويل	طویل، لمبا	حامد جي طويل گفتگو محفل کي بور ڪري ڇڏيو.
ٿورائتو	احسان مند، شکرگزار	مان سليم جو ڏاڍو ٿورائتو آهيان جنهن مشڪل ۾ مدد ڪئي.
ويڙهه	لڑائی	افغانستان ۾ زبردست ويڙهه هلي رهي آهي.

JOIN FOR MORE!!!

تڪرار	تکرار، بحث	پاڪستان ۽ هندستان ۾ ڪشمير جو تڪرار هلي رهيو آهي.
نبيرو	حل	انشاء الله ڪشمير جو نبير جلد ٿي ويندو.
دائمي	مستقل	بين الاقوامي عدالت جو دائمي صدرمقام هئگ ۾ آهي.
جوڙي	بنائی	بين الاقوامي عدالت ١٩٤٦ع ۾ جوڙي وئي.
مُدي	عرصہ، میعاد، مدت	بين الاقوامي عدالت جا جج نون ورهن جي مُدي لاءِ هوندا آهن
تہ	کہ، تو، اور	حضورﷺ فرمايو تہ سڀ مسلمان هڪ برادري آهن.
پر	لیکن، مگر	تون هنيئرو وڃ پر سڀاڻي ضرور اچج.
يا	یا	احمد يا اڪبر ٻنهي مان ڪو بہ هڪڙو اچي.
۽	اور	مان ۽ تون گھمڻ هلندا سين.
سُڃاڻ	پہچان	موئن جو دڙو سنڌ جي پراڻي تهذيب جي سڃاڻ آهي.
سوکڙي	تحفہ	مون دوست کي سنڌي ٽوپي سوکڙي ۾ ڏني.
اهڃاڻ	آثار، نشانات	سنڌ جي تهذيب مان ڪيترا ئي اهڃاڻ ملن ٿا.
ڍنگ	ڈھنگ، سلیقہ	سگھڙ زال گھر جو خرچ ڍنگ سان هلائيندي آهي.
مانُ	عزت	مهمان کي مان طور اجرڪ پيش ڪئي ويندي آهي.
ڏيساور	غیرملک	اجرڪ جي گھرج ڏيساور ۾ بہ وڌي وئي آهي.
آءٌ	میں	سڀاڻي حيدرآباد ويندس.
تون	تم	تون اڄ تہ هنن جي گھر هلون.
هو	وہ	هو منهنجو پيارو دوست آهي.
ڇهچٽو	رونق	شاهہ لطيف جي ميلي ۾ ڏاڍو ڇهچٽو هوندو آهي.
حشام	بھیڑ	بازارن ۾ ماڻهن جو حشام هوندو آهي.
سانت	خاموشی	بادشاهہ دربار ۾ آيو تہ هر طرف سانت ٿي وئي.
نماءُ	نمائش	آرٽس ڪونسل ۾ اڄ تصويرن جو نماءُ آهي.
شڪيل	خوبصورت	اڪبر جي پوشاڪ اڇي ۽ شڪيل آهي.
داستان	داستان، قصہ	سنڌ ۾ عمر ماروئَ جو داستان ڏاڍو مشهور آهي.
مُکيہ	اہم	ڪراچي پاڪستان جو مُکيہ شهر آهي.
وسيلو	ذریعہ	نماز براين سان بچڻ جو وسيلو آهي.

JOIN FOR MORE!!!

ڏيهي	مقامی،ملکی	آرٽ ڪائونسل ۾ اڄ ڏيهي مصوّرن جي تصويرن جو نماءُ آهي.
پرڏيهي	غیرملکی	هر سال ڪيترا پرڏيهي سير ۽ سفر لاءِ پاڪستان ايندا آهن.
ساهت	ادب	ڪينجهر ڪلاسيڪل ۽ جديد ساهت جو موضوع رهي آهي.
وندر	مشغلہ	ٻيڙيءَ تي پکين جو شڪار دلچسپ وندر آهي.
ڇار	راکھ،خاک	ٿانون کي ڇار سان صاف ڪرڻ گهرجي.
ڳنڊڻ	سالن	آئله ڏاڏو ستو ڳنڊڻ تيار ڪندي آهي.
ريت	طرح،طریقہ	مان ڪهڙي به ريت حيدرآباد ضرور ويندس.
اوير	دیر	ڪڏهن به ڪنهن ڪم ۾ اوير نه ڪرڻ گهرجي.
ڳڻتي	پریشانی	دهشت گردي هر انسان کي ڳڻتي ۾ وجهي ڇڏيو آهي.
هوريان	آہستہ	خالد جو امتحان ۾ فيل ٿيڻ جو سبب هوريان لکڻ هو.
ٻَڌي	اتحاد،اتفاق	اسلام ۾ ٻَڌي ۽ ايڪي تي زور ڏنو ويو آهي.
ڏونگر	پہاڑ،مصیبت	اتحاد سان انسان وڏا ڏونگر ڏاري سگهي ٿو.
سهڪار	تعاون	بُراين جي خاتمي لاءِ انتظاميه سان سهڪار ڪرڻ گهرجي.
هير	بادِنسیم،ٹھنڈی ہوا	صبح جو ٿڌي هير لڳڻ سان نيڻ ٺري پوندا آهن.
جهونن	پُرانوں	سيوهڻ سنڌ جي جهونن ۽ تاريخي شهرن مان هڪ آهي.
هاڪ	تعریف،شہرت	پيرس شهر جي سڄي دنيا ۾ هاڪ آهي.
ڏيهه	ملک،مقامی	نصرپور جا بافتو ۽ کيس ڏيهه پرڏيهه مشهور هئا.
پرڏيهه	غیرملک	سنڌ جي ململ جي پرڏيهه ۾ به هاڪ هئي.
جوڙائي	تعمیر کروائی	قرارڪي مسجدُ نصير مهاڻي جي پاءُ جوڙائي هئي.
اوج	عروج،ترقی	ڪنهن زماني ۾ سيوهڻ جو اوج مشهور هو.
گھڻ	زیادہ	شاهه لطيف هندستان جو گهڻ حصو سير ۽ سفر ۾ گهميو.
قول	وعدہ	انسان کي پنهنجو قول ضرور پورو ڪرڻ گهرجي.
خونريزي	قتل وغارت	جنگ ۾ ٻنهي طرف ڪافي خونريزي ٿيندي آهي.
تحفي	تحفہ	مون دوست کي گهڙي تحفي ۾ ڏني.
ٻيلي	دوست،مددگار	شام جو سڀ يار ٻيلي اڪبر جي اوطاق تي جمع ٿيندا آهن.
آزمودو	تجربہ	حضرت خالد بن وليدؓ کي جنگ جو وسيع آزمودو هو.
نيٺ	آخرکار	اسلم نيٺ آمريڪا پهچي ويو.
جابلو	پہاڑی	بلوچستان ۾ ڪيترائي جابلو لڪ آهن.

JOIN FOR MORE!!

ڪُڙمي	کسان	ڪُڙمي هڪ عظيم انسان آهي.
واٽ ا	راستہ	اسان جي گهر جي واٽ تي مسجد آهي.
پرجا ا	رعایا،عوام	حڪومت کي پنهنجي پرجا جو خيال رکڻ گهرجي.
آڀ	آسمان	رات جو آڀ ۾ چنڊ تارا چمڪندا آهن.
ڀلي	اچھی/بہتر	الله تعاليٰ جيڪا به شيءِ خلقي اُها ڀلي آهي.
ڀون	زمین	هر انسان کي پنهنجي ڀون جي مٽي سان محبت هوندي آهي.
پسارا	دنیا	شاهه لطيف جي نظر ۾ هي پسارا ڪوڙ آهن.

(سبق نمبر1)

(گهڻ چونڊائُتا سوال)

هيٺ ڏنل ممڪن جوابن مان صحيح جواب چونڊي لکو.

(مندرجہ ذیل ممکن جوابات میں سے صحیح جواب منتخب کریں)

JOIN FOR MORE!!!

(۱) هجري ______ سال جي ذوالحج مهيني ۾ حضرت محمد رسول الله ﷺ جن اٽڪل هڪ لک چاليهه هزار مسلمانن جي جماعت سان آخري حج ادا ڪيو.

(الف) ڏهين (ب) يارهين (ج) ٻارهين (د) تيرهين

(۲) هجري ڏهين سال جي ______ مهيني ۾ حضرت محمد رسول الله ﷺ جن اٽڪل هڪ لک چاليهه هزار مسلمانن جي جماعت سان آخري حج ادا ڪيو.

(الف) ربيع الاول (ب) رمضان (ج) ذوالحج (د) محرم

(۳) هجري ڏهين سال جي ذوالحج مهيني ۾ حضرت محمد رسول الله ﷺ جن اٽڪل هڪ لک ______ مسلمانن جي جماعت سان آخري حج ادا ڪيو.

(الف) ويهه هزار (ب) چاليهه هزار (ج) نوي هزار (د) سٺ هزار

(۴) پاڻ سڳورن ﷺ عرفات جي ميدان ۾ ______ تي چڙهي خطبو ڏنائون.

(الف) ڏاچي (ب) اٺ (ج) گهوڙي (د) منمبر

(۵) پاڻ ﷺ ______ جي ميدان ۾ ڏاچي تي چڙهي خطبو ڏنائون.

(الف) حنين (ب) مڪه (ج) مدينه (د) عرفات

(٦) اهو خطبو مسڪينن، ٻانهن، زالن ۽ يتيمن جي حقن جو ڪليل ______ هو.

(الف) اعلان (ب) دستور (ج) قانون (د) پڌرنامو

(٧) پاڻ سڳورن ﷺ مسلمانن کي توحيد جي امانت ۽ قرآن جي دستور کي ساهہ سان ——— رکڻ جو تاڪيد فرمايو.

(الف) دور (ب) قريب (ج) سانڍي (د) لڳائي

(٨) پاڻ سڳورن ﷺ مسلمانن کي ——— جي امانت ۽ قرآن جي دستور کي ساه سان سانڍي رکڻ.

(الف) ايمان (ب) ڪلمي (ج) توحيد (د) حديث

(٩) آءُ اڄوڪي ڏينهن ——— جي سمورين رسمن کي پنهنجي پيرن هيٺان لتاڙيان ٿو.

(الف) پراڻي (ب) جاهليت (ج) بيڪار (د) گمراهي

(١٠) آءُ اڄوڪي ڏينهن جاهليت جي سمورين رسمن کي پنهنجي ——— لتاڙيان ٿو.

(الف) پيرن هيٺان (ب) هٿن سان (ج) علم سان (د) تلوار سان

(١١) الله تعاليٰ اوهان کان ——— جون گمراهيون دور ڪيون.

(الف) بدي (ب) نا اتفاقي (ج) دشمني (د) جاهليت

(١٢) مؤمن عزت وارو ۽ ——— ذليل آهي.

(الف) فاجر (ب) فاسق (ج) بدڪار (د) ڪافر

(١٣) اڄ کان پوءِ عربي کي عجميءَ تي ۽ عجميءَ کي عربي تي ڪابہ ——— حاصل نہ آهي.

(الف) لياقت (ب) اهميت (ج) قدر (د) فضيلت

(١٤) سڀ انسان ——— جو اولاد آهن.

(الف) آدم عليه السلام (ب) محمد ﷺ (ج) انسان (د) عرب

(١٥) حضرت آدم عليه السلام کي ——— مان پيدا ڪيو ويو.

(الف) خميري (ب) مٽيءَ (ج) معدي (د) نور

(١٦) هر ڪو مسلمان ٻئي مسلمان جو ——— آهي.

(الف) دشمن (ب) دوست (ج) ساٿي (د) ڀاءُ

(١٧) سڀ مسلمان هڪ ——— آهن.

(الف) قوم (ب) برادري (ج) امت (د) فوج

(١٨) اي انسانو! پنهنجي ——— جو خيال رکيو.

(الف) دوستن (ب) ساٿين (ج) نوڪرن (د) غلامن

(١٩) عورتن جي معاملن ۾ ——— کان ڊڄندا رهو.

(الف) خداوند تعاليٰ (ب) انهن (ج) رشتہ دارن (د) نبي ﷺ

JOIN FOR MORE!!!

(٢٠) خبردار! متان مون کان پوءِ ______ ٿي وڃو.

(الف) متحد (ب) الگ (ج) گمراھ (د) ناراض

(٢١) ڏوھاري پنھنجي ڏوھ لاءِ خود ______ آھي.

(الف) ذميوار (ب) جوابدار (ج) گنھگار (د) سزاوار

(٢٢) پنھنجي خالق جي ______ ڪريو.

(الف) رياضت (ب) عبادت (ج) تعريف (د) اطاعت

(٢٣) مذھب ۾ ______ کان بچندا رھو.

(الف) وڇڙ (ب) گناھن (ج) انتھاپسندي (د) نفرت

(٢۴) جيڪي شخص ھتي موجود آھن، سي غير موجود شخص تائين ھي ______ پھچائن.

(الف) سنديسو (ب) نياپو (ج) پيغام (د) امانت

JOIN FOR MORE!!!

(گھڻ چونڊائتا سوالن جا جواب)

(١)	الف	(٢)	ج	(٣)	ب	(۴)	الف	(٥)	د
(٦)	د	(٧)	ج	(٨)	ج	(٩)	ب	(١٠)	الف
(١١)	د	(١٢)	الف	(١٣)	د	(١۴)	الف	(١٥)	ب
(١٦)	د	(١٧)	ب	(١٨)	د	(١٩)	الف	(٢٠)	ج
(٢١)	الف	(٢٢)	ب	(٢٣)	ج	(٢۴)	ج		

(سبق نمبر2)

(گھڻ چونڊائتا سوال)

ھيٺ ڏنل ممڪن جوابن مان صحيح جواب چونڊي لکو.

(مندرجہ ذیل ممکن جوابات میں سے صحیح جواب منتخب کریں)

(١) حضرت سلمان فارسيؓ رسول اڪرم ﷺ جن جو ھڪ ______ صحابي ٿي گذريو آھي.

(الف) اعليٰ (ب) نامور (ج) ويجھو (د) بھترين

(٢) حضرت سلمان فارسيؓ ______ جي ھڪ ڳوٺ ۾ ڄائو.

(الف) ايران (ب) شيراز (ج) اصفھان (د) تھران

(٣) ايران ۾ ان وقت ______ مذهب جو زور هو.

(الف) عيسائي (ب) زرتشت (ج) يهودي (د) اسلام

(۴) زرتشت مذهب ۾ ______ جي پوڄا ڪئي ويندي هئي.

(الف) پاڻي (ب) سج (ج) باهه (د) تارن

(۵) واٽ تي عيسائين جون ______ هيون.

(الف) بستيون (ب) گهٽيون (ج) آباديون (د) ڪليسائون

(٦) حضرت سلمان فارسيؓ کي ______ تان موٽندي دير ٿي وئي هئي.

(الف) ٻنيءَ (ب) رستي (ج) مسجد (د) آتشڪدي

(٧) هن حضرت سلمان فارسيؓ کي ______ سان ٻڌي ڇڏيو.

(الف) رسن (ب) زنجيرن (ج) نوڙين (د) وڻ

JOIN FOR MORE!!!

(٨) انهي بزرگ وفات وقت ڪيس چيو ته هاڻي تو کي سڪون آخري ______ وٽ ملندو.

(الف) ولي (ب) نبي ﷺ (ج) امام (د) امير

(٩) سندس ٻنهي ڪلهن جي وچ تي نبوت جي ______ هوندي.

(الف) مهر (ب) نشاني (ج) ثبوت (د) لڪير

(١٠) ڪجهه وقت ڪان پوءِ حضرت سلمانؓ رسول اڪرم ﷺ ۽ صحابن جي مدد سان پنهنجي قيمت ادا ڪري ______ ٿيو.

(الف) نروار (ب) سرخرو (ج) نمايان (د) آزاد

(١١) حضرت عمرؓ پنهنجي خلافت جي زماني ۾ حضرت سلمان فارسيؓ کي ______ جو گورنر مقرر ڪيو.

(الف) مڪي (ب) مداين (ج) مديني (د) جده

(١٢) گورنر ٿيڻ ڪانپوءِ به سندس طبيعت ۾ ڪنهن به قسم جو ______ ڪو نه آيو.

(الف) فرق (ب) ڦيرو (ج) غرور (د) تڪبر

(١٣) حضرت سلمان فارسيؓ ٣٧ هجري ۾ ______ سالن جي عمر ۾ وفات ڪئي.

(الف) نوري (ب) سٺ (ج) اسي (د) سو

(گهڻ چونڊائتا سوالن جا جواب)

(١)	ب	(٢)	ج	(٣)	ب	(۴)	ج	(۵)	د
(٦)	الف	(٧)	ب	(٨)	ب	(٩)	الف	(١٠)	د
(١١)	ب	(١٢)	ب	(١٣)	ج				

(گهڻ چونڊائتا سوال)

هيٺ ڏنل ممڪن جوابن مان صحيح جواب چونڊي لکو.

(مندرجہ ذیل ممکن جوابات میں سے صحیح جواب منتخب کریں)

(۱) حضرت امام جعفر صادق رحہ ــــــــ هجري ۾ مديني منوره ۾ ڇاوا.

(الف) ۸۰ (ب) ۷۵ (ج) ۸۵ (د) ۹۰

(۲) حضرت امام جعفر صادق رحہ جي والد جو نالو ــــــــ آهي.

(الف) حضرت امام زين العابدين (ب) حضرت امام محمد باقر رحہ

(ج) حضرت امام حسنؓ (د) حضرت امام حسينؓ

(۳) سندن نسبي سلسلو ــــــــ پيڙهي ۾ حضرت عليؓ سان ملي ٿو.

(الف) چوٿين (ب) پنجين (ج) ڇهين (د) ستين

(۴) پاڻ ابتدائي تعليم پنهنجي ڏاڏي ــــــــ کان ورتائون.

(الف) حضرت امام حسينؓ (ب) حضرت امام محمد باقررحہ

(ج) حضرت امام زين العابدينؒ (د) حضرت عليؓ

(۵) حضرت امام جعفر صادق رحہ وقت جا وڏا عالم ۽ ــــــــ هئاء.

(الف) سخي (ب) امام (ج) فقيهہ (د) مولوي

(۶) ڪيترائي مشهور عالم ۽ فقيهہ ــــــــ حاصل ڪرڻ لاءِ وٽن اچي رهندا هئا.

(الف) فيض (ب) علم (ج) روحانيت (د) فتوائون

(۷) نماز پڙهو ۽ ان تي ــــــــ قائم رهو.

(الف) هر وقت (ب) هر هنڌ (ج) هميشہ (د) مستقل

(۸) جيڪو شخص پين لاءِ ــــــــ کوٽي ٿو. اهو پاڻ انهيءَ کڏ ۾ ڪرندو.

(الف) کڏ (ب) فرش (ج) زمين (د) قبر

(۹) هميشہ سچ ڳالهائجي، پوءِ انهيءَ مان نفعو پهچي يا ــــــــ

(الف) فائدو (ب) نقصان (ج) ڪجهہ بہ (د) نہ

(۱۰) فاجر ۽ فاسق ماڻهو کان ــــــــ دور رهجي.

(الف) ٿورو (ب) گهڻو (ج) هميشہ (د) ڪڏهن ڪڏهن

JOIN FOR MORE!!!

(۱۱) حضرت امام جعفر صادق رحہ وڏا ______ هئا.

(الف) عالم　(ب) بزرگ　(ج) سخي　(د) نيڪ دل

(۱۲) حضرت امام جعفر صادق رحہ سن ______ هجريءَ جي شوال مهيني ۾ وفات فرمائي.

(الف) ۱۴۸　(ب) ۱۴۰　(ج) ۱۴۴　(د) ۱۴۷

(گهڻ چونڊائتا سوالن جا جواب)

(۱)	الف	(۲)	ب	(۳)	الف	(۴)	ج	(۵)	ج
(۶)	الف	(۷)	ج	(۸)	الف	(۹)	ب	(۱۰)	ج
(۱۱)	ج	(۱۲)	الف						

(سبق نمبر4)

(گهڻ چونڊائتا سوال)

JOIN FOR MORE!!!

هيٺ ڏنل ممڪن جوابن مان صحيح جواب چونڊي لکو.
(مندرجہ ذیل ممکن جوابات میں سے صحیح جواب منتخب کریں)

(۱) تعليم پکيڙڻ لاءِ وڏي ۾ وڏي قرباني ڏيڻ کان بہ ______ نہ گهرجي.

(الف) گريز ڪرڻ　(ب) ها ڪرڻ　(ج) انڪار ڪرڻ　(د) ڪيائڻ

(۲) مان توهان کي تعليمي عمل ۾ مصروف رهڻ جو ______ ٿو ڪريان.

(الف) تاڪيد　(ب) حڪم　(ج) عرض　(د) گذارش

(۳) ڪم ۽ بس ڪم پنهنجي قوم جي ______ خدمت ڪندا رهو ۽ اڳتي وڌندا هلو.

(الف) سچي　(ب) سٺي　(ج) بهتر　(د) ڏاڍي

(۴) پنهنجي شخصيت ۾ ______ پيدا ڪريو.

(الف) حوصلو　(ب) همت　(ج) جذبو　(د) نظم و ضبط

(۵) مناسب تعليم ۽ موزون ______ حاصل ڪريو.

(الف) سکيا　(ب) تربيت　(ج) طريقو　(د) نوڪري

(۶) جيڪڏهن اوهان هڪ ٻئي سان تعاون ڪيو تہ يقين آهي تہ اوهان ______ ٿيندا.

(الف) ڪامياب　(ب) دولتمند　(ج) تندرست　(د) داناءُ

(۷) اوهان کي يقين ٿو ڏياريان تہ دنيا ۾ اوهان جي ______ کان وڌيڪ ڪابہ شي نہ آهي.

(الف) ايمان　(ب) تقويٰ　(ج) ضمير　(د) دين

(٨) قدرت توهان کي ______ ڏنو آهي.

(الف) عقل (ب) علم (ج) حوصلو (د) سڀ ڪجهه

(٩) توهان وٽ غير محدود ______ آهن.

(الف) روپيا (ب) وسيلا (ج) ذريعا (د) گهر

(١٠) هاڻي اهو توهان تي ______ آهي ته توهان ان کي ٺاهيو.

(الف) فرض (ب) قرض (ج) ڇڏيل (د) منحصر

(١١) انشاء الله پاڪستان ______ رهڻ لاءِ ٺهيو آهي.

(الف) هميشه (ب) قائم (ج) مضبوط (د) طاقت ور

(١٢) سو خدا جو شڪر آهي ته اڄ ڪليل ______ آهي.

(الف) حقيقت (ب) آسمان (ج) ڳالهه (د) مستقل

JOIN FOR MORE!!!

(گهڻ چونڊائتا سوالن جا جواب)

(١)	د	(٢)	الف	(٣)	الف	(۴)	د	(۵)	ب
(٦)	الف	(٧)	ج	(٨)	د	(٩)	ج	(١٠)	د
(١١)	ب	(١٢)	الف						

(سبق نمبر5)

(گهڻ چونڊائتا سوال)

هيٺ ڏنل ممڪن جوابن مان صحيح جواب چونڊي لکو.

(مندرجہ ذیل ممکن جوابات میں سے صحیح جواب منتخب کریں)

(١) قومن جي ترقي ۽ تنزل، ڪمال ۽ زوال جو دارومدار ______ تي آهي.

(الف) نظم و ضبط (ب) يقين ومحڪم (ج) اتحاد (د) ٻڌي

(٢) اتحاد اهو روح آهي جيڪو قومن کي حياتي ۽ ______ بخشي ٿو.

(الف) تازگي (ب) حوصلو (ج) همت (د) فخر

(٣) جنهن قوم ۾ نفاق ۽ ڦيٽاڙو هو، اها ______ تي ويئي.

(الف) ڪامياب (ب) ناڪام (ج) دولتمند (د) نيست و نابود

(۴) اسلام ۾ اتحاد کي خاص ______ ڏنل آهي.

(الف) جڳهه (ب) اهميت (ج) نشاني (د) درجو

(۵) الله جي رسيءَ کي مضبوطي سان پڪڙيو ۽ ______ نہ ٿيو.

(الف) ٽولا ٽولا (ب) گروهه گروهه (ج) جدا جدا (د) ٽڪرا ٽڪرا

(٦) هن وقت قوم نهايت نازڪ ______ مان گذري رهي آهي.

(الف) رستي (ب) دور (ج) مسئلن (د) حملن

(٧) قوم کي اتحاد، تنظيم، يقين محڪم ۽ ______ جي ضرورت آهي.

(الف) قوت ارادي (ب) قوت فيصلہ (ج) فوج (د) عمل پيهم

(٨) هر ڪنهن قومي عمل يا ارادي جي پورائي لاءِ ______ ۽ تنظيم جي ضرورت آهي.

(الف) رٿا بندي (ب) عمل (ج) حڪم (د) پئسي

(٩) قومن جي ترقي ۽ بهبود لاءِ اتحاد کان پوءِ ______ جي ضرورت آهي.

(الف) تنظيم (ب) ماڻهن (ج) عملي (د) آفيسر

(١٠) جيڪڏهن ڪنهن فوج ۾ تنظيم نہ آهي تہ اها جنگ جي ميدان ۾ ڪاميابي جي بجاءِ ______ جو منهن ڏسندي.

(الف) شرمندگي (ب) ناراضگي (ج) شڪست (د) ناڪامي

JOIN FOR MORE!!!

(سبق نمبر6)

(گهڻ چونڊائتا سوال)

هيٺ ڏنل ممڪن جوابن مان صحيح جواب چونڊي لکو.

(مندرجہ ذیل ممکن جوابات میں سے صحیح جواب منتخب کریں)

(١) مولانا دين محمد وفائيؒ ٢٧ رمضان ١٣١١ هجري مطابق ۴ اپريل ______ تي ڳوٺ ڪتي تعلقي ڳڙهي ياسين ۾ پيدا ٿيو.

(الف) ١٨٠٩ (ب) ١٨٨٩ (ج) ١٨٩٦ (د) ١٨٩۴

(٢) مولانا دين محمد وفائي جي والد جو نالو ______ هو.

(الف) خليفو حڪيم گل محمد (ب) عرض محمد

(ج) فقير عبدالحڪيم (د) استاد حڪيم

(٣) مولانا دين محمد وفائي جي ______ تعليم سندس والد صاحب جي نظر هيٺ ٿي.

(الف) ابتدائي (ب) پرائمري (ج) مذهبي (د) اوائلي

(٤) اجان نون ورهين جي ڄمار مس هيس تہ ـــــــ جو سايو سر تان کڄي ويس.

(الف) ماءُ (ب) پيءُ (ج) نانا (د) ڏاڏا

(٥) سندن پالنا جو سمورو بار سندس ـــــــ جي ڪلهن تي اچي ويو.

(الف) پيءُ (ب) ڀاءُ (ج) والده (د) ڀيڻ

(٦) اهڙي حالت ۾ بہ تعليمي سلسلي کي ـــــــ نہ ڪيائين.

(الف) پورو (ب) ختم (ج) مڪمل (د) خراب

(٧) مولانا دين محمد وفائي پنهنجي استاد مولوي غلام عمر جي مشوري سان ـــــــ ڪراچي ۾ اچي استاد ٿيو.

(الف) اين جي وي اسڪول (ب) ماما پارسي اسڪول

(ج) سينٽ جوزف اسڪول (د) سنڌ مدرسي

(٨) مولانا دين محمد وفائي کي ـــــــ سنڌ جو ناظم مقرر ڪيو ويو.

JOIN FOR MORE!!!

(الف) جمعيت طلباءَ (ب) جمعيت العلماءَ

(ج) جمعيت الشعراءَ (د) جماعت اسلامي

(٩) مارچ ـــــــع کان «الوحيد» اخبار جاري ٿي ان ۾ مولانا اسسٽنٽ ايڊيٽر ٿي ڪم ڪرڻ لڳو.

(الف) ١٩٠٢ (ب) ١٩٠٣ (ج) ١٩٠٤ (د) ١٩٢٠

(١٠) ـــــــع ۾ رسالو توحيد بہ جاري ڪيائين.

(الف) ١٩٠٣ (ب) ١٩٣٢ (ج) ١٩٢٣ (د) ١٩٠٢

(١١) ـــــــع ۾ وري توحيد جاري ڪيائين جو سندس حياتي تائين آب تاب سان هلندو رهيو

(الف) ١٩٣١ (ب) ١٩٣٠ (ج) ١٩٣٢ (د) ١٩٠٧

(١٢) ـــــــع ۾ سنڌ، بمبئي کان جدا ٿي صوبي جي حيثيت اختيار ڪئي.

(الف) ١٩٣٥ (ب) ١٩٣٢ (ج) ١٩٠٧ (د) ١٩٣٦

(١٣) سال ـــــــ ۾ مولانا عبيدالله سنڌي جلاوطني کان واپس آيو.

(الف) ١٩٣٠ (ب) ١٩٣١ (ج) ١٩٣٩ (د) ١٩٤٠

(١٤) سنڌ ۾ شاهہ ولي الله دهلوي جي تعليم جا ـــــــ کوليائين.

(الف) اسڪول (ب) مدرسا (ج) مرڪز (د) سينٽر

(١٥) مولانا دين محمد وفائي نہ رڳو دين جو عالم هو، پر ڪيس تاريخ، جاگرافي ۽ لغت تي پڻ ـــــــ هئي.

(الف) دسترس (ب) ڄاڻ (ج) معلومات (د) مهارت

(١٦) مولانا دين محمد وفائي ______ ڪتاب پڻ لکيا جن کي هڪ خاص درجو حاصل آهي.

(الف) ويهارو (ب) ٽيهارو (ج) پنجاهه (د) ڏهه

(١٧) مولانا دين محمد وفائي ماهه جمادي الآخر ١٣٦٩ هه مطابق اپريل ______ع ۾ رحلت ڪري ويو، حقيقي محبوب سان مليو.

(الف) ١٩٥٠ (ب) ١٨٥٠ (ج) ١٧٥٠ (د) ١٦٥٠

(گھڻ چونڊائتا سوالن جا جواب)

(١)	د	(٢)	الف	(٣)	د	(٤)	ب	(٥)	ج
(٦)	ب	(٧)	د	(٨)	ب	(٩)	د	(١٠)	ج
(١١)	ب	(١٢)	د	(١٣)	ج	(١٤)	ج	(١٥)	الف
(١٦)	ب	(١٧)	الف						

JOIN FOR MORE!!!

(سبق نمبر7)

(گھڻ چونڊائتا سوال)

هيٺ ڏنل ممڪن جوابن مان صحيح جواب چونڊي لکو.
(مندرجہ ذیل ممکن جوابات میں سے صحیح جواب منتخب کریں)

(١) مائي خيري به انهن سخي ۽ دريا دل ______ مان هڪ هئي.

(الف) مردن (ب) عورتن (ج) حڪمرانن (د) نيڪوڪارن

(٢) هي بيبي صاحبه مير صوبدار خان شهيد جي ______ هئي.

(الف) ملڪه (ب) راڻي (ج) زال (د) ٻانهي

(٣) سندس اصلي نالو بيبي ______ هو.

(الف) فخرالنساءَ (ب) خيرالنساءَ (ج) زيب النساءَ (د) شمشاد بيگم

(٤) هن پنهنجي حياتيءَ ۾ ايترا ته خير جا ڪم ڪيا جو ڪيس سڏيندا ئي ______ هئا.

(الف) مائي خيري (ب) مائي جادو (ج) نوري (د) مائي ڀاڳل

(٥) هوءَ ننڍي هوندي کان وٺي ڏاڍي ذهين ۽ ______ هئي.

(الف) چالاڪ (ب) چست (ج) هوشيار (د) سست

(٦) كيس علم سان نهايت گهٽو ______ هو.

(الف) پيار (ب) چاهه (ج) زوق (د) فهم

(٧) ميرن جي حڪومت ۾ فارسي ۽ عربي جي تعليم ______ هئي.

(الف) نه (ب) نافذ (ج) مروج (د) رائج

(٨) بيبي صاحبه نهايت لائق ۽ پرهيزگار استادن جي نظرداري هيٺ ______ ورتي.

(الف) تربيت (ب) سکيا (ج) تعليم (د) مسجد

(٩) ٿوري ئي وقت ۾ هن ______ پورو ڪري ورتو.

(الف) علم الصرف (ب) علم النحو (ج) قرآن شريف (د) زبور

(١٠) سال به سال ڏاڍي خبرداريءَ سان ______ ڪيندي هئي.

(الف) فطرو (ب) صدقو (ج) خيرات (د) زڪوات

(١١) الله تعاليٰ اسان جي دولت ۾ غريبن جو ______ مقرر ڪيو آهي.

(الف) ڀاڱو (ب) حصو (ج) نالو (د) حق

(١٢) هن ڪي ______ ڪرڻ ۾ ڏاڍي خوشي ٿيندي هئي.

(الف) مدد (ب) خيرات (ج) نيڪي (د) ڀلائي

(١٣) ڪيترن ئي ٻيڏڙين، معذور ۽ بيواهه عورتن لاءِ ماهوار ______ مقرر ڪري ڇڏيا هئائين

(الف) پگهار (ب) اجرت (ج) پئسا (د) وظيفا

(١٤) ڪڏهن به ڪنهن سوالي کي ______ نه موٽايائين.

(الف) واپس (ب) خالي (ج) ائين (د) مايوس

(١٥) حڪومت ۽ دولت هوندي به پاڻ ______ پسند ڪندي هئي.

(الف) وڏائي (ب) غرور (ج) سادگي (د) محنت

(١٦) وڏائيءَ جو ته هن وٽ ______ به ڪو نه هو.

(الف) نشان (ب) ڪجهه (ج) نالو (د) ثبوت

(١٧) سندس خير جا دروازا مسڪينن لاءِ هر وقت ______ رهندا هئا.

(الف) بند (ب) ڪليل (ج) نه ڪليل (د) خالي

(١٨) ڪيس مسجدن ۽ مدرسن ٺهرائڻ جو ڏاڍو ______ هو.

(الف) شوق (ب) ذوق (ج) ضد (د) تجربو

JOIN FOR MORE!!!

(۱۹) حيدرآباد ۾ هڪ ـــــــ مسجد شريف به جوڙايائين، جيڪا فقير جي پڙ ۾ اڄ سوڌو «مائي خيري واري مسجد» سڏجي ٿو.

(الف) جامع (ب) سوگنبد واري (ج) سهڻي (د) قبائين

(۲۰) هر هڪ سرنديءَ واري کي گهرجي ته حياتي ۾ اهو ڪم ڪري جو مرڻ بعد سندس ـــــــ ٿئي.

(الف) شهرت (ب) بدنامي (ج) تعريف (د) نيڪ نامي

(۲۱) هي نيڪوڪار بيبي تاريخ پهرين ماه رمضان المبارڪ سن ۱۲۷۲ هه ۾ آڌي رات جو هن فاني دنيا مان ـــــــ ٿي وئي.

(الف) لاڏاڻو (ب) رحلت (ج) رخصت (د) جدائي

(۲۲) اها اک نه هئي جنهن سندس وفات تي ـــــــ نه ڳاڙيا.

(الف) ڳوڙها (ب) لڙڪ (ج) قطرا (د) آنسو

(۲۳) ڪيس هالا جي پرسان ـــــــ ۾ دفنايو ويو.

(الف) اللهٰ آباد (ب) دادو (ج) حيدرآباد (د) خدا آباد

JOIN FOR MORE!!!

(گهڻ چونڊائتا سوالن جا جواب)

(۱)	ب	(۲)	ب	(۳)	ب	(۴)	الف	(۵)	ج
(۶)	ب	(۷)	د	(۸)	ج	(۹)	ج	(۱۰)	د
(۱۱)	ب	(۱۲)	ب	(۱۳)	د	(۱۴)	ب	(۱۵)	ج
(۱۶)	ج	(۱۷)	ب	(۱۸)	الف	(۱۹)	د	(۲۰)	د
(۲۱)	ب	(۲۲)	الف	(۲۳)	د				

(سبق نمبر8)

(گهڻ چونڊائتا سوال)

هيٺ ڏنل ممڪن جوابن مان صحيح جواب چونڊي لکو.

(مندرجہ ذیل ممکن جوابات میں سے صحیح جواب منتخب کریں)

(۱) هڪڙي ڳوٺ ۾ هڪڙي ـــــــ رهندي هئي.

(الف) عورت (ب) بيوهه (ج) ڏائڻ (د) مائي

(۲) هن سوچيو ته پٽ کي ڪو ____ سيکارجي.
(الف) هنر (ب) گُر (ج) ڪم (د) ڏنڊو

(۳) مائي اهو لقاءُ ڏسي سمجهي وئي ته هي ته ڪو وڏو ____ ڏسجي ٿو.
(الف) هنرمند (ب) ڏاهو (ج) داناءُ (د) ڪاريگر

(۴) چيائين ته پلائي ڪري هن کي به ____ سيکار.
(الف) ڪم (ب) طريقو (ج) تميز (د) هنر

(۵) آئون رات جو هن ڇوڪري کي ____ ۾ بند ڪندس.
(الف) ڪمري (ب) ڪوٺي (ج) حويلي (د) بنگلي

(٦) واڍي هن ڇوڪري کي ____ ۾ بند ڪري ڇڏيو.
(الف) اوطاق (ب) گهر (ج) ڪوٺي (د) حويلي

(۷) اها ڪوٺي اهڙي هئي جو ان ۾ رات جو ڏاڍو ____ پوندو هو.
(الف) خوف (ب) ڊپ (ج) سيءُ (د) پارو

(۸) اجا ٿوري دير مس ٿي ته ڇوڪري کي اچي ____ ورايو.
(الف) خوف (ب) سيءُ (ج) ڊپ (د) پاري

(۹) ڪوٺي جي وچ تي هڪ وڏو ____ پيو هو.
(الف) ٽُڙ (ب) ڪاٺ (ج) پٿر (د) ڍير

(۱۰) صبح جو واڍي جيئن ئي ڪوٺي کولي، ته ڇوڪرو ____ ڏٺائين.
(الف) مرده (ب) جيئرو (ج) زنده (د) بيمار

(۱۱) ڇوڪرو هلندي هلندي هڪڙي ____ ۾ پهتو.
(الف) ريگستان (ب) بيابان (ج) صحرا (د) رڻ

(۱۲) هلندو هلندو اچي هڪ ____ ۾ پهتو.
(الف) ڳوٺ (ب) شهر (ج) قبرستان (د) بادشاهي

(۱۳) شهزادي اعلان ڪرايو هو ته جنهن جو هنر ان کي پسند ايندو ته هو ان سان ____ ڪندي.
(الف) محبت (ب) نفرت (ج) شادي (د) مائٽي

(۱۴) ڇوڪري هڙ مان چانور ڪڍي ____ کي ڏنا.
(الف) ڪنيز (ب) ٻانهي (ج) غلام (د) نوڪر

JOIN FOR MORE!!!

(١٥) شهزادي چانورن کي ڳارڻ جا وڏا ــــــــ ڪيا.

(الف) وسيلا (ب) طريقا (ج) نمونا (د) حيلا

(١٦) شهزادي کي ڇوڪري جو ــــــــ پسند آيو.

(الف) ڳالهائڻ (ب) انداز (ج) طريقو (د) هنر

(١٧) سياڻن سچ چيو آهي ته ــــــــ آهي.

(الف) هنر دولت (ب) عزت دولت (ج) عقل دولت (د) ڏاهپ دولت

(١٨) هنر جي دولت جنهن ماڻهو وٽ هوندي اهو ڪڏهن به ــــــــ نه مرندو.

(الف) اڃ (ب) بک (ج) ڏکيو (د) بيماري ۾

(گهڻ چونڊائتا سوالن جا جواب)

(١)	ب	(٢)	الف	(٣)	د	(٤)	د	(٥)	ب
(٦)	ج	(٧)	ج	(٨)	ب	(٩)	الف	(١٠)	ب
(١١)	د	(١٢)	د	(١٣)	ج	(١٤)	ب	(١٥)	د
(١٦)	د	(١٧)	الف	(١٨)	ب				

JOIN FOR MORE!!!

(سبق نمبر9)

(گهڻ چونڊائتا سوال)

هيٺ ڏنل ممڪن جوابن مان صحيح جواب چونڊي لکو.

(مندرجہ ذیل ممکن جوابات میں سے صحیح جواب منتخب کریں)

(١) الله تعاليٰ جي ــــــــ سان اسان ڏانهن سڀ خير آهي.

(الف) رحم (ب) مهر (ج) ڪرم (د) ٻاجهه

(٢) شال نئون سال توهان جي زندگي ۾ ــــــــ ۽ ڪاميابيون ڪٽي اچي.

(الف) دولت (ب) شهرت (ج) ملڪيت (د) خوشيون

(٣) گذريل موڪلن ۾ اسين توهان وٽ ــــــــ گهمڻ آيا هئاسين.

(الف) موئن جي دڙي (ب) حيدرآباد (ج) سکر (د) لاڙڪاڻي

(٤) لاڙڪاڻي جهڙي تاريخي ۽ تهذيبي شهر ۾ گذاريل ــــــــ اسان ڪان وسري نه سگهيون آهن.

(الف) گهڙيون (ب) يادون (ج) سوچون (د) محبتون

(۵) مان تہ انهي قديم شهر کي ڏسي ـــــ ٿي ويس.

(الف) پريشان (ب) حيران (ج) وائڙو (د) ڏکيو

(٦) ڪيڏي نہ سهڻي ـــــ سان اهو شهر ٺاهيو ويو.

(الف) ترتيب (ب) طريقي (ج) ڊزائن (د) سٽاءُ

(٧) ان سرزمين جا ماڻهو ـــــ ورهيہ اڳ بہ ڪيڏا نہ ڏاها هئا.

(الف) چار هزار (ب) ٽي هزار (ج) پنج هزار (د) ڇهہ هزار

(٨) انهن پنهنجي شهر کي ڪيڏي نہ ـــــ ترتيب سان اڏايو هو!

(الف) اعليٰ (ب) بهترين (ج) سهڻي (د) شاندار

(٩) پيارا دوست خط ـــــ ٿيندو وڃي.

(الف) طويل (ب) ڊگهو (ج) مختصر (د) دلچسپ

(١٠) هاڻي منهنجي ـــــ سٺي ٿي وئي آهي. انهيءَ جو ثبوت منهنجو هي خط آهي.

(الف) اردو (ب) انگريزي (ج) سنڌي (د) ٻولي

(١١) خط لکڻ جي شروعات ـــــ سان ڪئي ويندي آهي.

(الف) نالي (ب) سلام (ج) دعا (د) بسم اللّٰه

(١٢) خط جي جنهن ڀاڱي ۾ حال احوال ڏنو آهي ان کي ـــــ چئبو آهي.

(الف) عبارت (ب) ابتدا (ج) احوال (د) اختتام

JOIN FOR MORE!!!

(گهڻ چونڊائتا سوالن جا جواب)

(١)	ب	(٢)	د	(٣)	د	(۴)	الف	(۵)	ب
(٦)	د	(٧)	ج	(٨)	ج	(٩)	الف	(١٠)	ج
(١١)	د	(١٢)	الف						

(سبق نمبر10)

(گهڻ چونڊائتا سوال)

هيٺ ڏنل ممڪن جوابن مان صحيح جواب چونڊي لکو.

(مندرجہ ذیل ممکن جوابات میں سے صحیح جواب منتخب کریں)

(١) فردن ۽ جماعتن جي تڪرارن جو نبيرو تہ ان ملڪ جون ـــــ ڪنديون آهن.

(الف) عدالتون (ب) مسجدون (ج) آفيسون (د) پنچائتون

(٢) ملڪن جا پاڻ ۾ تڪرار هڪ ______ عدالت نبيرينديءَ آهي.

(الف) عالمي (ب) گهرو (ج) قومي (د) سپريم

(٣) ملڪن جا پاڻ ۾ تڪرار هڪ عالمي عدالت نبيرينديءَ آهي جنهن کي انصاف جي ______ عدالت چئبو آهي.

(الف) وڏي (ب) سٺي (ج) بين الاقوامي (د) مسلم

(٤) دائمي عدالت قومن جي انجمن طرفان ______ع ۾ برپا ڪئي وئي.

(الف) ١٩٠١ (ب) ١٩٢٣ (ج) ١٩٢٢ (د) ١٩٢١

(٥) هن عدالت جو پهريون اجلاس اپريل ۾ مئي ______ ع ۾ ٿيو.

(الف) ١٩٤٥ (ب) ١٩٤٦ (ج) ١٩١٠ (د) ١٩٧١

(٦) هن ڪورٽ جو صدر مقام ______ جي شهر هيگ ۾ آهي.

(الف) انگلينڊ (ب) سئٽزرلينڊ (ج) هالينڊ (د) نيپال

(٧) هن ڪورٽ جو صدر مقام هالينڊ جي شهر ______ ۾ آهي.

(الف) هيگ (ب) اينگ (ج) جمنگ (د) چينگ

(٨) هر ميمبر ملڪ جي اخلاقي جوابداري آهي ته اهو انهي ______ جي فيصلن سان ٻڌل رهي.

(الف) عدالت (ب) جج (ج) آفيسر (د) ملڪ

JOIN FOR MORE!!!

(گهڻ چونڊائتا سوالن جا جواب)

(١)	الف	(٢)	الف	(٣)	ج	(٤)	د	(٥)	ب
(٦)	ج	(٧)	الف	(٨)	الف				

(سبق نمبر11)

(گهڻ چونڊائتا سوال)

هيٺ ڏنل ممڪن جوابن مان صحيح جواب چونڊي لکو.

(مندرجہ ذیل ممکن جوابات میں سے صحیح جواب منتخب کریں)

(١) اجرڪ سنڌ جي ثقافت جي سڃاڻ ۾ ______ آهي.

(الف) سوکڙي (ب) سوغات (ج) نشاني (د) خاص شي

(٢) سنڌ ۾ اجرڪ جي تياري ۾ استعمال ______ زماني کان هلندو اچي.

(الف) موجوده (ب) ماضي واري (ج) قديم (د) اول

(۳) عربن اجرڪ کي ______ جي نالي سان سڏيو آهي.

(الف) اج رڪ (ب) ازرق (ج) چادر (د) ڪملي

(۴) ازرق جي معنيٰ آهي ______ رنگ.

(الف) ڳاڙهو (ب) ناسي (ج) اڇو (د) نيرو

(۵) اجرڪ جي تر ۾ نيرو رنگ ______ استعمال ٿيندو آهي.

(الف) ٿورو (ب) مناسب (ج) گهٽو (د) زياده

(٦) ٻنهي جهانن جا سردار حضرت محمد ﷺ جن جيڪا چادر اوڍيندا هئا. اها ______ هئي

(الف) ڪاري (ب) سفيد (ج) اجرڪ (د) شال

(۷) اجرڪ جي تياري ۽ ڇپائي سنڌ جو خاص ______ آهي.

(الف) ڪم (ب) هنر (ج) فن (د) طريقو

(۸) اجرڪ ______ مختلف مرحلن مان گذري مڪمل ٿئي ٿي.

(الف) ڏهن (ب) ٻارنهن (ج) چوڏهن (د) سورهن

(۹) اجرڪ جي وري ______ جا پنج مرحلا آهن.

(الف) ڇر (ب) رنگائي (ج) ڏوپ (د) ڊزائيننگ

(۱۰) اجرڪ جي مڪمل ٿيڻ تائين اٽڪل ______ پيرا پورا لڳن ٿا.

(الف) ٻارهن سو (ب) پندرهن سو (ج) ارڙهه سو (د) پنجويهه سو

(۱۱) اجرڪ جي تياري ۾ ______ مصالحه استعمال ٿين ٿا.

(الف) ٻارنهن (ب) تيرهن (ج) سورنهن (د) ويهه

(۱۲) ڊزائن ۽ رنگ جي لحاظ کان اجرڪ جا قسم ______ کان مٿي آهن.

(الف) ڏهن (ب) ويهن (ج) ٽيهن (د) چاليهن

(۱۳) رنگن جي لحاظ کان اجرڪ جا گهٽو ڪري ______ رنگ ٿيندا آهن.

(الف) پنج (ب) ڇهه (ج) ست (د) چار

(۱۴) اجرڪ لاءِ هرڪ يا ______ جو ڪپڙو استعمال ٿيندو آهي.

(الف) بافتي (ب) ريشم (ج) پاپلين (د) ڪاڏي

(۱۵) اجرڪ ننڍا توڙي وڏا عورتون توڙي مرد ______ ٿا.

(الف) وٺن (ب) رکن (ج) پائن (د) پهرين

JOIN FOR MORE!!!

(١٦) جرڪ سنڌ جي ثقافت جي هڪ اهم ـــــــ آهي.

(الف) علامت (ب) سوکڙي (ج) نشاني (د) سوغات

(١٧) خاص موقعن تي پنهنجي محبت ۽ عقيدت جو سهڻي ۾ سهڻو اظهار ـــــــ ڪان وڌيڪ ٻيو ڪو به ڪونهي.

(الف) عزت (ب) محبت (ج) عقيدت (د) اجرڪ

(١٨) ڪنهن مهمان کي مان ڏيڻو هوندو آهي ته ان کي ـــــــ اوڍائي ويندي آهي.

(الف) ٽوپي (ب) اجرڪ (ج) چادر (د) شال

(١٩) ڏيساور جي دوستن کي ڏيڻ لاءِ اجرڪ کان وڌيڪ بهتر ٻي ڪا به ـــــــ نه آهي.

(الف) سوکڙي (ب) شي (ج) سوغات (د) چيز

(گهڻ چونڊائتا سوالن جا جواب)

(١)	الف	(٢)	ج	(٣)	ب	(۴)	د	(۵)	د
(٦)	ج	(٧)	ب	(٨)	ج	(٩)	الف	(١٠)	د
(١١)	ج	(١٢)	الف	(١٣)	د	(١۴)	ج	(١۵)	د
(١٦)	الف	(١٧)	د	(١٨)	ب	(١٩)	الف		

JOIN FOR MORE!!!

(سبق نمبر12)

(گهڻ چونڊائتا سوال)

هيٺ ڏنل ممڪن جوابن مان صحيح جواب چونڊي لکو.
(مندرجہ ذیل ممکن جوابات میں سے صحیح جواب منتخب کریں)

(١) مير مراد علي خان جي علاج لاءِ سن ـــــــ ۾ ميرن ڪڇ مان هڪ انگريز عملدار ڊاڪٽر جيمس برنس کي گهرايو.

(الف) ١٨٢٧ (ب) ١٨٣٨ (ج) ١٨٣١ (د) ١٨٠٠

(٢) هن پنهنجي سفرنامي ۾ ميرن جي درٻار جي سونهن ۽ نزاڪت جي ـــــــ ڪئي آهي

(الف) تنقيد (ب) ڳالهه (ج) تعريف (د) پيشن گوئي

(٣) تاريخ ـــــــ نومبر تي مان حيدرآباد پهتس.

(الف) ١١ (ب) ١٣ (ج) ١٩ (د) ٢٠

(۴) شهر مان لنگهندي مون کي ڏاڍو ـــــــ نظر آيو.

(الف) هجوم (ب) رش (ج) چهچٽو (د) انڌيرو

(۵) سيئي منهنجي ـــــــ جي چوڌاري ٿي بيٺا.

(الف) ڏوليءَ (ب) کٽ (ج) منجي (د) گهر

(٦) يورپي صاحبلوڪ جي منهن ڏسڻ تي ايڏي ته دل هئي، جو سپاهين جا ڌڪ سٺائون، پر ـــــــ نه هٽيا.

(الف) پٺتي (ب) اڳتي (ج) پاسي سي (د) هڪ طرف

(٧) قلعي ۾ گوڙ ڪونه هو ـــــــ لڳي پئي هئي.

(الف) رش (ب) رونق (ج) محفل (د) سانت

(٨) ڪيترائي سنڌي ماڻهو ـــــــ ويٺا هئا.

(الف) خوش پوشاڪ (ب) ساده پوشاڪ (ج) عام پوشاڪ (د) خاص پوشاڪ

JOIN FOR MORE!!!

(٩) ڀتين تي ڪمانگري ـــــــ هئا.

(الف) چٽ (ب) نمونه (ج) طريقه (د) ليڪا

(١٠) اڱڻ جي هڪڙي پاسي وڏن مرغولن سان ـــــــ هئا.

(الف) چار دروازا (ب) ٽي دروازا (ج) پنج دروازا (د) اٺ دروازا

(١١) ڇا ڏسان ته انهيءَ ڪمري ۾ ڏاڍا اڇا ۽ قيمتي ايراني ـــــــ وڇايا پيا هئا.

(الف) وهاڻا (ب) فرش فروش (ج) غاليچا (د) قالين

(١٢) گاديءَ تي پٽ ۽ ـــــــ جو ڪم ٿيل هو.

(الف) زري (ب) زربفت (ج) سون (د) ڀرت

(١٣) گاديءَ هيٺان هڪ وڏو سوسني بخمل جو ـــــــ وهاڻو رکيل هو.

(الف) وڏو (ب) ننڍو (ج) سنهڙو (د) گول

(١۴) سيني ميرن جي پٺيان خدمتگارن کي ـــــــ ۽ ڍالون هيون.

(الف) تراريون (ب) نيزا (ج) بندوقون (د) تيرڪمان

(١۵) ميرن جي دربار جي صفائي، سٺائي ايتري هئي جو ڏسي مون کي ـــــــ وٺي ويو.

(الف) جوش (ب) تعجب (ج) افسوس (د) ڏک

(١٦) پوءِ مون سان ـــــــ ۾ گفتگو ڪرڻ لڳا.

(الف) عربي (ب) پارسي (ج) سنڌي (د) اردو

(١٧) مير ڪرم علي خان مون کي چيو ته توهين اسان جا خاص ——— آهيو.

(الف) دوست (ب) ساٿي (ج) دشمن (د) مهمان

(١٨) سنڌ جا حاڪم ——— ڪڏهن نه سڌريل، نيڪ خصلت ۽ صفائي سٺائي وارا هئا.

(الف) مير (ب) ڪلهوڙا (ج) سومرا (د) سما

(گهڻ چونڊائتا سوالن جا جواب)

(١)	الف	(٢)	ج	(٣)	د	(٤)	ج	(٥)	الف
(٦)	الف	(٧)	د	(٨)	الف	(٩)	الف	(١٠)	ب
(١١)	ج	(١٢)	الف	(١٣)	د	(١٤)	الف	(١٥)	ب
(١٦)	ب	(١٧)	د	(١٨)	الف				

JOIN FOR MORE!!!

(سبق نمبر13)

(گهڻ چونڊائتا سوال)

هيٺ ڏنل ممڪن جوابن مان صحيح جواب چونڊي لکو.

(مندرجہ ذیل ممکن جوابات میں سے صحیح جواب منتخب کریں)

(١) ڪينجهر لفظ جي معني آهي ———

(الف) گهٽائي (ب) زياده (ج) مناسب (د) ڳوٺ

(٢) سنڌي ۾ هڪ اصطلاح آهي ته «ڪينجهر لڳڻ» يعني ——— ٿيڻ.

(الف) آباد ٿيڻ (ب) سرسبز ٿيڻ (ج) برباد ٿيڻ (د) خشڪ ٿيڻ

(٣) ڪينجهر ۽ سونهري هڪٻئي جي پير ۾ ٻه ——— هيون.

(الف) آباديون (ب) وسنديون (ج) واديون (د) ڍنڍيون

(٤) هاٿي رڳو ——— جو نالو آهي.

(الف) سونهري (ب) هڪ (ج) ڪينجهر (د) سونل

(٥) ڪينجهر هڪ ——— هو ۽ سونل سندس زال هئي.

(الف) وڏيرو (ب) چڱو مڙس (ج) جنگجو (د) مهاڻو

(٦) مير بحرن جو گندرا قبيلو ڪينجهر ۽ سونل جو ——— آهي.

(الف) دشمن (ب) ساٿي (ج) عزيز (د) اولاد

(٧) ڪينجهر هڪ پراڻي ۽ ________ ڍنڍ آهي.

(الف) عظيم (ب) خوبصورت (ج) تاريخي (د) شاندار

(٨) حضرت شاهه عبداللطيف ڀٽائي رحه ٻه انهي داستان جي حوالي سان سر ________ ۾ ڪينجهر ڍنڍ جو ذڪر ڪيو آهي.

(الف) ڪاموڏ (ب) حسيني (ج) ڪلياڻ (د) يمن ڪلياڻ

(٩) معاشي لحاظ کان ڪينجهر مهاڻن لاءِ روزگار جو هڪ ________ وسيلو آهي.

(الف) مکيه (ب) اهم (ج) خاص (د) ذڪيو

(١٠) ڪينجهر جي خوبصورتي ڪيترن ڏيهي ۽ پرڏيهي ________ کي پاڻ ڏانهن ڇڪيندي آهي.

(الف) ماڻهن (ب) بي روزگارن (ج) مهاڻن (د) سياحن

(١١) ڪينجهر پنهنجي سونهن جي ڪري ڪلاسيڪل توڙي جديد ________ جو موضوع رهي آهي.

(الف) ساهت (ب) ادب (ج) تاريخ (د) خوبصورتي

(١٢) ڪينجهر جي چوڌاري اڳي وڏيون وڏيون وسنديون ۽ ________ آباد هئا.

(الف) هوٽل (ب) مسافرخانه (ج) تفريح گاهون (د) ڳوٺ

(١٣) ڪينجهر هڪ بهترين ________ آهي.

(الف) قدم گاهه (ب) تفريح گاهه (ج) آماجگاهه (د) عيدگاهه

JOIN FOR MORE!!!

(١٤) ترڻ، ٻيڙين تي سير ڪرڻ، مڇين جي شڪار جي ________ هت گهٽي آهي.

(الف) وندر (ب) ڳالهه (ج) ضرورت (د) گهرج

(١٥) هتي ٻوراني، ٻهه، پٻڻ، ڪم ۽ ________ ٻه جام ٿين ٿا.

(الف) زردالو (ب) لوڙهه (ج) انگور (د) واڱڻ

(١٦) روزانو سون جي تعداد ۾ ماڻهو پنهنجي ٻارن ٻچن سميت ڪراچي، حيدرآباد ۽ ٻين شهرن کان ________ تي گهمڻ ايندا آهن.

(الف) ڪينجهر (ب) سونهري (ج) هيلايا (د) چليا

(١٧) ڪينجهر جي ويجهو جهمپير ۽ امير پير جو ________ آهن.

(الف) جڳهون (ب) نشانيون (ج) قدم گاهون (د) درگاهون

(۱۸) نوريءَ جي مرشد هوندڙي شاه جي قبر ڪينجهر ڍنڍ جي ــــــــ ۾ هڪ ٽڪري تي آهي
(الف) وچ (ب) پاسي (ج) اولهه (د) اوڀر

(۱۹) هن بزرگ جي پيرانديءَ ۾ سنڌ جي راڻي نوري جي ــــــــ آهي.
(الف) يادگار (ب) ڪوٺي (ج) ماڙي (د) قبر

(۲۰) ڪينجهر ڍنڍ تي گهمڻ لاءِ ايندڙ ماڻهو هوندڙي شاهه ۽ نوريءَ جي ــــــــ تي حاضري ضرور ڀريندا آهن.
(الف) يادگار (ب) محل (ج) قبر (د) جڳهه

(گهڻ چونڊائتا سوالن جا جواب)

(۱)	الف	(۲)	ب	(۳)	د	(۴)	ج	(۵)	د
(۶)	د	(۷)	ج	(۸)	الف	(۹)	الف	(۱۰)	د
(۱۱)	الف	(۱۲)	د	(۱۳)	ب	(۱۴)	الف	(۱۵)	ب
(۱۶)	الف	(۱۷)	د	(۱۸)	الف	(۱۹)	د	(۲۰)	ج

JOIN FOR MORE!!!

(سبق نمبر14)

(گهڻ چونڊائتا سوال)

هيٺ ڏنل ممڪن جوابن مان صحيح جواب چونڊي لکو.
(مندرجہ ذیل ممکن جوابات میں سے صحیح جواب منتخب کریں)

(۱) سنڌي زبان تمام ــــــــ زبان آهي.
(الف) جديد (ب) مٽي (ج) قديم (د) جديد

(۲) آڳاٽي زماني کان ئي سنڌي زبان ۾ علم و ادب ــــــــ هو.
(الف) غائب (ب) موجود (ج) ڪمزور (د) سنئو

(۳) عربن جي حڪومت جي دور ۾ قرآن شريف جو ــــــــ زبان ۾ ترجمو ٿيو.
(الف) اردو (ب) سنڌي (ج) فارسي (د) عربي

(۴) عربن کان پوءِ سومرن جو دور اٽڪل ــــــــ کان شروع ٿيو.
(الف) ۱۰۰۸ (ب) ۱۰۵۰ (ج) ۱۰۵۱ (د) ۱۱۵۰

(۵) سنڌ جي سورهن جي سورهيائي جو ذڪر به ــــــــ ۾ ڪيو ويو آهي.
(الف) شعرن (ب) نظم (ج) بيتن (د) شاعري

(٦) سومرن کان پوءِ ـــــــ جو شروع ٿيو.

(الف) سمن (ب) عربن (ج) سنڌين (د) پٺاڻن

(٧) سمن جي دور جو اهم شاعر ـــــــ هو، جيڪو سنڌي زبان جو تمام وڏو شاعر ٿي گذريو آهي.

(الف) سچل (ب) شاهه لطيف (ج) قاضي قاضن (د) مسافر

(٨) سمن کان پوءِ ارغونن، ترخانن ۽ ـــــــ سنڌ تي حڪومت ڪئي.

(الف) مغلن (ب) چنگيز خان (ج) عربن (د) سنڌين

(٩) سن ـــــــ ع ۾ ٺٽي جي عالم مخدوم ابوالحسن سنڌيءَ رسم الخط کي باقاعدي صورت ڏني.

(الف) ١٦٠٠ (ب) ١٧٠٠ (ج) ١٨٠٠ (د) ١٩٠٠

JOIN
FOR
MORE!!!

(١٠) مخدوم ابوالحسن « ـــــــ » نالي ڪتاب نظم ۾ لکيو.

(الف) مقدمة الصلوٰة (ب) تاريخ سنڌ (ج) الصلوٰة (د) تحفته الڪرام

(١١) ١٧٠٧ع کان سنڌ تي ـــــــ جي حڪومت شروع ٿي.

(الف) سومرن (ب) سمن (ج) ڪلهوڙن (د) ارغونن

(١٢) ـــــــ جي دور کي سنڌي ادب جو سونهري دور سڏجي ٿو.

(الف) مغلن (ب) ڪلهوڙن (ج) انگريزن (د) سومرن

(١٣) ڪلهوڙن جي دور ۾ سنڌي زبان جو عظيم ترين شاعر ـــــــ ملي ٿو.

(الف) مسافر (ب) بيدل (ج) شاهه لطيف (د) سچل

(١٤) ڪلهوڙن جي حڪومت بعد سن ـــــــ کان ٽالپرن جو دور شروع ٿئي ٿو.

(الف) ١٨٧٢ (ب) ١٧٨٢ (ج) ١٧٢٨ (د) ١٨٢٧

(١٥) ٽالپرن جي دور جو عظيم شاعر ـــــــ آهي.

(الف) سچل سرمست (ب) شاهه لطيف

(ج) ڪشنچند عزيز (د) صديق مسافر

(١٦) سيد ثابت علي شاهه پهريون پيرو سنڌي زبان ۾ ـــــــ جو رواج وڌو.

(الف) مرثيي (ب) رباعي (ج) وائي (د) گيت

(١٧) سن ـــــــ ع ۾ انگريزن سنڌ فتح ڪئي.

(الف) ١٨٤٣ (ب) ١٨٤٢ (ج) ١٨٤١ (د) ١٨٤٠

(١٨) انگريزن جي دور ۾ موجوده ______ ٺهي ۽ سنڌيءَ ۾ تعليم عام ٿي.

(الف) ٻولي (ب) گرامر (ج) الف ـ ب (د) پراڻي الف ـ ب

(١٩) نوان ______ سنڌي ادب ۾ جاءِ وٺندا ويا.

(الف) لاڙا (ب) رجحان (ج) اديب (د) شاعر

(٢٠) انگريزن جي دور جو عظيم شاعر ______ آهي.

(الف) سچل (ب) مسافر (ج) شاهه لطيف (د) قادر بخش بيدل

(٢١) انگريزن جي دور ۾ اصلاحي شاعري جو ______ پيو.

(الف) رجحان (ب) خال (ج) رواج (د) زور شور

(٢٢) شاعريءَ ذريعي مسلمانن کي ______ جو پيغام ڏنو ويو.

(الف) سجاڳي (ب) بيداري (ج) توحيد (د) جهاد

(٢٣) ڪيترائي ناول ۽ ڊراما ٻين زبانن مان ______ ڪيا.

(الف) چوري (ب) ترجمو (ج) خارج (د) داخل

(٢٤) ٻهرين مهاڀاري لڙائي کان پوءِ سياسي سجاڳيءَ جي ______ آئي.

(الف) ڳالهه (ب) واري (ج) لهر (د) حڪمت عملي

JOIN FOR MORE!!!

(گهڻ چونڊائتا سوالن جا جواب)

(١)	ج	(٢)	ب	(٣)	ب	(٤)	ب	(٥)	ج
(٦)	الف	(٧)	ج	(٨)	الف	(٩)	ج	(١٠)	الف
(١١)	ج	(١٢)	ب	(١٣)	ج	(١٤)	ب	(١٥)	الف
(١٦)	الف	(١٧)	الف	(١٨)	ج	(١٩)	الف	(٢٠)	د
(٢١)	ج	(٢٢)	الف	(٢٣)	ب	(٢٤)	ج		

(سبق نمبر15)

(گهڻ چونڊائتا سوال)

هيٺ ڏنل ممڪن جوابن مان صحيح جواب چونڊي لکو.

(مندرجہ ذیل ممکن جوابات میں سے صحیح جواب منتخب کریں)

(١) سني رڌ پچاءَ ڪرڻ واري سني چوڪري اها آهي جنهن ۾ هي ______ خاصيتون هجن

(الف) ڇهه (ب) چار (ج) نو (د) ٽي

(٢) ڪاڌي کان پهريائين ضروري ڳالهه ـــــــ آهي.

(الف) سامان (ب) پاڻي (ج) مصالحه (د) صفائي

(٣) رڌڻو هميشه ٻهاريل ـــــــ هجي.

(الف) اڇو اجرو (ب) صاف (ج) رڱيل (د) ڪليل

(۴) رڌڻي ڪي مهيني ۾ ڪان پوءِ ـــــــ ضرور ڏجي.

(الف) رنگ (ب) ليپو (ج) خيال (د) توجه

(۵) رڌ پچاءُ ڪاڌي پيتي جي ٿانون ڪي ـــــــ سان ملي صاف ڪجي.

(الف) ڇار (ب) صابڻ (ج) پاڻي (د) هٿ

(٦) ڇار ۾ سٽيءَ ـــــــ جذب ٿي وڃن ٿا.

(الف) تيل (ب) نشان (ج) داغ (د) ميراڻ

(٧) جنهن جنهن شيءَ جي ضرورت هجي اها ـــــــ پاڻ وٽ رکجي.

(الف) ضرور (ب) لازمي (ج) اڳواٽ (د) وٽي

(٨) سٺي رڌ پچاءُ لاءِ تين ضروري ڳالهه آهي وقت جي ـــــــ

(الف) ڪمي (ب) تنگي (ج) پابندي (د) اهميت

(٩) ڪاڌو هميشه وقت تي ـــــــ ڪرڻ گهرجي.

(الف) تيار (ب) سامهون (ج) چکڻ (د) ڏسڻ

(١٠) ڪاڌو جيترو گهرجي اوترو ئي رڌي ـــــــ رکجي.

(الف) سامهون (ب) اڳيان (ج) پنيان (د) باه تي

JOIN FOR MORE!!!

(گهڻ چونڊائتا سوالن جا جواب)

(١)	د	(٢)	د	(٣)	الف	(۴)	ب	(۵)	الف
(٦)	د	(٧)	ج	(٨)	ج	(٩)	الف	(١٠)	ب

(سبق نمبر16)

(گهڻ چونڊائتا سوال)

هيٺ ڏنل ممڪن جوابن مان صحيح جواب چونڊي لکو.

(مندرجہ ذیل ممکن جوابات میں سے صحیح جواب منتخب کریں)

(١) ارشد ۽ سليم پاڻ ۾ ـــــــ هئا.

(الف) ساٿي (ب) دوست (ج) دشمن (د) ڳوٺائي

(۲) ارشد مئٽرڪ پاس ڪري ______ پڙهڻ هليو ويو.

(الف) ولايت (ب) هندوستان (ج) شهر (د) لاهور

(۳) سليم پنهنجي پيءُ سان ______ سنڀالڻ لڳو.

(الف) ٻڪريون (ب) مينهون (ج) رڍون (د) ڍنيون

(۴) ارشد پڙهي وڏو امتحان پاس ڪري وڏي ______ تي وڃي پهتو.

(الف) عهدي (ب) شهر (ج) اداري (د) بدلي

(۵) نوڪريءَ ۾ ______ ته ٿينديون رهنديون آهن.

(الف) چڪ چڪ (ب) پريشاني (ج) خواري (د) بدلي

(٦) ڪافي عرصي ڪان سليم وٽان ______ اچڻ گهٽجي ويا.

(الف) ماڻهو (ب) دوست (ج) خط (د) احوال

(۷) ارشد پنهنجي دوست کي ڪڏهن به ______ وساريو.

(الف) ڪونه (ب) شايد (ج) صفا نه (د) نه

(۸) هن ڳوٺ ۾ پنهنجي اچڻ جو ڪنهن کي به ______ ڪونه ڏنو هو.

(الف) احوال (ب) اطلاع (ج) اعلان (د) واڪو

(۹) اوچتو ڳوٺ پهچي سليم کي ______ ڪري ڇڏيندو.

(الف) حيران (ب) پريشان (ج) خوفزده (د) بزدل

(۱۰) ارشد جيئن ئي اتي پهتو ته اتي ______ کان سواءِ ڪجهه به ڪونه هو.

(الف) بربادي (ب) ويراني (ج) رش (د) جانورن

(۱۱) ڳوٺ جي گهٽين ۾ به هن کي اڳين ______ نظر نه آئي.

(الف) ڳالهه (ب) آبادي (ج) فضا (د) رونق

(۱۲) سليم هوريان هوريان ڪري ______ کوليو.

(الف) دروازو (ب) دٻو (ج) دوڪان (د) لفافو

(۱۳) ارشد ڏٺو ته سليم ڏاڍو ______ هو.

(الف) پريشان (ب) گهٻرايل (ج) حيران (د) تنگ

(۱۴) ڏاڙيلن ڳوٺ جو سک، امن ۽ خوشيون ______ ڪري ڇڏيو.

(الف) تباهه (ب) غائب (ج) ختم (د) برباد

(۱۵) ماڻهن جي چپن تان ______ گم ٿي وئي هئي.

(الف) مرڪ (ب) تبسم (ج) مسڪراهٽ (د) ڳالهه

JOIN FOR MORE!!!

(۱٦) هاٿي نہ هيون هي ڪچهريون نہ اهي ______ نہ رانديون رونديون.

(الف) ڳالهيون (ب) چرچا (ج) ميلا ملاکڙا (د) مزا

(۱۷) ڳوناٺا مڪمل طورتي ڏاڙيلن جي ______ تي هئا.

(الف) رحم و ڪرم (ب) حڪم (ج) مخالفت (د) حمايت

(۱۸) ٻڌي ۽ ايڪي سان، همت ۽ بهادري سان انسان ______ بہ ڏاري سگهي ٿو.

(الف) ڏونگر (ب) جبل (ج) وڻ (د) غم

(گهڻ چونڊائتا سوالن جا جواب)

(۱)	ب	(۲)	ج	(۳)	د	(۴)	الف	(۵)	د
(٦)	ج	(۷)	الف	(۸)	ب	(۹)	الف	(۱۰)	ب
(۱۱)	د	(۱۲)	الف	(۱۳)	ب	(۱۴)	ج	(۱۵)	الف
(۱٦)	ج	(۱۷)	الف	(۱۸)	الف				

JOIN FOR MORE!!!

(سبق نمبر17)

(گهڻ چونڊائتا سوال)

هيٺ ڏنل ممڪن جوابن مان صحيح جواب چونڊي لکو.

(مندرجہ ذیل ممکن جوابات میں سے صحیح جواب منتخب کریں)

(۱) ______ سنڌ جي جهونن تاريخي، علمي ۽ هنري شهرن مان هڪ آهي.

(الف) نصرپور (ب) خداآباد (ج) حيدرآباد (د) هالا

(۲) نصرپور سنڌو درياءَ جي ______ آباد هو.

(الف) اوطرف (ب) اوڀر طرف (ج) ڪناري (د) اندر

(۳) نصرپور جي زمين ڏاڍي آباد ۽ ______ هئي.

(الف) قيمتي (ب) زرخيز (ج) سٺي (د) ڪلرواري

(۴) سمن، ارغونن ۽ ترخانن جي دور ۾ نصرپور کي وڏي ______ رهي آهي.

(الف) تڪليف (ب) اهميت (ج) عزت (د) خوشحالي

(۵) ڪلهوڙن جي ڏينهن ۾ نصرپور ______ شهر هو.

(الف) سڪيو ستابو (ب) خوشحال (ج) آباد (د) شاندار

(٦) هتي ڪپڙي اُٺڻ جا ڪيترائي ______ هئا.

(الف) ڪارخانا (ب) گهر (ج) مرڪز (د) آڏاڻا

(٧) ميان غلام شاهه جي وقت ۾ انگريزن ٺٽي ۾ ڪوٺي قائم ڪرڻ سان گڏ ______ ۾ نئيي ڪوٺي قائم ڪئي.

(الف) تاج پور (ب) نصر پور (ج) شڪارپور (د) ميرپور

(٨) مدد خان پٺاڻ سنڌ جي ٻين شهرن وانگي نصر پور ۾ به ______ ڪئي ۽ ان کي تباهه ڪيو.

(الف) ڦرلٽ (ب) تباهي (ج) زيادتي (د) حڪومت

(٩) نصر پور ۾ ڪيترائي عالم، بزرگ ۽ ______ ٿي گذريا آهن.

(الف) ڊرامه نگار (ب) واپاري (ج) سياستدان (د) شاعر

(١٠) سنڌ جو مشهور ڏاهو ______ به هن شهر جو هو.

(الف) وتايو فقير (ب) سمن سرڪار (ج) ملان نصيرالدين (د) شاهه لطيف

(١١) ______ ڪلاسيڪل شاعري جو هڪ وڏو شاعر ٿي گذريو آهي.

(الف) صوفي شاهه عنايت (ب) شاهه عنايت رضوي

(ج) مصري شاهه (د) فتح محمد

(١٢) ______ کي ڪافي جو بادشاهه چيو وڃي ٿو.

(الف) وتايو فقير (ب) شاهه لطيف (ج) مصري شاهه (د) خميسو خان

(١٣) قديم آثارن مان شهر ۾ هاڻي رڳو هڪ اڌ ______ ئي باقي رهيو آهي.

(الف) ماڙهو (ب) مسجد (ج) مندر (د) نشان

(١٤) نصرپور جو ______ ته ڪڏهو ڪوڊهي چڪو آهي.

(الف) ڪوٽ (ب) مندر (ج) قلعو (د) عجائب گهر

(١٥) قرارڪي مسجد ______ مهاڻي جي پاءُ قرار خان جوڙائي هئي.

(الف) نصير (ب) اسير (ج) سمير (د) خدابخش

(١٦) سنڌو درياءُ جي رخ بدلائڻ جي ڪري جيتوڻيڪ ______ جو اڳيون اوج نه رهيو آهي.

(الف) شڪارپور (ب) ميرپور (ج) نورپور (د) نصرپور

JOIN FOR MORE!!!

(١٧) اج بہ نصرپور جي کيسن ۽ ______ جو وڏو مان آهي.

(الف) ڪاڏي (ب) بافتي (ج) هرڪ (د) پاپلين

(١٨) نصرپور جا ______ بہ مشهور آهن.

(الف) لڏو (ب) گلاب جامن (ج) رس گلا (د) کير پڙا

(گهڻ چونڊائتا سوالن جا جواب)

(١)	الف	(٢)	ج	(٣)	ب	(٤)	ب	(٥)	الف
(٦)	د	(٧)	ب	(٨)	الف	(٩)	د	(١٠)	الف
(١١)	ب	(١٢)	ج	(١٣)	د	(١٤)	ج	(١٥)	الف
(١٦)	د	(١٧)	الف	(١٨)	د				

(سبق نمبر18)

(گهڻ چونڊائتا سوال)

هيٺ ڏنل ممڪن جوابن مان صحيح جواب چونڊي لکو.

(مندرجہ ذیل ممکن جوابات میں سے صحیح جواب منتخب کریں)

(١) هڪڙي بادشاه خواب لڌو تہ سندس سمهڻ واري ڪوٺي ۾ هڪڙي ______ پئي ڦٽڪي

(الف) ٻڪري (ب) لومڙي (ج) ڪڪڙ (د) ٻلي

(٢) پوءِ تہ سڄي بادشاهي ۾ ______ گهمايو ويو.

(الف) پڙهو (ب) جهنڊو (ج) گڏهہ (د) بزرگ

(٣) جيڪو بہ خواب جو تعبير ٻڌائيندو، تنهن کي وڏو ______ ڏنو ويندو.

(الف) درجو (ب) مقام (ج) مال (د) انعام

(٤) نيٺ اها خبر هڪ ڏينهن هڪڙي ______ تائين پهتي.

(الف) ڪڙمي (ب) ماڻهو (ج) نجومي (د) بزرگ

(٥) اڙي ڪڙمي! بادشاه کي نجومي بہ ______ نہ ٻڌائي سگهيا.

(الف) ڳالهہ (ب) حل (ج) تعبير (د) کهاڻي

(٦) بادشاه سلامت! لومڙي هڪ دغا باز، بزدل ۽ مڪار ______ آهي.

(الف) جانور (ب) دوست (ج) ساٿي (د) دشمن

(٧) ڪجهه ڏينهن ڪانپوءِ بادشاهه وري ______ خواب لڌو، ته سندس محلات ۾ اگهاڙي تلوار پئي لٽڪي.

(الف) نئون (ب) پيو (ج) ساڳيو (د) هڪ

(٨) نيت دل من هٽي ______ وٺ ويو ۽ ان کي منٿون ڪرڻ لڳو.

(الف) بادشاهه (ب) نانگ (ج) بزرگ (د) ولي

(٩) جيئندا قبلا! ترار جو ڪم آهي ______

(الف) امن (ب) جنگ (ج) خونريزي (د) فساد

(١٠) اوهان جا دشمن اوهان جي پٺيان ______ ترار کڻيو پيا گهمن.

(الف) اگهاڙي (ب) تيز (ج) وڏي (د) نئين

(١١) اوهان ته ترار جي زور سان انهن جو سر يڪدم ______ ڪري ڇڏيو.

(الف) بلند (ب) هيٺ (ج) قلم (د) خراب

(١٢) پيلي منهنجيون ______ بخش ڪر، هن خواب جو تعبير ٻڌاءُ نه ته مفت مار جي ويندس.

(الف) جفائون (ب) وفائون (ج) خطائون (د) ڏاڍايون

(١٣) ائين سمجهو ته اوهان جي رعيت هاڻي ڳئون وانگر ______ ٿي چڪي آهي.

(الف) نماڻي (ب) بيڪار (ج) جانور (د) خاموش

(١٤) جهڙو راڄ تهڙو ياڳ، جهڙو راجا تهڙي ______

(الف) عوام (ب) پرجا (ج) حڪومت (د) راڻي

(ڳهڻ چونڊائتا سوالن جا جواب)

(١)	ب	(٢)	الف	(٣)	د	(۴)	الف	(۵)	ج
(٦)	الف	(٧)	ب	(٨)	ب	(٩)	ج	(١٠)	الف
(١١)	ج	(١٢)	ج	(١٣)	الف	(١۴)	ب		

JOIN FOR MORE!!!

JOIN FOR MORE!!!

(حصو نظم)

۱- لفظ معنيٰ

۲- سوالات / جوابات

۳- تشريحات

۴- لفظ / جملا

۵- گهڻ چونڊائتا سوالات

(نظم 1)

الفاظ معنی (Words Meaning)

الفاظ	تلفظ	معنی	الفاظ	تلفظ	معنی
جن جو	جن جو	جس کا	ڪوڙي	کوڑی	جھوٹی
تون	توں	تو۔تم	ڪوڙا	کوڑا	جھوٹے
الا	الا	اللہ	پسارا	پسارا	شان۔نظارے
سي	سے	وہ	ڏينهن	ڈینہں	دن
ڪيئن	کیئں	کیسے۔کس طرح	مڙوئي	مڑوئی	سب۔صرف۔تمام
رهندا	رہندا	رہیں گے	ڏون	ڈون	دو
نيڻ	نیݨ	آنکھیں	مڃيو	منجیو	مانتے
منهنجا	مونہہ جا	میری۔میرے	وارث	وارث	وارث مالک
اڳي	آگے	آگے۔پہلے	جوڙيائين	جوڑیائیں	بنایا۔پیدا کیا
اُڀ	ابھ	آسمان	جهان	جہان	دنیا۔عالم
خلقيا	خلقیا	تخلیق کیا۔پیدا کیا	چئي	چئے	کہہ کر
ڀلي	بھلی	اچھی	ڪُن	کُن	ہوجا
ڀون	بھون	زمین	فيڪون	فیکون	تو وہ ہوجاتا ہے

JOIN FOR MORE!!!

(نظم 2)

الفاظ معنی (Words Meaning)

دل

الفاظ	تلفظ	معنی	الفاظ	تلفظ	معنی
قلب	قلب	قلب۔دل	جاءِ	جائے	جگہ
ڪرم	کرم	مہربانی	تسليم	تسلیم	سلامتی۔سپردگی
لطف	لطف	کرم۔مہربانی	رضا	رضا	راضی ہونا
عطا	عطا	دینا۔بخشنا	نيڪي	نیکی	بھلائی
گهر	گھر	رہنے کی جگہ	سا	سا	وہ

ٿي	تھی	ہوئی	رب	رب	پالنے والا

نیکی

الفاظ	تلفظ	معنی	الفاظ	تلفظ	معنی
مون	موں	مجھ	منهنجي	منہنجی	میری۔میرا
سان	ساں	سے	ڏي	ڈے	طرف
ڪٽي	کھنڑے	اٹھا کر۔بھلے	وري	ورے	بڑھنا۔لوٹنا
ڪوبہ	کوبہ	کوئی بھی	شال	شال	ہمیشہ

نیازءِ نوڙت

انکساری اور عاجزی (جھکنا)

JOIN FOR MORE!!!

الفاظ	تلفظ	معنی	الفاظ	تلفظ	معنی
ارجمندي	ارجمندی	قیمتی۔بلندی	واٽ	واٹ	راستہ۔راہ
حق پسندي	حق پسندی	سچ کو پسند کرنا	نوڙي	نوڑی	جھک کر
گھرجي	گھرجے	چاہیئے	هل	ہل	چل
وٺ	وٹھ	لے۔لو	جي	جے	اگر
خاڪساري	خاکساری	عاجزی۔انکساری	بلندي	بلندی	سرفرازی۔ترقی

(نظم 3)

الفاظ معنی (Words Meaning)

الفاظ	تلفظ	معنی	الفاظ	تلفظ	معنی
سلامت	سلامت	سلامت۔محفوظ	حامي	حامی	حامی۔حمایت کرنے والا
بچائج	بچائج	بچانا	بي پروا	بے پروا	بے پرواہ۔بے خوف
آبرو	آبرو	آبرو۔عصمت	مرضن	مرضن	بیماریاں
حشمت	حشمت	رعب۔دبدبہ	دلشاد	دل شاد	خوش دل۔خوشحال
اڳين	اگین	اگلے۔پہلے	مولا	مولا	مالک۔اللہ

عجب	عجب	عجیب	دفع	دفع	دور
اوج	اوج	اوج۔عروج	انتظاري	انتظاری	انتظار
سندو	سندو	کی۔ساتھ	پري	پرے	دور۔دفع
بالا	بالا	بالا۔اونچا۔بلند	بيقراري	بےقراری	بےچینی
شال	شال	خداکرے کہ	خزان	خزاں	خزاں۔پت جھڑ
جھولي	جھولے	لہرائے	بهاري	بہاری	بہار
سو	سو	وہ	تيون	تھیوں	ہوجائیں
برپا	برپا	جاری وساری۔دائم	سرسبز	سرسبز	سرسبز۔شاداب
مسڪين	مسکین	معصوم۔غریب	سرها	سرہا	خوشحال
غمگين	غمگین	رنجیدہ	سڀ	سبھ	سب۔ساری

JOIN FOR MORE!!!

(نظم 4)

الفاظ معنی (Words Meaning)

الفاظ	تلفظ	معنی	الفاظ	تلفظ	معنی
شال	شال	کاش۔خداکرے کہ	آٽيندس	آٹینڈس	لائے گا
وسرين	وسریں	مجھے بھولے	مون	موں	میں نے
هوت	ہوت	دوست۔اللہ تعالیٰ	سر صدقي ڪيو	سرصدقے کیو	جان قربان کی
پيو	پیو	دوسرا	جي	جی	کی
سڀ	سبھ	سب کچھ	ڇڏي	چھڈی	چھوڑی
مون	موں	مجھے	لوڪ	لوک	لوگ
وسري	وسرے	بھولنا۔بھول جاؤں	لذت	لذت	مزہ۔راحت
تائين	تائیں	تک	توريءَ	توری ءَ	تیرے سوا
هئين	ہوئیں	رہو۔ہو	ڏئي	ڈے	دیتا
اکڙين	اکھڑین	آنکھوں	ڪو نه ڪو	کونہ کو	کوئی بھی نہیں
اڌ	ادھ	آدھا	ٿئي	تھئے	ہوجائے

ڪيو	کیو	کردیا	ساهه	ساہ	سانس۔جان۔زندگی
فنا	فنا	ختم	صحت	صحت	شاد۔تندرست
فراق	فراق	جدائی۔دوری	ٻيهر	بی ہر	دوبارہ
مشتاق	مشتاق	شوق۔عاشق	باورچا	باورچا	پنہوں کی ذات۔پنہوں
ڪا	کا	کوئی	اچين	اچیں	آجائیں
وَرَ	ور	خبرگیری	پيهي	پیہی	اندرجھانک کر
وِلهيءُ	ولہی ء	عاجز۔بے یارومددگار	پروڙيوم	پروڑیوم	ٹٹولا۔معلوم کیا
آريءُ	آری ء	دوست۔محبوب	تان	تاں	کہ
اچڻ	اچنڑ	آنے	پاڻ	پانڑ	خود
نهاريان	نہاریاں	دیکھوں۔دیکھتی ہوں	منجهان	منجھاں	میں سے
راهه	راہ	راہ۔راستہ	پڙلاءُ	پڑلاؤ	آواز
پيوم	پیوم	مجھے آئی	ته	تہ	تو
ڪن	کن	کان	غير گمان	غیرگمان	شکوک وشبہات
ڪيوم	کیوم	میں نے کیا	اٿي ويا	اٹھی ویا	دورہوگئے

JOIN FOR MORE!!!

(نظم 5)

الفاظ معنی (Words Meaning)

الفاظ	تلفظ	معنی	الفاظ	تلفظ	معنی
ڪکائن	ککھائن	جھونپڑیاں۔کچے مکان	چڱائي	چنگائی	اچھائی۔بھلائی۔نیکی
ڏيئو	ڈیئو	دیا۔چراغ۔دیپک	پري	پرے	دور
چونرن	چونرن	گنبدنما جھونپڑیاں	ڪان	کھاں	سے
گلشن	گلشن	چمن۔باغ۔روشن	منجهيل	منجھیل	بھٹکے ہوئے
لٿي	لتھے	غروب ہونے کے بعد	رهنمائي	رہنمائی	رہبری

سج	سج	سورج	ڏيا	ڈیا	دیئے۔چراغ
عيان	عیاں	ظاہر	تو	تو	تجھ
جوڀن	جوبھن	جوانی۔شباب	سراسر	سراسر	کھلم کھلا۔ بالکل ظاہر
سحر	سحر	صبح	سچائي	سچائی	سچائی۔صداقت
تائين	تائیں	تک۔تلک	دلسوز	دل سوز	دل جلانے والا۔ درددل
هرجا	ہرجا	ہرجگہ	سڀ	سبھ	سب
نشيمن	نشیمن	امن کی جگہ۔ رہنے کی جگہ	شب	شب	رات
ڪرين ٿو	کریں تھو	کرتا ہے	افروز	افروز	روشن
مزورن	مزورن	مزدوروں	ڪم ڪار	کم کار	کام کاج
ڪڙمين	کڑمین	کسانوں	با	با	سے
همڪار	ہمکار	ساتھ کام کرنے والا	ٻرڻ	برنڑ	جلنا
مجلس	مجلس	محفل	دفع	دفع	دور ہونا۔مٹنا
سينگار	سینگار	زینت۔سجاوٹ۔ سنگھار	ظلمت	ظلمت	اندھیرا
سڙي	سڑے	جل کر	پنهنجي	پہنجے	اپنے
ڏئين ٿو	ڈی ایں تھو	دیتا ہے	پرائي	پرائے	پرائے۔غیر
سهائي	سہائی	روشنی	ڌارين	دھارین	رکھتے ہو
رکيل	رکھیل	رکھی ہوئی	تفاوت	تفاوت	فرق
ڪيڏي	کیڈی	کیسی	ڪانه	کانہ	کوئی بھی
ڪنهن ڏانهن	کنہہ ڈانہں	کسی سے	سچو	سچو	سچا
ڪدورت	کدورت	نفرت	ٻڌائين	بدھائیں	بتاتے ہو
سعادت	سعادت	وفاداری	ٻين لاءِ	بین لائے	دوسروں کیلئے

JOIN FOR MORE!!!

لاهين	لاہیں	اتارتا ہے۔ دور کرتا ہے۔	تن من	تن من	دل اور بدن۔ سب کچھ
جهان	جہان	جہان۔دنیا	جلائين	جلائیں	جلاتے ہو
انڌارو	اندھارو	اندھیرا۔تاریکی	جَلي	جلے	جل کر
ساڻ	سانڑ	سے	سُهائو	سہاؤ	روشنی
لاٽ	لاٹ	لَو	لکين	لکھیں	لاکھوں
جهڪائين	جھکائیں	جھکاتے ہو	گهور	گھور	قربان۔فدا
نوڙت	نیوڑٹ	عاجزی۔انکساری	تن تان	تن تاں	ان پر
جيوت	جیوت	زندگی۔جیون۔ حیاتی	پتنگا	پتنگا	پروانے۔پتنگے
بچائين	بچائیں	بچاتے ہو	ٿين ٿا	تھین تھا	ہوتے ہیں
حياتيءَ	حیاتی	زندگی			

(نظم 6)

الفاظ معنی (Words Meaning)

الفاظ	تلفظ	معنی	الفاظ	تلفظ	معنی
هڪ ٻئي	ہک ٻے	ایک دوسرے	اڙدايون	اڑدایوں	زیادتیاں۔شرارتیں
ساڻ	سانڑ	سے	فساد	فساد	جھگڑا
حقارت	حقارت	کمتر سمجھنا۔نفرت	باعث	باعث	سبب۔وجہ سے
چا جي	چھاجی	کس بات کی	سندو	سندو	اس کا
ڪينو	کینو	کینہ۔بغض	پرچار	پرچار	چرچا۔تشہیر
ساڙ	ساڑ	حسد۔جلن	جنگ جدل	جنگ جدل	جنگ جدل
ڪدورت	کدورت	نفرت	چوڌاري	چودھاری	چاروں طرف
پنهنجو	پنہنجو	اپنا	رت	رَت	خون۔قتل
ٺاهيون	بنڑایوں	بنائیں	اَ	اَ	ہے
سک	سکھ	سکھ۔چین	ساڙي	ساڑی	جلادی
ڪو	کو	کوئی	سڀ	سبھ	سب

JOIN FOR MORE!!!

سنسار	سنسار	دنیا۔ جہاں عالم	ڏونگ	ڈھونگ	بہانہ۔ مکر
ذاتيون پاتيون	ذاتیوں پاتیوں	ذات پات	اجايا	اجایا	فضول۔ بے وجہ
فخر	فخر	گھمنڈ۔ تکبر	بکئي	بکھیے	بھوکے
وڏايون	وڈایوں	برائیاں	سانگ	سانگ	طریقے۔ نمونے
ستار	ستار	پردہ رکھنے والا۔ اللہ	ساگيو	ساگیو	وہی

(نظم 7)

الفاظ معنی (Words Meaning)

الفاظ	تلفظ	معنی	الفاظ	تلفظ	معنی
اپياس	ابھیاس	مطالعہ	ساهه	ساہ	زندگی
برک	برکھ	عظیم	سڀ	سبھ	سب
اکڙين	اکھڑین	آنکھوں	گھوري	گھورے	قربان
سندا	سندا	کے	مَٽ	مَٹ	ثانی۔ ہمسر
دل وارا	دل وارا	دل والے	ديس	دیس	ملک
جاءِ	جائے	جگہ	پيو	پیو	دوسرا
هاڪارا	ہاکارا	مشہور۔ شہرت یافتہ	محبوب	محبوب	جس سے محبت کی جائے
جياپو	جیاپو	سہارا	موچارا	موچارا	اچھے۔ حسین
جان	جان	جان۔ زندگی	سکيو	سکھیو	خوشحال
سندم	سندم	میری	ستابو	ستابو	سرسبز وشاداب
جيءَ	جی اَ	زندگی	شل	شل	ہمیشہ
جڙيون	جڑیوں	جڑیں	کوسو	کوسو	گرمی۔ آنچ
اڙيو	اڑیو	لگا ہے	واءُ	واؤ	ہوا
من	من	من۔ دل	ماکيءَ	ماکھی	شہد
سرس	سرس	بہت زیادہ	مصريءَ	مصری اَ	مصری
سونهارا	سونہارا	حسین۔ خوبصورت	مٺا	مٹھا	میٹھے
مٺڙا	مٹھڑا	میٹھے۔ پیارے	مشڪ	مشک	مشک۔ خوشبو

JOIN FOR MORE!!!

سر	سر	سر	هڳاءُ	ہگاؤ	خوشبو
مهراڻ	مہرانڑ	دریائے سندھ	ڪَڪَر	ککر	بادل
جهڙ	جہڑ	جیسے	وسڪارا	وسکارا	بارش
امرت	امرت	امرت۔ آبِ حیات	سوين	سویں	سینکڑوں
سنڌي	سندی	تیری	منٺارا	منٹھارا	دل کو ٹھنڈک دینے والے
ڌارا	دھارا	ریلا۔موج	سونهن	سونہہ	حسن۔خوبصورتی
ڳوٺڙا	گوٹھڑا	گاؤں۔دیہات	سِڪ	سک	چاہت بہت زیادہ
وسن	وسن	آباد رہیں	سندا	سندا	والے

JOIN FOR MORE!!!

(نظم 8)

الفاظ معنی (Words Meaning)

الفاظ	تلفظ	معنی	الفاظ	تلفظ	معنی
هاري	ہاری	کسان	منجهان	منجھاں	میں سے
سگهارا	سگھارا	طاقتور۔کڑیل	ٿين	تھیں	ہوں گے
مٺي	مٹھے	میٹھے یعنی پیارے	ڪيچ	کیچ	زیادہ
جي جيارا	جی اَجیارا	زندگی	خرار	خرار	انبار۔پیمانہ
مهل	مہل	وقت	بک	بکھ	بھوک
ملي ٿئي	ملی تھئی	ملا ہے	ڪڍ	کڈھ	نکال
پاڻ	پانڑ	اپنے آپ کو	ڀڄائي	بھجائے	بھگا کر۔باہر کر
ملهائج	ملہائج	منواؤ۔ثابت کرو	ڳڻ	گنڑن	گن۔گیت۔تعریف
جا	جا	کے	مان	مان	عزت
ڪي	کے	کوئی	تون	تون	تو
مينهن	مینہہ	بارش	شال	شال	ہمیشہ

وسائج	وسانج	برساؤ	وجن	ونجن	جائیں
جوڳ	جوگ	بیلوں کی جوڑی	ٿئي	تھئے	ہوجائے
ڀلئ	بھلیٰ	اچھی	سک	سکھ	سکھ
ساجهرو	ساجھرو	صبح سویرے	جو	جو	کا
جوڙ	جوڑ	جوت	سنگ	سنگ	ساتھ
نينهن	نیہں	محبت۔رشتہ۔ناتا	سَلي سَلي	سلے سلے	تنکا تنکا
نيائج	نبھائج	نبھاؤ	سنپار	سنبھار	سنبھال۔دیکھ بھال
توڙ	توڑ	آخرتک۔ انجام تک	ڪٽي	کنڑیں	دانہ
ڏک	ڈکھ	دُکھ			

☆☆☆

JOIN FOR MORE!!!

﴿سوالات / جوابات﴾

......آهيون الف آسري محمد، ميجيون سون......

س ۱: اُبِ ۽ پون ڪنهن خلقيا آهن؟

ج: اُبِ ۽ پون الله تعاليٰ خلقيا آهن.

س۲: هيءَ ڪوڙي دنيا گهڻا ڏينهن آهي؟

ج: هيءَ ڪوڙي دنيا ڏينهن ڏون آهي؟

س۳: اسين ڪنهن جي آسري آهيون؟

ج: اسين «الف» يعني ڏٽي تعاليٰ جي آسري آهيون؟

......نيڪي......

س۱: شاعر خدا جو گهرکهڙي دل کي ٿو سڏي؟

ج: شاعر خدا جو گهرنيڪي جي دل کي ٿو سڏي۔ هن دل ۾ ڪرم نيڪي ۽ لطف عطا هجي ٿي.

س۲: ٻيو نمبر رباعي ۾ ڪهڙي نصيحت سمايل آهي؟

ج: ٽيو نمبر رباعي اها نصيحت سمايل آهي تہ اسان کي برائي جو جواب ڀلائي ۽ نيڪي سان ڏيڻ گهرجي.

س۳: بلندي حاصل ڪرڻ لاءِ شاعر ڪهڙي صلاح ٿو ڏئي؟

ج: بلندي حاصل ڪرڻ لاءِ شاعر خاڪساري ۽ نئڙي هلڻ جي صلاح ٿو ڏئي.

……دعا……

س۱: شاعر اللّٰه تعاليٰ کان ڪهڙي دعا ٿو گهري؟

ج: شاعر اللّٰه تعاليٰ کان دين ۽ ايمان کي سلامت رکڻ، اسلام کي اوج ۽ عزت سان رکڻ ۽ قوم کي قرضن ۽ مرضن کان آزاد ڪرڻ جي دعا ٿو گهري.

س۲: اسلام جي ڪلمي جي لاءِ شاعر ڪهڙي دعاٿو گهري؟

ج: شاعراسلام جي ڪلمي کي بلند ۽ بالا رکڻ جي دعاٿو گهري.

س۳: قوم جي لاءِ شاعر جي دل ۾ ڪهڙا سوال اڀرن ٿا؟

ج: قوم جي لاءِ شاعر جي دل ۾ سوال اڀرن ٿاتہ اسان جي قوم کي ڇا ٿيو آهي جومفلس ۽ غمگين آهي ۽ جسماني ۽ روحاني مرضن ۾ مبتلا آهي.

JOIN FOR MORE!!!

……سچل سرمست جا بيت……

س۱: شاعر جي «هوت» مان مراد ڪهڙي آهي؟

ج: هوت جي معني آهي دوست ـ حضرت سچل سرمستؒ جي «هوت» مان مراد محبوب يا خدا تعاليٰ آهي.

س۲: پنهنجي محبوب جي انتظار ۾ شاعر جو ڪيئن ٿو وقت گذري؟

ج: پنهنجي محبوب جي انتظار ۾ شاعر جو وقت بي پراري ۾ گذري ٿو. هن کي پنهنجو ادراڪ ٿيندو محسوس ٿئي ٿو ۽ هو مرڻ کا ڀهرين پنهنجي محبوب يعني خداتعاليٰ کي ڏسڻ جو مشتاق آهي.

س۳: پنهون جي جدائي ۾ سسئي کي ڀنڀور ڪيئن ٿو نظر اچي؟

ج: پنهون جي جدائي ۾ سسئي کي ڀنڀور شهر مان لذت نہ ٿي اچي. ڪيس ڪير بہ عزت نٿو ڪري ۽ هو پاڻ کي بيمار محسوس ڪري ٿي.

……ڏئيو……

س ١: ڪڪائڻ گهرن کي ڪير روشن ڪري ٿو؟

ج: ڪڪائڻ گهرن کي ڏئيو روشن ڪري ٿو.

س ٢: ڏيئي ۾ ڪهڙي چڱائي رکيل آهي؟

ج: ڏيئي ۾ اها چڱائي رکيل آهي ته هو پاڻ سڙي ٻين کي روشني ڏئي ٿو.

س ٣: ڏيئي وٽ نوڙت جي ڪهڙي نشاني آهي؟

ج: ڏيئي وٽ نوڙت جي ڪهڙي نشاني آهي ته هو هواسان سرلاٽ جو جهڪائي ٿو ۽ تيز هوا ۾ به ٻرندو رهي ٿو.

س ٤: آخري ٻن سٽن مان ڪهڙي نصيحت ملي ٿي؟

ج: آخري ٻن سٽن مان ڪهڙي نصيحت ملي ٿي ته جيڪا پاڻ مشڪل ۾ رهي ٻين لاءِ آساني ڪن ٿا انهن جا نالا هميشه زنده رهين ٿا.

JOIN FOR MORE!!!

……ٻٽايون سُک جو ڪو سنسار……

س ١: جنگ ۽ فساد جو باعث ڪهڙيون ڳالهيون آهن؟

ج: جنگ ۽ فساد جا باعث ذات برادري رنگ نسل جا فخر ۽ ڪينو ۽ ساڙ آهن.

س ٢: نفرت جي پرچار جو ڪهڙو نتيجو نڪتو آهي؟

ج: نفرت جي پرچار جي ڪري ساري دنيا جنگ ۽ فساد جي ڪري سڙي رهي آهي.

……پيارا وطن……

س ١: شاعر جان جو جياپو ڪنهن کي ٿو سڏي؟

ج: شاعر پنهنجي منڙي وطن کي جان جو جياپو سڏي ٿو.

س ٢: شاعر ڪنهن جي مٿان سر ساهه گهورڻ ٿو گهري؟

ج: شاعر پنهنجي وطن جي مٿان سر ساهه گهورڻ ٿو گهري.

س ٣: شاعر وطن لاءِ ڪهڙي دعا ٿو ڪري؟

ج: شاعر دعا ٿو ڪري ته هن جي وطن جا شهر ۽ ڳوٺ سدائين آباد رهن ۽ خدا جي رحمت جي برسات خوب وسي.

……هاري……

س ١: شاعر ملڪ مٺي جا جيءَ جيارا ڪنهن کي ٿو سڏي؟

ج: شاعر ملڪ مٺي جا جيءَ جيارا «هاري» کي سڏي ٿو.

س ٢ : هاري جي محنت ڪهڙو رنگ ٿي لڳائي؟

ج: هاري جي محنت ڪري ان اچي ٿو ۽ هر طرف خوشحالي نظر اچي ٿي.

س ٣ : سَلي سَلي جي سنيار سان ڇا ٿو ٿئي؟

ج: سَلي سَلي جي سنيار سان هر هڪ دائي مان اناج جا ڍير لڳي وڃن.

س ۴: شاعر هاري کي ڪهڙي دعا ٿو ڪري؟

ج: شاعر هاري کي دعا ٿو ڪري ته خدا ڪري تون هميشه زنده ۽ سلامت رهين.

☆☆☆

تشريحات

JOIN
FOR
MORE!!!

نظم ١ : آهيون الف آسري محمد مجيون سون

شعر ١ :

جن جووارث تون..............

پلي خلقيائين پون،

جن جووارث تون

حوالو:

هيُ شعر اسان جي درسي ڪتاب جي بيت «آهيون الف آسري محمد مجيو سون» مان ورتل آهي جنهن جو لکندڙ شاهه عبداللطيف آهي.

سمجهاڻي:

شاهه صاحب الله تعاليٰ جي تعريف ڪندي چوي ٿو ته الله توئي سينن جو وارث آهين. تنهنجي ڪهڙي ڳالهه ڪجي آسمان هجي يا هي انمول زمين توئي ته انهن جو وارث آهين.

شعر ٢ :

جوڙيائين جهان کي..................

جن جووارث تون

حوالو:

هيُ شعر اسان جي درسي ڪتاب جي بيت «آهيون الف آسري محمد مجيو سون» مان ورتل آهي جنهن جو لکندڙ شاهه عبداللطيف آهي.

سمجهاڻي:

شاهه صاحب هن ۾ هن دنيا کي جوڙڻ جي باري ۾ الله سائين جي لاءِ چيو آهي ته هن کي جوڙڻ لاءِ تو چيو ته ٿي وڃ ته ٿي ويئي اهن جو به وارث تون آهين.

شعر ٣:

کوڙين دنيا کوڙا پسارا..................

جن جووارث تون

حوالو:

هيُ شعر اسان جي درسي ڪتاب جي بيت «آهيون الف آسري محمد مجيو سون» مان ورتل آهي جنهن جو لکندڙ شاهه عبداللطيف آهي.

JOIN FOR MORE!!!

سمجهاڻي:

هن شعر مان شاهه صاحب چيو ويو آهي ته هي دنيا کوڙين آهي سڀ کوڙ آهي جيڪي به ۾ ڏينهن آهن سڀ اجايو آهن انهن جو وارث تو آهين.

شعر۴:

آهيون الف آسري..................

جن جووارث تون

حوالو:

هيُ شعر اسان جي درسي ڪتاب جي بيت «آهيون الف آسري محمد مجيو سون» مان ورتل آهي جنهن جو لکندڙ شاهه عبداللطيف آهي.

سمجهاڻي:

شاهه صاحب فرمائي ٿو ته اي الله اسان سڀ تنهنجي ئي سهاري تي زنده آهيون ۽ پياري نبي ﷺ کي مڃيون سون ته هو اسان جو آخري نبي ﷺ آهي.

☆

نظم ۲:

دل

جو قلب ڪرم لطف عطا جو گهر ٿيو،
ٿي جاءِ تسليم جي رضا جو گهر ٿيو،
نيڪيءَ جي بني جاءِ «مسافر جا جادل»،
سادل ته قسم رب جو خدا جو گهر ٿيو

حوالو:

هيءُ بند اسان جي درسي ڪتاب جي رباعي «دل» مان ورتل آهي جنهن جو لکندڙ محمد صديق مسافر آهي.

سمجهاڻي:

محمد صديق مسافر شاعر هن بند ۾ اسان کي نصيحت ڪندي فرمائي ٿو ته جيڪا دل، ڪنهن تي رحم، ڪرم، مهر، مهرباني ۽ ڪجهه ڏيڻ جو گهر ٿي يعني جنهن دل ڪنهن ڪجهه ڏنو بس اهائي نه مقبوليت جي جاءِ آهي ۽ اها دل خدا جي خوشنودي جوگهر ٿهي. جيڪا دل نيڪي ڪرڻ جي جاءِ ٿهي اها دل ته خدا جو قسم خدا جو گهر ٿهي حاصل مطلب ته نيڪي ڪرڻ سان انسان خدا کي خوش ڪري سگهي ٿو. ڪنهن جي دل خوش ڪرڻ آهي خدا کي خوش ڪرڻ.

JOIN FOR MORE!!!

نيڪي

مون سان جي ڪٿي ڪو به برائي ٿو ڪري،
دل منهنجي برائيءَ مان نه ته به ان ڏي وري،
آءُ ان سان به دل سان ڪندس پيو نيڪي،
توفيق جوهٺ شال خداوند

حوالو:

هيءُ بند اسان جي درسي ڪتاب جي رباعي «نيڪي» مان ورتل آهي جنهن جو لکندڙ محمد صديق مسافر آهي.

سمجهاڻي:

محمد صديق مسافر شاعر چوي ٿو ته جيڪڏهن ڪو مون سان برائي ڪري ٿو پر منهنجي دل برائي جي نيت سان نه پر ڀلائي جي نيت سان ان جي طرف موٽي ٿي آئون ان شخص

سان ۽ دل ۽ جان سان نيڪي ڪندو رهندس. الله مون تي هميشہ توفيق، طاقت ۽ همت جو هٿ رکي يعني الله تعاليٰ مون کي طاقت ڏي تہ آئون برائي چاهڻ وارن سان ڀلائي ڪندو رهان.

☆

نياز ۽ نوڙت

جي توکي «مسافر» ارجمندي گهر جي،
جي توکي دنيا ۾ حق پسندي گهر جي،
وٺ جان ۽ دل سان خاڪساري جي واٽ،
نوڙي هل جي توکي بلندي گهر جي

حوالو:

هيُ بند اسان جي درسي ڪتاب جي رباعي «نياز ۽ نوڙت» مان ورتل آهي جنهن جو لکندڙ محمد صديق مسافر آهي.

JOIN FOR MORE!!!

سمجهاڻي:

هن بيت ۾ عاجزيءَ جون ڳالهيون ڪيل آهن، تہ شاعر پنهنجو نالو کڻي چوي ٿو تہ جي تو کي هر جڳهہ ڪاميابي گهرجي ۽ دنيا ۾ حق پسندي تي هلڻ چاهين ٿو تہ تون دل ۽ جان سان ماڻهن جا ڪم ڪري خاڪساري وچ ۽ عاجزي سان هل تہ تون کي بلندي بہ ملي ويندي.

☆

نظم ٣: دعا

شعر ١:

اسان جي دين ايمان کي ....
........................جي عزت آبرو هر جا

حوالو:

هي شعر نظم «دعا» جو آهي ۽ هن جو لکندڙ حڪيم فتح محمد آهي.

سمجهاڻي:

هن شعر ۾ شاعر خدا سائين کي مخاطب ٿيندي چوي ٿو تہ اسان جي دين ايمان کي هميشہ سلامت رک ۽ سين مسلمانن جي عزتن ۽ آبرو کي بچاءُ.

شعر۲:

اسان کي ڏي خدا توفيق ....

..........................جهڙا عجب انسان

حوالو:

هي شعر نظم «دعا» مان ورتل آهي جنهن جو لکندڙ حڪيم فتح محمد آهي.

سمجهاڻي:

هن شعر ۾ شاعر چوي ٿو تہ رب سائين اسان کي توفيق ڏي طاقت ڏي همت ۽ حشمت ڏي طاقت ڏي تہ اسان مان اهڙا مسلمان پيدا ڪر جيڪي اڳين جهڙا هجن.

شعر۳:

سچي دنيا ۾ رک اسلام ....

..........................ڪلمي سندو تون شان رک

JOIN FOR MORE!!!

حوالو:

هي شعر اسان جي سنڌي ڪتاب جي نظم «دعا» مان ورتل جنهن جو لکندڙ حڪيم فتح محمد آهي.

سمجهاڻي:

هن شعر ۾ شاعر الله سائين سان دعا گهري چوي ٿو تہ جيستائين هي دنيا آهي تون اسلام کي اوج سان قائم رک ۽ اسلام جي شان بالا رک.

شعر۴:

هميشہ شان دنيا ۾ ....

.... رهي قائم اتي برپا

حوالو:

هي شعر اسان جي درسي ڪتاب جي نظم «دعا» مان ورتل آهي جنهن جو لکندڙ حڪيم فتح محمد آهي.

سمجھاڻي:

هن شعر ۾ شاعر چوي ٿو ته رب پاڪ جيستائين هي دنيا آهي اسلام جو جھنڊو سربلند هجي ۽ مسلمان ڪنهن به جڳهه تي وڃڻ ته صرف اسلام جون ڳالهيون ڪن.

شعر۵:

اسان جي ٿي مسڪين ....

.... ڪرين تنهن کي تون بي پروا

حوالو:

هي شعر اسان جي درسي ڪتاب جي نظم «دعا» مان ورتل آهي جنهن جو لکندڙ حڪيم فتح محمد آهي.

سمجھاڻي:

هن شعر ۾ شاعر چوي ٿو ته خداوند ڪريم هن قوم جي مدد ڪر ڇو ته هي مسڪين ۽ غمگين آهي مدد کان بي پرواهه ڪري ڇڏ.

JOIN FOR MORE!!!

شعر٦:

اسان جي قوم کي ....

.... دلشاد ڪر مولا

حوالو:

هي شعر اسان جي درسي ڪتاب جي نظم «دعا» مان ورتل آهي جنهن جو لکندڙ حڪيم فتح محمد آهي.

سمجھاڻي:

هن شعر ۾ شاعر چوي ٿو ته مولا سائين اسان جي قوم کي قرض ۽ بيمارين کان آزاد ڪري ڇڏ ۽ ان کي آباد ۽ دلشاد ڪر.

شعر۷:

دفع سڀ انتظاري ڪر ....

.... ته ٿيون سر سبز ۽ سرها

حوالو:

هيُ شعر اسان جي درسي ڪتاب جي نظم «دعا» مان ورتل آهي جنهن جو لکندڙ حڪيم فتح محمد آهي.

سمجهاڻي:

هن شعر ۾ شاعر چوي ٿو ته جيڪي به اسان جي قوم ۾ انتظاري ۽ بيقراري آهي ان کي ختم ڪر ۽ ائين ڪر جيئن خزان کان پوءِ بهار ڪندو آهي. ته پوءِ اسان سڀ خوشحال ٿي وڃون.

☆

نظم۴:

سچل سرمست جا بيت

شعر۱:

شال نه وسرين هوت ....

.... هئين اکڙين ۾

JOIN FOR MORE!!!

حوالو:

هي شعر اسان جي درسي ڪتاب جي بيت «سچل سر مست جا بيت» مان ورتل آهي جنهن جو لکندڙ سچل سرمست آهي.

سمجهاڻي:

هن شعر ۾ شاعر الله سائين کي مخاطب ڪري چوي ٿو ته تون ڪڏهن به نه وسري پيو سڀ مون وسري ونجهان ۽ موت تائين تون منهنجي اکڙين ۾ موجود رهي. تون منهنجي دل ۾ هميشه قائم رهه ۽ منهنجي فنا ٿيڻ تائين منهنجي دل ۾ رهه.

شعر۲:

منهنجو اندر اڏ ڪيو ....

.... ڪاڪرورولهي جي

حوالو:

هيُ شعر اسان جي درسي ڪتاب جي بيت «سچل سر مست جا بيت» مان ورتل آهي جنهن جو لکندڙ سچل سرمست آهي.

سمجهاڻي:

هن شعر ۾ شاعر چوي ٿو ته الله سائين (دوست) مان تنهنجي فراق ۾ فنا ٿيڻ وارو آهيان منهنجي سنيال ڪرمون عاجز آهيان ۽ مشتاق آهيان.

شعر۳:

آريءَ جي اڇڻ جي ....

.... مون سر صديقي ڪيو

حوالو:

هيءُ شعر اسان جي درسي ڪتاب جي بيت «سچل سر مست جا بيت» مان ورتل آهي جنهن جو لکندڙ سچل سرمست آهي.

سمجهاڻي:

هن شعر ۾ شاعر دوست سان مخاطب آهي ۽ چوي ٿو ته آءُ دوست جي اڇڻ جي (رستو) روز نهاريان ٿو ۽ جڏهن الله سائين هن کي آڻيندس ته آءُ ان تي سرصدقي ڪندس.

شعر۴:

ساري شهر ڀنڀور جي ....

.... ماڻهو عام عزت

ٿئي ساهه صحت ....

حوالو:

هي شعر اسان جي درسي ڪتاب جي بيت «سچل سر مست جا بيت» مان ورتل آهي جنهن جو لکندڙ سچل سرمست آهي.

سمجهاڻي:

هن شعر ۾ سچل سرمست چيو ويو اٿس ته سڄي شهر ڀنڀور جي ماڻهن مان محبت نڪري وئي آهي ۽ منهنجي عزت هن شهر ۾ ڪا نه آهي ڇو ته تون نه آهين. ۽ هڪ واري تون موٽي اچ ته مان وري صحت ۽ ساهه حاصل ڪري سگهان.

شعر۵:

ڀيهي ڀروڙ ڀوم ....

.... هي ڀڙ لاءِ ڀيوم

صحيح ڪن ڪيوم ته

حوالو:

هيءُ شعر اسان جي درسي ڪتاب جي بيت «سچل سر مست جا بيت» مان ورتل آهي جنهن جو لکندڙ سچل سرمست آهي.

JOIN FOR MORE!!!

سمجهاڻي:

هن شعر ۾ شاعر چوي ٿو ته جڏهن مون کي معلوم ٿيو ۽ مان هي پڙلاءَ ٻڌي ۽ مان هن تي غور ڪيو ته منهنجا تمام گمان دور ٿي پيا ۽ مون کي معلوم ٿيو ته پنهون مان پاڻ ئي آهيان.

☆

نظم۵: ڏيئو

شعر ۱ :

ڪڪائن گهرن کي تون روشن ڪرين ٿو،

....

....

سحر تائين هر جا نشيمن ڪري ٿو

حوالو:

هيُ بند اسان جي درسي ڪتاب جي نظم «ڏيئو» مان ورتل آهي جنهن جو لکندڙ ليکراج ڪشن چند عزيز آهي.

سمجهاڻي:

هن بند ۾ شاعر ڏيئي جي تعريف ڪندي چوي ٿو ته هو غريبن جي ڪچن گهرن کي روشن ڪري ٿو. جڏهن انڌيرو ٿي وڃي ٿو ته پنهنجي روشني سان صبح ٿيڻ تائين هر جڳهه کي نشيمن بڻائي گلشن ڪري ٿو.

شعر ۲ :

مزورف ۽ ڪڙمين سان همڪار آهين

....

....

رکيل تو م ڪيڏي نه آهي چڱائي

حوالو:

هيُ بند اسان جي درسي ڪتاب جي نظم «ڏيئو» مان ورتل آهي جنهن جو لکندڙ ليکَراج ڪشنچند عزيز آهي.

سمجهاڻي:

هن بند ۾ شاعر چوي ٿو ته ڏيئي ۾ ڪيتري نه چڱائي اهي جو هن پاڻ سڙي ٿو پر ٻين

JOIN FOR MORE!!

لاءِ آساني ٿو ڪري ۽ جيڪي فقيرن جي مجلس ڪي سينگاري ٿو. تہ غريبن، هارين ۽ مزورن سان بہ گڏ آهي.

شعر۴:

مدد ڏين ٿو ڪم ڪار ۾ تون با محنت،

....

....

رکين قلب ۾ ڪا نہ ڪنهن ڏانهن ڪدورت

حوالو:

هيءُ بند اسان جي درسي ڪتاب جي نظم «ڏيئو» مان ورتل آهي جنهن جو لکندڙ ليکراج ڪشنچند عزيز آهي.

سمجهاڻي:

هن بند ۾ شاعر چوي ٿو تہ جيڪي بہ ڪم ڪن ٿا انهن کي مدد ڏجي پاڻ مشڪل ۾ رهي پين جي لاءِ آساني ڪجي ۽ ڪڏهن بہ پنهنجي ۽ پرائي ۾ فرق نہ رکجي ۽ ڪڏهن بہ ڪنهن لاءِ دل ۾ نفرت نہ رکجي.

JOIN FOR MORE!!!

شعر۵:

سعادت جو بيشڪ تون آهين ستارو

....

....

ٿو نوڙت ڪندي پنهنجي جيوت بچائين

حوالو:

هيءُ بند اسان جي درسي ڪتاب جي نظم «ڏيئو» مان ورتل آهي جنهن جو لکندڙ ليکراج ڪشنچند عزيز آهي.

سمجهاڻي:

هن ۾ شاعر چوي ٿو تہ ڏيئو دنيا ۾ انڌيرو ختم ٿو ڪري ۽ هو هڪ سعادت مند ستارو آهي جڏهن ٿوري بہ هوا لڳي ٿي هو جهڪي وڃي ٿو انهيءَ ڪري پنهنجي جان بہ عاجزيءَ سان بچائي ٿو.

شعر٦:

حياتي جو مقصد سچو ٿو ٻڌائين،

....

....

لکيين گهورتن تان پتنگا ٿين ٿا

حوالو:

هيءُ بند اسان جي درسي ڪتاب جي نظم «ڏيئو» مان ورتل آهي جنهن جو لکندڙ ليکراج ڪشن چند عزيز آهي.

سمجهاڻي:

هن شعر ۾ شاعر چوي ٿو ته ڏيئو زنده رهڻ جو مقصد ٻڌائي ٿو ۽ جيڪي پاڻ مشڪل ۾ رهي ٻين جي لاءِ آساني ٿا ڪن انهن جو نالو هميشه رهي ٿو.

JOIN FOR MORE!!!

شعر٣:

پري ڪان منجهنيل جي ڪري رهنمائي،

....

....

سچائي سان سڀ جو شب افروز آهين

حوالو:

هيءُ بند اسان جي درسي ڪتاب جي نظم «ڏيئو» مان ورتل آهي جنهن جو لکندڙ ليکراج ڪشنچند عزيز آهي.

سمجهاڻي:

هن ۾ شاعر چوي ٿو ته جيڪي سچا دوست هجن يا دشمن انهن جي ٻه ڏکن ۾ شامل ٿجي جيڪي مسافر اچن ٿا انهن جي ٻه سچائيءَ سان رهندائي ڪجي.

☆

نظم٦:

ٻٽايون سُک جو ڪو سنسار

شعر١:

هڪٻئي سان حقارت ڇا جي؟..........................

....

مذهب پنهنجو پيار

ٻٽايون سک جو ڪو سنسار

حوالو:

هيءُ بند اسان جي درسي ڪتاب جي نظم «ٻڌايون سک جو ڪو سنسار» مان ورتل آهي جنهن جو لکندڙ عبدالڪريم گدائي آهي.

سمجهاڻي:

هن بند ۾ شاعر چوي ٿو ته ڪڏهن به ٻين کي حقير نه سمجهي ۽ ڪنهن سان به نفرت نه ڪجي نه ڪنهجي ترقي ڪرڻ تي پساڙ ۽ هميشه پيار ڪي ئي پنهنجو مذهب سڏ جي تڏهن ئي اسان هن دنيا کي سک بنائين سگهندا سين.

شعر۲:

ذاتيون پاتيون، فخر وڏايون........................

زهر سندو پرچار ....

ٻڌايون سک جو ڪو سنسار

JOIN FOR MORE!!!

حوالو:

هيءُ بند اسان جي درسي ڪتاب جي نظم «ٻڌايون سک جو ڪو سنسار» مان ورتل آهي جنهن جو لکندڙ عبدالڪريم گدائي آهي.

سمجهاڻي:

هن بند ۾ شاعر چوي ٿو ته اسان کي ذات پاڻ تي فخر ۽ وڏائي نه ڪرڻ گهرجي ڪڏهن به پاڻ ۾ فرق نه سمجهو اهڙايون ڳالهيون پاڻ ۾ ويڙهائين ٿيو انهن کي ختم ڪرڻ سان ئي هن جهان کي سک بنائي سگهندا سين.

شعر۳:

جنگ جدل آهي ڇوڏاري........................

نفرت جي پرچار ....

ٻڌايون سک جو ڪو سنسار

حوالو:

هيءُ بند اسان جي درسي ڪتاب جي نظم «ٻڌايون سک جو ڪو سنسار» مان ورتل آهي جنهن جو لکندڙ عبدالڪريم گدائي آهي.

سمجهاڻي:

هن بند ۾ شاعر چوي ٿو ته نفرت جي ڪري دنيا ۾ جنگ ٿي ۽ انسان جو رت جاري ٿئي ٿو. انهن کي ختم ڪرڻ سان ئي دنيا ۾ سک ايندو.

شعر۴:

رنگ نسل سڀ ڊونگ اجايا.........................

.... ساڳيو آهه ستارهه

ٻڌايون سک جو ڪو سنسار

حوالو:

هيءُ بند اسان جي درسي ڪتاب جي نظم «ٻڌايون سک جو ڪو سنسار» مان ورتل آهي جنهن جو لکندڙ عبدالڪريم گدائي آهي.

سمجهاڻي:

JOIN FOR MORE!!!

هن بند ۾ شاعر چوي ٿو ته ڪڏهن به گوري ۾ يا ڪاري ۾ فرق نه سمجهي ۽ رنگ و نسل جو ڳالهيون به اجايون آهن ڇوت ه انهن ۾ جيڪا جان آهي اها ته هڪ ئي آهي انهي ڪري ئي اسان هن دنيا کي سک بنائي ڇڏيندا سين.

☆

نظم۷:

پيارا وطن

شعر۱:

منهنجا وطن ، پيارا وطن.........................

.... هر جاءِ هاڪارا وطن

حوالو:

هيءُ شعر اسان جي درسي ڪتاب جي نظم «پياراوطن» مان ورتل آهي جنهن جو لکندڙ سليم ڳاڙهوي آهي.

سمجهاڻي:

هن شعر ۾ شاعر وطن کي مخاطب ڪري چوي ٿو ته مون لاءِ ائين آهي جيئن اکڙين جو تارو پيارو ۽ دل وارو دوست هر جڳهه صرف تنهنجي ڳالهه هجي ٿي.

شعر ٢:

تون ئي جياپو جان جو.........................

.............................اي سرس سونهارا وطن

حوالو:

هيءُ شعر اسان جي درسي ڪتاب جي نظم «پياراوطن» مان ورتل آهي جنهن جو لکندڙ سليم ڳاڙهوي آهي.

سمجهاڻي:

هن شعر ۾ شاعر چوي ٿو ته جيئڻ زنده رهڻ لاءِ ڪجهه گهر جي ٿو ائين ٿون آهين جي تون موجود آهين ته اسان به زنده آهيون. اي وطن تو ئي اسان لاءِ سڀ ڪجهه آهين.

شعر ٣:

مٺڙا وطن ، تنهنجي وطن.........................

.............................محبوب موچارا وطن

JOIN FOR MORE!!!

حوالو:

هيءُ شعر اسان جي درسي ڪتاب جي نظم «پياراوطن» مان ورتل آهي جنهن جو لکندڙ سليم ڳاڙهوي آهي.

سمجهاڻي:

هن شعر ۾ شاعر چوي ٿو ته اي مٺڙا وطن تنهنجي لاءِ آءُ پنهنجي جان قربان ڪري ڇڏيان ۽ تو جهڙو پيو ڪو به وطن نه آهي جيڪو تنهنجو مقابلو ڪري تون اسان لاءِ محبوب ۽ سٺو آهي.

شعر ٤:

سکيو ستابو شل رهين.........................

.............................اي جان کان پيارا وطن

حوالو:

هيءُ شعر اسان جي درسي ڪتاب جي نظم «پياراوطن» مان ورتل آهي جنهن جو لکندڙ سليم ڳاڙهوي آهي.

سمجهاڻي:

هن ۾ شاعر چوي ٿو ته تون سدائين ترقي ڪندو رهين جنهن سڀ ملڪ جا ماڻهو خوشحال رهن ۽ تو تي ڪڏهن به خراب وقت نه اچي ۽ شاعر پنهنجي وطن کي ماءُ کي ۽ مصري کان وڌيڪ مٺو چوي ٿو ۽ پنهنجي جان کان وڌيڪ پيارو چوي ٿو.

شعر۵:

تنهنجي مٽيءَ ۾ مشڪ.....................

...........................ڇڻ اهوت سنڌي ڏارا وطن

حوالو:

هيءُ شعر اسان جي درسي ڪتاب جي نظم «پياراوطن» مان ورتل آهي جنهن جو لکندڙ سليم ڳاڙهوي آهي.

سمجهاڻي:

هن ۾ شاعر پنهنجي وطن جي مٽيءَ لاءِ چوي ٿو ته رت ۾ مشڪ جي خوشبو آهي ۽ هوائون به وڻندڙ آهن ۽ اڳتي چوي ٿو سنڌو درياهه جي هر موج ائين آهي امرت هجي بلڪل اسان لاءِ تون آهين.

شعر٦:

منهنجا وطن شل شهر ۽.....................

...........................ڪن خوب وسڪارا وطن

JOIN FOR MORE!!!

حوالو:

هيءُ شعر اسان جي درسي ڪتاب جي نظم «پياراوطن» مان ورتل آهي جنهن جو لکندڙ سليم ڳاڙهوي آهي.

سمجهاڻي:

هن شعر ۾ شاعر دعا ڪندي چوي ٿو ته منهنجي وطن جا شهر ۽ ڳوٺ سدائين آباد رهن ۽ خدا جي رحمت سان خوب برسات وسي.

شعر٧:

منهنجا محبت جا «وسيلو».....................

...........................سڪ وارا وطن

حوالو:

هيءُ شعر اسان جي درسي ڪتاب جي نظم «پياراوطن» مان ورتل آهي جنهن جو لکندڙ سليم ڳاڙهوي آهي.

سمجهاڻي:

هن شعر ۾ شاعر وطن کي سلام پيش ڪري ٿو ۽ اڳتي چوي ٿو ته تون سائي منهنجو من آهي تون هميشه آباد رهه تنهنجي سونهن ۽ سڪ ڪڏهن به ختم نه ٿئي.

٨

Not to ~~learn~~ for grand test 2

نظم۸: هاري

شعر۱:

هاري پيارا، جوان سگهارا
ملڪ مٽي جا جي جيارا

حوالو:

هي شعر اسان جي درسي ڪتاب جي نظم «هاري» مان ورتل آهي جنهن جو لکندڙ محمد رمضان ولد خدا ڏنو لاشاري شاعر آهي.

سمجهاڻي:

هن شعر ۾ شاعر هاري کي مخاطب ڪري چوي ٿو ته اي منهنجا مٺڙا ۽ پيارا هاري تون جوان ۽ طاقتور آهين ۽ تون پياري ملڪ جي ماڻهن جي دلين کي زندهه ڪري ٿو.

شعر۲:

مهل ملي ٿئي کي ساجهر جوڙ،
کيت سان نينهن نپائج توڙ

حوالو:

سمجهاڻي:

هن شعر ۾ شاعر هاري چوي ته ٿو کي وقت مليو آهي محنت ڪر ۽ محنت جا مينهن وسائي يعني گهڻي محنت ڪر.

شعر۳:

جوڳ پلي کي ساجهر جوڙ
کيت سان نينهن نپائج توڙ

حوالو:

سمجهاڻي:

هن شعر ۾ شاعر چوي ٿو ته ڏگن جي جوڙي کي سوير تيار ڪر ۽ پوءِ خوب محنت ڪر.

شعر۴:

تنهنجي محنت لائي رنگ
ڏک وڃن ٿئي سک جو سنگ

حوالو:

JOIN FOR MORE!!!

رضا	مرضی	الله جي رضا اڳيان انسان بيوس آهي.
توفيق	توفیق۔ہمت	الله هر انسان کي نيڪ واٽ تي هلڻ جي توفيق ڏئي
نئڙي	انکساری	وڏن سان نئڙي پيش اچڻ گهرجي
هو	وہ۔مذکر	ڏس هو اسان جي ڳوٺ جو منظر آهي.
هُن	اُس	اڪبر هُن ماڻهوءَ سان وڃي ٿو.
ڪکائن	تنکوں۔گھاس	ڪکائن گهرن کي ڏيئو روشن ڪري ٿو.
ڪڙمين	کسانوں	زراعت جي ترقي لاءِ ڪڙمين کي جديد اوزارن جي ضرورت آهي.
سهائي	روشنی	پنهنجي جان کي جوکي ۾ وجهي ٻين کي سهائي ڏيڻ گهرجي.
سراسر	سراسر، بالکل	درويشن ۽ بزرگن جي قول ۾ سراسر سچائي هوندي آهي.
لاٽ	لَو	هوا لڳڻ سان ڏيئي جي لاٽ جهڪي ويندي آهي
حقارت	حقارت	غريبن کي حقارت سان نه ڏسڻ گهرجي
ڪينو	کینہ،بغض	اسان کي پنهنجي دلين مان حسد ۽ ڪينو ڪڍڻ گهرجي.
ساڙ	جلن،حسد	احمد جي ڪاميابي تي حامد کي ڏاڍو ساڙ ٿيو.
سنسار	دنیا۔جگ	اسان کي سنسار مان نفرت جي پچار ختم ڪرڻ گهرجي
ڪدورت	نفرت	پنهنجي دل ۾ ٻين لاءِ ڪدورت نه رکڻ گهرجي
اڙدايون	رکاوٹیں۔زیادتیاں	رنگ ۽ نسل جون اڙدايون تباهي جو باعث آهن
هاڪارا	مشہور۔نامور	پاڪستان جا ماڻهو هر هنڌ هاڪارا آهن
جياپو	زندگی	وطن جان جو جياپو هوندو آهي.
سرس	زیادہ	سليم سرس محنت ڪئي ته آخر ڪامياب ٿيو
سونهارا	خوبصورت	اسان جي ملڪ جا سونهارا نظارا آهن
گهوري	قربان	ميجر عزيز ڀٽي وطن لاءِ پنهنجي جان گهوري ڇڏي
مٽ	مثل۔برابر۔جیسا	اسان جو وطن پنهنجو مٽ پاڻ آهي
هٻڪاءُ	خوشبو۔مہک	وطن جي مٽي ۾ هٻڪاءُ ٿيندو آهي
پاڻ ملهائڻ	جدوجہد۔کوشش کرنا	وطن جي ترقي لاءِ پاڻ ملهائڻ گهرجي
نينهن نيائڻ	دل لگانا۔وفا کرنا	اسان کي پنهنجي وطن سان نينهن نيائڻ گهرجي
رنگ لائڻ	رنگ لانا	هاري جي محنت رنگ لائي ٿي

JOIN FOR MORE!!

سمجهاڻي:

هن شعر ۾ شاعر هاري کي مخاطب ڪري چوي ٿو ته تنهنجي محنت جو سٺو نتيجو نڪرندو ڏک هليا ويندا ۽ سک جو ساٿ ٿيندو.

شعر٥:

سلي سلي جي ڪر سنيار
ڪٺي منجهان ٿين ڪيچ خراد

حوالو:

سمجهاڻي:

هن شعر ۾ شاعر هاري کي مخاطب ڪري چوي ٿو ته هڪ هڪ پوري جي نظرداري ڪر ته جئين هڪ دائمي مان اناج جا ڍير لڳي وڃن.

JOIN
FOR
MORE!!!

شعر٦:

بک بيماري ڪيڍيچائي
تنهنجا ڳڻ زمانو ڳائي

حوالو:

سمجهاڻي:

هن شعر ۾ شاعر هاري جي تعريف ڪندي چوي چوي ٿو ته محنت بک ۽ بيماري کي ختم ڪندو آهي تون تمام ماڻهن کي بيماري ۽ بک کان بچائندو آهيان پنهنجي محنت جي ذريعي - انهيءَ ڪري تمام زمانو تنهنجي ڳڻ ڳائندو آهي.

شعر نمبر٧:

هن شعر ۾ شاعر هاري جي تعريف ڪندي پوي ٿو ته تنهنجي محنت ملڪ جو مان عزت ۽ آبرو آهي. تنهنجي محنت جي ڪري اسان جي ملڪ جو نام روشن آهي ۽ شاعر هاري کي دعا ٿو ڏني رهي ته شال تون جئين منهنجو پيارو هاري جوان.

☆☆☆

لفظ / جملا

ارجمندي	بلندي	ارجمندي حاصل ڪرڻ لاءِ محنت ڪرڻ گهرجي.
قلب	دل	هميشه قلب ۾ خدا جو ذڪر رکڻ گهرجي.

ڳڻ ڳائڻ	گن گانا۔تعریف کرنا	پاڪستان جا ماڻهو قائداعظم جا ڳڻ ڳائن ٿا
سگهارا	طاقتور	اسان جي ملڪ جا محنت ڪش ڏاڍا سگهارا آهن
مهل	موقع،وقت	اڪبر اسڪول جو ڪم مهل سان ڪندو آهي
ساجهر	جلدی	ڳوٺاڻا ساجهرڪم سان هليا ويندا آهن
سنگ	دور،ساتھ	ڏکن پٺيان سُکن جو سنگ ٿيندو آهي
ڪڻي	دانہ	الله جي قدرت سان هڪ ڪڻي مان هزارين ڪڻا پيدا ٿين ٿا
ڪيچ	اناج کے انبار	هاري ڏينهن رات محنت ڪري ان جا ڪيچ خرار پيدا ڪري ٿو
ڳڻ	اچھائی،گن	مان حامد جا ڳڻ ڪڏهن به وساري نه سگهندس

☆☆☆

JOIN FOR MORE!!!

گهڻ چونڊائتا سوال

(نظم ـ 1)

هيٺ ڏنل ممڪن جوابن مان صحيح جواب چونڊي لکو: (مندرجہ ذیل ممکن جوابات میں سے صحیح جواب منتخب کریں)

(١) حضرت شاهه عبداللطيف .... هجري ۾ ڄائو.

(الف) ١١٠٢ هه (ب) ١١٠٦ هه (ج) ١٢٠٧ هه (د) ١٣٠٩ هه

(٢) حضرت شاهه عبداللطيف .... عيسوي ۾ ڄائو.

(الف) ١٦٠١ (ب) ١٦٩٠ (ج) ١٥٠٠ (د) ١٧٥٢

(٣) شاهه صاحب سير سفر جو .... هو.

(الف) شوقين (ب) انڪاري (ج) پسند ڪندڙ (د) ڪوڏيو

(٤) شاهه سائين جي ڪلام جي ڪتاب کي .... چئبو آهي.

(الف) شاهه جو رسالو (ب) شاهه جو ڪتاب

(ج) شاهه جي شاعري (د) شاهه جو ڪلام

(٥) شاهه جو رسالو سنڌي ٻوليءَ جو اهم .... آهي.

(الف) ڪتاب ـ (ب) ثبوت (ج) دستاويز (د) مجموعو

(٦) شاهه جو ڪلام تصوف جي رنگ ۾ .... آهي.

(الف) مليل (ب) ٻڏل (ج) پيريل (د) رڱيل

(۷) شاهہ جو ڪلام صحيح معنيٰ ۾ ....آهي.

(الف) الهامي (ب) آسماني (ج) صوفي (د) آفاقي

(۸) شاهہ سائينءَ ۱۴ صفر .... تي وفات ڪئي.

(الف) ۱٦۵ هہ (ب) ۱۱٦۳ هہ (ج) ۱۱۲۰ هہ (د) ۱۱۰۷ هہ

(۹) نظم «وائي» جي شاعر جو نالو .... آهي.

(الف) شاهہ عبداللطيفؒ (ب) شاهہ عبدالڪريمؒ

(ج) مسافر (د) سچل سرمستؒ

(۱۰) جن جو وارث تون، الا، سي ڪيئن رهندا ....منهنجا.

(الف) هٿ (ب) پير (ج) نيڻ (د) وار

(۱۱) جوڙيائين جهان ڪي، چئي ....

(الف) ڪن فيڪون (ب) وچ (ج) اپ ۽ پون (د) آسمان

(۱۲) ڪوڙي دنيا ڪوڙا ....ڏينهن مڙوئي ڏون.

(الف) سهارا (ب) رشتہ دار (ج) پسارا (د) دوست

(۱۳) آهيون الف آسري ....مجيو سون.

(الف) نبي ﷺ (ب) احمد ﷺ (ج) محمد ﷺ (د) رسول ﷺ

JOIN FOR MORE!!!

﴿گهڻ چونڊائتا سوالن جا جواب﴾

۱	الف	۲	ب	۳	د	۴	الف	۵	ج
٦	د	۷	د	۸	الف	۹	الف	۱۰	ج
۱۱	الف	۱۲	ج	۱۳	ج				

﴿گهڻ چونڊائتا سوال﴾

(نظم ـ 2)

هيٺ ڏنل ممڪن جوابن مان صحيح جواب چونڊي لکو: (مندرجہ ذیل ممکن جوابات میں سے صحیح جواب منتخب کریں)

(۱) محمد صديق«مسافر» پهرين اپريل ....تي ڄائو.

(الف) ۱۸۱۲ (ب) ۱۸۱۱ (ج) ۱٦۰۵ (د) ۱۸۷۹

(۲) «مسافر» جي پيءُ جو نالو .... هو.

(الف) بلال (ب) جمال (ج) ڪمال (د) حسين

(٣) «مسافر» پهرين مڪتب ۾ ۽ پوءِ ....۾ پڙهيو.

(الف) ڪاليج (ب) شهر (ج) يونيورسٽي (د) اسڪول

(٤) «مسافر» ورنيڪيولر فائنل پاس ڪري، تعليم کاتي ۾ ....ٿي پرتي ٿيو.

(الف) هيڊماستر (ب) ڪلرڪ (ج) ماستر (د) منشي

(٥) «مسافر» ٽريننگ ڪاليج فارمين حيدرآباد ۾ .... پڻ ٿي رهيو.

(الف) علمدار (ب) آفيسر (ج) استاد (د) پرنسپل

(٦) «مسافر» سنڌي ٻوليءَ جو اعليٰ اديب ۽ ....آهي.

(الف) ڪلاڪار (ب) دانشور (ج) عالم (د) شاعر

(٧) «مسافر» نثر ۾ .... ۾ ڪيترائي ڪتاب لکيا آهن.

(الف) ناول (ب) نظم (ج) مضمون (د) افساني

(٨) «مسافر» ....ع ۾ وفات ڪئي.

(الف) ١٢٩٧ (ب) ١٧٦١ (ج) ١٨٢٠ (د) ١٩٦١

(٩) جوقلب ڪرم لطف عطا جو............ٿيو.

(الف) آفيس (ب) جڳهه (ج) هنڌ (د) گهر

(١٠) نيڪيءَ جي بنيِ جاءِ «............»جا دل

(الف) صديق (ب) مسافر (ج) گدائي (د) سليم

(١١) آءُ ان سان بہ دل ساڻ ڪندس پيو ....

(الف) بدي (ب) ٻڌي (ج) حسد (د) نيڪي

(١٢) توفيق جو هٿ شال ....ذري!

(الف) اللهُ تعاليٰ (ب) مالڪ (ج) خالق (د) خداوند

(١٣) جي توکي مسافر ....گهر جي

(الف) مقصد (ب) ارجمندي (ج) بلندي (د) منزل

(١٤) نوڙي هل جي توکي ....گهرجي

(الف) بلندي (ب) اعليٰ مقام (ج) مقام (د) گهر

(١٥) نظم نيڪي جي شاعر جو نالو ....آهي

(الف) محمد صديق «مسافر» (ب) سچلؒ (ج) شاهه لطيفؒ (د) ڪشنچند

JOIN
FOR
MORE!!!

﴿گهڻ چونڊائتا سوالن جا جواب﴾

ج	۵	ج	۴	د	۳	الف	۲	د	۱
ب	۱۰	د	۹	د	۸	ب	۷	د	٦
الف	۱۵	الف	۱۴	ب	۱۳	د	۱۲	د	۱۱

﴿گهڻ چونڊائتا سوال﴾

(نظم ـ 3)

هيٺ ڏنل ممڪن جوابن مان صحيح جواب چونڊي لکو: (مندرجہ ذیل ممکن جوابات میں سے صحیح جواب منتخب کریں)

(۱) نظم «دعا» جو شاعر .... آهي.

(الف) حڪيم فتح محمد سيوهاڻي (ب) حڪيم سعيد احمد

(ج) نوراحمد (د) نور محمد

JOIN FOR MORE!!!

(۲) حڪيم فتح محمد سيوهاڻي .... خاندان مان ڄائو.

(الف) سيد (ب) بخاري (ج) انصاري (د) عباسي

(۳) حڪيم فتح محمد سيوهاڻي .... سن ۾ ڄائو.

(الف) ۱۸۸۷ (ب) ۱۸۸۱ (ج) ۱۸۸۰ (د) ۱۸۹۰

(۴) حڪيم فتح محمد سيوهاڻي عربي ۽ فارسي جي مڪمل تعليم حاصل ڪري حڪمت جو .... اختيار ڪيائين.

(الف) طريقو (ب) پيشو (ج) ڌنڌو (د) رستو

(۵) حڪيم فتح محمد سيوهاڻي ڪجهه وقت ڪانپوءِ سيوهڻ ڇڏي .... ۾ دواخانو کوليائين.

(الف) لاڙڪاڻي (ب) آمري (ج) دادو (د) ڪراچي

(٦) حڪيم فتح محمد سيوهاڻي ....ع ۾ وفات ڪري ويو.

(الف) ۱۷۴۲ (ب) ۱۸۴۲ (ج) ۱۹۴۲ (د) ۱۹۲۴

(۷) حڪيم فتح محمد سيوهاڻي سياسي، مذهبي ۽ ادبي تحريڪن ۾ .... حصو ورتائين.

(الف) پورو (ب) ٿورو (ج) گهٽو (د) سرگرم

(٨) حڪيم فتح محمد سيوهاڻي ....جو رڪن هو.
(الف) جمعيت الطلباء (ب) جمعيت اسلام (ج) جمعيت العلماء (د) جمعيت الشعراء

(٩) حڪيم فتح محمد سيوهاڻي سنڌي نثر ۽ نظم ۾ ....ڪتاب لکيا اٿس.
(الف) ٽورا (ب) گهٽا (ج) تمام گهٽا (د) ڪيترائي

(١٠) اسان جي دين ايمان کي سلامت رک ....
(الف) الله تعاليٰ (ب) مسافر (ج) خداوندا (د) رب العزت

(١١) اسان مان کي اڳين جهڙا ....ڪر پيدا.
(الف) بهادرانسان (ب) ڪمزورانسان (ج) عجب انسان (د) سورهيه

(١٢) سڄي دنيا ۾ رک ....کي تون اوج ۽ عزت سان.
(الف) اسلام (ب) مذهب (ج) دين (د) مسلم

(١٣) هميشه شال دنيا ۾ جهندو ....جو جهولي.
(الف) ايمان (ب) ڪلمي (ج) تقويٰ (د) اسلام

(١٤) اسان جي قوم کي ....قرضن ۽ مرضن کان.
(الف) برباد ڪر (ب) دلشاد ڪر (ج) خوشحال ڪر (د) آزاد ڪر

(١٥) خزان مان تون ....ڪر، ته تيون سرسبز ۽ سرها.
(الف) سردي (ب) بهاري (ج) گرمي (د) عيد

JOIN FOR MORE!!!

گهڻ چونڊائتا سوالن جا جواب

١	الف	٢	د	٣	ج	۴	ج	۵	د
٦	ج	٧	د	٨	ج	٩	د	١٠	ج
١١	ج	١٢	الف	١٣	د	١۴	د	١۵	ب

گهڻ چونڊائتا سوال

(نظم - 4)

هيٺ ڏنل ممڪن جوابن مان صحيح جواب چونڊي لکو: (مندرجہ ذیل ممکن جوابات میں سے صحیح جواب منتخب کریں)

(١) سچل سرمست سن ....ع ۾ ڄائو.
(الف) ١٧٩٣ (ب) ١٧٣٩ (ج) ١٧٠١ (د) ١٧٠٢

(۲) سچل سرمستؒ جي وقت ۾ ....سنڌ تي حڪومت ڪندا هئا.

(الف) عباسيؒ (ب) ٽالپر (ج) سومرا (د) ڪلهوڙا

(۳) سچل سرمست .... ٻولين ۾ شعر چيو آهي.

(الف) پنجن (ب) ائن (ج) ٻن (د) ستن

(۴) سنڌ جي هن بزرگ ....ع ۾ وفات ڪئي.

(الف) ۱۸۲۷ (ب) ۱۸۹۲ (ج) ۱۷۳۹ (د) ۱۶۰۷

(۵) سچل سرمستؒ جو مزار راڻيپور جي پرسان ....جي ڳوٺ ۾ آهي.

(الف) سکر (ب) روهڙي (ج) شهداد ڪوٽ (د) درازن

(۶) منهنجو اندر اڏ ڪيو ....هن فراق

(الف) فنا (ب) بقا (ج) وفا (د) جفا

(۷) پيهي پروڙيوم، تان .... پاڻ ئي آهيان.

(الف) پنهون (ب) هوت (ج) بارروچو (د) آري

(۸) صحيح ڪن ڪيوم ته ....اٿي ويا

(الف) وهم (ب) گمان (ج) وسوسه (د) غيرگمان

JOIN FOR MORE!!!

﴿ڪجهه چونڊ ائتا سوالن جا جواب﴾

۱	ب	۲	د	۳	د	۴	الف	۵	د
۶	الف	۷	الف	۸	د				

﴿ڪجهه چونڊ ائتا سوال﴾

(نظم - 5)

هيٺ ڏنل ممڪن جوابن مان صحيح جواب چونڊي لکو: (مندرجہ ذیل ممکن جوابات میں سے صحیح جواب منتخب کریں)

(۱) نظم ڏيئو جي شاعر جو نالو .... آهي.

(الف) ليکراج ڪشنچند عزيز (ب) ڪشنچند بيوس

(ج) سچل سرمستؒ (د) مسافر

(۲) ليکراج ڪشنچند عزيز جي شعر جو مجموعو ....جي نالي سان ڇپيل آهي.

(الف) ڪليات ليکراج (ب) ڪليات ڪشنچند (ج) ڪليات عزيز (د) شاعري عزيز

(٣) ليکراج ڪشنچند عزيز سٺو مضمون نويس ۽ .... به هو.

(الف) نقاد (ب) مرتب (ج) مؤلف (د) تاريخدان

(٤) ليکراج ڪشنچند عزيز جي مضمونن جو مجموعو .... جي نالي سان ڇپيل آهي.

(الف) علمي آئينو (ب) علمي خزانو (ج) علمي سوچ (د) ادبي آئينو

(٥) لٽي سچ عيان پنهنجو .... ڪرين ٿو.

(الف) ڪم (ب) دم (ج) غم (د) جوڀن

(٦) سحر تائين هرجاءِ .... ڪري ٿو.

(الف) گلشن (ب) روشن (ج) چمن (د) نشيمن

(٧) فقيرن جي مجلس جو .... آهين.

(الف) سينگار (ب) پيار (ج) وفادار (د) آذار

(٨) سڙي تون ٻين کي، ڏئين ٿو ....

(الف) روشني (ب) اونداهي (ج) خوشي (د) سهائي

(٩) سچو دوست دشمن تي .... آهين.

(الف) دلسوز (ب) بوجهه (ج) سوز (د) وزن

(١٠) نه پنهنجي پرائي جو ڏارين ....

(الف) فرق (ب) پروسو (ج) خيال (د) تفاوت

(١١) سعادت جو بيشڪ تون آهين ....

(الف) ڏيئو (ب) نشاني (ج) ستارو (د) علم

(١٢) ٿو نوڙت ڪندي پنهنجي .... بچائين.

(الف) زندگي (ب) دولت (ج) جيوت (د) روشني

(١٣) حياتي جو مقصد .... ٿو ٻڌائين

(الف) سچو (ب) ڪوڙو (ج) منفرد (د) اعليٰ

(١٤) جلي جي ٻين کي .... ڏين ٿا.

(الف) روشني (ب) سهائو (ج) سبق (د) نصيحت

JOIN FOR MORE!!!

ڪجهه چونڊائتا سوالن جا جواب

١	الف	٢	ج	٣	الف	٤	د	٥	د
٦	د	٧	الف	٨	د	٩	الف	١٠	د

١١	ج	١٢	ج	١٣	الف	١۴	ب		

گھڻ چونڊائتا سوال

(نظم - 6)

هيٺ ڏنل ممڪن جوابن مان صحيح جواب چونڊي لکو: (مندرجہ ذیل ممکن جوابات میں سے صحیح جواب منتخب کریں)

(١) ٻڍاپڻ سک جوکو سنسار نظم جي شاعر جو نالو .... آهي.

(الف) عبدالرحيم «سوز» (ب) عبدالله «عبد»

(ج) عبدالڪريم گدائي (د) انور هالائي

(٢) عبدالڪريم گدائي جنوري ....ع جيڪب آباد ۾ ڄائو.

(الف) ١٩٠٢ (ب) ١٩١٢ (ج) ١٩٠١ (د) ١٩٠٠

(٣) عبدالڪريم گدائي .... کاتي ۾ ملازمت ڪئي.

(الف) ريلوي (ب) صحت (ج) پوليس (د) پوسٽ

(۴) عبدالڪريم گدائي رٽائرڊ ٿيڻ کانپوءِ .... سان وابسته رهيو.

(الف) صحافت (ب) مسجد (ج) علمائن (د) دوستن

(۵) عبدالڪريم گدائي سٺو .... هو.

(الف) عالم (ب) اديب (ج) شاعر (د) دانشور

(٦) عبدالڪريم گدائي نظم کان سواءِ .... ۾ لکيو اٿس.

(الف) تاريخ (ب) مذهب (ج) فلسفو (د) نثر

(٧) عبدالڪريم گدائي جي شاعري جا .... مجموعا ڇپيل آهن.

(الف) ٻہ (ب) ٽي (ج) چار (د) پنج

(٨) ذاتيون، پاتيون، فخروڏايون .... جون سڀ ارڏايون.

(الف) قدرت (ب) حيرت (ج) رنگ نسل (د) قوم

(٩) جنگ جدل آهي ڇوڙاري .... جو رت آجاري.

(الف) غريبن (ب) اميرن (ج) انسانن (د) جانورن

(١٠) ساڙي آهي دنيا ساري، .... جي پرچار

(الف) محبت (ب) نفرت (ج) الفت (د) ڪلفت

JOIN FOR MORE!!!

(۱۱) رنگ نسل سڀ ڊونگ اجايا، پيٽ بکئي جا ....ٺايا.

(الف) سانگ (ب) بهانا (ج) نمونہ (د) طريقہ

(۱۲) گوري ۾ ڇا، ڪاري ۾ ڇا، ساڳيو آهي ....

(الف) غفار (ب) ستار (ج) قهار (د) رزاق

گهڻ چونڊائتا سوالن جا جواب

۱	ج	۲	ج	۳	د	۴	الف	۵	ج
٦	د	۷	ب	۸	ج	۹	ج	۱۰	ب
۱۱	الف	۱۲	ب						

گهڻ چونڊائتا سوال

JOIN FOR MORE!!!

(نظم ـ 7)

هيٺ ڏنل ممڪن جوابن مان صحيح جواب چونڊي لکو: (مندرجہ ذیل ممکن جوابات میں سے صحیح جواب منتخب کریں)

(۱) نظم پيارا وطن جي شاعر جو نالو .... آهي.

(الف) بردوسندي (ب) سليم ڳاڙهوي (ج) مسافر (د) سچل سرمست

(۲) سليم ڳاڙهوي جو اصل نالو .... آهي.

(الف) الهہ بچايو (ب) الهہ ڏنو (ج) الهورايو (د) ڄام ڏتو

(۳) سليم ڳاڙهوي ۱۵ اپريل ....ع ۾ ڳوٺ ڳاڙهي ضلعي خيرپور ميرس ۾ ڄائو.

(الف) ۱۹۲۵ (ب) ۱۸۲۵ (ج) ۱۷۲۵ (د) ۱٦۲۵

(۴) سليم ڳاڙهوي سن ....ع کان باقاعدي موزون شاعري ڪرڻ لڳو.

(الف) ۱۹۰۱ (ب) ۱۸۳۰ (ج) ۱۷۲۰ (د) ۱۹۴۷

(۵) سليم ڳاڙهوي شاعري جي سيني ....۾ لکيو اٿس.

(الف) حصن (ب) طريقن (ج) صنفن (د) نمونن

(٦) سليم ڳاڙهوي هڪ گوشہ نشين ۽ ....انسان هو.

(الف) پرهيزگار (ب) متقي (ج) زاهد (د) نيڪ

(۷) سليم ڳاڙهوي جي دوستن، شاگردن ڳاڙهي ۾ سندس نالي پٺيان .... قائم ڪئي.

(الف) بزم لطيف (ب) بزم سليم (ج) بزم سچل (د) بزم بيکس

(٨) سليم ڳاڙهوي ڪيترن ئي نون شاعرن جي فني .... ڪئي.

(الف) خامي (ب) تربيت (ج) مچتا (د) قدر

(٩) سليم ڳاڙهوي ١٠ محرم ١٤٠٨ هه، ٣ سيپٽمبر ....ع ۾ ڪراچيءَ ۾ وفات ڪئي.

(الف) ١٩٩٨ (ب) ١٩٧٨ (ج) ١٩٩١ (د) ١٩٨٧

(١٠) سليم ڳاڙهوي ١٠ محرم ١٤٠٨ هه، ٣ سيپٽمبر ١٩٨٧ع ۾ .... ۾ وفات ڪئي.

(الف) سيوهڻ (ب) دادو (ج) سکر (د) ڪراچي

(١١) منڙا وطن تنهنجي مٿان .... سڀ گهوري ڇڏيان.

(الف) ڌن (ب) مال (ج) جان (د) سرساهه

(١٢) سکيو ستابو شل رهين .... لڳي توکي نه واءُ

(الف) ٿڌو (ب) گرم (ج) منڙو (د) ڪوسو

(١٣) تنهنجي .... ۾ مشڪ ۽ تنهنجي هوائن ۾ هڳاءُ

(الف) ڌوڙ (ب) زمين (ج) ڌرتي (د) مٽيءَ

(١٤) مهراڻ جي هر موج ۾ .... سندي ڌارا وطن.

(الف) آب حيات (ب) آب ڪوثر (ج) امرت (د) آب زم زم

(١٥) منهنجا محبت جا .... آهن سوين توتي سلام

(الف) رضا (ب) سليم (ج) مسافر (د) سچلؔ

JOIN FOR MORE!!!

گهڻ چونڊائتا سوالن جا جواب

١	ب	٢	ج	٣	الف	٤	د	٥	ج
٦	ب	٧	ب	٨	ب	٩	د	١٠	د
١١	د	١٢	د	١٣	د	١٤	ج	١٥	ب

☆☆☆

گهڻ چونڊائتا سوال

(نظم - 8)

هيٺ ڏنل ممڪن جوابن مان صحيح جواب چونڊي لکو: (مندرجہ ذیل ممکن جوابات میں سے صحیح جواب منتخب کریں)

(١) نظم هاري جي شاعر جو نالو .... آهي.

(الف) بردوسنڌي (ب) محمد احسن (ج) صديق مسافر (د) سچل سرمستؒ

(۲) بردو سنڌي ………… ۱۹۲۲ ۾ پيدا ٿيو.

(الف) ۱۵ مارچ (ب) ۱۵اپريل (ج) ۱۹نومبر (د) ۱۲ جنوري

(۳) نظم هاري جو شاعر بردو سنڌي ………… ضلعي ۾ پيدا ٿيو.

(الف) حيدرآباد (ب) سکر (ج) نواب شاه (د) بدين

(۴) نظم هاري جو شاعر بردو سنڌي ۱۵ مارچ …………عيسوي ۾ پيدا ٿيو.

(الف) ۱۸۲۲ (ب) ۱۹۲۰ (ج) ۱۹۲۱ (د) ۱۹۲۲

(۵) بردو سنڌي ۱۵ مارچ ۱۹۲۲ تي ڳوٺ ………… ضلعي سکر ۾ پيدا ٿيو.

(الف) راڻي پور (ب) سکر (ج) ماڪن ڪوري (د) سيوهڻ

(٦) اڪرڙيون مينگهه ملهار …………سال ۾ ڇپيو.

(الف) ۱۸٦۱ (ب) ۱۹٦۱ (ج) ۱۸۷۰ (د) ۱۹۰۵

(۷) اڪرڙيون مينگهه ملهار ………… ڇپرايو.

(الف) سنڌي ادبي سنگت (ب) دوستن (ج) رشته دارن (د) گورنمنٽ

(۸) بردو سنڌي ۲٦ آڪٽومبر …………تي وفات فرمائي.

(الف) ۱۸۲۰ (ب) ۱۹۷۰ (ج) ۱۹۸۸ (د) ۱۹۸۰

(۹) بردو سنڌي ………… ۱۹۸۸ تي وفات فرمائي.

(الف) ۱٦ آڪٽومبر (ب) ۲٦ نومبر (ج) ۷اپريل (د) ۱۱مارچ

(۱۰) بردو سنڌي جو پيو نالو …………آهي.

(الف) جميل عثماني (ب) شجاعت حسين (ج) محمد رمضان (د) نصرالله

(۱۱) بردو سنڌي ………… کاتي ۾ ملازمت ڪئي.

(الف) پوسٽ (ب) ريلوي (ج) انجينئر (د) تعليم

(۱۲) بردو سنڌي جي شاعري ۾ سادگي ۽ ………… آهي.

(الف) روحانيت (ب) سلاست (ج) ادب (د) مذهبي اثر

(۱۳) هاري پيارا ………… سگهارا

(الف) جوان (ب) ڪمزور (ج) سهڻا (د) بهادر

(۱۴) جوڳ پلي ڪي ………… جوڙ.

(الف) ديرسان (ب) جلد (ج) ترت (د) ساجهر

JOIN FOR MORE!!!

گھڻ چونڊائتا سوالن جا جواب

١	الف	٢	الف	٣	ب	۴	د	۵	ج
٦	ب	٧	الف	٨	ج	٩	الف	١٠	ج
١١	ج	١٢	ب	١٣	الف	١۴	د		

JOIN FOR MORE!!!

(گرامر ڀاڱو)

١- مضامين

٢- درخواست

٣- خطوط

٤- تعريفون

٥- مثالون

٦- واحد/جمع ٺاهڻ جا اُصول

٧- واحد / جمع

٨- مذڪر/مؤنث

٩- لفظ/ضد

JOIN
FOR
MORE!!!

(مضامين)

پسنديده شخصيت، حضرت محمد ﷺ

حضرت محمد مصطفيٰ ﷺ منهنجي **پسنديده شخصيت** آهي.

حضرت محمد مصطفيٰ ﷺ مڪي **شريف ۾ ڄاوا**. سندن **پيءُ جو نالو عبدالله ۽ والده** جو نالو بي بي آمنه هو.

پاڻ عرب جي هڪ معزز خاندان «**قريش**» **سان تعلق رکندا هئا.**

پاڻ سڳورا ﷺ ننڍپڻ کان ئي سچار ۽ **ايماندار هئا. ان ڪري صادق ۽ امين مشهور** ٿيا.

چاليهه ورهين جي عمر ۾ پاڻ سڳورن ﷺ **کي نبوت ملي ۽ پاڻ سڳورن** ﷺ اسلام جي تبليغ شروع ڪئي. تبليغ جي ڪري مڪي **جا قريش سندن جاني دشمن ٿي پيا. هو حضور** جن کي جادوگر چوندا هئا حالانڪه پاڻ ﷺ **الله جا نبي هئا ۽ نبي آخرالزمان هئا.**

جڏهن ڪافرن جي دشمني گهڻي **وڌي ويئي ته پاڻ سڳورن** ﷺ الله تعاليٰ جي حڪم سان مسلمانن سميت مدينې ڏانهن هجرت ڪئي.

مدينې ۾ پاڻ سڳورن ﷺ **حضرت ابو ايوب انصاريؓ جي گهر** ۾ قيام ڪيو. مدينې ۾ پاڻ سڳورن ﷺ جن مهاجرن ۽ انصار جي وچ ۾ **ڀائيچارو قائم** ڪرايو.

مدينې ۾ مسجد نبوي ﷺ تعمير ڪئي ۽ سڄي حياتي دين اسلام جي تبليغ ڪندا رهيا. سندن تبليغ جي برڪت سان پوري عرب ۾ اسلام جي روشني پکڙجي ويئي.

قرآن ڪريم جي مطابق پاڻ سڳورن ﷺ جن اخلاق جي اعليٰ ترين مرتبي تي فائز هئا ۽ اسان لاءِ پاڻ سڳورن ﷺ جا اخلاق بهترين نمونو آهن.

صدق (سچائي) جي باري ۾ پاڻ سڳورن ﷺ **جو فرمان آهي** ته «بيشڪ سچائي، ڀلائيءَ ڏانهن رهنمائي ڪري ٿي ۽ ڀلائي **بهشت جي واٽ ڏيکاري ٿي.**»

هڪڙي حديث مطابق پاڻ سڳورن ﷺ **جو ارشاد مبارڪ آهي ته «جڏهن** تون **پنهنجي** دشمن کان بدلي وٺڻ جي طاقت رکندڙ هجين ته انهيءَ **طاقت جي ٿورائي هئڻ طور بدلي وٺڻ** کان پاسو ڪر ۽ ان کي معاف ڪري ڇڏ.» **هن حديث ۾ عفوودرگذر جو سبق ملي ٿو.**

پاڻ سڳورا ﷺ ٢٣ **ورهيه مدينې منوره ۾ رهيا ۽ ٦٣ سالن جي عمر ۾ مدينې منوره ئي ۾ وفات فرمائي.**

......☆......

JOIN FOR MORE!!!

سائنس جا ڪرشما / سائنس جا ڪارناما

«سائنس» لفظ جي معنيٰ آهي «جانڪاري». الله تعاليٰ زمين ۽ آسمان ۽ زمين ۽ آسمان جي وچ ۾ جيڪي شيون پيدا ڪيون آهن، انهن جو مطالعو ڪرڻ، جاچڻ انهن جون خاصيتون معلوم ڪرڻ ۽ پوءِ انهن مان انسانن جي لاءِ ڪو فائدي وارو ڪم وٺڻ، «سائنس» چئبو آهي.

دنيا ۾ ايجادن جو دور ايتروئي قديم آهي جيترو انسان قديم آهي، سائنس جي ايجادن سبب سڄي دنيا ۾ انقلاب اچي چڪو آهي. اهڙيون اهڙيون ايجادون ٿيون آهن جو پندرهين صديءَ جو انسان اڄ جي دنيا ۾ جيئرو ٿي پوي ته هو حيران ۽ پريشان ٿي پوندو ته مان ڪٿي اچي ويو آهيان؟ هو دنيا ڪي سڃاڻي نه سگهندو!

بجلي، ريل گاڏي، ريڊيو، ٽيليويزن، ٽيليفون، هوائي جهاز، موٽر گاڏي، جيٽ، ڏوبا جهاز، ائٽم بم، هائيڊروجن بم، ميزائل، ڪمپيوٽر وغيره وغيره سائنس جا اهڙا ڪرشمان آهن جنهن جي ڪري انساني زندگي جو طرز عمل ۽ انداز فڪر ڪافي ڪجهه تبديل ٿي چڪو آهي ۽ اڃا به تبديلي ٿيندي رهندي.

سائنس جي ذريعي انسان هر شعبي ۾ ترقي ڪري رهيو آهي ۽ ڪيتريون ئي سهولتون پيدا ٿي چڪيون آهن جنهن سان انسان ڪي آرام ۽ آساني ملي آهي.

موٽر گاڏي، ريل گاڏي ۽ هوائي جهاز جي ايجاد سفر ڪي تکو ۽ آرام ده بنائي وقت جي به بچت ڪئي آهي. ريڊيو ۽ ٽيليويزن جي ذريعي گهر ويٺي لنڊن، امريڪا ۽ ٻين ملڪن جون خبرون ٻڌي سگهجن ٿيون. اخبارن جي ذريعي معلومات حاصل ڪري سگهون ٿا ۽ ٽيليفون ذريعي ڪيترن ئي ملڪن جي ماڻهن سان ڳالهائي سگهون ٿا.

ميڊيڪل سائنس ۾ ترقي جي ڪري گهڻيون سهولتون مليون آهن. بيمارين جو علاج ۽ جانچ آسان ٿي چڪي آهي. لاعلاج مرضن جو ڪامياب علاج ٿي رهيو آهي. سرجريءَ حيرت جي حد تائين ترقي ڪئي آهي. انسان جي گردن جو آپريشن، جگر جو آپريشن، پتي جو آپريشن، دل جو آپريشن، اکين جو آپريشن ۽ ٻين عضون جو ڪامياب آپريشن ڪري هيءُ عضو بدلائي سگهجن ٿا ۽ انسان ڪي معذوري ۽ محتاجي کان بچائي سگهجي ٿو.

ڪمپيوٽر جي مدد سان ليبارٽري ۾ جديد کان جديد ٽيسٽ استعمال ڪري مريض جو بروقت علاج ڪري جان بچائي سگهجي ٿي.

مطلب ته اسين پنهنجي چوڌاري سائنس جي عجيب و غريب ايجادون ڏسون ٿا هي سائنس جا ڪرشما يا سائنس جا ڪارناما آهن اسان ڪي گهرجي ته سائنس جي هن ايجادن جو

JOIN FOR MORE!!!

درست، بهتر ۽ مفيد استعمال ڪريون ته انسان جو مستقبل روشن ٿئي ۽ دنيا ۾ ترقي ٿئي ۽ امن و اطمينان جي فضا قائم ٿئي.

تندرستي هزار نعمت آهي

اللّٰه تعاليٰ هن ڌرتيءَ تي انسان کي بيشمار نعمتن سان نوازيو آهي. ان نعمتن مان هر نعمت قيمتي آهي پر انهن مان تندرستي سڀ کان وڏي نعمت آهي. انهيءَ حقيقت جي ڪري سيائڻ سچ چيو آهي ته «جيءُ خوش، ته جهان خوش» هي به درست طور چيو ويجي ٿو ته «هڪ صحت مند دماغ هميشه هڪ صحت مند جسم ۾ هوندو آهي.»

تندرستي جي معنيٰ آهي، ماڻهو جي جسم جو چاڪ چڱو ڀلو هجڻ. يعني ماڻهو جو جسم هر قسم جي بيماري کان پاڪ، آجو ۽ تازو هجي.

تندرستي انسان جي لاءِ تمام ضروري آهي. ڇاڪاڻ ته جيڪڏهن انسان تندرست ۽ صحتمند آهي ته هو هر ڪم خوشي ۽ دلچسپي سان ڪندو، هر ڪنهن سان خوش ٿي ڳالهائيندو، آرام ۽ خوشيءَ سان گهمي ڦري سگهندو ۽ محنت ڪري پنهنجي روزي ڪمائي سگهندو.

تندرست انسان جو حوصلو بلند ۽ ان جو عزم ۽ ارادا پختا هوندا آهن ۽ هو هر تڪليف ۽ ڏک کي پنهنجي همت سان برداشت ڪري ترقي ڪندو آهي ۽ سلي زندگي بسر ڪندو آهي ۽ ان جي زندگي خوشگوار ۽ پرسڪون هوندي آهي.

جڏهن اسان سڀني کي معلوم ٿي ويو ته تندرستي هڪ بي بها نعمت آهي، تڏهن اسان تي فرض آهي ته قدرت جي ڏنل ان نعمت جي سنڀال ڪري ان کي درست رکجي.

تندرست رهڻ جو پهريون اصول آهي، روزانو صبح ساجهر اٿڻ ۽ نماز پڙهڻ. ٻي ڳالهه آهي ورزش. هر ماڻهو کي تندرست رهڻ لاءِ صبح سوير ڪجهه نه ڪجهه جسماني ورزش ڪرڻ گهرجي. ورزش کانپوءِ صفائي سترائي به تندرستي لاءِ نهايت ضروري آهي. پاڻ سڳورن ﷺ جن جو ارشاد مبارڪ آهي ته «صفائي نصف ايمان آهي». تندرستي جي لاءِ تازه هوا، صاف پاڻي مڪمل کاڌي ۽ وقت تي آرام جي به وڏي اهميت ۽ ضرورت آهي. صاف ستري تازي هوا ۾ رهجي، پيئڻ لاءِ صاف پاڻي استعمال ڪجي، کاڌي ۾ خوراڪ جا سڀ لازمي جزا جهڙوڪ پروٽين، نشاستو، چربي، نمڪيات، وٽامنس ۽ پاڻي گهربل مقدار ۾ موجود هئڻ کپن. کاڌو وقت تي ۽ بک کان گهٽ کائجي ۽ وقت تي ننڊ ڪجي.

JOIN FOR MORE!!!

صحت جي اصولن جي باقاعدي طور پابندي ڪري بيمارين کان بچي صحت ۽ تندرستي واري، خوشحال، خوشگوار ۽ پرسڪون زندگي گذاري سگهجي ٿي.

خوش نصيب آهي اهو انسان جو تندرست آهي، ڇو ته سياڻن جي چوڻ موجب تندرستي هزار نعمت آهي.

علم وڏي دولت آهي

ان ڳالهه ۾ ڪو شڪ نه آهي ته علم وڏي دولت آهي ڇاڪاڻ ته پهرين وحي جيڪا پاڻ سڳورن ﷺ جن تي غار حرا ۾ نازل ٿي ان ۾ پڙهڻ لاءِ حڪم ڪيو ويو ۽ پڙهڻ علم جي ذريعي ئي ممڪن آهي.

هڪ حديث شريف ۾ فرمايو ويو آهي، ته «جمڻ کان موت تائين علم حاصل ڪريو» هڪ ٻي حديث شريف ۾ ارشاد آهي ته علم حاصل ڪرڻ، هر مسلمان مرد ۽ مسلمان عورت تي فرض آهي.

JOIN FOR MORE!!!

ان کان علاوه به قرآن شريف ۾ علم ۽ علم پرائڻ جو ذڪر آهي جنهن سان علم جي اهميت ظاهر ٿئي ٿي. پاڻ سڳورن ﷺ جن اهو به ارشاد فرمايو آهي ته علم حاصل ڪريو، ان لاءِ ڀلي اوهان کي چين ئي ڇو نه وڃڻو پوي.

جي اسين غور ڪريون ته پتو پوندو ته واقعي علم وڏي دولت آهي ڇو ته علم اهڙي دولت آهي جنهن کي ڪو چور چورائي نه ٿو سگهي ۽ علم هڪ اهڙو سرمايو آهي ته ان کي جيترو خرچ ڪجي ٿو ايترو وڌندو رهندو آهي. انهيءَ ڪري سياڻن چيو آهي ته ڪاڏي خرار ختم ٿيو وڃن پر پڙهائيندي علم ختم نه ٿو ٿئي بلڪه وڌندو ٿو وڃي. دنيا ۾ ڪا اهڙي دولت نه آهي جيڪا خرچ ڪرڻ سان وڌندي هجي.

علم جي اهميت ۽ وڏي دولت هئڻ حضرت علي ڪرم الله وجهه جي هن قول سان به ثابت آهي. پاڻ فرمايائون ته يتيم اهو نه آهي جنهن جو پيءُ نه آهي پر يتيم اهو آهي جنهن علم حاصل نه ڪيو آهي.

علم جي ذريعي ماڻهو پاڻ کي سجاڻي ٿو علم آدمي کي انسان بڻائي ٿو. علم روشني جو هڪ مينار آهي جيڪو جيڪو پنهنجي روشني پري پري تائين پهچائي دنيا کي ترقي، هدايت ۽ امن جو پيغام ڏئي ٿو.

علم ئي اها دولت آهي جن جي مدد سان انسان قدرت جي رازن کي سمجهيو آهي ۽ قسم

قسم جون حيرت انگيز ايجادون ڪيون جيئن تہ: ريڊيو، ٽيليفون، ٽيليويزن، ڪمپيوٽر، هوائي جهاز، بجلي وغيره وغيره. علم جي ئي وسيلي انسان خلا جي وسعتن جو سفر ڪاميابيءَ سان طئي ڪري چنڊ تي قدم رکيو آهي.

علم انسان کي ابدي زندگي ڏئي ٿو. دنيا جي وڏي وڏي نامور انسانن پنهنجي علم جي ذريعي انسانيت جي سچي خدمت ڪئي ان جا نالا مرڻ کان پوءِ بہ زنده آهن. ديني اڳواڻن جا نالا بہ اڄ سوڌو انهيءَ لاءِ زنده آهن تہ اهن پنهنجي علم جي روشني سان سڄي دنيا کي رشد و هدايت جي راه ڏيکاري ۽ ڪمال ڏيو.

مٿي وارو سارو بيان ڏيکاري ٿو تہ علم وڏي ۾ اصل حقيقي دولت آهي ان ڪري اسان کي گهرجي تہ دنياوي مال و متاع، ۽ زر و زيور جي لالچ کي ڇڏي پاڻ وڌ ۾ وڌ علم حاصل ڪريون، پنهنجي ٻارن کي علم ڏياريون ۽ ٻين کي بہ علم سان سينگاريون.

......☆......

JOIN FOR MORE!!!

شاهہ عبداللطيف ڀٽائيؒ / منهنجو پسنديده شاعر

منهنجو پسنديده شاعر، شاهہ عبداللطيف ڀٽائيؒ آهي جيڪو سنڌ جو وڏي ۾ وڏو، شاعرن جو سرتاج ۽ صوفي بزرگ ٿي گذريو آهي.

شاهہ عبداللطيف ڀٽائيؒ حيدرآباد ضلعي ۾ هالا حويلي نالي هڪ ننڍي ڳوٺ ۾ سن ۱۱۰۲ھ ۾ ڄائو هو. سندس والد صاحب جو نالو سيد حبيب شاهہ هو.

شاهہ صاحب ننڍپڻ کان وٺي ڏاڍو سلڇڻو هو ۽ غوروفڪر ۾ مشغول رهندو هو.

شاهہ سائين سير ۽ سفر جو ڏاڍو شوقين هو ۽ پنهنجي رهڻ جي جاءِ بہ سير سفر جي دوران پسند ڪيائين.

والد جي وفات کانپوءِ شاهہ صاحب هالا کي ڇڏي اچي ڀٽ ۾ رهيو. ان ڪري کيس ڀٽائي سڏيو ويندو آهي. شاهہ صاحب جو سنڌي ڪلام تصوف جي رنگ ۾ رنگيل آهي ۽ صوفياڻي طبيعت جي هئڻ ڪري شاهہ صاحب کي لال لطيف بہ سڏيندا آهن.

شاهہ صاحب نہ رڳو هڪ عظيم شاعر ۽ صوفي بزرگ هو پر هڪ بهترين موسيقار بہ هو. موسيقي جو آلو جنهن کي «تنبورو» چئبو آهي، شاهہ صاحب جي ايجاد آهي.

شاهہ صاحب جي شاعري کي جمع ڪري، ڪتابي صورت ۾ آندو ويو آهي. سندس ڪلام جي مجموعي کي «شاهہ جو رسالو» چوندا آهن. جيڪو سنڌي ٻوليءَ جو هڪ عظيم سرمايو خيال ڪيو ويندو آهي. دنيا جي ڪيترين ئي ٻولين ۾ شاهہ صاحب جي ڪلام جو ترجمو

ٿي چڪو آهي. شاهه صاحب جي ڪلام ۾ آفاقي رنگ آهي ۽ هو نه رڳو سنڌ جو پر ساري عالم جو شاعر آهي.

شاهه عبداللطيف ڀٽائي جو شعر فڪر ۽ خيال جي گهرائي ۽ وسعت سان گڏ فن ۽ زبان جي خوبين سان ڀريل آهي. سندس ڪلام روحانيت ۽ پاڪيزگي جو درياءُ آهي جنهن ۾ هُن جي سير و سفر جا تجربه ۽ معلومات سمويل آهي.

شاهه سائين ۱۴ صفر ۱۱۶۵ ھ تي وفات ڪئي. انهيءَ تاريخ تي هر سال ڀٽ شاهه ۾ ميلو لڳندو آهي جنهن ۾ ڏيهي ۽ پرڏيهي ماڻهو ڏاڍي شوق سان ايندا آهن.

ڪلهوڙي خاندان جي مشهور بادشاهه، غلام شاهه ڪلهوڙي سندس قبر مٿان هڪ وڏي گنبد سان مزار ٺهرائي جيڪو حيدرآباد شهر کان ۵۵ ڪلوميٽرن جي مفاصلي تي سپرهاءِ وي تي آهي.

شاهه عبداللطيف ڀٽائيؒ جي شاعري سڄي عالم لاءِ پيار جو پيغام آهي.

ماڻهو سڀ نه سهڻا، پکي سڀ نه هنج
ڪنهن ڪنهن ماڻهوءَ منجهه، اچي بوءِ بهار جي

(شاهه)

......☆......

JOIN FOR MORE!!!

ڪمپيوٽر

چوندا آهن ته ضرورت ايجاد جي ماءُ آهي. دنيا ۾ جيڪي به شيون ايجاد ٿيون آهن اهي سڀ انسان جي سخت ضرورت جي ڪري وجود ۾ آيون آهن. اسان ڏسون ٿا ته انسان جي حياتي جو مدو تمام گهٽ ٿي ويو آهي ۽ انسان کي ٿوري وقت ۾ گهڻو ڪم ڪرڻ جي ضرورت محسوس ٿيندي رهي آهي انهيءَ مقصد جي حاصل ڪرڻ لاءِ انسان کي نيون نيون شيون ايجاد ڪرڻيون پونديون آهن.

الله تعاليٰ انسان کي اشرف المخلوقات بڻايو آهي ۽ ان کي عقل ڏنو آهي. انسان پنهنجي عقل سان ڪم وٺي ريڊيو، ٽيليفون، ٽيليويزن، هوائي جهاز ۽ اهڙيون ڪيتريون ئي شيون ايجاد ڪيون آهن. ڪمپيوٽر جديد دور جي حيرت انگيز ايجاد آهي.

ڪمپيوٽر هڪ خودڪار مشين آهي جنهن جا بيشمار استعمال آهن جهڙوڪ:

ريڪارڊ رکڻ، حساب ڪتاب ڪرڻ، ٽائيپ ڪرڻ، نگ آکر ڳڻي ترتيب سان رکڻ وغيره وغيره.

ڪمپيوٽر هڪ اهڙي مشين آهي جنهن جي ڪم ڪرڻ جي رفتار تمام تيز ۽ سٺي آهي. جيڪو ڪم ماڻهو پنهنجي هٿن سان مهينن يا سالن ۾ ڪندو آهي اهو ڪم اسان جو ڪمپيوٽر سيڪنڊن ۽ منٽن ۾ ڪري ڏيکاري ٿو ۽ غلطي به نه ڪندو آهي ۽ ڪم ۾ صفائي به واهه جي هوندي آهي.

ڪمپيوٽر ٻي مهاڀاري لڙائي ڪانپوءِ ايجاد ڪيو ويو. ڪمپيوٽر ڪي آمريڪا جي سائنسدان چارلس بابيج ايجاد ڪيو. پراڻو ڪمپيوٽر ايترا ڪم ڪرڻ جي قابل نه هو جيترا اسان جي صدي جو ڪمپيوٽر ڪري سگهي ٿو.

پهريون ڪمپيوٽر ايترو عام نه هو پر هاڻي ٽرانسسٽرن، مائيڪرو پروسيسرن ۽ چپسن جي ايجاد جيڪري ڪمپيوٽر انڊسٽري ۾ انقلاب اچي ويو آهي.

ڪمپيوٽر جي ذريعي اسين هڪ ٻئي کي «اي ميل» ڪري سگهون ٿا ۽ ڪجهه به پيغام ڏيئي سگهون ٿا ۽ اسان کي خط لکڻ جي ضرورت نه خط جي جواب جو انتظار ڪرڻ جي ضرورت. ڪمپيوٽر جي ذريعي اسين پوري دنيا جي مسئلن، حقيقتن ۽ حالتن وغيره ڪان واقفيت حاصل ڪري، معلومات کي پنهنجي مقصد لاءِ استعمال ڪري سگهندا آهيون. ساڳئ طرح ڪمپيوٽر جديد ڪان جديد طبي ٽيسٽ لاءِ ليبارٽرين ۾ استعمال ٿي رهيو آهي ۽ مريضن جو بروقت علاج ڪري انهن جي جان بچائي سگهجي ٿي. ڪمپيوٽر جي استعمال سان وقت ۽ انسان محنت بچائي ويندي آهي ۽ انهيءَ جي ڪري انساني زندگي ۾ آسانيون پيدا ٿي ويون آهن.

هن ڳالهه ڪان ڪو به ماڻهو انڪار نٿو ڪري سگهي ته الله تعالٰي جي عطا ڪيل عقل سان ڪم وٺي انسان ٻي ايجادن جي طرح ڪمپيوٽر ٺاهيو ۽ ان مان بيشمار فائدا حاصل ڪري رهيو آهي پر ضرورت هن ڳالهه جي آهي ته ڪمپيوٽر کي صحيح طريقي سان درست مقصدن لاءِ استعمال ڪيو وڃي تاڪه انسان جو مستقبل روشن ٿئي ۽ دنيا ترقي ڪري، آمين.

......☆......

ڪمپيوٽر جا فائدا

دنيا ۾ ايجادن جو دور ايتروئي قديم آهي، جيترو انسان. انسان پنهنجي ضرورت موجب مختلف شيون ايجاد ڪندو رهيو آهي. اڄ جي دور جي عظيم ۽ ڪامياب ايجاد ڪمپيوٽر آهي.

ڪمپيوٽر آمريڪا جي سائنسدان چارلس بي بيچ ايجاد ڪيو. هن وقت ڪمپيوٽر انساني زندگيءَ جي اهم ضرورت بڻجي چڪو آهي. ترقي يافته ملڪن وانگر ترقي پذير ملڪن ۾ پڻ هن

JOIN FOR MORE!!!

جي استعمال تي خاص توجہ ڏني پئي وڃي. ڪمپيوٽر جا بيشمار فائدا آهن جن مان ڪجهہ اهم فائدا هيٺ ڏجن ٿا.

ڪمپيوٽر جو هڪ فائدو اهو آهي جو اسين هڪ ٻئي کي «اي ميل» جي ذريعي ڪجهہ ٻہ چند لمحن ۾ لکي موڪلي سگهون ٿا. هاڻ اسان کي خط لکي جواب جو انتظار نٿو ڪرڻو پوي.

ماڻهو جيڪو ڪم ڏينهن، هفتن، مهينن سالن ۾ ڪندو هو. هاڻ اهو ڪم ڪمپيوٽر جي وسيلي سيڪنڊن ۽ منٽن ۾ ٿئي ٿو.

ڪمپيوٽر جي هن عظيم ايجاد جي ذريعي اسين هر وقت دنيا جون عام و خاص خبرون حاصل ڪري سگهون ٿا.

ڪمپيوٽر هر طرح جي جديد ڪان جديد ٽيسٽ لاءِ هر هڪ ليبارٽري ۾ استعمال ڪيو پيو وڃي. اهڙي طرح مريضن جو وقت تي علاج ڪري مريض جي جان بچائي وڃي ٿي.

مطلب تہ ان ڳالهہ ڪان انڪار ڪري نٿو سگهجي تہ هن عظيم ايجاد سان اسان جي زندگي آسان ٿي وئي آهي. اسان کي گهرجي تہ اسين هن عظيم ايجاد جو بهتر ۽ درست استعمال ڪريون تہ جيئن اسان جو مستقبل روشن ٿئي ۽ اسان جو ملڪ ترقي ڪري.

......☆......

JOIN FOR MORE!!!

بهار جي موسم

اللّٰہ تعاليٰ اسان کي هر نعمت سان نوازئي آهي. ايترين نعمتون ڏنيون آهن جو اسان ان جو شڪر بہ ادا ڪري نٿا سگهون.

اللّٰہ تعاليٰ هن ڪائنات ۾ هر شي کي توازن ۾ رکيو آهي ۽ ان جي موسم ٺاهي اٿس. اهڙي طرح سال ۾ اسان کي چار موسمون ڏنيون اٿس تہ جيئن انسان يڪسوئي جو شڪار نہ ٿي پوي. ڏسو تہ اللّٰہ تعاليٰ پنهنجي ٻندن سان ڪيڏو نہ پيار ڪري ٿو. انهن چئن موسمن ۾ سيارو، بهار، اونهارو ۽ سرءُ آهن. سياري ۾ گهڻي سردي پوي ٿي. انسان ڪجهہ سست رهي ٿو. ڏينهن ننڍا ٿين ٿا. اونهاري ۾ گرمي پوي ٿي. بارشون گهٽ ٿين ٿيون. پگهر وهي ٿو. اگر بجلي وڃي تہ اچان گهڻو گرمي ۾ اضافو ٿيو وڃي. سرءُ جي موسم ۾ بيماريون نڪرڻ شروع ٿين ٿيون. انهي موسم ۾ ماڻهو محتاط رهن ٿا.

بهار جي موسم معتدل متواتر نہ گهڻي گرمي نہ گهڻي سردي، ماحول خوشگوار، ڏينهن ۽ راتيون برابر، انسان تہ انسان پر جانور ۽ پکي پکڻ بہ ڏاڍا خوش نظر ايندا آهن. هن موسم ۾

اڪثر موسم جهڙالو، ٽپش گهٽ ۽ هوا لڳي رهي هوندي آهي. باغ، باغيچا، پارڪون، وڻ، ٽڻ سڀ ساوا نظر ايندا آهن. رونق ۽ ڇهچٽو لڳو پيو هوندو آهي. اڪثر خوشي جون تقريبون هن موسم ۾ منعقد ڪيون وينديون آهن. هن موسم ۾ ٻڪ ٻه سوائي لڳندي آهي. اڪثر ماڻهو، ڪائٽ، پيٽڻ ۽ گهمڻ ڦرڻ جا پروگرام به هن موسم ۾ رکندا آهن. رات دير تائين بازارون ڪليل هونديون آهن. وڏا وڏا خريداري جا مرڪز به ماڻهن سان هن موسم ۾ پريا پيا هوندا آهن. بلبل، ڪوئل، مينا ۽ طوطا، باغ ۾ ڇهڪندي نظر ايندا آهن. سڪا وڻ به هن موسم ۾ ساوا ٿي ويندا آهن. هر طرف هريالي ٿي ويندي آهي.

زمين سائي چادر سان پاڻ کي ويڙهي ڇڏيندي آهي. قسمين، قسمين گل نڪريندي نظر ايندا آهن. پکي، پکڻ، جانور، انسان سڀ بهار ۽ بسنت جا گيت ڳائي رهيا هوندا آهن. مقامي حڪومتن جي طرفان بهار جي موسم ۾ هر وڏي شهر ۾ گلن جي نمائش جو اهتمام ڪيو ويندو آهي. جنهن کي ماڻهو وڏي چاه سان ٻارن ٻچن سميت ڏسڻ ايندا آهن ۽ مختلف رنگ ڏسي الله تعاليٰ جي قدرت جي واکاڻ ڪندا آهن.

سچ پڇو ته بهار جي موسم الله تعاليٰ جي ڏنل نعمتن مان هڪ بي بها ۽ قيمتي نعمت آهي. اسان سڀني کي الله تعاليٰ جو شڪر ادا ڪرڻ گهرجي.

......☆......

JOIN FOR MORE!!!

وطن جي حب

وطن جي محبت ۽ ساڻيهه جي سڪ جو پيو نالو وطن جي حب آهي. پنهنجي سرزمين تي ماڻهو ننڍي مان وڏو ٿئي ٿو. ان جي ڪا به شيءِ وسرڻ واري نه آهي. وطن جي هر شيءِ عزيز ۽ مفيد لڳي ٿي. پرديس ۾ سوين خوشيون حاصل ٿين، هزارون نعمتون حاصل هجن تڏهن به وطن کي وساري نٿو سگهجي.

جيڪي انسان پرديس ۾ وڃي پنهنجي وطن دوستيءَ جو ثبوت نٿا ڏين انهن کي بدترين انسانن ۾ شمار ڪيو ويو آهي.

تاريخ مان ڪيترا مثال ملندا ته جن هستين پنهنجي زندگي ۽ خوشي کي پنهنجي وطن جي عزت ۽ ناموس لاءِ قربان ڪري، پنهنجي وطن جي وقار ۽ ناليءَ کي هميشه روشن رکيو انهن جا نالا امر ٿي ويا.

حب وطن رڳو ملڪ لاءِ قربان ٿيڻو نه آهي پر هاري، ناري، اديب، شاعر، فنڪار، موسيقار

۽ هر هنر جو ڄاڻو پنهنجي خدمت سان وطن دوستيءَ جو ثبوت ڏئي سگهي ٿو ۽ پنهنجي ملڪ جي نالي کي روشن ڪري سگهي ٿو.

......☆......

اسان جو وطن / پاڪ وطن

پاڪستان اسان جو وطن آهي. اسان جي ملڪ ۱۴ آگسٽ ۱۹۴۷ع تي آزادي حاصل ڪئي. قائداعظم محمد علي جناح ان جو باني ۽ پهريون گورنر جنرل هو.

پاڪستان جا چار صوبا آهن. سنڌ، پنجاب، بلوچستان ۽ سرحد. سڀ کان وڏو صوبو پنجاب آهي. ڪراچي، لاهور، ڪوئيٽه، پشاور ۽ راولپنڊي پاڪستان جا وڏا ۽ اهم شهر آهي. اسلام آباد پاڪستان جي گادي جو هنڌ آهي. اسان جي قومي ٻولي اردو آهي. پاڪستان، خوبصورت ۽ حسين مناظر سان ڀريل آهي. غير ملڪي سياح هتي گهمڻ ايندا آهن.

JOIN FOR MORE!!!

پاڪستان جا ماڻهو ملنسار ۽ بهادر آهن. هڪ ٻئي سان مشڪل وقت ۽ ڏک سک ۾ ساٿ ڏيندا آهن ۽ پنهنجي وطن جي ترقيءَ ۽ تعمير ۾ حصو وٺندا آهن. هر پاڪستان کي گهرجي ته محنت ڪري پنهنجو ۽ پنهنجي وطن جو نالو روشن ڪري.

الله ڪري اسان جو وطن هميشه قائم و دائم رهي (آمين). بقول شاعر جي:

سڪيو ستا بو شل رهين، ڪوسو لڳي توکي نه واءُ
ماکي ۽ مصريءَ کان مٺا، اي جان کان پيارا وطن

......☆......

۱۴ آگسٽ - آزادي جو ڏينهن

۱۴ آگسٽ جو ڏينهن اسان جو يوم آزادي جو ڏينهن آهي هي اسان جو سڀ کان وڏو قومي ڏهاڙو آهي. انهي تاريخ تي اسان جو پيارو ملڪ پاڪستان انگريزن ۽ هندن جي غلامي کان آزاد ٿيو. انهي ڏينهن تي زندگي جو عام ڪاروبار بند رهندو آهي. اسڪول، ڪاليجن، يونيورسٽين ۽ آفيسن ۾ عام موڪل هوندي آهي. هر طبقي جا ماڻهو ملي ڪري اهو خوشي جو ڏهاڙو ملهائيندا آهن. دنيا جون سڀ قومون پنهنجي آزادي جو ڏينهن وڏي جوش و خروش ۽ عقيدت سان ملهائينديون آهن. پاڪستان اسان جو پيارو وطن آهي. ۱۴ آگسٽ جو ڏينهن هر سالِ اسان جي لاءِ بي پناه خوشيون آڻيندو آهي. انهي ڏينهن جي جشن ملهائڻ جون تياريون

ڪٿي ڏينهن پهريان کان شروع ٿي وينديون آهن. ڪٿي جهنڊيون ٺهي رهيون هونديون آهن ته ڪٿي وري جهنڊا. ڪٿي بيج ٺهي رهيا هوندا آهن ته ڪٿي وري ٽوپيون ۽ بيون شيون.

١٤ آگسٽ جي صبح سڀ ماڻهو نماز شڪرانو ادا ڪندا آهن. پاڪستان جي ترقي ۽ خوشحالي لاءِ دعا گهرندا آهن. پارليمنٽ هائوس جي سبزه زار ۾ وڏي تقريب منعقد ٿيندي آهي. جنهن ۾ وزيراعظم پياري وطن پاڪستان جو جهنڊو لهرائيندا آهي ۽ ان سان گڏ قومي تراني جي ڌن وڄائي ويندي آهي. پوري ملڪ ۾ان وقت ٽريفڪ به بيهي ويندي آهي. اهو وڏو ولوله انگيز منظر هوندو آهي. تلاوت قرآن پاڪ ۽ نعت پڙهڻ کانپوءِ وزيراعظم قوم کي خطاب فرمائيندا آهي. ان کانپوءِ ننڍڙا ٻار قومي گيت پيش ڪندا آهن. هي پوري تقريب ٽي وي تي ڏيکاري ويندي آهي ۽ ريڊيو تي اکين ڏٺو احوال نشر ڪيو ويندو آهي.

انهي ڏينهن تي ننڍا وڏا، مرد، عورت، ٻڍا، ٻار سڀ صبح جو سوير اٿي ناشتو ڪري ٽي وي کولي ان جي سامهون تقريب ڏسڻ لاءِ ويهي رهندا آهن. سچ پڇو ته انهي ڏينهن پوري ملڪ جي هر ننڍي وڏي شهر ۾ ڏاڍي رونق هوندي آهي.

......☆......

قومي ايڪو / قومي اتحاد

ڪنهن به ملڪ جي ترقيءَ جو دارومدار اتحاد تي هوندو آهي ۽ جنهن ملڪ جي پوري قوم ۾ اتحاد هوندو انهيءَ کي قومي اتحاد/ايڪو سڏبو آهي. اتحاد جي لفظي معنيٰ آهي پاڻ ۾ گڏجي رهڻ،زندگي بسر ڪرڻ. تاريخ گواهه آهي ته دنيا ۾ اُهي قومون نيست و نابود ٿي ويون جن ۾ اتحاد جي قوت نه هئي. اتحاد اهو روح آهي جو قومن کي حياتي ۽ تازگي بخشي ٿو. دنيا جو ڪو به ننڍو يا وڏو ڪارنامو تيستائين سرانجام ڏئي نه ٿو سگهجي. جيستائين پاڻ ۾ اتحاد قائم نه ٿو ڪجي.

دنيا جون هي عظيم ايجادون، دريائن ۽ هوائن تي انسانن جي حڪمراني، سج جي روشنيءَ مان توانائي حاصل ڪرڻ، زمين مان خزانا کوٽي ڪيڻ. اُهي سڀ عمل انسان جي لاءِ تڏهن آسان ٿيا جڏهن هن پاڻ کي قومي اتحاد/ايڪو جي زيور سان سينگاريو.

اسلام ۾ اتحاد/ايڪي کي خاص اهميت ڏنل آهي. قرآن شريف ۾ ارشاد آهي ته «الله جي رسيءَ کي مضبوطيءَ سان پڪڙيو ۽ ٽولا ٽولا نه ٿيو.» نااتفاقي ۽ عداوت جيڪا اتحاد جو ضد آهي اُها اسان کي بدبختيءَ ڏانهن وٺي وڃي ٿي. انسان جيڪڏهن ڏکئي کان ڏکيو ڪم گڏجي

JOIN FOR MORE!!!

هو صاف ۽ سٿرو لباس پائيندو آهي. شاگردن سان سندس رويو تمام نرم هوندو آهي. انهي ڪري هو سڀني استادن ۽ شاگردن ۾ عزت ۽ احترام جي نگاهه سان ڏسيو ويندو آهي.

......☆......

چانڊوڪي رات

الله تعاليٰ جي نعمتن مان چانڊوڪي رات هڪ نهايت قيمتي نعمت آهي. هن رات هر شيءِ پُرلطف، دلڪش، حسين ۽ خوبصورت نظر اچي ٿي. باغن ۾ لڳل ڦلن ۽ سونهن ڌرتيءَ جا حسين ۽ سرسبز منظر ڏسي دل بهار بهار ٿئي ٿي.

چنڊ جي جوڀن جواني جي عالم ۾ تارا به جهڪيل هوندا آهن ورنه اُهي اونده رات ۾ پنهنجي روشني پکيڙي واٽڙن جي رهنمائي ۽ رهبري ڪندا رهندا آهن.

چانڊوڪي رات ۾ سمنڊ، دريا ۽ ريگستان جو دلفريب نظارو ڏسڻ وٽان هوندو آهي. مطلب ته چانڊوڪي رات جا من موهيندڙ منظر پنهنجي رنگ، روپ، سونهن، سوڀيا ۽ دلڪش نظارن سان انسانن کي ته ڇڏيو پکي پکڻ ۽ جانورن کي به حيرت ۾ وجهي ڇڏين. هن سُهاني رات کي شاعرن به چڱو شرف بخشيو آهي ۽ شاعري ۾ هن کي بهتر مقام ڏنو آهي. سچ ته چانڊوڪي رات الله تعاليٰ جي هڪ حسين تخليق آهي.

JOIN FOR MORE!!!

......☆......

ريلوي اسٽيشن جو نظارو

ريل گاڏي جتي اچي بيهي ۽ جتي مسافرن لَهن چڙهن انهيءَ جاءِ کي ريلوي اسٽيشن چوندا اهن. هتي هر وقت چهچٽو ۽ ميلو لڳو پيو هوندو آهي.

گذريل آچر تي منهنجي پاءُ کي لاهور وڃڻو هو اسين اسٽيشن پهتاسين. ٽڪيٽ گهر تي مسافرن جي قطار لڳي پئي هئي. اسين ٽڪيٽ وٺي انتظار گهر ۾ ويا سون، جيڪو مسافرن سان ڀريو پيو هو. گاڏيون اچي وڃي رهيون هيون. ٿوري دير کان پوءِ لاهور وڃڻ واري گاڏي جي گهنٽي وڳي. اسين قلي کان سامان کڻائي پليٽ فارم تي آيا سون. ڪيترائي ششيون فروخت ڪندڙ هيڏي هوڏي ڇُر پُر ڪري رهيا هئا.

ايتري ۾ اسان جي گاڏي اچي پليٽ فارم سان لڳي. مسافر هڪٻئي سان زور آزمائي

ڪري رهيا هئا. اسان جو قلي دريءَ مان اندر داخل ٿيو ۽ جلدي سامان رکڻ ۽ جاءِ حاصل ڪرڻ ۾ ڪامياب ٿي ويو. ريل گاڏي، هلڻ جي سيٽي ڏني آهستي آهستي هلڻ شروع ڪيو تہ سيني پنهنجن عزيزن، پيارن ۽ دوستن کي هٿ لهرائي الوداع ڪيو. ايتري ۾ گاڏي اکين کان دور ٿي وئي. اهڙي طرح اسان پنهنجي ڀاءُ کي الوداع چئي گهر موٽيا سين.

......☆......

قومي هيرو

اسان جو رهنماء ۽ قومي هيرو قائداعظم محمد علي جناح آهي. قائداعظم ڪراچي ۾ ڄائو هو. سندس والد واپاري هو. قائداعظم شروعاتي تعليم سنڌ مدرسي مان حاصل ڪئي. مئٽرڪ جو امتحان پاس ڪري ولايت ۾ پڙهڻ ويو. اتان وڪالت جو امتحان پاس ڪري بمبئي ۾ وڪالت ڪرڻ لڳو.

گڏيل هندستان جي مسلمانن انگريزن ۽ هندوئن کان آزادي حاصل ڪرڻ لاءِ جدوجهد ڪئي ۽ قائداعظم مسلمانن جي رهنمائي ڪرڻ لاءِ ڏينهن ۽ رات هڪ ڪري ڇڏي. قائداعظم جي صحيح رهنمائي ۽ جدوجهد سان پاڪستان ١٤ اگست سن ١٩٤٧ع تي وجود ۾ آيو. قائداعظم کي پاڪستان جو پهرو گورنر جنرل چونڊيو ويو.

ملڪ جي ترقي ۽ سلامتي لاءِ هن ڏينهن ۽ رات سخت محنت ڪئي جنهن جي ڪري سندس طبيعت تمام خراب ٿي پئي. ١١ سيپٽمبر سن ١٩٤٨ع تي هن عظيم هستي وفات ڪئي. ڪراچي ۾ سندس عاليشان مقبرو ٺهيل آهي.

JOIN FOR MORE!!!

ڪراچي شهر

ڪراچي پاڪستان جو وڏي ۾ وڏو شهر آهي. هي شهر سنڌ جي گاديءَ جو هنڌ بہ آهي. پاڪستان جي باني قائداعظم محمد علي جناح بہ هن شهر ۾ جنم ورتو ۽ هن ئي شهر ۾ مدفون آهي.

هي شهر معاشي طور تي هڪ خاص حيثيت رکي ٿو. هن شهر ۾ وڏا ۾ وڏا ڪارخانا بہ موجود آهن. ڪراچي شهر ۾ ڪپڙي ۽ سيمنٽ جي صنعت ۽ اسٽيل مل بہ موجود آهن. جيڪا ملڪ جي ترقيءَ ۾ هڪ اهم ڪردار ادا ڪري رهيو آهي. هن سان گڏ تعليم جي ميدان ۾ بہ هيءَ

شهر مشهور آهي. هتي ڪراچي يونيورسٽي، آغا خان يونيورسٽي، همدرد يونيورسٽي، اين اي ڊي يونيورسٽي، ميڊيڪل ڪالجون وغيره جي علاوه ٻيا سوين تعليمي اداره موجود آهن.

ڪراچي ۾ ڪيترين ئي گهمڻ جون جايون آهن. جهڙوڪ ڪلفٽن، سفاري پارڪ، هاڪس بي، الهٰ دين پارڪ، جانورن جو باغيچو، سفاري پارڪ، سي ويو وغيره جتي روزانو هزارين ماڻهو پنهنجي ٻارن ٻچن سان گڏ گهمڻ ايندا آهن.

ڪراچي شهر ۾ ڪيترائي وڏا خريداري جا مرڪز به آهن جهڙوڪ طارق روڊ، حيدري، گل پلازه وغيره جتي هر وقت بي شمار ماڻهو خريداري ڪندي نظر ايندا آهن.

رات ٿيندي ئي هر علائقي جي روڊن ۽ رستن تي بتيون ٻري ونديون آهن. جن سان شهر جي رونق گهٽي وڌي آهي. ان ڪري ڪراچي شهر کي روشنين جو شهر چيو ويندو آهي.

شال! الله سائين اسان جي پياري شهر ڪراچي کي هميشه آباد رکي. (آمين)

......☆......

JOIN FOR MORE!!!

وقت جي اهميت

وقت تمام قيمتي شي آهي ان ڪري چيو ويو آهي ته «وقت جي پابندي انساني زندگي جي ڪاميابي لاءِ بهترين اصول آهي.» اهي انسان جيڪي وقت جي پابندي ڪن ٿا. اهي هميشه صحيح سمت، صحيح طرف ۽ صحيح منزل ڏانهن وڌندا رهن ٿا. وقت جي پابندي جو مطلب آهي ته سڀئي ڪم مقرر وقت تي سرانجام ڏنا وڃن. ڇو جو وڃايل وقت وري هٿ نه ٿو اچي. اهوئي سبب آهي جو دنيا جون ترقي يافته مهذب قومون وقت جو ڏاڍو قدر ڪن ٿيون. ان جو هر وقت صحيح استعمال ڪن ٿيون هر ڪم وقت مطابق ڪرڻ جي ڪوشش ڪن ٿيون.

اسلام ۾ به وقت جي اهميت ۽ پابندي جو ذڪر ٿيل آهي جن کي وقت جي اهميت جو اندازو آهي اُها هن کي هڪ قيمتي شي وانگر رکندا آهن. ڏنو وڃي ته ڪائنات جي هرشي وقت جي پابند آهي جنهن سان به وقت جي اهميت ظاهر ٿئي ٿي. سج وقت تي اڀري ٿو ۽ وقت تي لهي ٿو. وقت تي موسم تبديل ٿين ٿيون. بارشون پون ٿيون، فصل پچن ٿا وغيره. وقت جي پابندي اختيار نه ڪرڻ سان بد انتظامي پيدا ٿئي ٿي.

«اڄ جو ڪم سڀاڻي تي ڇڏڻ تهذيبي اصولن جي خلاف آهي».

اسان شاگردن لاءِ ته وقت جي پابندي خاص اهميت رکي ٿي. اسان کي گهرجي ته پنهنجي روزانه زندگي ۾ وقت مقرر ڪري ان مطابق لکڻ، پڙهڻ، کيڏڻ، سمهڻ جو ڪم ڪريون. اگر

اسان ائين ڪيو ته اسان هڪ ڪامياب زندگي بسر ڪنداسين ڏنو وڃي ته اسان تي مستقبل جون وڏيون ذميداريون عائد ٿين ٿيون. «حقيقت ۾ دولت، دولت نه آهي.» بلڪه وقت وڏي دولت آهي. «ڇو ته دولت به وقت جي محتاج آهي.» وقت ڪان ٿوري به غفلت ڪبي ته دولت اسان ڪان پري ٿي ويندي انسان ڪنگال ٿي سگهي ٿو. وقت جو قدر نهايت لازمي آهي. اسان کي گهرجي ته سڀ وقت جو قدر ڪيون. اجايو ويهي وقت ضايع نه ڪريون.

......☆......

﴿درخواستون﴾

☆ پڪنڪ تي وڃڻ جي اجازت طلب ڪرڻ لاءِ درخواست:

خدمت ۾ جناب هيڊ ماسترياڻي صاحبه،

ا ـ ب ـ ج اسڪول، ڪراچي.

JOIN FOR MORE!!!

جناب عالي!

گذارش عرض آهي ته اسين تائين ڪلاس جي شاگردن پڪنڪ تي وڃڻ جو پروگرام ٺاهيو آهي. اسان سان گڏ اسان جا ڪي استاد به وڃي رهيا آهن ۽ اسان جو سليبس به مڪمل ٿي ويو آهي. سائين جن کي عرض آهي ته اسان کي پڪنڪ تي ڪلفٽن وڃڻ جي اجازت ڏيڻ فرمائيندا ته اوهان جا تمام شڪر گذار رهنداسين.

اوهان جا فرمانبردار شاگرد

ڪلاس نائين

تاريخ: ______

☆☆☆

شهر / علائقي جي ناظم کي علائقي ۾ صفائي جو نظام ڪرڻ/ پاڻي جا مسئلا حل ڪرڻ لاءِ درخواست لکو:

خدمت ۾ جناب ناظم صاحب،

يو-سي، لياقت آباد، ڪراچي.

جناب عالي!

عرض آهي ته اسان لياقت آباد ڪراچي ۾ رهون ٿا. ڪيترن ئي ڏينهن کان اسان جي علائقي ۾ صفائي ڪا نه ٿي آهي روڊن ۽ گهٽين تي گٽرن جو ڪنو پاڻي جمع آهي هر هنڌ

ڪچري جا ڍير گڏ ٿي ويا آهن جنهن جي بدبو پکيڙڻ ڪارڻ بيماريون به پکيڙ جي رهي آهن. هن کان سواءِ هڪ وڏو مسئلو پيئڻ جي پاڻي جو به آهي گهٽي ڏينهن کان پاڻي نه اچڻ ڪري اسان کي گهرن جي ڪم ڪار ۾ وڏي پريشاني ٿئي رهي آهي.

مهرباني ڪري اوهان پنهنجي ناتي دلچسپي سان علائقي ۾ صفائي وارو ڪم ڪرائيندا ۽ پاڻي جي مسئلي کي حل ڪرڻ فرمائيندا ته اوهان جي ترقي لاءِ دعائون ڪندا سين.

عرضدار

تاريخ:______ اوهان جي شهر/علائقي/پاڙي جا رهندڙ

لياقت آباد ڪراچي

☆ ڀاءُ جي شادي ۾ شرڪت ڪرڻ لاءِ موڪل جي درخواست

بخدمت ۾ جناب پرنسپل صاحب،

ا۔ب۔ج اسڪول، ڪراچي.

جناب عالي!

گذارش عرض آهي ته مونکي پنهنجي ڀاءُ جي شادي ۾ شرڪت ڪرن لاءِ حيدرآباد وڃڻو آهي.

مهرباني ڪري مونکي تاريخ _____ کان _____ تائين ٽن ڏينهن جي موڪل عنايت فرمائيندا ته اوهان جي مهرباني ٿيندي.

فقط

اوهان جو/جي فرمانبردار شاگرد

ڪلاس نائون

تاريخ:______

JOIN FOR MORE!!!

☆☆

☆ في معافي لاءِ درخواست:

بخدمت ۾ جناب پرنسپل صاحب،

ا۔ب۔ج اسڪول، ڪراچي.

جناب عالي!

گذارش عرض آهي ته مان نالي ا۔ب۔ج پڙهندڙ درجو نائون توهان کي عرض ڪريان ٿو/ٿي ته مونکي پڙهڻ جو تمام گهڻو شوق آهي. پر غريب هئڻ جي ڪري مان اسڪول جي فيس نه ٿو/ٿي ڀري سگهان.

مهرباني فرمائي منهنجي ماهانه اسڪول جي فيس معاف ڪندا ته جيئن مان پنهنجي تعليم جاري رکي سگهان.

توهان جوفرمانبردار شاگرد

ڪلاس نائون

تاريخ:———

☆☆

☆ اخبار جي ايڊيٽر ڏانهن بسن جي قلت بابت:

امتحاني ڪمرو،

ڪراچي.

تاريخ:———

جناب ايڊيٽر صاحب روزنامه صداقت ڪراچي.

السلام عليڪم. مهرباني ڪري هيٺيون چند سٽون پنهنجي مشهور روزاني اخبار جي قيمتي ڪالم ۾ شايع ڪري غريب عوام کي شڪر گذاري جو موقعو عنايت ڪندا.

JOIN FOR MORE!!!

بسن جي قلت!

ڪراچي جي دور دراز ڪالونين ۽ بستين ۾ گذريل ٻن ٽن هفتن کان وري بسن جي قلت سخت محسوس ٿي رهي آهي. صبح ۽ شام جو ته بس ملن مشڪ آهي، پر پيهرن جي وقت به ڪلاڪن جا ڪلاڪ بس سٽاپ تي بيهڻو پوي ٿو. اڪي هن روٽ تي خانگي بسون هلنديون هيون، پر جڏهن کان سنڌ سرڪار جون بسون هلڻ لڳيون آهن، تڏهن کان تمام گهڻي شڪايت ٿي پيئي آهي، ڇا کان ته انهن بسن جو تعداد خانگي بسن جي تعداد کان گهڻو گهٽ آهي، تنهن ڪري اختياري وارن کي گذارش آهي ته انهي روٽ جي بسن جي تعداد ۾ جلد از جلد واڌارو ڪيو وڃي.

فقط

اوهان جو مخلص

الف-ب-ج

☆ مينهن متاثرن لاءِ چندو گڏ ڪرڻ جي اجازت لاءِ درخواست:

خدمت ۾ جناب هيڊ ماستريائي صاحبه،

ا-ب-ج اسڪول، ڪراچي.

جناب عالي!

گذشته سال مينهن پوڻ سان جيڪا تباه ڪاريون مچايون آهن.انهن تباه ڪارين کان ڪير واقف نه آهي. اهي اسان سڀني کي معلوم آهن.

هن سال بہ انهي قدرتي آفت هڪ دفعو وري پياري سنڌ کي پنهنجي لپيٽ ۾ ورتو آهي. سوين ڳوٺ، وسنديون، واهڻ، شهر مڪمل طور هن جي نظر ٿي چڪا آهن. لکين ماڻهو بي وس، بي گهر ۽ بي آسرا ٿي چڪا آهن ۽ کليل آسمان هيٺيان امداد لاءِ واجهائي رهيا آهن.

اسان چا هي رهيا آهن تہ هن مشڪل وقت ۾ انهن جي ڀرپور مدد ڪريون انهن لاءِ ڪجهہ شيون ۽ پئسہ وغيره گڏ ڪري موڪليون. ان ڏس ۾ اوهان جي مدد ۽ اجازت گهرجي.

اميد آهي تہ اوهان اسان جي عرض تي غور ڪندا.

توهان جو/جي فرمانبردار شاگرد/شاگرد ياڻي

ا - ب - ج

درجو- نائون

تاريخ:_____

☆☆

JOIN FOR MORE!!!

☆ ڪيريڪٽر/ پرويزن سرٽيفڪيٽ لاءِ درخواست:

خدمت ۾ جناب پرنسپل صاحب،

ا - ب - ج اسڪول، ڪراچي.

جناب عالي!

گذارش عرض آهي تہ مان نالي ا- ب - ج ولد ____ پڙهندڙ درجو نائون عرض ٿو/ٿي ڪريان تہ منهنجي والد جي بدلي حيدرآباد ٿي رهي آهي. انهي ڪري مان ڪراچي ۾ تعليم جاري نٿو/نٿي رکي سگهان.

تنهڪري عرض آهي تہ مون کي اسڪول ؟ڏڻ جو سرٽيفڪيٽ عنايت فرمائيندا تہ اوهان جي مهرباني ٿيندي.

توهان جو/جي فرمانبردار شاگرد/شاگرد ياڻي

ا - ب - ج

ڪلاس - نائون

تاريخ:_____

☆ جشن للطيف جي اجازت گهرن لاءِ درخواست:

خدمت ۾ جناب هيڊ ماستر صاحب،

ا - ب - ج اسڪول، ڪراچي.

جناب عالي!

گذارش آهي تہ سنڌ جي عظيم ، مشهور ۽ صوفيي بزرگ شاهہ عبداللطيفؒ جو عرس

هن مهيني جي ١٣ صفر تي آهي. هر مذهبي ۽ قومي ڏهاڙا جئين ملهايا ويندا آهن ائين اسين جشن للطيف ملهائڻ چاهيون ٿا.

مهرباني ڪري اوهان اسان ڪي هي ڏينهن اسان جي اسڪول ۾ ملهائڻ جي منظوري ڏيندا ته اسان ڪي هن عظيم هستي سان پنهنجي محبت ۽ عقيدت جو اظهار ڪرڻ جو موقعو هلندو.

توهان جو/جي فرمانبردار شاگرد/شاگرد ياڻي

ا - ب - ج

ڪلاس - نائون

تاريخ :———

☆☆

☆ ٻارن جو عالمي ڏينهن ملهائڻ جي لاءِ درخواست:

خدمت ۾ جناب هيڊ ماستر صاحب،

ا - ب - ج اسڪول، ڪراچي.

جناب عالي !

گذارش عرض آهي ته هرسال نومبر جي ۲۰ تاريخ تي ٻارن جو بين الاقوامي ڏينهن ملهايو ويندو آهي. انهي ڏينهن تي سڄي دنيا جي ٻارن سان يڪجهتي جواظهار ڪيو ويندو آهي. انهيءَ سلسلي ۾ پروگرام منعقد ڪيا ويندا آهن اسان به چاهيون ٿا ته ساڳي ريت اسان جو اسڪول به ڪو اهڙو پروگرام منعقد ڪري، ٻارن جي حوصله افزائي ڪريو.

JOIN FOR MORE!!!

اوهان جا/جي شاگرد/شاگرد ياڻي

ا - ب - ج

ڪلاس - نائون

تاريخ :———

☆☆

تاريخ :______

پيارا دوست / پياري ساهيڙي

شال خوش هجو

السلام عليڪم!

هتي سڀ خير آهي، اميد آهي ڏڻي تعاليٰ جن ڪرم سان اوهان ڏانهن به خير هوندو (آمين)

احوال آهي ته مون کي اهو خبر ٻڌي ڏاڍي خوشي ٿي آهي ته اوهان پنهنجي اسڪول جي ساليانې تقريري مقابلن ۾ پهريون خبر حاصل ڪيو آهي. انهي خوشي جي موقعي تي منهنجي طرفان لک لک مبارڪون هجن.

والسلام

سيني گهر وارن ۽ دوستن کي سلام

فقط تنهنجو پيارا دوست/تنهنجي پياري ساهيڙي

ا - ب - ج

☆☆

☆ اسڪول جي پڙهائي جي باري ۾ والد صاحب کي خط:

امتحاني ڪمرو،

ڪراچي.

تاريخ :______

بخدمت جناب والد صاحب

السلام عليڪم -

توهان جو خط مليو. اميد ته آئنده به اهڙي طرح نصيحت ڀريا خط لکندا رهندا.

آءُ هت نئين هاءِ اسڪول ۾ ڏاڍو/ڏاڍي خوش آهيان. اسڪول جي پڙهائي به ڏاڍي سٺي آهي ۽ استاد به تمام قابل ۽ مهربان آهن. هن اسڪول ۾ سائنس سان گڏ هنري تعليم چڱي ڏني وڃي ٿي. هت ورڪشاپ، لائبريري ۽ به ليباريٽريون به آهن.

JOIN FOR MORE!!!

﴿خط﴾

☆ پنهنجي ننڍي ڀاءُ کي راندين ۾ پڙهائي سان گڏ حصو وٺڻ جي نصيحت لاءِ خط.

امتحاني ڪمرو،

ا ـ ب ـ ج اسڪول،

ڪراچي.

تاريخ :ــــــــــ

منهنجا پيارا ڀاءُ

سدا خوش هجو

السلام عليڪم!

هتي ڏٽي سڳوري جي ڪرم سان خير آهي. اميد آهي ته ڏٽي سڳوري جي فضل و ڪرم سان اوهان وٽ به سڀ خير هوندو.

احوال هي آهي ته مون کي خبر پئي آهي ته توهان سڄو ڏينهن پڙهڻ ۾ لڳا پيا آهيو ۽ ٻئي ڪنهن وندر (مشغلہ) ۾ دلچسپي نٿا رکو. اهو اهوان جي صحت لاءِ ٺيڪ نه آهي تنهڪري سياڻن چيو آهي ته: ڪم جي وقت ڪم ۾ ڌيان ڏيو ۽ راند جي وقت راند روند ڪيو» - راند انسان جي صحت لاءِ تمام ضروري آهي. راندين ذريعي پنهنجو ۽ ملڪ جو نالو روشن ڪري سگهجي ٿو. اميد آهي ته اوهان منهنجي نصيحت تي عمل ڪري پنهنجي صحت جو خيال رکندا.

هاڻي اجازت هجي گهر ۾ سڀني کي سلام.

خداحافظ

اوهان جو وڏو ڀاءُ / وڏي ڀيڻ

☆☆

☆ پنهنجي دوست/ساهيڙي کي اسڪول جي ساليانی تقريري مقابلہ ۾ پهريون نمبر اچڻ تي مبارڪباد لاءِ خط.

امتحاني ڪمرو،

ا ـ ب ـ ج اسڪول،

ڪراچي.

JOIN FOR MORE!!!

تنهنجو خط پهتو- پڙهي ڏاڍي خوشي ٿي جو تون ائين درجي مان پاس ٿيو آهن. هان دل لا هي پڙهه ۽ وڏيڪ محنت ڪر- «محنت جو ڦل مٺو آهي» -

اميد آهي ته تون پنهنجو وقت اجايو نه وڃائيندين ۽ تعليم ۾ دلچسپي وٺندين.

وڏيڪ نيڪ دعائون

فقط

توهان جو/جي دعاگو

☆☆

☆ دوست کي امتحان ۾ ڪاميابي تي مبارڪ باد لاءِ خط.

امتحاني ڪمرو،

ڪراچي.

تاريخ :______

JOIN FOR MORE!!!

پيارا دوست / پياري ساهيڙي

السلام عليڪم:

اڄ مئٽريڪ جي امتحان جو نتيجو ظاهر ٿيو. تنهنجو رول نمبر «اي ون» (A-1) گريڊ ۾ ڏسي نهايت گهڻي خوشي ٿي - ان ڪاميابي لاءِ توکي مبارڪ هجي - اميد آهي ته اڳتي به تون اهڙي طرح محنت ڪري ڪاميابيون حاصل ڪندو/ڪندي رهندين.

منهنجي والدين ۽ منهنجي طرفان پنهنجي والدين کي به مبارڪون ڏيندا.

والسلام

تنهنجو دوست / تنهنجي ساهيڙي

ا - ب - ج

☆☆

☆ دوست کي شادي تي اچڻ لاءِ خط.

امتحاني ڪمرو،

ڪراچي.

تاريخ :______

پيارا / پياري دوست

شال خوش هجو.

السلام عليڪم!

هن اسڪول جا شاگرد امتحان ۾ هميشہ سٺي نمبرن سان پاس ٿين ٿا.

آخير ۾ گهر ۾ سڀني ننڍن کي پيار ۽ وڏن کي سلام.

فقط

اوهان جو / جي فرمانبردار

ا ـ ب ـ ج

☆☆

☆ پئسن موڪلڻ لاءِ والد صاحب ڏانهن خط.

امتحاني ڪمرو،

ڪراچي.

تاريخ :———

قبلہ و ڪعبہ جناب والد صاحب

السلام عليڪم:

بعد گهڻن ادبن ۽ سلامن جي لکجي ٿو تہ هت سڀ خير آهي. اميد تہ اوهان ڏانهن بہ ڏٺي تعالي پنهنجي فضل ۽ ڪرم سان خير ڪيو هوندو. احوال تہ هاڻ والده صاحبہ جي طبيعت اڳي کان بهتر آهي. علاج جاري آهي ۽ علاج لاءِ پئسن جي ضرورت آهي. ڪتابن ۽ فيس لاءِ مونکي بہ پئسن جي ضرورت آهي. اوهان مهرباني ڪري ٽي سو روپيا جلدي موڪليندا.

والسلام

فقط اوهان جو/جي نورچشم

ا ـ ب ـ ج

☆☆

☆ ننڍن ڀاءُ کي تعليم ۾ دلچسپي وٺڻ لاءِ خط.

امتحاني ڪمرو،

ڪراچي.

تاريخ :———

نورچشم ا ـ ب ـ ج

السلام عليڪم.

JOIN FOR MORE!!!

گهڻن سلامن بعد لکجي ٿو ته منهنجي وڏي ڀاءُ جي شادي ايندڙ مهيني جي تاريخ ــــــ تي ٿي رهي آهي. اميد آهي ته توهان مقرر ڪيل وقت تي تقريب ۾ شريڪ ٿي اسان کي شڪر گذاري جو موقعو عنايت ڪندا.

سيني گهروارن کي سلام چوندا ـ

فقط

اوهان جو/جي دوست

ا ـ ب ـ ج

☆☆

☆ پنهنجي دوست کي موجوده اليڪشن جو اکين ڏٺو احوال ٻڌايو.

امتحاني ڪمرو،

ا ـ ب ـ ج اسڪول،

ڪراچي.

تاريخ: ــــــ

پيارا دوست / پياري ساهيڙي

السلام عليڪم!

گهڻن سلامن ۽ دعائين جي بعد عرض آهي ته هتي سڀ خير آهي اميد آهي هتي به ڏٺي سڳوري جي فضل سان خير هوندو. (آمين)

اڄ ڪالهه سڄي ملڪ ۾ اليڪشن جون تياريون ٿي رهيو آهن. شهر جي پولنگ اسٽيشن تي هر هڪ ماڻهو ۾ خوش ۽ جذبو آهي. هر ڪوئي پنهنجي پسند جي سياسي پارٽي لاءِ ماڻهو ڳالهيون ڪري رهيا آهن مون ڏٺو ته هڪ پولنگ اسٽيشن تي ٻن ڌرين ۾ جهڙو به ٿي پيو پر پوليس جي اچڻ سان ڪو نقصان نه ٿيو ـ اسان جي شهر ۾ پر امن طريقي طريقي سان اليڪشن ٿي ويا.

اميد آهي ته اوهان ڏانهن به خيريت سان اليڪشن ٿيا هوندا. هاڻي مان اجازت چاهيا ٿو/ٿي.

سيني گهروارن کي سلام چوندا ۽ ننڍن کي پڻ پيار ڪندا.

خدا حافظ

فقط اوهان جي /جو دوست

ا ـ ب ـ ج

JOIN FOR MORE!!!

☆ پنهنجي دوست/ساهيڙي کي ڪراچي اچڻ جي دعوت ڏين لاءِ خط:

امتحاني ڪمرو،

ڪراچي.

تاريخ :______

منهنجا پيارا / منهنجي پياري دوست

ا ـ ب ـ ج

السلام عليڪم!

ڪالهه تنهنجو خط مليو ته معلوم ٿيو ته تنهنجي اونهاري جون موڪلن ملڻ واريون آهن، منهنجي اونهاري جون موڪلن به شروع ٿيڻ وارين آهن. مان چاهيان ٿو ته توهان هن سال هي موڪلون اسان سان گڏ ڪراچيءَ ۾ گذاريو. مونکي ڏاڍي خوشي ٿيندي آهي.

ڪراچيءَ ۾ اونهاري جي وچ ۾ موسم تمام سلي ۽ وڻندڙ هوندي آهي ۽ گهمڻ ڦرڻ جو مزو هوندو آهي ـ هتي ڪيترين ئي گهمڻ جون نيون جايون ٺاهيون ويون آهن جيئن ته سفاري پارڪ، عزيز ڀٽي پارڪ، الله دين پارڪ، سنڌ باد وغيره ـ اسين انهن جاين کي گڏجي هلي ڏاسند سون ته گهڻو مزو ايندو.

مونکي اميد آهي ته اوهان منهنجي ڪراچيءَ ۾ اچڻ جي دعوت قبول ڪندا ته مونکي ڏاڍي خوشي ٿيندي ـ آءُ اوهان جي خط جو انتظار ڪندس.

سڀ کي منهنجا سلام چوندا ـ

JOIN FOR MORE!!!

فقط

تنهنجو پيارو / تنهنجي پياري دوست

ا ـ ب ـ ج

☆☆

﴿تعريفون﴾

(١) اسم:

اهڙا لفظ جيڪي ڪنهن ماڻهو، جاءِ، شيءِ، ساهه واري يا پکي ۽ جانور جي نالي کي ظاهر ڪن تن کي اسم چئبو آهي.

»» جهڙوڪ: لاهور ـ بلال ـ صوف ـ جهرڪي ـ هسپتال وغيره

(٢) اسم خاص:

اُهي لفظ جو ڪنهن خاص ماڻهو ، خاص جاءِ، خاص جانور يا ڪنهن خاص شهر جي نالي کي ظاهر ڪن.

»» جهڙوڪ: حضرت محمدﷺ ،حيدرآباد ، توريت ، شاهين ، آغاخان هسپتال وغيره

(٣) ضمير متڪلم:

اُهي لفظ جيڪا ڳالهائيندڙ جي نالي جي بدران ڪم اچن.

»» جهڙوڪ: آءُ - اوهان - توهين وغيره

(٤) ضمير:

اهڙ لفظ جيڪي اسم جي بدران ڪم اچن .

»» جهڙوڪ: هو- مان - هي - منهنجو وغيره

(٥) فعل:

اهو لفظ جيڪو جملي ۾ ڪنهن ڪم جي هئڻ، ڪرڻ، پوڻ ، سهڻ يا ٿيڻ جي معني ڏيکاري.

»» جهڙوڪ: وڃڻ - کائڻ - وٺڻ وغيره

(٦) صفت:

اها لفظ جو اسم جو رنگ ، ذائقو ، تعداد ، قسم، ڳڻ ، اوڳڻ ، انداز ڏيکاري

»» جهڙوڪ: ٿي - ڪوڙو- ڪتو- سهڻو- سپاڪو وغيره

(٧) ظرف:

اهڙا لفظ جيڪي فعل، صفت يا ٻئي ظرف سان لڳي انهن مان وقت ، ريت، قدر، جاءِ يا انڪار کي ظاهر ڪن.

»» جهڙوڪ:پوءِ - متي - ڪالهه - ڪيڏي - ڪو نه - هر ڀيرو - اڄا - آهستي آهستي وغيره

(٨) حرفِ جر:

اهي لفظ جيڪا ٻن ضميرن يا اسمن کي پاڻ ۾ ملائين ۽ اڳئين ۽ پوئين لفظ جو جملي ۾ ٺيڪ مطلب ظاهر ڪن.

»» جهڙوڪ: لاءِ جي - ۾ - وٽ - جو- کي - تان - کان - سان وغيره

JOIN FOR MORE!!!

(۹) حرف جملو:

اها لفظ جيڪي ٻن لفظن يا جملن کي پاڻ ۾ ڳنڍين ۽ جن لفظن جي پٺيان عجب جي نشاني (!) ايندي آهي حرف جملو هوندو آهن.

»» جهڙوڪ: ۽ - يا - پر وغيره

(۱۰) حرف ندا:

اهي لفظ جيڪا خوشيءَ ، غمي ، ارمان يا ڏکار کي ظاهر ڪن.

»» جهڙوڪ: هاءِ هاءِ - اڙي - شاباش - سدا - واهه واهه وغيره

☆☆

حروف جر		حروف جر	
جو	کا	جا	کے (جمع کے لئے)
جي	کے (واحد کے لئے)	جي	کی
جون	کی (مؤنث-جمع)	وٽ	پاس
کي	کو	لاءِ	لئے / کے لئے
۾	میں (اندر)	تي	پر / اوپر
تائين	تک	وٽان	پاس سے
کان	سے	تان	سے (اوپر سے / کے اوپر سے)
سان	سے (ساتھ)	مان	سے (میں سے)
پاران	کی طرف سے		

☆☆

حروف ندا		حروف ندا	
۽	اور	جيتوڻيڪ	اگرچہ
ته	کہ	پر	مگر
جنهن ڪري	جس کی وجہ سے	ڇاڪاڻ ته	کیونکہ
به / پڻ	بھی	جيڪڏهن	جو کبھی (اگر)
جيئن ته	جیسا کہ	سو	سو / لہٰذا
البت	البتہ	جيي	اگر

JOIN FOR MORE!!!

اجزائے کلام

اسم عام	اسم خاص	ظرف	فعل
ملڪ	پاڪستان	هتي	آيو
اسڪول	ايس - ايم - ايس	ڪٿي	ايندو
هسپتال	آغا خان	پري	ويل
انسان	سهيل	آهستي آهستي	
مسجد	شاهجهان	هاڻ	لکڻ
انعام	شيلڊ	اجا	ڪم
بازار	صدر	صبح جو	ڏوئي
پهول	گلاب	شام جو	ماريو
چوڪرو	اسلم	متي	پڙهڻ
ڪتاب	قرآن ڪريم	باهر	مارڻ
بولي	اردو	هيٺ	وٺڻ
سبق	سنڌي		روئڻ
استاد	احمد		وڃڻ

صفت	ضمير		حروف ندا
ستو	آئون/ مان	میں	واه واه
خراب	تون	تم	گھوڙا گھوڙا
ڪتو	هو	وہ(مذکر)	
سياڻو	هوءَ	وہ(مؤنث)	اڙي
ڏھ	اسين/اسان	ہم	مار
اچو	توهين/اهان/توهان/اوهين	آپ	اُف
سخي			
چالاڪ	هو/اُهي	وہ(مذکر،مؤنث جمع)	
بهادر			

☆☆☆

JOIN FOR MORE!!!

﴿واحد سے جمع بنانے کے اصول﴾

سندھی زبان میں اسم کے دو عدد ہوتے ہیں واحد اور جمع۔ واحد سے جمع بنانے کا انحصار اسم کی جنس اور ان کے اعراب پر ہوتا ہے۔

ذیل میں واحد سے جمع بنانے کے اصول دیئے جاتے ہیں۔

1- وہ مؤنث اسماء جن کے آخری حرف پر ''زبر'' کی اعراب ہو ان کی جمع بنانے کے لئے ''ون'' کا اضافہ کیا جاتا ہے۔

(واحد)				(جمع)
زالَ	عورت	+	ون	زالون
ميزَ	میز	+	ون	ميزون
بندوقَ	بندوق	+	ون	بندوقون
ڪلَ	چھلکا	+	ون	ڪَلون

2- وہ مؤنث اسماء جو حرف ''الف'' پر ختم ہوتے ہیں ان کی جمع بنانے کے لئے ''ءون'' (ئون) کا اضافہ کیا جاتا ہے۔

JOIN FOR MORE!!!

(واحد)				(جمع)
هوا	ہوا	+	ئون	هوائون
دوا	دوا	+	ئون	دوائون
بَلا	بلا	+	ئون	بلائون
دُعا	دعا	+	ئون	دُعائون

3- وہ مؤنث اسماء جن کے آخری حرف پر ''زیر'' کی اعراب ہو ان کی جمع بنانے کے لئے ''ي و ن'' (يون) کا اضافہ کیا جاتا ہے۔

(واحد)				(جمع)
اکِ	آنکھ	+	يون	اکيون
راتِ	رات	+	يون	راتيون
دلِ	دل	+	يون	دليون
ڀت	دیوار	+	يون	ڀتيون
ڇتِ	چھت	+	يون	ڇتيون

4- وہ واحد اسماء جن کے آخر میں حرف 'ي' آتا ہو ان کی جمع بنانے کے لئے ''و ن'' کا اضافہ کیا جاتا ہے۔

(واحد)				(جمع)
ڇوڪري	لڑکی	+	ون	ڇوڪريون
ڪرسي	کرسی	+	ون	ڪرسيون

-5 وہ اسماء جن کے آخری حرف پر پیش آتا ہو ان کی جمع بنانے کے لئے پیش کو زبر سے تبدیل کرتے ہیں۔

(واحد)		(جمع)
پُٽُ	بیٹا	پُٽَ
ڪتابُ	کتاب	ڪتابَ
هَٿُ	ہاتھ	هٿَ

-6 وہ مذکر اسماء جو حروف '' '' پر ختم ہوتے ہوں ان کے جمع بنانے کے لئے ''او'' کو آ میں تبدیل کرتے ہیں یعنی 'و' ہٹا کر الف لگاتے ہیں۔

(واحد)		(جمع)
ڇوڪرو	لڑکا	ڇوڪرا
گهوڙو	گھوڑا	گهوڙا
ڪيلو	کیلا	ڪيلا

JOIN FOR MORE!!!

-7 سندھی زبان کے کچھ اسماء ایسے بھی ہیں جن کی جمع بنانے کو کوئی خاص طریقہ نہیں ہے۔

(واحد)		(جمع)
ماءُ	ماں	مائون/مائرون
ڀيڻ	بہن	ڀيڻون/ڀينرون
ڀاءُ	بھائی	ڀائر

-8 سندھی زبان کے کچھ اسماء ایسے بھی ہیں جو واحد اور جمع دونوں حالتوں میں ایک جیسے رہتے ہیں۔

(واحد)		(جمع)
هاٿي	ہاتھی	هاٿي
هاري	کسان	هاري
ماڻهو	آدمی	ماڻهو

☆☆☆

واحد/جمع

(۱)	قوم	قوم	قومون	(۳۱)	حصو	حصہ	حصا
(۲)	چادر	چادر	چادرون	(۳۲)	وسيلو	ذریعہ	وسيلا
(۳)	علامت	نشانی	علامتون	(۳۳)	اجرڪ	اجرک	اجرڪون
(۴)	ڪپڙو	کپڑا	ڪپڙا	(۳۴)	زال	بیوی	زالون
(۵)	هلڪو	ہلکا	هلڪا	(۳۵)	پکو	پنکھا	پکا
(۶)	سٺي	اچھی	سٺيون	(۳۶)	اک	آنکھ	اکيون
(۷)	ڪتابُ	کتاب	ڪتابَ	(۳۷)	وڇون	بچھو	وڇون
(۸)	گھوڙو	گھوڑا	گھوڙا	(۳۸)	شڪلِ	شکل	شڪليون
(۹)	ڳالھہ	بات	ڳالھيون	(۳۹)	ڀاءُ	بھائی	ڀائر
(۱۰)	فيصلو	فیصلہ	فيصلا	(۴۰)	اڇو	سفید	اڇا
(۱۱)	مدرسو	مدرسہ	مدرسا	(۴۱)	راند	کھیل	رانديون
(۱۲)	نصيحت	نصیحت	نصيحتون	(۴۲)	چٺي	خط	چٺيون
(۱۳)	شي	چیز	شيون	(۴۳)	چپي	ڈلیہ	چپيون
(۱۴)	ڪوسو	گرم	ڪوسا	(۴۴)	هندورو		هندورا
(۱۵)	جھنڊو	جھنڈا	جھنڊا	(۴۵)	ترار	تلوار	ترارون
(۱۶)	مورتي	مورتی	مورتيون	(۴۶)	بيتُ	شعر	بيت
(۱۷)	ڳاڙھو	بہایا	ڳاڙھا	(۴۷)	ڪُڪڙِ	مرغی	ڪڪڙيون
(۱۸)	ٻولي	زبان	ٻوليون	(۴۸)	قلمُ	قلم	قلمَ
(۱۹)	استادُ	استاد	استادَ	(۴۹)	آکاڻي	کہانی	آکاڻيون
(۲۰)	هاري	کسان	هاري	(۵۰)	جاءِ	جگہ	جائيون
(۲۱)	گھوڙي	گھوڑی	گھوڙيون	(۵۱)	بلا	بلا	بلائون
(۲۲)	ماڻھو	لوگ	ماڻھو	(۵۲)	عيدَ	عید	عيدون
(۲۳)	وڻُ	درخت	وڻَ	(۵۳)	موسم	موسم	موسمون
(۲۴)	ڇوڪرو	لڑکا	ڇوڪرا	(۵۴)	ماري	شکاری	ماري
(۲۵)	ڪرسي	کرسی	ڪرسيون	(۵۵)	پاڙيسري	پڑوسی	پاڙيسري

JOIN FOR MORE!!!

(۲۷)	سوڪڙي	تحفہ	سوڪڙيون	(۵۷)	آئينو	آئینہ	آئينا
(۲۸)	مند	موسم	مندون	(۵۸)	هٿ	ہاتھ	هٿَ
(۲۹)	اسڪولُ	اسکول	اسڪولَ	(۵۹)	غاليچو	قالین	غاليچا
(۳۰)	پيٽ	بہن	پيٽون/پينرون	(۶۰)	سهٽو	خوبصورت	سهٽا

واحد/جمع

(۶۱)	واڍو	بڑھئی	واڍا	(۶۲)	واپاري	تاجر	واپاري
(۶۳)	دلِ	دل	دليون	(۶۴)	راجا	راجا	راجائون
(۶۵)	ادو	بڑابھائی	ادا	(۶۶)	ٻڪري	بکری	ٻڪريون
(۶۷)	ليڪِ	لکیر	ليڪون	(۶۸)	ماءُ	ماں	مائرون
(۶۹)	لاٽ	لُو	لاٽون	(۷۰)	ڌيءُ	بیٹی	ڌيئرون
(۷۱)	پُٽُ	بیٹا	پُٽَ	(۷۲)	ٿورائتو	احسان مند	ٿورائتا
(۷۳)	باغُ	باغ	باغَ	(۷۴)	چمٽو	چمٹا	چمٽا
(۷۵)	حيلو	کوشش	حيلا	(۷۶)	درُ	دروازہ	درَ
(۷۷)	چاڙهي	سیڑھی	چاڙهيون	(۷۸)	ڇتَ	چھت	ڇتيون
(۷۹)	مڇي	مچھلی	مڇيون	(۸۰)	ڇوڪري	لڑکی	ڇوڪريون
(۸۱)	ٽوڪري	ٹوکری	ٽوڪريون	(۸۲)	ٻوٽو	پودا	ٻوٽا
(۸۳)	داڻو	دانہ	داڻا	(۸۴)	آڱر	انگلی	آڱريون
(۸۵)	ٻانهو	غلام	ٻانها				

JOIN FOR MORE!!!

☆☆☆

مذکر مؤنث

(۱)	گهوٽ	دولھا	ڪنوار	(۳۱)	رنڙ	بیوہ	رَن
(۲)	ڊاڪٽر	ڈاکٹر	ڊاڪٽرياڻي	(۳۲)	مڙس	مرد	زال
(۳)	شهزادو	شہزادہ	شهزادي	(۳۳)	ڏاڏو	دادا	ڏاڏي
(۴)	نانو	نانا	ناني	(۳۴)	ڌوٻي	دھوبی	ڌوٻڻ
(۵)	حاجي	حاجی	حاجياڻي	(۳۵)	ادو	بھائی	ادي
(۶)	[illegible]	نوکر	[illegible]	(۳۶)	اُٺُ	[illegible]	[illegible]

(٧)	ڀنگي	بھنگی	ڀنگياڻي	(٣٧)	ڀاڻيو	بھتیجا	ڀاڻيي
(٨)	پوٽو	پوتا	پوٽي	(٣٨)	پاڏو	بھینسا	مينهن
(٩)	نانگ	سانپ	نانگڻ	(٣٩)	ٻَڪرُ	بکرا	ٻڪري
(١٠)	طوطو	طوطا	طوطي	(٤٠)	گهوڙو	گھوڑا	گهوڙي
(١١)	بادشاه	بادشاہ	ملڪا	(٤١)	مالهي	مالی	مالهڻ
(١٢)	راجا	راجا	راڻي	(٤٢)	ٻلو	بلّا	ٻلي
(١٣)	گهيٽو	دنبا	رڍ	(٤٣)	ڀاڻيجو	بھانجا	ڀاڻيجي
(١٤)	ڍڳو	بیل	ڍڳي، ڳئون	(٤٤)	سهرو	سُسر	سَسُ
(١٥)	فقير	فقیر	فقيرياڻي	(٤٥)	ماساتُ	خالہ زاد بھائی	ماسات
(١٦)	پيءُ	باپ	ماءُ	(٤٦)	ماروٽُ	ماموں زاد بھائی	ماروٽ
(١٧)	چاچو	چاچا	چاچي	(٤٧)	ماسڙ	خالو	ماسي
(١٨)	ڀاءُ	بھائی	ڀيڻ	(٤٨)	ڏوهٽو	نواسہ	ڏوهٽي
(١٩)	مامو	ماموں	مامي	(٤٩)	پڦاٽُ	پھوپی کا لڑکا	پڦاٽ
(٢٠)	مور	مور	ڍيل	(٥٠)	ديو	دیو	پري
(٢١)	مرد	مرد	عورت	(٥١)	لومڙُ	لومڑ	لومڙي
(٢٢)	بروچ		بروچياڻي	(٥٢)	هرڻُ	ہرن	هرڻي
(٢٣)	سيٺ	سیٹھ	سيٺياڻي	(٥٣)	جهرڪُ	چڑا	جهرڪي
(٢٤)	مالڪ	مالک	مالڪياڻي	(٥٤)	ڪُتو	کتا	ڪتي
(٢٥)	قاضي	قاضی	قاضياڻي	(٥٥)	پُٽُ	بیٹا	ڌيءُ
(٢٦)	ڪڪڙُ	مرغ	ڪڪڙ	(٥٦)	رڇ	ریچھ	رڇڻ
(٢٧)	ڀولڙو	بندر	ڀولڙي	(٥٧)	استاد	استاد	استاني
(٢٨)	هاٿي	ہاتھی	هاٿڻ	(٥٨)	ماسڙ	خالو	ماسي
(٢٩)	شينهن	شیر	شينهڻ	(٥٩)	سائين	محترم	سائڻ
(٣٠)	پڦڙ	پھوپا	پڦي	(٦٠)	ڪنير	کمہار	ڪنيرياڻي

JOIN FOR MORE!!!

مذکر مؤنث

(٦٣)	پاڳ وارو	نصيب والا	پاڳ واري	(٦۴)	سياڻو	عقلمند	سياڻي
(٦٥)	ٽار	ڈالی/شاخ	ٽاري	(٦٦)	ٻانهو	غلام	ٻانهي
(٦٧)	سگهارا	جوان	سگهاري	(٦٨)	سيد	سید	سيداڻي
(٦٩)	ڌنار	چرواہا	ڌنارڻ	(٧٠)	ڪبوتر	کبوتر	ڪبوتري
(٧١)	ڀائيٽو	بھتیجا	ڀائيٽي	(٧٢)	ڀورو	گورا	ڀوري
(٧٣)	ٻڪرار	بکرا چرانے والا	ٻڪرارڻ	(٧۴)	سنارو	سنار	سنارڻ
(٧٥)	سوٽ	چچازاد	سوٽ	(٧٦)	طالب علم	طالبہ	طالبا
(٧٧)	ڪئو	چوہا	ڪئي	(٧٨)	گابو	بچھڑا	گابي
(٧٩)	لغر	گڈی، پتنگ	لغري	(٨٠)	مهاڻو	مچھیرا	مهاڻي

☆☆☆

JOIN FOR MORE!!!

لفظ/ضد

(١)	مٿانهون	اوپر	هيٺيان	(٣١)	خادم	ملازم	مخدوم
(٢)	بکيو	بھوکا	ڍاول	(٣٢)	سخي	سخی	ڪنجوس
(٣)	شام	شام	صبح	(٣٣)	نيڪ	نیک	بَد
(۴)	اگهو		سوگهو	(٣۴)	ڪليل	کھلا ہوا	بند
(٥)	سياڳو	نصیب والا	نياڳو	(٣٥)	خوشي	خوشی	غمي
(٦)	جوان	جوان	پوڙهو	(٣٦)	ڳوٺ	گاؤں	شهر
(٧)	ڇوڪرو	لڑکا	ڇوڪري	(٣٧)	اميري	امیری	غريبي
(٨)	ڊيڄ	ڈرنا	دلير	(٣٨)	خاص	خاص	عام
(٩)	ظالم	ظالم	مظلوم	(٣٩)	عوام	عوام	حڪومت/خواص
(١٠)	اڇو	سفید	ڪارو	(۴٠)	مرڻ	مرنا	جئين
(١١)	الفت	الفت	نفرت	(۴١)	نئون	نیا	پراڻو
(١٢)	سڄڻ	دوست	دشمن	(۴٢)	قديم	پرانا	جديد

(۱۳)	ڪمال	کمال	زوال	(۴۳)	ڳوٺ	گاؤں	شهر
(۱۴)	وڻ	درخت	ٻوٽو	(۴۴)	خراب	خراب	سٺو
(۱۵)	ٻار	بچہ	سگھارا	(۴۵)	پڪيون	پکی ہوئی	ڪچيون
(۱۶)	اڌاري	ادھاری	روڪڙي	(۴۶)	تڪرار	جھگڑا	نبيرو
(۱۷)	عجمي	عجمی	عربي	(۴۷)	جنگ	جنگ	امن
(۱۸)	حرام	حرام	حلال	(۴۸)	نقصان	نقصان	فائدو
(۱۹)	آقا	آقا	غلام	(۴۹)	خالي	خالی	ڀريل
(۲۰)	انتها	انتہا	ابتداء	(۵۰)	سڄو	پورا	اڌ
(۲۱)	پڇاڙي	پچھلی	اڳياڙي	(۵۱)	تعريف	تعریف	برائي
(۲۲)	آسمان	آسمان	زمين	(۵۲)	گوڙ	شور	سانت
(۲۳)	رهبر	رہنما	رهزن	(۵۳)	اُچا	اعلیٰ	سادا
(۲۴)	صحيح	صحیح	غلط	(۵۴)	گل	پھول	ڪنڊو
(۲۵)	ڪاميابي	کامیابی	ناڪامي	(۵۵)	ڏيهي	دیس	پرديهي
(۲۶)	ڪوڙ	جھوٹ	سچ	(۵۶)	ڌاريا	پرایا	پنهنجا
(۲۷)	اعليٰ	اعلیٰ	ادني	(۵۷)	پراڻي	پرانی	نئين
(۲۸)	گهٽ	کم	وڌ	(۵۸)	آباد	آباد	برباد
(۲۹)	ولادت	پیدائش	وفات	(۵۹)	پڪا	پکے	ڪچا
(۳۰)	خلاف	خلاف	موافق	(۶۰)	روشني	روشنی	اونداهي

JOIN FOR MORE!!!

لفظ ضد

(۶۱)	گهڻي	زیادہ	ٿوري	(۶۲)	پيرانديءَ	پیروں کی طرف	سيرانديءَ
(۶۳)	جهونن	تاریخی	نون	(۶۴)	ڏيهه	دیس	پرڏيهه
(۶۵)	اڳيون	اگلی	پويون	(۶۶)	ڏينهن	دن	رات
(۶۷)	اڄ	آج	ڪالهه	(۶۸)	اُڀ	آسمان	پيون
(۶۹)	ڀلي	اچھی	خراب	(۷۰)	ڪرم	کرم	ستم
(۷۱)	بلندي	بلندی	پستي	(۷۲)	چڱائي	اچھائی	برائي
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

(۷۵)	امرت	امرت	زهر	(۷٦)	بادشاهه	بادشاه	ٻانهو
(۷۷)	پائدار	مضبوط	ڪمزور	(۷۸)	اصل	اصلی	نقل
(۷۹)	اولهه	مغرب	اوڀر	(۸۰)	بيڪار	بیکار	ڪارائتو
(۸۱)	باهه	آگ	پاڻي	(۸۲)	پرپرو	دور	ويجهو
(۸۳)	پاڙ	جڑ	چوٽي	(۸۴)	ڏڪار	بدحالی	سڪار
(۸۵)	جمهوريت	جمہوریت	آمريت				

☆☆☆

JOIN FOR MORE!!!

وڏيڪ ڳڻ چونڊائتا سوالات

(معروضی سوالات)

نوٹ: اس پرچے پر معروضی سوالوں کے جوابات ہرگز نہ لکھیں بلکہ علیحدہ کاپی پر سوال کا درست نمبر ڈال کر اپنے ذہن یا کتاب کی مدد سے صرف جوابات تحریر کریں۔ اپنے لکھے ہوئے جوابات اس پرچے پر دیئے گئے جوابات صفحہ نمبر ۱۰۳ سے ملائیں۔ کتاب کی مدد سے کئے گئے اور غلط شدہ جوابات دوبارہ کریں۔ اِملا کی غلطی پر جواب بھی غلط تصور کیا جائے گا۔

(۱) هجري ڏهين سال جي ـــــ مهيني ۾ حضرت ـــــ جن اٽڪل ـــــ مسلمانن جي جماعت سان آخري حج ادا ڪيو.

(۲) حج تان ورندي پاڻ ـــــ جي واديءَ ۾ خطبو ڏنائون.

(۳) حجته الوداع جي معنيٰ آهي ـــــ حج پاڻ سڳورنﷺ قرآن جي دستور ڪي ـــــ رکڻ جو تاڪيد فرمايو.

(۴) حضورﷺ جو خطبو مسڪينن، ٻانهن، زالن ۽ ـــــ جي حقن جي ڪُليل ـــــ هو.

(۵) ڏوهاري پنهنجي ـــــ لاءِ خود ذميوار آهي، آدم ڪي ـــــ مان پيدا ڪيو ويو آهي

(٦) آءُ اوهان وٽ ٻه شيون ڇڏي رهيو آهيان: هڪ قرآن شريف ۽ ٻيو ـــــ

(٧) مومن عزت وارو ۽ ـــــ ذليل آهي. سڀ انسان ـــــ جي اولاد آهن. اُڌاري ـــــ واپس ڏني وڃي.

(٨) خبردار متان مون کان پوءِ گمراهہ ٿي وڃو ۽ هڪ ٻئي جون ـــــ لاهيندا رهو.

(٩) مذهب ۾ ـــــ کان بچندا رهجو، خطبي جي پڇاڙيءَ ۾ پاڻ سڳورن ﷺ سيني مسلمانن کي ـــــ چيو.

(١٠) حضرت سلمانؓ جو پيءُ هڪ ـــــ هو، ايران ۾ اُن وقت ـــــ مذهب جو زور هو.

(١١) زرتشت مذهب ۾ ـــــ جي پوڄا ڪئي ويندي آهي، واٽ تي ـــــ جون ـــــ هيون.

(١٢) حضرت سلمانؓ کي سندس پيءُ ـــــ تي ڪنهن ڪم سان موڪليو.

(١٣) عيسائين حضرت سلمانؓ کي ـــــ ملڪ جو ڏس ڏنو.

(١٤) دير جو ڪارڻ ٻڌائڻ تي حضرت سلمانؓ جي پيءُ کي ڏاڍي ـــــ لڳي.

(١٥) حضرت سلمانؓ کي اطلاع مليو تہ قافلو ـــــ وڃي رهيو آهي.

(١٦) حضرت سلمانؓ شام پهتو اُتي هو هڪ عيسائي ـــــ سان مليو.

(١٧) حضرت سلمانؓ ـــــ ۾ ڪجھ عرصو رهيو اتي هن پورهيو ڪري ـــــ ۽ ـــــ خريد ڪيون.

(١٨) قافلي وارن حضرت سلمانؓ کي غلام ٻڌائي هڪ ـــــ وٽ وڪڻي ڇڏيو.

(١٩) حضرت سلمانؓ پاڻ سڳورن ﷺ جي خدمت ۾ ـــــ جي کجور پيش ڪيائين.

(٢٠) هاڻي توکي سڪون آخري ـــــ وٽ ملندو جيڪو هجرت ڪري ـــــ ايندو

(٢١) هو ـــــ جون شيون استعمال ۾ نہ آڻيندو بلڪہ ـــــ ۾ مليل شيون ڪتب آڻيندو.

(٢٢) سندس ٻنهي ڪلهن جي وچ تي ـــــ هوندي.

(٢٣) حضرت سلمانؓ آتشڪدي جي ايتري خدمت ڪئي جو ڪيس ان جي خاص ـــــ ۾ شامل ڪيو ويو.

(٢٤) حضرت سلمانؓ پنهنجي ـــــ ادا ڪري آزاد ٿيو.

(٢٥) حضرت عمرؓ حضرت سلمانؓ کي ـــــ جو گورنر مقرر ڪيو.

(٢٦) حضرت سلمانؓ سن ـــــ ھ ۾ ـــــ سالن جي عمر ۾ وفات ڪئي.

(٢٧) امام جعفر صادق سن ـــــ ھ ۾ ـــــ ۾ ڄاوا ۽ سندن وفات سن ـــــ ھ ۾ ٿي.

(٢٨) دنيا جو مشهور مفڪر، ڪيميادان، نجوم ۽ رياضي جو ماهر ـــــ هو.

(٢٩) امام جعفر صادق ديني مسئلن جي تحقيق ۽ ـــــ ڪري انهن تي قرآن ۽ حديث جي

JOIN FOR MORE!!!

(۳۱) امام جعفر صادق جو نسبي سلسلو چوٿين پيڙهي ۾ حضرت ـــــــ سان ملي ٿو.

(۳۲) امام جعفر صادق جي دل ۾ ـــــــ ذات کان سواءِ ٻئي ڪنهن جو به خوف ڪونه هو.

(۳۳) فقه حنفيءَ جو باني ـــــــ فقه مالڪيءَ جو ـــــــ ۽ فقه جعفريه جو باني ـــــــ هو.

(۳۴) جيڪو شخص خراب ـــــــ تي ويندو، ان لاءِ ماڻهو چڱو خيال نه ڪندا.

(۳۵) هميشه سچ ڳالهائجي، ـــــــ ۽ فاسق ماڻهن کان هميشه دور رهجي.

(۳۶) جيڪو شخص بيوقوفن جي صحبت اختيار ڪري ٿو سو ـــــــ ٿئي ٿو.

(۳۷) پاڻ سدائين نماز پڙهندي يا روزي جي حالت ۾ ـــــــ پڙهندي ڏسبا هئا.

(۳۸) جڏهن رات جو اونده ٿيندي هئي تڏهن هڪ ٽوڪريءَ ۾ ـــــــ، گوشت ۽ پيون کاڌي

(۳۹) جون شيون وجهي مديني منوره جي ـــــــ ۾ ويندا هئا.

(۴۰) تعليم پکيڙڻ لاءِ وڏي کان وڏي قرباني ڏيڻ کان به ـــــــ نه گهرجي.

(۴۱) جيڪو ڏکيو ڪم اوهان جي سر تي بيٺو آهي اُن کي ـــــــ لاءِ پنهنجي شخصيت ۾

(۴۲) ـــــــ پيدا ڪريو ۽ مناسب تعليم ۽ موزون ـــــــ حاصل ڪريو.

(۴۳) اهڙا اعليٰ مثال قائم ڪريو جو اوهان جا ساٿي ۽ ـــــــ اوهان جي پيروي ڪن.

(۴۴) اسان کي پوري توجه سان غريب ماڻهن جي ـــــــ لاءِ پاڻ پتوڙڻو پوندو.

(۴۵) آءُ اوهان کي يقين ٿو ڏياريان ته دنيا ۾ اوهان جي ـــــــ کان وڌيڪ ڪا به شي نه آهي.

(۴۶) هاڻي اهو توهان تي منحصر آهي ته توهان ان کي ڪيترو جلد ٿا هيو جيترو جلد ٿا هي سگهو ٿا ـــــــ

(۴۷) هر مسلمان کي ايمانداري، ـــــــ ۽ ـــــــ سان پاڪستان جي خدمت ڪرڻ گهرجي.

(۴۸) انشاء الله پاڪستان قائم رهڻ لاءِ ـــــــ آهي، شاگرد مستقبل جا ـــــــ آهن.

(۴۹) ڪم ۽ بس ڪم پنهنجي قوم جي سچي خدمت ڪندا رهو ۽ ـــــــ وڌندا هلو.

(۵۰) قومن جي ترقي ۽ منزل، ڪمال ۽ زوال جو دارومدار ـــــــ تي آهي.

(۵۱) جنهن قوم ۾ نفاق ۽ ـــــــ هو اها نيست و نابود ٿي وئي.

(۵۲) الله جي رسي کي مضبوطي سان پڪڙيو ۽ ـــــــ ـــــــ نه ٿيو.

(۵۳) قوم کي اتحاد، ـــــــ يقين محڪم ۽ ـــــــ جي ضرورت آهي.

(۵۴) ترقي حاصل ڪرڻ لاءِ هميشه ـــــــ جي ضرورت ٿيندي آهي.

(۵۵) نندي کنڊ پاڪ هند جي رهنما ـــــــ جا مثال اسان جي اکين آڏو آهن.

(۵۶) ترڪي جو عظيم رهنما ـــــــ هو.

(۵۷) هر ڪنهن قومي عمل جي پورائي لاءِ ـــــــ يا تنظيم جي ضرورت ٿيندي آهي.

JOIN FOR MORE!!!

(٥٩) نہ ٿينداسين تيستائين اسان جو ـــــ ترقي ڪري نہ سگھندو.

(٦٠) مولانا دين محمد وفائي ـــــ تي پيدا ٿيو ۽ سندس وفات سن ـــــ ۾ ٿي.

(٦١) مولانا وفائي جو ڳوٺ ـــــ هو ۽ سندس پيءُ جو نالو ـــــ هو ۽ پاڻ ذات جو ـــــ هو.

(٦٢) انهن شخصيتن انساني تهذيب جي ـــــ جو خنده پيشانيءَ سان ـــــ ڪيو.

(٦٣) انهيءَ وچ ۾ سندس علمي ناماچار سڄيءَ ـــــ ۾ پکڙجي ويو.

(٦٤) هن سلسلي ۾ جيڪا تحريڪ سڀني کان اڳري هئي سا هئي ـــــ

(٦٥) سنڌ جي مرد مجاهد ـــــ جي نظرداريءَ ۾ انهيءَ رسالي جي ـــــ ۾ هڪ رسالو تيار ڪيائين.

(٦٦) خلافت تحريڪ جو تعلق خاص طرح ـــــ سان هو، اخبار الحق جو مالڪ ـــــ هو.

(٦٧) لاڙڪاڻي جي خلافت ڪانفرنس ۾ مولانا ـــــ مولانا ـــــ ۽ مولانا ـــــ شريڪ ٿيا.

JOIN FOR MORE!!!

(٦٨) مارچ سن ـــــ کان الوحيد اخبار ۽ سن ـــــ ع کان رسالو توحيد جاري ٿيو.

(٦٩) لاڙڪاڻي جي خلافت ڪانفرنس سن ـــــ ۾ ٿي ۽ سن ـــــ ع ۾ وري رسالو توحيد جاري ٿيو.

(٧٠) سال ـــــ ع ۾ سنڌ بمبئيءَ کان جدا ٿي تہ ـــــ جو آزاد نمبر شايع ٿيو.

(٧١) مولانا وفائيءَ کي جميعت العلماءِ سنڌ جو ـــــ مقرر ڪيو ويو.

(٧٢) سال ـــــ ۽ مولانا عبيدالله سنڌي جلاوطنيءَ کان واپس آيو تہ

(٧٣) هن سنڌ ۾ ـــــ جي تعليم جا مرڪز کوليائين، مولانا جي علمي بزرگي جو ـــــ دل تي جمي ويي ٿو.

(٧٤) مولانا وفائيءَ کي تاريخ ـــــ ۽ ـــــ تي پڻ دسترس حاصل هئي.

(٧٥) مولانا صاحب سنڌ جي مسلمانن کي ديني، علمي ۽ ـــــ جو پيغام ڏنو.

(٧٦) مائي خيري جو اصل نالو ـــــ هو ۽ هوءَ ـــــ شهيد جي راڻي هئي.

(٧٧) سنڌ جي مسلمانن ۾ ڪي عورتون اهڙيون بہ گذريون آهن جي ـــــ جي ڪمن

(٧٨) مردن کان بہ ـــــ ڪٽي ويون آهن، ميرن جي حڪومت ۾ ـــــ ۽ ـــــ تعليم رائج هئي.

(٧٩) مائي خيري ٿورئي وقت ۾ ـــــ پورو ڪري ورتو. هن کي ـــــ ڪرڻ ۾ ڏاڍي خوشي ٿيندي هئي.

هئي.

(٨١) ____ ۽ دولت هوندي بہ ____ پسند ڪندي هئي. ____ جو تہ هن وٽ نالو بہ ڪو نہ هو.

(٨٢) مائي خيري کي مسجدن ۽ ____ ٺهرائڻ جو ڏاڍو شوق هو. هن ڪيترائي ____ کوٽايا.

(٨٣) مائي خيري حيدرآباد ۾ هڪ ____ جوڙايائين. جا ____ ۾ اڄ سوڌو ____ سڏجي ٿو.

(٨٤) دنيا جي شان ۽ شوڪت، دولت ۽ عزت کي ____ ڪونهي.

(٨٥) مائي خيري جي وفات سن ____ ھ ۾ ٿي اُها اکِ نہ هئي جنهن سندس وفات تي ____

(٨٦) مائي خيري کي هالا جي پرسان ____ ۾ دفنايو ويو.

(٨٧) واڍي واهولي سان ڪاٺ جا ____ پئي لاٿا.

(٨٨) مائي اهو ____ ڏسي سمجهي وئي تہ هي تہ ____ ڪاريگر ٿو ڏسجي.

(٨٩) اها ڪوني اهڙي هئي جو ان ۾ رات جو ڏاڍو ____ پوندو هو.

(٩٠) ڇوڪرو سڄي رات بند ڪي ____ رهيو، صبح جو واڍي ڪوني کولي تہ ڇوڪرو ____ ڏٺائين.

(٩١) ڇوڪرو هلندو هلندو هڪڙي ____ ۾ پهتو اتي ____ پيل ڏٺائين.

(٩٢) ڇوڪري هڏن مان پاءُ ڏيڍ ____ ٺاهيا، ڇانور ____ ۾ ٻڌي اٿي هليو

(٩٣) ڇوڪري هڙ مان چانورن ڪڍي ____ کي ڏنائين ۽ چيائين تہ هي چانور مونکي ____ موڪليو.

(٩٤) سياڻن سچ چيو آهي تہ هنر ____ آهي. هنر جي دولت جنهن بہ ماڻهو وٽ هوندي اهو ____.

(٩٥) سنڌ جو قديم آثار واري شهر ____ آهي.

(٩٦) اسين اڄ پنهنجا شهر ٿا ڏسون تہ اسان کي ڏاڍي ____ ٿي ٿئي.

(٩٧) توهان جيڪي ڪتاب موڪليا آهن انهيءَ لاءِ مان توهانجو ڏاڍو ____ آهيان.

(٩٨) پنهنجي ايڊريس خط جي ____ پاسي لکڻ گهرجي.

(٩٩) خط جنهن ڏانهن لکبو آهي ان جي مخاطب ٿيڻ واري ڀاڱي کي ____ چئبو آهي.

(١٠٠) خط جي جنهن ڀاڱي ۾ حال احوال ڏبو آهي ان کي ____ چئبو آهي.

(١٠١) تڪرار جي نبيري جا بہ رستا هوندا آهن هڪڙو ____ جو ۽ ٻيو ____ جو.

JOIN FOR MORE!!!

(١٠٣) ملڪن جا پاڻ ۾ تڪرار هڪ عالمي عدالت نبيريندي آهي جنهن ڪي ـــــ چوندا آهن.

(١٠٤) دائمي عدالت قومن جي انجمن طرفان سن ـــــع ۾ برپا ڪئي وئي.

(١٠٥) بين الاقوامي عدالت جو پهريون اجلاس اپريل ۾ مئي ـــــ ۾ ٿيو.

(١٠٦) بين الاقوامي عدالت ۾ ـــــ جج آهن جن کي ـــــ ۽ سلامتي ڪائونسل نون

(١٠٧) ورهن جي عرصي لاءِ ـــــ آهي.

(١٠٨) بين الاقوامي عدالت جو صدر مقام ـــــ جي شهر ـــــ ۾ آهي.

(١٠٩) بين لاقوامي عدالت جي صدر ۽ ـــــ کي هيگ ۾ رهڻو پوندو آهي.

(١١٠) هر ميمبر ملڪ جي اخلاقي جوابداري آهي ته اهو ـــــ جي فيصلن سان ٻڌل رهي.

(١١١) اجرڪ سنڌ جي ـــــ جي سوکڙي آهي.

(١١٢) موئن جي دڙي مان ـــــ جي جيڪا مورتي ملي آهي انهيءَ کي هڪ ـــــ اوڍيل آهي.

(١١٣) عربن اجرڪ کي ـــــ جي نالي سان سڏيو آهي، ازرق جي معنيٰ آهي ـــــ رنگ.

(١١٤) اجرڪ جي ـــــ ۾ نيرو رنگ زيادھ استعمال ٿيندو آهي.

(١١٥) حضرت محمد ﷺ جيڪا چادر اوڍيندا هئا اها ـــــ هئي.

(١١٦) اجرڪ جي تياري ۽ ـــــ سنڌ جو خاص هنر آهي.

(١١٧) اجرڪ جي ڇِر جا ـــــ مرحلا آهن هر مرحلي ۾ مختلف پوريا ـــــ لڳندا آهن.

(١١٨) اجرڪ جي مڪمل ٿيڻ تائين اٽڪل ـــــ پيرا پور لڳن ٿا.

(١١٩) اجرڪ جي تياري ۾ ـــــ مصالحا استعمال ٿين ٿا ۽ گهڻو ڪري ـــــ وارن شهرن ۾ ٺهي ٿي.

(١٢٠) ڪپڙي جي ڪارخانن ۾ اجرڪ جي ڊزائين تي پورا ـــــ تيار ڪيا وڃن ٿا.

(١٢١) اجرڪ لاءِ ـــــ يا ـــــ جو ڪپڙو استعمال ٿئي ٿو.

(١٢٢) اجرڪ ـــــ ۾ ٿڌي ۽ ـــــ ۾ گرم محسوس ٿيندي آهي.

(١٢٣) ڪنهن مهمان کي عزت ڏيڻ لاءِ اُن کي ـــــ اوڍائي ويندي آهي.

(١٢٤) دوست يا عزيز جي مرڻ کان پوءِ ان جي ـــــ تي اجرڪ وڌي ويندي آهي.

(١٢٥) اجرڪ جي مقبوليت پاڪستان جون سرحدون ٽپي ـــــ ۾ به پهچي چڪي آهي.

(١٢٦) دوستن کي ڏيڻ لاءِ اجرڪ کان وڌيڪ ٻي ڪابه ـــــ نه آهي.

(١٢٧) ميرن ـــــ جي علاج لاءِ هڪ ڊاڪٽر ـــــ مان گهرايو، جيمس برنس سن

JOIN FOR MORE!!!

(۱۲۸) شهر مان لنگهندي مونکي ڏاڍو ____ نظر آيو، قلعي ۾ ____ کونه هو ____ لڳي پئي هئي.

(۱۲۹) ميرن جي درٻار ۾ پٽين تي ____ هئا ۽ فرش تي ايراني ____ وڇايا پيا هئا.

(۱۳۰) اڱڻ جي هڪڙي پاسي وڏن ____ سان ____ دروازا هئا جن جي اڳيان ____ جا پردا ٽنگيل هئا.

(۱۳۱) ميرن جي خدمتگار منهنجو ____ لاٿو، پوءِ مونکي ميرن جي ____ وٽ وٺي هليا.

(۱۳۲) گاديءَ تي ____ ۽ ____ جو کم ٿيل هو ۽ ان جي چئني ڪنڊن تي ____ ٻڌل هئا.

(۱۳۳) گاديءَ هيٺان هڪ وڏو سوسني بخمل جو ____ رکيل هو جنهن تي ____ پرت جا سونهري گل هئا.

(۱۳۴) ميرن جي وچ ۾ ٻه مکيه مير، مير ____ ۽ مير ____ ويٺا هئا.

(۱۳۵) هندستان جا ڏيهي راجائون ____، امير امراءَ ۽ سندن عهديدار ۽

(۱۳۶) خدمتگار ____ ۽ ____ پوشاڪون، قيمتي ____ ۽ پيو سامان ____ لڳائيندا آهن.

(۱۳۷) هندو راجائن جي درٻار ۾ زري ____، سون ۽ جواهر جو ____ گهڻو هو.

(۱۳۸) ميرن جي درٻار جي صفائي سٿرائي ڏسي مونکي ____ وٺي ويو، مير ____ زبان ۾ گفتگو ڪندا هئا.

(۱۳۹) سنڌ جا حاڪم مير ڪيڏا نه سڌريل ____ ۽ ____ وارا هئا.

(۱۴۰) يورپي عملدار ۽ پيا ڏاريا به ميرن جي تعريف ڪرڻ مان نٿا ____

(۱۴۱) سنڌيءَ ۾ هڪ اصطلاح آهي ته « ڪينجهر لڳڻ» يعني ____، ____.

(۱۴۲) ____ ۽ ____ هڪ ٻئي جي پرم ۾ ٻه ڏيئون هونديون هيون.

(۱۴۳) هڪ مڪاني روايت آهي ته ڪينجهر هڪ ____ هو ۽ ____ سندس زال.

(۱۴۴) اها به هڪ مڪاني روايت آهي ته مير بحرن جوگندرا قبيلو ____ ۽ ____ جو اولاد آهي.

(۱۴۵) ڪينجهر هڪ پراڻي ۽ تاريخي ____ آهي ۽ رومانوي داستان ____ جو تعلق به هن ڍنڍ سان آهي.

(۱۴۶) شاهه عبداللطيف نوري ڄام تماچي جي حوالي سان سُر ____ ۾ ڪينجهر ڍنڍ جو ذڪر ڪيو آهي.

JOIN FOR MORE!!!

(١٤٨) ڪينجهر جي خوبصورتي ڪيترن ______ ۽ ______ سياحن کي پاڻ ڏانهن ڇڪيندي آهي.

(١٤٩) ڪينجهر ڪلاسيڪل توڙي جديد ______ جو موضوع رهي آهي.

(١٥٠) ڪينجهر جي چوڌاري اڳي وڏيون وڏيون وسنديون ۽ ______ آباد هئا.

(١٥١) هن وقت ______، هيلايا، چليا ۽ ٻيون وڏيون وسنديون موجود آهن.

(١٥٢) تفريح خاطر ايندڙن لاءِ ______ ۽ ______ جو بندوبست ڪيل آهي.

(١٥٣) ترڻ، ٻيڙين تي سير ڪرڻ ______ جي شڪار جي وندرهت گهڻي آهي.

(١٥٤) ڪينجهر ڏنڊ مان ساليانو ______ روپين جي مڇي ڦاسائي وڃي ٿو.

(١٥٥) هتي ٻهه، ٻُڙ، ڪم ______، ______ ٻه جام ٿين ٿا.

(١٥٦) ڪينجهر جي ويجهو ______ آهي ۽ ______ جون درگاهون آهن.

(١٥٧) هوندڙي شاهه جي پيراندي ۾ سنڌ جي راڻي ______ جي قبر آهي.

(١٥٨) ڪينجهر هڪ بهترين ______ آهي.

(١٥٩) عربن جي حڪومت جي دور ۾ قرآن شريف جو ______ زبان ۾ ترجمو ٿيو هو.

(١٦٠) سومرن کان پوءِ ______ جو دور شروع ٿيو، سمن جي دور جو اهم شاعر ______ هو.

(١٦١) سمن کان پوءِ ارغونن، ______ ۽ ______ سنڌ تي حڪومت ڪئي.

(١٦٢) سن ١٧٠٠ع ۾ ٺٽي جي عالم ______ سنڌي رسم الخط کي باقاعدي صورت ڏني

(١٦٣) ۽ ______ نالي ڪتاب نظم ۾ لکيو، سن ______ع کان ڪلهوڙن جو دور شروع ٿيو.

(١٦٤) ڪلهوڙن جو دور سنڌي ادب جو ______ سڏجي ٿو.

(١٦٥) ڪلهوڙن جي دور جو عظيم شاعر ______ آهي. ڪلهوڙن سنڌ تي ______ سال حڪومت ڪئي.

(١٦٦) ڪلهوڙن کان پوءِ سن ______ع کان ______ جو دور شروع ٿيو هن دور جو وڏو شاعر ______ آهي.

(١٦٧) ٽالپرن جي دور جو ٻيو وڏو شاعر ______ آهي. سيد ثابت علي شاهه سن ______ع ۾ وفات ڪئي.

(١٦٨) سنڌي زبان ۾ مرثيه جو رواج ______ وڌو.

(١٦٩) ٽالپرن سنڌ تي ______ سال حڪومت ڪئي، انگريزن جي دور ۾ موجوده ______ نهي.

(١٧٠) انگريزن جي دور جو عظيم شاعر ______ آهن جنهن جي تاريخ وفات ______ آهي.

JOIN FOR MORE!!!

(۱۷۲) انگريزن جي دور ۾ ــــــ شاعري جو رواج ٻه پيو ۽ ــــــ ۾ ٻه تمام گهڻي ترقي ٿي.

(۱۷۳) ٻهرين مهاڀاري لڙائي کان پوءِ ــــــ جي لهر آئي ۽ ــــــ جي ــــــ زور وٺي ورتي.

(۱۷۴) سٺي رڌ پچاءُ ڪندڙ ۾ ــــــ خوبيون هئڻ ضروري آهن.

(۱۷۵) ڇوڪرين کي ٻين هنرن سان گڏ ــــــ ٻه سيکارڻ گهرجي.

(۱۷۶) ڪاڏي جا ٿانو ــــــ هوندا ته ڪاڏي کائڻ واري کي ڪراهت ايندي انهن تي وري ــــــ لڳي ويندي.

(۱۷۷) رڌڻو هميشه ــــــ هجي، چار ۾ ــــــ يا ميراڻ جذب ٿي وڃن ٿا.

(۱۷۸) سنڌ ۾ رڌ پچاءُ جو ڪم گهڻو ڪري ــــــ ڪنديون آهن.

(۱۷۹) ڪاڏي جي ٿانون کي ــــــ سان ملي صاف ڪرڻ گهرجي.

(۱۸۰) ڪاڏو ٿورو هوندو ته ــــــ ٺيٺو پوندو ۽ ــــــ هوندو ته ضايع ٿي ويندو.

(۱۸۱) ڪاڏو جيترو گهر جي اوتروئي ــــــ اڳيان رکجي.

(۱۸۲) ارشد ــــــ پاس ڪري شهر پڙهڻ هلي ويو ۽ سليم پيءُ سان ــــــ سنڀالڻ لڳو.

(۱۸۳) ارشد پڙهي وڏو امتحان پاس ڪري ــــــ عهدي تي وڃي پهتو.

(۱۸۴) ڳوٺ جي گهٽين ۾ ٻه هن کي اڳين ــــــ نظر نه آئي. ڳوٺ جي ــــــ ٻه بند هئي.

(۱۸۵) ارشد هڪدم پنهنجي دوست ــــــ جو آواز سڃاتو هن ــــــ ڪري دروازو کوليو.

(۱۸۶) سليم جڏهن ارشد کي ڳوٺ جي ــــــ جو احوال ٻڌايو ته ارشد کي ڏاڍو ــــــ ٿيو.

(۱۸۷) ــــــ ڳوٺ جو سُک امن ۽ ــــــ ختم ڪري ڇڏيون هيون.

(۱۸۸) ماڻهن جي ــــــ تان مُرڪ ختم ٿي وئي هئي.

(۱۸۹) رات ته رات پر ڏينهن جو ٻه ماڻهو گهر مان ٻاهر نڪرڻ ۾ ــــــ محسوس ڪندا هئا.

(۱۹۰) ٻڌي ۽ ايڪي، همت ۽ بهادريءَ سان انسان ــــــ ٻه ڏاري سگهي ٿو.

(۱۹۱) اسين هڪ ٻئي جي ساٿ ۽ ــــــ سان ــــــ جو مقابلو ڪندا سين.

(۱۹۲) بد امني جي خاتمي لاءِ خيالن جي ــــــ ڪئي انتظاميه ۽ ڳوٺاڻن جي ــــــ ڪئي وئي.

(۱۹۳) جنهن ۾ ڌاڙيلن جي خاتمي جي ــــــ جوڙي وئي.

(۱۹۴) ڌاڙيلن جي ــــــ جو پڪو اطلاع مليو ۽ پوليس ۽ ــــــ ڳوٺاڻا اوچتو وڃي ڌاڙيلن تي ــــــ

(۱۹۵) مقابلي ۾ ــــــ ڌاڙيل مري ويو ۽ ٻيا هٿيار ــــــ ڪري پيش پيا.

(۱۹۶) صبح ٿيڻ وارو هو ٿڌي ٿڌي ــــــ پکين جي مٺڙن آوازن تي سليم جي ــــــ کلي پئي.

JOIN FOR MORE!!!

(٢٣)	خادمن	(٢٤)	غلامي جي قيمت
(٢٥)	مداين	(٢٦)	٣٧، آسي (٨٠)
(٢٧)	٨٠، مديني منوره، ١٣٨ھ جي شوال مهيني ۾	(٢٨)	ابو موسيٰ جابر بن حيان
(٢٩)	چنڊ چاڻ	(٣٠)	فتوائون، ٽنيو
[illegible]	[illegible]	(٣٢)	الله تعاليٰ
[illegible]	امام ابو [illegible] مالڪ، امام جعفر صادق	(٣٤)	هنڌن
(٣٥)	فاجر	(٣٦)	ذليل
(٣٧)	قرآن شريف	(٣٨)	مانيون
(٣٩)	گهٽين	(٤٠)	ڪيائين
(٤١)	منهن ڏين	(٤٢)	نظم و ضبط، تربيت
(٤٣)	اينڊز نسل	(٤٤)	بهبود
(٤٥)	ضمير	(٤٦)	ناهيو
(٤٧)	خلوص، بي غرضي	(٤٨)	ٿهيو، معمار
(٤٩)	اگتي	(٥٠)	اتحاد
(٥١)	ڦيٽارو	(٥٢)	تولا تولا
(٥٣)	تنظيم، عمل پيهم	(٥٤)	عمل
(٥٥)	قائداعظم	(٥٦)	ڪمال اتا ترڪ
(٥٧)	رٿا بندي	(٥٨)	ويچا
(٥٩)	وطن ١٣٦٩ھ مطابق اپريل ١٩٥٠	(٦٠)	١٣١١ھ مطابق ٣ اپريل ١٨٩٣ع
(٦١)	ڪٽي، خليفو حڪيم گل محمد، پٽي	(٦٢)	ارتقا، آدرياءُ
(٦٣)	سنڌ	(٦٤)	خلافت تحريڪ
(٦٥)	مولانا سيد تاج محمود امروٽيؒ، رد	(٦٦)	مسلمانن، شيخ عبدالعزيز
(٦٧)	ابوالڪلام آزاد، عبدالباري لکنوي، شوڪت علي	(٦٨)	١٩٢٠، ١٩٢٣

JOIN FOR MORE!!!

(٧١)	ناظم	(٧٢)	١٩٣٩
(٧٣)	شاھ ولي الله دهلوي، ڏاڪو	(٧٤)	جاگرافي، لغت
(٧٥)	سياسي، سماجي ۽ سياسي سجاڳي	(٧٦)	خيرالنساءِ، مير صوبدار خان
(٧٧)	خير	(٧٨)	گوءِ، فارسي، عربي
(٧٩)	قرآن شريف، خير خيرات	(٨٠)	سواليٰ، هدائيندي
(٨١)	حڪومت، سادگي، وڏائي	(٨٢)	مدرسن، ڪوھ
(٨٣)	مسجد شريف، فقير جي پڙ، مائي خيري واري مسجد	(٨٤)	جتاءُ
(٨٥)	پهرين رمضان، ١٢٧٢ھ، گوڙهاڻه ڳاڙيا	(٨٦)	خدا آباد
(٨٧)	چوڏا	(٨٨)	لقاءُ، وڏو
(٨٩)	سيُ	(٩٠)	اُٿلائيندو پٿلائيندو، جيئرو
(٩١)	رَنُ، اُٺ جا هڏا	(٩٢)	چانور، هَڙ
(٩٣)	ٻانهي، رڏي	(٩٤)	دولت، ٻُڪ نم مرندو
(٩٥)	سوئن جو دڙو	(٩٦)	ڳِٺتي
(٩٧)	ٿورائتو	(٩٨)	ساڃي
(٩٩)	سرو	(١٠٠)	عبارت
(١٠١)	ڏاد ۽ ويڙھ، انصاف ۽ صلح جو	(١٠٢)	انصاف ۽ امن
(١٠٣)	بين الاقوامي عدالت	(١٠٤)	١٩٢١
(١٠٥)	١٩٤٦ع	(١٠٦)	پندرهن، گڏيل قومن جي جنرل اسيمبلي
(١٠٧)	چوڊينڊي	(١٠٨)	هالنڊ، هيگ
(١٠٩)	رجسٽرار	(١١٠)	بين الاقوامي
(١١١)	ثقافت	(١١٢)	پروهت، اجرڪ
(١١٣)	ازرق، نيرو	(١١٤)	تر
(١١٥)	اجرڪ	(١١٦)	ڇرائي

JOIN FOR MORE!!!

نمبر	جواب	نمبر	جواب
(١١٩)	سورهن ، لاڙ	(١٢٠)	تاڪيا
(١٢١)	هرڪ ، پاپلين	(١٢٢)	اونهاري ، سياري
(١٢٣)	اجرڪ	(١٢٤)	ميٽ
(١٢٥)	ڏيساور	(١٢٦)	سوڪڙي
(١٢٧)	مير مراد علي خان، ڪڇ، ١٨٢٨	(١٢٨)	ڇهچٽو، گوڙ، سانت
(١٢٩)	ڪمانگري چٽ، غاليچا	(١٣٠)	مرغولن، تي، سائي ماهوت
(١٣١)	بوٽ ، منجين	(١٣٢)	پٽ، زري، سونا جهاپا
(١٣٣)	گول وهائو ، ڪنڊي	(١٣٤)	مير ڪرم علي خان، مير مراد علي خان
(١٣٥)	نواب	(١٣٦)	پيڪيدار، جرڪندڙ هٿيار، سڙو گهٽو
(١٣٧)	زربفت ، ڏيک	(١٣٨)	تعجب ، پارسي
(١٣٩)	نيڪ خصلت ، صفائي سٿائي	(١٤٠)	ڊاپن
(١٤١)	سرسبز ٽيڙ، آباد ٽيڙ	(١٤٢)	ڪينجهر ، سونهري
(١٤٣)	مهاٽو، سونل	(١٤٤)	ڪينجهر ، سونل
(١٤٥)	ڊنڊ، نوري جام تماچي	(١٤٦)	ڪامود
(١٤٧)	مهاڻن	(١٤٨)	ڏيهي ، پرڏيهي
(١٤٩)	ساهت	(١٥٠)	گوٺ
(١٥١)	جهمپير	(١٥٢)	پيڙين ، لانچن
(١٥٣)	مڇين	(١٥٤)	لڪن
(١٥٥)	لوڙهہ، بوراني	(١٥٦)	جهم پير ، امير پير
(١٥٧)	نوري	(١٥٨)	تفريگاهه
(١٥٩)	سنڌي	(١٦٠)	سمن، قاضي قاضن
(١٦١)	ترخانن ، مغلن	(١٦٢)	مخدوم ابوالحسن
(١٦٣)	مقدمة الصلوٰة ، ١٧٠٢ع	(١٦٤)	سونهري
(١٦٥)	شاهه عبداللطيف ڀٽائي، ٧٥	(١٦٦)	١٧٨٢، ٽالپرن، سچل سرمست
(١٦٧)	سيد ثابت علي شاهه، ١٨١٠	(١٦٨)	سيد ثابت علي شاهه

JOIN FOR MORE!!!

(۱۷۱)	اپٽار، بيباڪي ۽ فڪر جي بلندي	(۱۷۲)	اصلاحي شاعري، نثر
(۱۷۳)	سياسي سجاڳي، آزادي، هلچل	(۱۷۴)	ٽِي
(۱۷۵)	رڏ پڇاءُ	(۱۷۶)	ميرا، ميراڻ
(۱۷۷)	بهاريل، اڇو اجرو، سٽپ	(۱۷۸)	زالون
(۱۷۹)	چار	(۱۸۰)	شرمندو، وڏيڪ
(۱۸۱)	رڏي	(۱۸۲)	مشترڪ، ٻنيون
(۱۸۳)	وڏي	(۱۸۴)	رونق، بازار
(۱۸۵)	سليم، هوريان هوريان	(۱۸۶)	بربادي، ڏک
(۱۸۷)	ڏاڙيلن، خوشيون	(۱۸۸)	چپن
(۱۸۹)	ڏپ	(۱۹۰)	ڏونگر
(۱۹۱)	سهڪار، ڏاڙيلن	(۱۹۲)	ڏي وٺ، گڏيل ميٽنگ
(۱۹۳)	حڪمت عملي	(۱۹۴)	چرپر، هٿيار بند ڪٽڪيا
(۱۹۵)	هڪ، ڦتا	(۱۹۶)	هير پئي گهلي، اڪ
(۱۹۷)	مُرڪي	(۱۹۸)	نصير، وتايو فقير
(۱۹۹)	قرارخان	(۲۰۰)	ڪيسن
(۲۰۱)	حيدرآباد، اولهه	(۲۰۲)	سنڌو دريا، هنر مند
(۲۰۳)	ارغونن، ترخانن	(۲۰۴)	ڪلاسيڪل شاعري، نصر پور
(۲۰۵)	مصري شاهه، ڪافي جو بادشاهه	(۲۰۶)	جابلو لَڪ، انعام
(۲۰۷)	لومڙي، پيو	(۲۰۸)	منٿون
(۲۰۹)	خونريزي، اُگهاڙي	(۲۱۰)	پهاڪو
(۲۱۱)	رعيت، پاڳ، پرجا		

JOIN FOR MORE!!

☆☆☆

(حجته الوداع وارو خطبو)

(۱) هجري ____ سال جي ذوالحج مهيني ۾ حضرت محمد رسول الله ﷺ جن اٽڪل ____ مسلمانن جي جماعت سان آخري حج ادا ڪيو.

(الف) [illegible]

(ج) ڏهين، هڪ لک چاليهه هزار (د) ڏهين، هڪ لک پنج هزار

(۲) حضرت محمد رسول الله ﷺ آخري حج ــــــ مهيني ۾ ادا ڪيو.

(الف) شوال (ب) ذوالحج (ج) رمضان (د) رجب

(۳) پاڻ سڳورن ﷺ عرفات جي ميدان ۾ ــــــ تي چڙهي خطبو ڏنائون.

(الف) هاٿي (ب) اٺ (ج) شينهن (د) ڏاچي

) پاڻ ﷺ جي خطبو مسڪينن ــــــ زالن، يتيمن جي حقن جو ڪليل پڌرنامو هو.

(الف) مسافر (ب) عورتن (ج) ٻانهن (د) ڪڙمي

پاڻ سڳورن ﷺ مسلمانن کي توحيد جي امانت ۽ ــــــ جي دستور کي ساه سان سانڍي رکڻ جو تاڪيد فرمايو.

(الف) سنت (ب) حديث (ج) قرآن (د) ايمان

) اَءُ اڄوڪي ڏينهن ــــــ جي سمورين رسمن کي پنهنجي پيرن هيٺان لتاڙيان ٿو.

(الف) ڏوهه (ب) گناهه (ج) اوڳڻ (د) جاهليت

۷) اللّٰه تعاليٰ اوهان کان جاهليت جون ــــــ دور ڪيون.

(الف) گمراهيون (ب) گناهه (ج) بدڪاري (د) اونداهي

(۸) ــــــ عزت وارو ۽ فاجر ذليل آهي.

(الف) مسلمان (ب) مومن (ج) استاد (د) مومنيائي

(۹) عربي کي عجمي تي ۽ عجميءَ کي عربي تي ڪابه ــــــ ڪانه آهي.

(الف) فضليت (ب) برتري (ج) وڏماڻهپيءُ (د) اهميت

(۱۰) سڀ مسلمان هڪ ــــــ آهن.

(الف) قبيلو (ب) برادري (ج) جماعت (د) امت

(۱۱) ــــــ جي معاملن ۾ خداوند تعاليٰ کان ڊڄندا رهو.

(الف) نماز (ب) ايمان (ج) غلمان (د) عورتن

(۱۲) ــــــ قرض ڀري ڏين لاءِ ٻڌل آهي.

(الف) مومن (ب) خادم (ج) ضامن (د) قرضدار

(۱۳) پنهنجي خالق جي ــــــ ڪريو.

(الف) اطاعت (ب) احترام (ج) تعريف (د) عبادت

(۱۴) ديني حڪمن جي ــــــ ڪريو.

(الف) احترام (ب) تعريف (ج) اطاعت (د) خدمت

JOIN FOR MORE!!!

(الف) انتها پسندي (ب) گناھ (ج) گمراھيون (د) فسادات

(١٦) منھنجا مولا تون ـــــ تجانءُ

(الف) خالق (ب) شاھد (ج) مددگار (د) حاڪم

(١٧) جيڪي شخص ھتي موجود آھن، سي غير موجود شخص تائين ـــــ پھچائن.

(الف) گالھہ (ب) سنديسو (ج) امانت (د) پيغام

(١٨) پنھنجي ـــــ جي عبادت ڪريو.

(الف) ڏن (ب) خالق (ج) حاڪم (د) سانھن

☆☆

(حضرت سلمان فارسيؓ)

JOIN FOR MORE!!!

(١) حضرت سلمان فارسيؓ رسول اڪرم ﷺ جن جو ھڪ ناموري ـــــ گذريو آھي.

(الف) غلام (ب) صحابي (ج) شاگرد (د) دوست

(٢) حضرت سلمان فارسيؓ ـــــ جي ھڪ ڳوٺ ۾ ڄائو.

(الف) ايران (ب) خيرپور (ج) اصفھان (د) بدين

(٣) حضرت سلمان فارسيؓ جو ـــ پيءُ ـــ ھڪ ـــ ھو.

(الف) واپاري (ب) ھاري (ج) ڪنيار (د) زميندار

(٤) ايران ۾ ان وقت ـــــ مذھب جو زور ھو.

(الف) زرتشت (ب) اسلام (ج) ھندو (د) يھودي

(٥) زرتشت مذھب ۾ ـــــ جي پوڄا ڪئي ويندي ھئي.

(الف) پٽ (ب) باھہ (ج) نانگ (د) سج

(٦) انھن ڪيس ـــ ملڪ جو ڏس ڏنو جني ـــ مذھب جو مرڪز ھو.

(الف) ايران عيسائي (ب) شام يھودي (ج) شام عيسائي (د) تھران اسلام

(٧) ھن حضرت سلمان فارسيؓ کي ـــــ سان ٻڌي ڇڏيو.

(الف) وڻ (ب) رسن (ج) زنجرين (د) نوڙين

(٨) حضرت سلمان فارسيؓ کي ـــــ تان موٽندي دير ٿي وئي ھئي.

(الف) باغ (ب) آتشڪدي (ج) ؟؟؟ (د) بنيءَ

(٩) ڪجھہ ڏينھن کان پوءِ حضرت سلمان فارسيؓ کي اطلاع مليو تہ ھڪ قافلو ـــ وڃي ھيو آھي.

(۱۰) اتي هن پوڙهيو ڪري ـــــ ۾ رڍون خريد ڪيون.

(الف) ٻڪر (ب) ٻڪريون (ج) ؟؟؟؟ (د) ڍڳيون

(۱۱) انهي ٻزرل وفات وقت ڪيس چيو ته هاڻي تو کي سڪون آخري ـــــ وٽ ملندو.

(الف) عالم (ب) خليفو (ج) نبي آڪرم ﷺ (د) استاد

(۱۲) سندس ٻنهي ڪلمن جي وچ تي ـــــ جي مهر هوندي.

(الف) خليفو (ب) نيڪي (ج) ايمان (د) نبوت

۱) قافلي وارن ڪيس ـــــ بنائي هڪ يهودي وٽ وڪڻي ڇڏيو.

(الف) غلام (ب) دوست (ج) خادم (د) شاگرد

۱) حضرت عمر رض پنهنجي خلافت جي زماني ۾ حضرت سلمان فارسي رض کي ـــــ جو گورنر مقرر ڪيو.

(الف) مديني (ب) مداين (ج) ايران (د) مڪي

(۱۵) ـــــ پنهنجي خلافت جي زماني ۾ حضرت سلمان فارسي رض کي مداين جو گورنر مقرر ڪيو.

(الف) حضرت ابوبڪر صديق رض (ب) حضرت عثمان غني

(ج) حضرت عمر فاروق رض (د) حضرت علي رض

(۱٦) سن ـــــ هجري ۾ وفات ڪئي.

(الف) ۳۷ (ب) ۴۷ (ج) ۳۸ (د) ۴۸

(۱۷) حضرت سلمان فارسي رض ـــــ سالن جي عمر ۾ وفات ڪئي.

(الف) ست (ب) اوڻاسي (ج) ستر (د) اسي

(۱۸) حضرت عمر رض پنهنجي خلافت جي زماني ۾ ـــــ کي مداين جو گورنر مقرر ڪيو.

(الف) حضرت عثمان غني رض (ب) حضرت ابوبڪر صديق رض

(ج) حضرت سلمان فارسي رض (د) حضرت علي رض

(۱۹) اسلام کان اڳ ـــــ ۾ زرتشت مذهب جو زور هو.

(الف) تهران (ب) بدين (ج) مداين (د) ايران

☆☆

(حضرت امام جعفر صادق رض)

(۱) حضرت امام جعفر صادق رض سن ـــــ هجري ۾ ـــــ ۾ ڄاوا.

(الف) ۸۰ مديني منوره (ب) ۷۰ مديني منوره (ج) ۸۰ مڪي (د) ۷۰ مڪي

JOIN FOR MORE!!!

(الف) حضرت امام حسنؓ (ب) حضرت امام حسينؓ

(ج) حضرت امام زين العابدينؒ (د) حضرت امام محمد باقر رحه

(۳) حضرت امام جعفر صادقؒ نسبي سلسلو —— پيڙهي ۾ حضرت عليؓ سان ملي ٿو.

(الف) ستين (ب) پنجين (ج) چوٿين (د) ڇهين

(۴) حضرت امام جعفر صادقؒ نسبي سلسلوچوٿين پيڙهي ۾ —— سان ملي ٿو.

(الف) حضرت ابوبکر صديقؓ (ب) حضرت عثمان غنيؓ

(ج) حضرت عمرفاروقؓ (د) حضرت عليؓ

(۵) پاڻ ابتدائي تعليم پنهنجي —— حضرت امام زين العابدينؒ کان ورتائون.

(الف) ماسٽر (ب) ڏاڏي (ج) نانو (د) پيءُ

(۱۴) جيڪڏهن انهيءَ فوج ۾ نظم نه آهي ته اها جنگ جي ميدان ۾ ڪاميابي جي بجاءِ —— جو منهن ڏسندي.

JOIN
FOR
MORE!!!

(الف) شڪست (ب) ناڪامي (ج) ذلت (د) نقصان

☆☆

(مولانا دين محمد وفائي)

(۱) —— جي سرزمين پنهنجي تاريخ جي مختلف دورن ۾ ڪيترن ئي بزرگ محب وسن ۽ انسان دوست شخصيتن کي جنم ڏنو آهي.

(الف) سنڌ (ب) پنجاب (ج) سرحد (د) بلوچستان

(۲) —— به سنڌ جي اهڙين ئي اعليٰ شخصيتن مان هڪ هو.

(الف) مولانا دين محمد وفائي (ب) شاهه عبداللطيف ڀٽائيؒ

(ج) سچل سرمستؒ (د) مائي خيري

(۳) مولانا دين محمد وفائي ولادت —— رمضان المبارڪ —— هجري ۾ ٿي.

(الف) ۱۳۱۱.۲۷ (ب) ۱۲۱۱.۲۸

(ج) ۱۴۱۱.۲۷ (د) ۱۴۱۱.۲۸

(۴) مولانا دين محمد وفائي ولادت —— اپريل —— تي سندس آبائي ڳوٺ ڪٽي عرف نبي آباد تعلقي ڳڙهي ياسين ۾ ٿي.

(الف) ۱۸۹۰.۱ (ب) ۱۸۹۲.۲ (ج) ۱۸۹۳.۳ (د) ۱۸۹۴.۴

(۵) سندس والد جو نالو —— هو.

(ج) حڪيم محمد وفائي (د) مولانا گل محمد

مولانا دين محمد جي ذات ____ ٿي.

(الف) سيد (ب) ڀٽي (ج) صادقه (د) وفائي

) مولانا جي اوائلي تعليم سندس ____ جي نظر هيٺ ٿي.

(الف) والد (ب) نانو (ج) ڏاڏو (د) ڀاءُ

/) مولانا دين محمد عربي جي تحصيل لاءِ ____ جي مدرسي ڳوٺ سوفي جتوئي تعلقي لاڙڪاڻي ۾ وڃي داخل ٿيو.

(الف) حڪيم گل محمد (ب) مولانا گل محمد

(ج) مولوي غلام عمر جتوئي (د) مولانا محمد عالم

٩) مولانا دين محمد پنهنجي عزيز مولوي غلام عمر جتوئي جي مدرسي ۾ ____ سال رهيو.

(الف) هڪ (ب) پنج (ج) ڇهه (د) اٺ

١٠) مخدوم حاجي حسن الله پاٽائي جي صحبت مان مولانا دين محمد وفائي گهڻو ____ حاصل ڪيو.

(الف) فيض (ب) روحانيت (ج) علم (د) فتوائون

(١١) ____ جي جيلاني پيرن ڪيس پنهنجن صاحبزادن جي تعليم لاءِ راڻيپور گهرايو.

(الف) عمرڪوٽ (ب) راڻيپور (ج) خيرپور (د) ميرپورخاص

(١٢) راڻيپور جي جيلاني پيرن ڪيس پنهنجن ____ جي تعليم لاءِ راڻيپور گهرايو.

(الف) ڀائيچي (ب) ڏوهٽي (ج) پٽين (د) صاحبزادن

(١٣) دين محمد وفائي راڻيپور ۾ ____ سالن تائين.

(الف) هڪ (ب) ٻن (ج) ڇهه (د) اٺ

(١٤) ____ جي مشهور راشدي بزرگ حاجي امام الدين شاهه دين محمد وفائي کي پنهنجن فرزندن جي تعليم لاءِ دعوت ڏني.

(الف) ٽلاهه (ب) لاڙڪاڻو (ج) فتو (د) حيدرآباد

(١٥) مولانا دين محمد وفائي ٽلاهه شريف کي الوداع چئي ____ تحريڪ ۾ حصو ورتو.

(الف) خليجي تحريڪ (ب) تحريڪ پاڪستان

(ج) خلافت تحريڪ (د) جمعيت تحريڪ

(١٦) خلافت تحريڪ جو تعلق خاص طرح ____ سان هو.

(الف) مسلمانن (ب) مومن (ج) شاگرد (د) عالم

JOIN FOR MORE!!!

(الف) ١٩٠٢ع (ب) ١٨٠٢ع (ج) ١٩٢٠ع (د) ١٩٢٢

(١٨) مولانا دين محمد وفائي ١٩٢٠ع ۾ ــــ اخبار جاري ڪئي هئي.

(الف) توحيد (ب) الوحيد (ج) تڪبير (د) التوحيد

(١٩) مولانا وفائي اها ڳالهه ھڪدم محسوس ڪئي، سکر مان لکرندڙ اخبار ــــ جي مالڪ شيخ عبدالعزيز سان گڏ جي ان رسالي خلاف ڪم شروع ڪيائين.

(الف) الحق (ب) الوحيد (ج) توحيد (د) التوحيد

(٢٠) مولانا وفائي اها ڳالهه هڪدم محسوس ڪئي سکر مان لکرندڙ اخبار الحق جي ــــ سان گڏ جي ان رسالي خلاف ڪم شروع ڪيائين.

(الف) حڪيم محمد گل (ب) مالڪ شيخ عبدالعزيز

(ج) سچل سرمست (د) شاهه عبداللطيف ڀٽائي

JOIN FOR MORE!!!

(٢١) ــــ ۾ ودي توحيد جاري ڪيائين.

(الف) ١٨١٠ع (ب) ١٩٢٠ع (ج) ١٨٢٠ع (د) ١٩٣٠ع

(٢٢) ــــ ۾ سنڌ بمبئي کان جدا ٿي صوبي جي حيثيت اختيار ڪئي.

(الف) ١٩٣٣ع (ب) ١٩٣١ع (ج) ١٨٢٣ع (د) ١٩٢٦ع

(٢٣) سال ــــ ۾ مولانا عبيدالله سنڌي جلاوطني کان واپس آيو.

(الف) ١٩٣٣ع (ب) ١٩٣٧ع (ج) ١٩٣٩ع (د) ١٩٤١ع

(٢٤) سال ١٩٣٩ع ۾ مولانا عبيدالله سنڌ ۾ ــــ جي تعليم جا مرڪز کوليائين.

(الف) مولاناوفائي (ب) مولوي عبدالحق

(ج) شاهه عبداللطيف ڀٽائي (د) شاهه ولي الله دهلوي

(٢٥) مولاناوفائي نه رڳو دين جو عالم هو پر ڪيس تاريخ ــــ ۽ لغت تي پڻ دسترس هئي.

(الف) ڪيميادان (ب) نجومي (ج) رياضي (د) جاگرافي

(٢٦) مولانا وفائي ــــ ڪتاب پڻ لکيا.

(الف) پنجويهه (ب) ٽيهارو (ج) پنجسٽيهه (د) چاليهه

(٢٧) مولانا وفائي ماهه ــــ، ــــ هجري ۾ رحلت ڪري وڃي حقيقي محبوب سان مليو.

(الف) جمادي الاخر ١٣١٩ع (ب) رجب ١٢٦٩ع

(ج) جمادي الاخر ١٣٢٩ع (د) رمضان ١٣٦٩ع

(٢٨) مولانا وفائي اپريل ــــ ۾ رحلت ڪري وڃي حقيقي محبوب سان مليو.

(الف) ١٩١٠ع (ب) ١٩٢٠ع (ج) ١٩٣٠ع (د) ١٩٥٠ع

(الف) جمعيت علماء (ب) جماعت اسلامي

(ج) جمعيت طلباء (د) دعوت اسلامي

☆☆

(مائي خيري)

۱) سنڌ جي مسلمان ۾ ڪي عورتون اهڙيون به ٿي گذريون آهن جي ___ جي ڪمن ۾ مردن کان به گوءِ کڻي ويون آهن.

(الف) خير (ب) نيڪي (ج) انسانيت (د) ڀلائي

۲) مائي خيري به انهن ___ ۽ دريا دل عورتن مان هڪ هئي.

(الف) نيڪ (ب) سخي (ج) رحمدل (د) سهڻو

۳) مائي خيري مرحوم ___ جي راڻي هئي.

(الف) شاهه عبداللطيف ڀٽائي (ب) حڪيم محمد خان

(ج) مير صوبيدار خان شهيد (د) مولانا صوبدار شهيد

JOIN FOR MORE!!!

(۴) مائي خيري جو اصل نالو ___ هو.

(الف) رحمت النساءَ (ب) بيبي رحمت النساءَ

(ج) بيبي خيري (د) بيبي خيرالنساء

(۵) مائي خيري مرحوم صوبيدار شهيد جي ___ هئي.

(الف) ڪنيز (ب) ڀيڻ (ج) راڻي (د) صاحبزادي

(٦) هن پنهنجي حياتيءَ ۾ ايترا ته ___ جا ڪم ڪيا جو ڪيس سڏيندا ٿي مائي خيري هئا.

(الف) نيڪي (ب) ڀلائي (ج) همدردي (د) خير

(۷) مائي خيري ننڍي هوندي کان وٺي ڏاڍي ذهين ___ هئي.

(الف) هوشيار (ب) ڏاهو (ج) خوبصورت (د) داناء

(۸) ميرن جي حڪومت ۾ ___ جي تعليم رائج هئي.

(الف) اردو، فارسي (ب) فارسي، عربي (ج) فارسي ، سنڌي (د) عربي، اردو

(۹) هوءَ ___ ديندار انسانن جي احوالن پڙهڻ ۾ گهڻي دلچسپي وٺندي هئي. ديني علم سان ڏاڍي محبت هوندي هئيس.

(الف) عالم (ب) نيڪ (ج) سخي (د) بزرگ

(الف) سهڻو (ب) توراٽو (ج) نيڪ (د) سادو

(١١) مائي خيري معذور ـــــ عورتن لاءِ ماهوار وظيفا مقرر ڪري ڇڏيا هئائين

(الف) غريب (ب) ڏکي (ج) محتاج (د) بيواه

(١٢) مائي خيري ڪڏهن به ڪنهن ـــــ کي خالي نه موٽايائين.

(الف) فقيرياڻي (ب) سوالي (ج) محتاج (د) مسڪين

(١٣) حڪومت ۽ دولت هوندي به پاڻ ـــــ پسند ڪندي هئي.

(الف) محنت (ب) ڀلائي (ج) چگتائي (د) سادگي

(١٤) مائي خيري ۾ ـــــ جو نه نالو به ڪو نه هو.

(الف) وڏائي (ب) بدڪاري (ج) غرور (د) چالاڪي

(١٥) غريبن ۽ ـــــ عورتن کي ڪنهن به وقت وٽس اچڻ وڃڻ جي روڪ ٽوڪ ڪا نه هئي.

(الف) مسڪين (ب) محتاج (ج) گهرجائو (د) پينو

(١٦) مائي خيري ـــــ جا دروازا مسڪينن لاءِ هر وقت کليل رهندا هئا.

(الف) ڀلائي (ب) مدد (ج) محبت (د) خير

(١٧) ڪيس ـــــ ۽ مدرسن ٺهرائڻ جو ڏاڍو شوق هو.

(الف) باغ (ب) مسجدون (ج) اسڪول (د) ڪارخانو

(١٨) جدا جدا ڳوٺن ۽ شهرن ۾ هن ڪيترين ئي ـــــ تعمير ڪرايون ۽ کوهه کوٽايا.

(الف) مدرسن (ب) اسڪول (ج) مسجدون (د) باغ

(١٩) مائي خيري واري مسجد ـــــ ۾ اڄ سوڌو موجود آهي.

(الف) حيدرآباد (ب) عمرڪوٽ (ج) ڪراچي (د) جيڪب آباد

(الف) شهرت (ب) بدنامي (ج) تعريف (د) نيڪ نامي

(٢٠) مائي خيري جي وفات ـــــ رمضان سن ـــــ ۾ ٿي.

(الف) ٻڪر ١٢٧١ع (ب) ٻڪر١٢٧٢ع (ج) ڇهه ١٨٧٢ع (د) ڇهه ١٢٧٢ع

(٢١) مائي خيري جي پرسان ـــــ ۾ دفنايو ويو.

(الف) حيدرآباد (ب) ڪراچي (ج) خداآباد (د) ميرپورخاص

☆☆

(هنر دولت آهي)

JOIN FOR MORE!!!

(الف) بيوهه (ب) بيڙين (ج) معذور عورت (د) غريب عورت

هن سوچيو ته پٽ کي کو ___ سيکارجي.

(الف) ڪم (ب) هنر (ج) گر (د) ڏنڊو

) ڪاٺ کي هن اهڙو نه لسو ڪري ڇڏيو جو ان تان ___ به ترڪي تي وئي.

(الف) ڪکڙ (ب) مک (ج) ماڪوڙي (د) وڇون

٣) ٻلائي ڪري هن کي ___ سيکارا وادي هن کي جيو ته منهنجو هڪ شرط آهي.

(الف) طريقو (ب) ڪم (ج) تميز (د) هنر

) آءُ ___ جو چوڪري کي هن ___ ۾ بند ڪندس.

(الف) رات ڪوٺي (ب) ڏينهن حويلي (ج) رات گهر (د) ڏينهن ڪو ڪوٺي

) ___ چوڪري کي ___ ۾ بند ڪري ڇڏيو.

(الف) لوهڙ گهر (ب) وانو ڪوٺي (ج) وادو حويلي (د) ڪنبار گهر

٧) اها ڪوٺي اهڙي هئي جو ان ۾ رات جو ڏاڍو ___ پوندو هو.

(الف) ٿڌي (ب) ٿي (ج) سيءُ (د) ڪوسو

٨) ڪوٺي جي وچ تي هڪ وڏو ___ پيو هو.

(الف) لو (ب) مٽي (ج) فصل (د) ٿڙ

(٩) هو سڄي رات ڏرا کي اٿلائيندو پٿلائيندو رهو ائين هن جو جسم ___ رهيو.

(الف) گرم (ب) ڪوسو (ج) ٿڌو (د) ٽريل

(١٠) ___ جو جيئن ئي ڪوٺي ڪولي، ته چوڪرو جيئرو ڏٺائين.

(الف) پرڀات (ب) صبح (ج) ؟؟؟؟ (د) منجهند

(١١) صبح جو جيئن تي وادي ڪوٺي ڪولي، ته چوڪرو ___ ڏٺائين.

(الف) زنده (ب) مرده (ج) جيئرو (د) اگهارو

(١٢) پوءِ ان کي پنهنجو ___ ڪيائين پنهنجو سمورو هنر ڪيس سيکاريائين.

(الف) پٽ (ب) غلام (ج) ٻانهو (د) شاگرد

١٣) چوڪرو هلندي هلندي هڪڙي ___ ۾ پهتو.

(الف) رڻ (ب) اسڪول (ج) حويلي (د) ڪوٺي

(١٤) اتي ___ جا هڏا پيل ڏٺائين.

(الف) ڏاچي (ب) اٺ (ج) هاٿي (د) ٻڪري

(١٥) انهن هڏن مان هن پاءُ ڏيڊ ___ ناهيا.

JOIN FOR MORE!!!

(۱٦) هلندو هلندو اچي هڪ ــــــ ۾ پهتو.

(الف) حويلي (ب) گهر (ج) ڪوٺي (د) بادشاهي

(۱۷) اتي جي ــــــ اعلان ڪرايو هو ته جنهن جو هنر ان کي پسند ايندو ته هو ان سا ــــــ ڪندي.

(الف) شهزادي شادي (ب) شهزادي پيار (ج) راڻي پيار (د) راڻي شادي

(۱۸) اتي جي شهزادي ــــ ڪرايو ته جنهن جو ــــ ان کي پسند ايندو انهيءَ سان هوءَ شادي ڪندي.

(الف) ڳالهه هنر (ب) پيغام ڪم (ج) اعلان هنر (د) اعلان ڪم

(۱۹) پر جيڪڏهن شهزادي کي ان جو ــــ نه وڻيو ته پوءِ ان جو سمورو سامان ضبط ڪري ڪيس ــــ بڻايو ويندو.

(الف) ڪم غلام (ب) هنر خادم (ج) ڪم خادم (د) هنرغلام

(۲۰) شهزادي جي ــــــ اهو سمورو احوال انهيءَ ڇوڪري کي ٻڌايو.

(الف) ٻانهيءَ (ب) دوست (ج) غلام (د) ڪنيز

(۲۱) هي ــــــ نون کي رڌي نه ڪليو.

(الف) دال (ب) چانور (ج) مگ (د) مٽر

(۲۲) شهزادي چانورن کي ڳارڻ جا ــــــ ڪيا.

(الف) محنت (ب) وڏا حيلا (ج) حيلا (د) وادي محنت

(۲۳) ــــــ سچ چيو آهي ته هنر دولت آهي.

(الف) عالم (ب) استاد (ج) ساڻن (د) سانين

(۲۴) سياڻن سچ چيو آهي ته ــــــ دولت آهي.

(الف) عزت (ب) علم (ج) ايمان (د) هنر

(۲۵) هنر جي دولت جنهن ماڻهو وٽ هوندي اهو ڪڏهن به ــــــ نه مرندو.

(الف) بک (ب) پياسو (ج) غريب (د) فقير

☆☆

(خط)

(۱) گذريل موڪلن ۾ اسين توهان وٽ ــــــ گهمڻ آيا هئاسين.

(الف) لاهور (ب) لاڙڪاڻي (ج) ڪراچي (د) ميرپورخاص

(۲) لاڙڪاڻي جهڙي ـــ ۽ ـــ شهر ۾ گذاريل گهڙيون اسان کان وسري نه سگهيون آهن

JOIN FOR MORE!!!

الله تعاليٰ جي ـــــــ سان اسان ڏانهن سڀ خير آهي.

(الف) ڪرم (ب) فضل (ج) پيار (د) مهر

اميد ته توهان ڏانهن به سڀ ـــــ هوندو.

(الف) خير (ب) چڱائي (ج) سک (د) ڏک

٥) سڀ ڪان پهريائين توهان کي ـــــ جون مبارڪون هجن..

(الف) عيد (ب) نئين سال (ج) رمضان (د) بکر عيد

) ـــــ جي قديم آثار وادي شهر موئن جو دڙو کي ڏسن جو پهريون ڀيرو موقعو مليو.

(الف) بلوچستان (ب) سرحد (ج) سنڌ (د) پنجاب

٠) سنڌ جي قديم آثار واري شهر ـــــ کي ڏسن جو پهريون ڀريو موقعو مليو.

(الف) هڙپه (ب) ٽيڪسلا (ج) لاهور (د) موئن جو دڙو

JOIN FOR MORE!!!

٨) سان ته انهي ـــــ شهر کي ڏسي حيران ٿي ويس.

(الف) قديم (ب) جديد (ج) تاريخي (د) شاندار

٩) سان ته انهي قديم شهر کي ڏسي ـــــ ٿي ويس.

(الف) پريشان (ب) حيران (ج) ڏکيو (د) وائڙو

(١٠) ڪيڏي نه ـــــ سناءُ سان اهو شهر ٺاهيو ويو.

(الف) سنو (ب) ڪوجهو (ج) سهڻي (د) اڇا

(١١) هن سرزمين جا ماڻهو ـــــ ورهيه اڳ به ڪيڏا نه ڏاها هئا.

(الف) ٻه هزار (ب) ست هزار (ج) ڇهه هزار (د) پنج هزار

(١٢) هن سرزمين جا ماڻهو پنج هزار ورهيه اڳ به ڪيڏا نه ـــــ هئا.

(الف) ڏاها (ب) سچو (ج) سمت (د) ڪامياب

(١٣) موئن جي دڙي جي پيٽ ۾ اسين اڄ به پهنجا شهر تا ڏسون ته اسان کي ڏاڍي ـــــ ٿي ٿئي.

(الف) خوشي (ب) گهٽتي (ج) غمي (د) فڪر

(١٣) انهن شهرن جي آدمشماري ڏينهون ڏينهن ـــــ پئي وجي.

(الف) وڏي (ب) گهٽي (ج) وڌندي (د) ننڍي

(١٥) توهان مون ڏانهن جيڪي ـــــ ڪتاب موڪليا آهن.

(الف) اردو (ب) تاريخ (ج) عربي (د) سنڌي

(١٦) خط لکڻ جي شروعات ـــــ سان ڪئي ويندي آهي

(الف) بسم الله (ب) دعا (ج) سلام (د) نالي

(الف) احوال (ب) عبارت (ج) اختتام (د) ابتدا

☆☆

(بين الا قوامي عدالت)

(۱) فردن ۽ جماعتن جي تڪرارن جو نبيرو ته ان ملڪ جون ——— ڪنديون آهن.

(الف) عدالتون (ب) مسجدون (ج) پنچائتون (د) مدرسون

(۲) جتي ملڪن جا پاڻ ۾ تڪرار هڪ عالمي عدالت نبيرينديآهي جنهن کي —— سڏ جي ٿو

(الف) عدل جي بين الاقوامي عدالت (ب) انصاف جي بين الاقوامي عدالت

(ج) ڀلائي جي بين الاقوامي عدالت (د) ڪرم جي بين الاقوامي عدالت

(۳) هيءَ عدالت گڏيل قومن واري اداري طرفان ——— جي جاء تي قائم ڪيل آهي.

(الف) بين الاقوامي ڀلائي جي دائمي عدالت (ب) بين الاقوامي ڪرم جي دائمي عدالت

(ج) بين الاقوامي انصاف جي دائمي عدالت (د) بين الاقوامي عدل جي دائمي عدالت

(۴) دائمي عدالت قومن جي انجمن طرفان برپا ڪئي وئي.

(الف) ۱۲۲۱ (ب) ۱۷۲۱ (ج) ۱۸۲۱ (د) ۱۹۲۱

(۵) ٻي عالمي جنگ کان پوءِ قومن جي انجمن کي نوڙي —— ڪا هيو ويو.

(الف) گڏيل قومن جو ادوار (ب) سهڻي قومن جو ادوار

(ج) مسلم قومن جو ادوار (د) تحريڪي قومن جو ادوار

(٦) انهيءَ عدالت جو پهريون اجلاس اپريل ۽ سئي ——— ع ۾ ٿيو.

(الف) ۱۹۳۱ (ب) ۱۹۴٦ (ج) ۱۸۴٦ (د) ۱۹۳٦

(۷) هن عدالت ۾ —— جج آهن.

(الف) ٻارهن (ب) سترهن (ج) پندرهن (د) تيرهن

(۸) جن کي گڏيل قومن جي جنرل اسمبلي ۽ سلامتي ڪائونسل —— ورهن جي عرصي لاءِ چونديدي آهي

(الف) ٽي (ب) پنج (ج) ست (د) نون

(۹) بين الاقوامي عدالت جو صدر مقام ——— جي شهر هيگ ۾ آهي.

(الف) هالينڊ (ب) آمريڪه (ج) روس (د) برطانيه

عدالت ۽ رجسٽرار کي —— ۾ رهڻو پوندو آهي.

(الف) هالينڊ (ب) هيگ (ج) نيويارڪ (د) آمريڪه

(الف) قومن جي انجمن (ب) دائمي عدالت

(ج) بين الاقوامي عدالت (د) بين الاقوامي عدالت جي دائمي عدالت

١) انهن شهرن جي ____ ڏينهنو ڏينهون وڌندي پئي وڃي.

(الف) آبادي (ب) خانه شماري (ج) آدم شماري (د) مردم شماري

☆☆

(اجرڪ)

) اجرڪ ____ جي ثقافت جي سڃاڻ ۽ سوکڙي آهي.

(الف) پنجاب (ب) سرحد (ج) بلوچستان (د) سنڌ

٢) ____ مان پروهت جي جيڪا موتي ملي آهي ـ انهي کي مک چادر اوڍيل آهي.

(الف) موئن جو دڙو (ب) هڙپه (ج) ٽيڪسلا (د) لاهور

JOIN FOR MORE!!!

٣) عربي اجرڪ کي ____ جي نالي سان سڏيو آهي.

(الف) ازرق (ب) ازرڪ (ج) چادر (د) چدر

(٤) ____ جي معني آهي نيرو رنگ.

(الف) اجرڪ (ب) ازرڪ (ج) ازرق (د) ازرڪ

(٥) اجرڪ جي تيار ____ رنگ زياده استعمال ٿيندو آهي.

(الف) سائو (ب) پيلو (ج) فيروزي (د) نيرو

(٦) جن جيڪا چادر اوڍيندا هئا. اها اجرڪ هئي.

(الف) حضرت محمد ﷺ (ب) حضرت سلمان فارسي رض

(ج) حضرت امام جعفر صادق رح (د) شاهه عبداللطيف ڀٽائي رح

(٧) اجرڪ جي تياري ۽ ڇپائي ____ جو خاص هنر آهي.

(الف) پنجاب (ب) سنڌ (ج) سرحد (د) بلوچستان

(٨) اجرڪ ____ مختلف مرحلن مان گذري مڪمل ٿئي ٿي.

(الف) پندرهن (ب) ٻارهن (ج) چوڏهن (د) سترهن

(٩) اجرڪ ڇپر جا وري ____ مرحلا آهن.

(الف) ٻه (ب) چار (ج) ست (د) پنج

(١٠) اجرڪ جي تياري ۾ اٽڪل ____ مصالحه استعمال ٿين ٿا.

(الف) سورهن (ب) ارڙهن (ج) چوڏهن (د) ٻارهن

(١١) اجرڪ جا قسم ____ ڪان مٿي آهن.

(١٢) رنگن جي لحاظ کان اجرڪ جا گهڻو ڪري ______ رنگ ٿيندا آهن.

(الف) هڪ (ب) ٻه (ج) ٽي (د) چار

(١٣) اجرڪ جي زمين يا تر جو رانگ ______ يا نيرو هوندو آهي.

(الف) خالجي (ب) گلابي (ج) ڳاڙهو (د) نارنگي

(١٤) اجرڪ لاءِ ______ پاپلين جو ڪپڙو استعمال ٿيندو آهي.

(الف) ريشم (ب) بنارسي (ج) بافتي (د) رڪ

(١٥) جيڪڏهن ______ کي مان ڏيڻو هوندو آهي ته ان کي اجرڪ اوڍائي ويندي آهي.

(الف) مهمان (ب) عورت (ج) زال (د) ڇوڪري

(١٦) اجرڪ گهڻو عربي سنڌ ______ جي وارن شهرن ۾ ٺهي ٿي.

(الف) اٿر (ب) لاڙ (ج) اوبر (د) ذڪن

(١٧) اجرڪ سنڌ جي ______ جي هڪ اهم علامت آهي.

(الف) تمدن (ب) دستور (ج) ثقافت (د) رسم

(١٨) موئن جو دڙي مان ______ جي جيڪا مورتي ملي آهي.

(الف) مذهبي امام (ب) اڳواڻ (ج) مذهبي رهنما (د) پروهت

☆☆☆

(ميرن جي دربار)

(١) مير مراد علي خان جي علاج لاءِ سن ______ ۾ ميرن ڪيچ مان هڪ انگريز عملدار ڊاڪٽر جيمس برنس کي گهرايو.

(الف) ١٨٢٧ (ب) ١٨٦٨ (ج) ١٩٢٧ (د) ١٨٣٧

(٢) ڊاڪٽر جيمس برنس پهنجي ______ ۾ ميرن جي دربار جي سونهن ۽ نزاڪت جي تعريف ڪئي آهي.

(الف) خط (ب) سفرنامي (ج) ڪتاب (د) مضمون

(٣) تاريخ ______ نومبر تي مان حيدرآباد پهتس.

(الف) ٣٠ (ب) ٢٦ (ج) ٢٠ (د) ٢١

(٤) شهر مان لنگهندي مون کي ڏاڍو ______ نظر آيو.

(الف) ٺاهه جوڙ (ب) چهل پهل (ج) ڌام ڌوم (د) ڇهڇٽو

(٥) ٻيٺي منهنجي ______ جي چوڌاري ٽي بيٺا.

(الف) ڏولي (ب) گهر (ج) گاڏي (د) ريل گاڏي

JOIN FOR MORE!!!

(الف) صحن (ب) اڳڻ (ج) اڳير (د) ميدان

(٧) جتي ڪيترائي ماڻهو ـــــ خوش پوشاڪ وينا هئا.

(الف) بلوچي (ب) پنجابي (ج) سنڌي (د) ڪشميري

(٨) ـــــ تي ڪمانگري ڇٽ هئا.

(الف) اوٽ (ب) دروازو (ج) ڇتيون (د) ٻتين

(٩) جن جي اڳيان ـــــ ماهوت جا پردا ٽنگيل هئا.

(الف) سائي (ب) نيرو (ج) پيلو (د) خاهي

(١٠) هڪ دروازي وٽ مون کي ميرن جو ـــــ ۽ هڪ ٻيو عملدار وٺي ويا.

(الف) خادم (ب) وزير (ج) نوڪر (د) ٻانهو

(١١) اوچتو ميرن جي خدمتگار اچي منهنجو ـــــ لاٿو پوءِ مون کي ميرن جي سنجين وٽ وٺي هليا

(الف) هٿيار (ب) جتي (ج) بوٽ (د) مال اسباب

JOIN FOR MORE!!!

(١٢) اتي ڏاڍو عجيب ـــــ ڏسڻ ۾ آيو.

(الف) ناٽڪ (ب) چرچو (ج) ڏرامو (د) نماءُ

(١٣) مون پنهنجي اکين سان ايڏي ـــــ ۽ شان شوڪت واري ڪچهري ڏٺي.

(الف) جلويدار (ب) سهڻو (ج) حسين (د) خوبصورت

(١٤) انهي ڪمري ۾ ڏاڍا اچا ۽ قيمتي ـــــ غاليچا وڇايا پيا آهن.

(الف) ڪشميري (ب) ايراني (ج) پاڪستاني (د) افغاني

(١٥) هڪڙي پاسي ڪيترا شڪيل اچيون ـــــ پهريل مير ويٺل آهن.

(الف) لباس (ب) ڪپڙو (ج) پوشاڪون (د) ويس

(١٦) مير ويٺل آهن ۽ انهن جي وچ ۾ به مکيه مير، مير ڪرم علي خان ـــــ جن تي حڪومت جي پڳ هئي - گاديءَ تي چڙهيا وينا پهن.

(الف) ميراحمد خان (ب) مير محمد گل

(ج) مير مراد حسن خان (د) مير مراد علي خان

(١٧) مير مراد علي خان جا پٽ ـــــ ۽ مير نور محمد خان آهي.

(الف) مير محمد خان (ب) مير نصير خان

(ج) مير نظير خان (د) مير محمود خان

(١٨) مير مراد علي خان جا سامونالي ـــــ آهي.

(الف) مير نصير خان (ب) مير محمود خان

(١٩) سيني ميرزن جي پٽيان ___ جن کي ترارين ، دالون هيون.

(الف) خادم (ب) نوڪر (ج) خدمتگار (د) وزير

(٢٠) هندو راجائن جي دربار ۾ ميرن جي دربار جي ___ واري ڳالهه ڪا نه هئي.

(الف) نزاڪت (ب) ڪنو (ج) ستائي (د) صفائي

(٢١) پوءِ مون سان ___ ۾ گفتگو ڪرن لڳا.

(الف) پارسيءَ (ب) فارسيءَ (ج) سنڌي (د) عربي

☆☆

(ڪينجهر ڍنڍ)

(١) ڪينجهر لفظ جي معنيٰ آهي ___

(الف) گهٽائي (ب) ڪوڙو (ج) واڌ (د) گهٽو

(٢) سنڌي ۾ هڪ اصطلاح آهي ته «ڪينجهر لڳڻ» يعني ___ ٿيڻ.

(الف) آباد (ب) سرسبز (ج) سائو (د) وسيل

(٣) ڪينجهر ۽ سونهري هڪ ڪيٽي جي ___ پر ۾ ٻه ڍنڍون هيون.

(الف) ڪينجهر (ب) گ؟ (ج) ٻڙ (د) هڪجڙو

(٤) سونهري جو ڪو به ___ ڪونهي.

(الف) دس پتو (ب) هنڌ (ج) حياتي زندگي (د) نالو نشان

(٥) ڪينجهر ۽ سونهريءَ جي نالن بابت هڪ مڪاني روايت آهي ته ڪينجهر هڪ ___ هو ۽ سونل سندس زال هئي.

(الف) مهاڻو (ب) مستري (ج) مصور (د) موچي

(٦) ڪينجهر هڪ مهاڻو هو سونل سندس ___ هئي.

(الف) ڌيءُ (ب) ڀيڻ (ج) زال (د) ماءُ

(٧) ڪينجهر هڪ پراڻي ۽ ___ ڍنڍ آهي.

(الف) جهوني (ب) رڻ (ج) تاريخي (د) سنُو

(٨) ___ جي رومانوي داستان نوري ڄام تماچي جو تعلق بچ هن ڍنڍ سان آهي.

(الف) بلوچستان (ب) سنڌ (ج) پنجاب (د) سرحد

(٩) شاهه عبداللطيف ڀٽائيؒ به انهي داستان جي حوالي سان سر ___ ۾ ڪينجهر ڍنڍ جو ذڪر ڪيو آهي.

(الف) يمن ڪلياڻ (ب) ڪلياڻ (ج) ڪاموڏ

JOIN FOR MORE!!!

(الف) ڏنڊ (ب) واهه (ج) شهر (د) تفريح گاهه

١١) معاشي لحاظ کان ڪينجهر مهاڻن لاءِ روزگار جو هڪ ـــــ وسيلو آهي.

(الف) ضروري (ب) سکيه (ج) لازمي (د) واجبي

١٢) سانگهڙ وقت ڪينجهر جي خوبصورتي ڪيترن ڏيهي ۽ پرڏيهي ـــــ کي پاڻ ڏانهن ڇڪيندي آهي.

(الف) ملڪ گهمندڙ (ب) مسافر (ج) سياحن (د) مهاڻن

١٣) نوري جام تماچيءَ جي داستان جي حوالي سان پرڪينجهر پنهنجي سونهن جي ڪري به ـــــ توڙي جديد ساهت جو موضوع رهي آهي.

(الف) ادب (ب) تاريخ (ج) مذهب (د) ڪلاسيڪل

JOIN FOR MORE!!!

(١٤) ڪينجهر جي چوڌاري اڳي وڏيون وڏيون ـــــ ۽ ڳوٺ آباد هئا.

(الف) گهر (ب) وسنديون (ج) ڪتنب (د) ٻهراڙي

(١٥) ڪينجهر ڍنڍ سنڌ جي مشهور رومانوي داستان ـــــ سان به تعلق رکندي آهي.

(الف) سسئي پنهون (ب) عمر ماروي (ج) نوري جام تماچي (د) شيرين فرهاد

(١٦) انهن جي رهائش لاءِ سرڪاري طرح پڪا ـــــ به تهرايا ويا آهن.

(الف) مسافرخانه (ب) ڪتنب (ج) مڪان (د) گهر

(١٧) ڪينجهر ڍنڍ مان ساليانو ـــــ جي مڇي ڦاسائي وڃي ٿي.

(الف) لکن روپين (ب) ڏهه هزار (ج) هزار روپين (د) ترانوي هزارروپين

(١٨) روزانو سون جي تعداد ۾ ماڻهو پنهنجي ٻارن ٻچن سميت ـــــ حيدرآباد ۽ ٻين شهرن کان ڪينجهر تي گهمڻ ايندا آهن.

(الف) لاهور (ب) ڪراچي (ج) اسلام آباد (د) ميرپورخاص

(١٩) ڪينجهر جي ويجهو جهمپير ۾ ـــــ بون مزارون آهن.

(الف) عبدالله شاهه غازيؒ (ب) نوري (ج) اميربحر (د) هوندڙي شاهه

٢٠) هوندڙي شاهه جي قبر ڪينجهر ڍنڍ جي وچ ۾ هڪ ـــــ تي آهي

(الف) جابلو (ب) پهاڙ (ج) پربت (د) ٽڪريءَ

(٢١) هن بزرگ جي پيرانديءَ ۾ سنڌ جي ـــــ قبر آهي.

(الف) امير پير (ب) حڪيم مرشد (ج) راڻي نوري (د) شاهه عبداللطيفؒ

☆☆